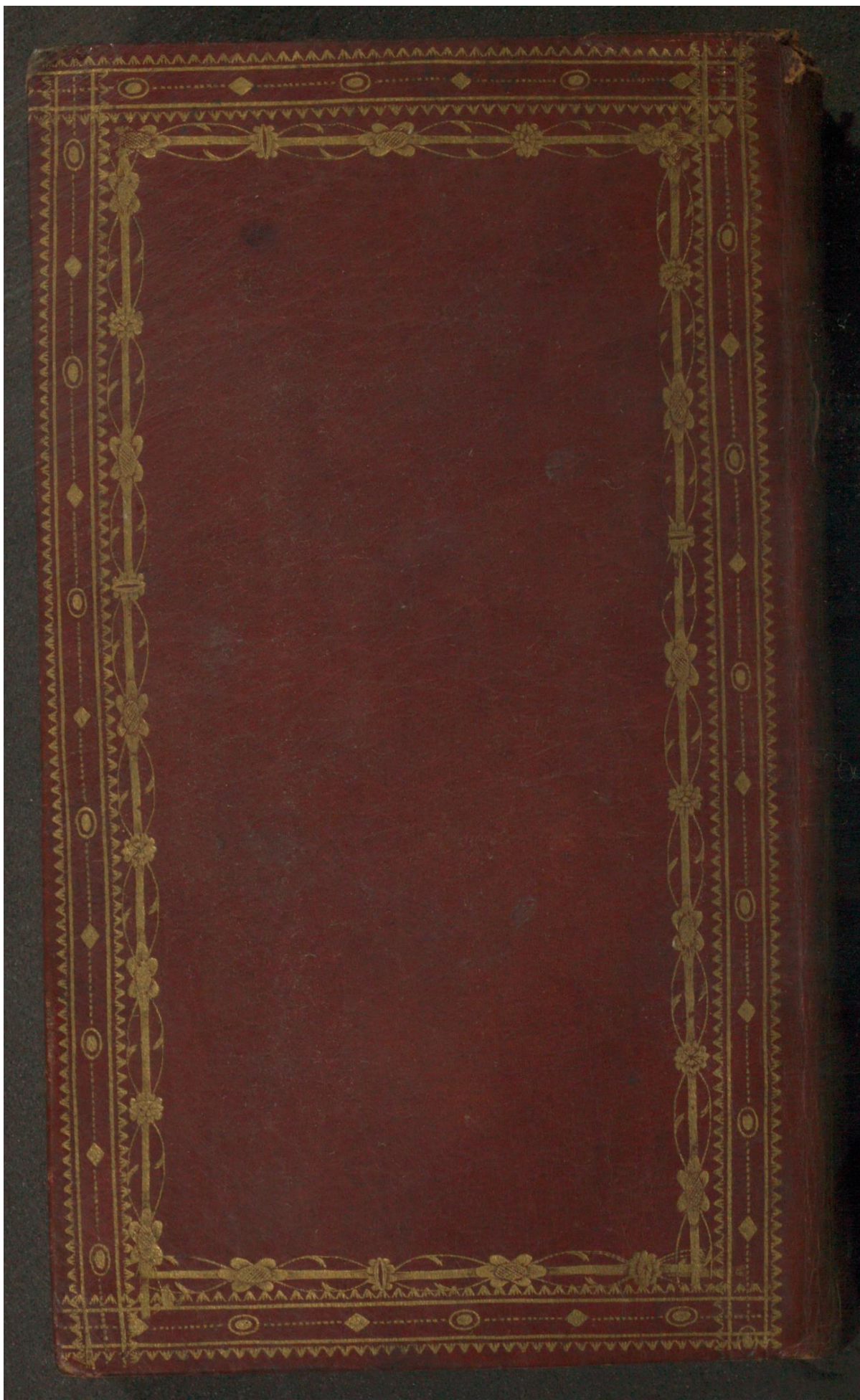

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
4799/A

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
4799/A

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
4799/A

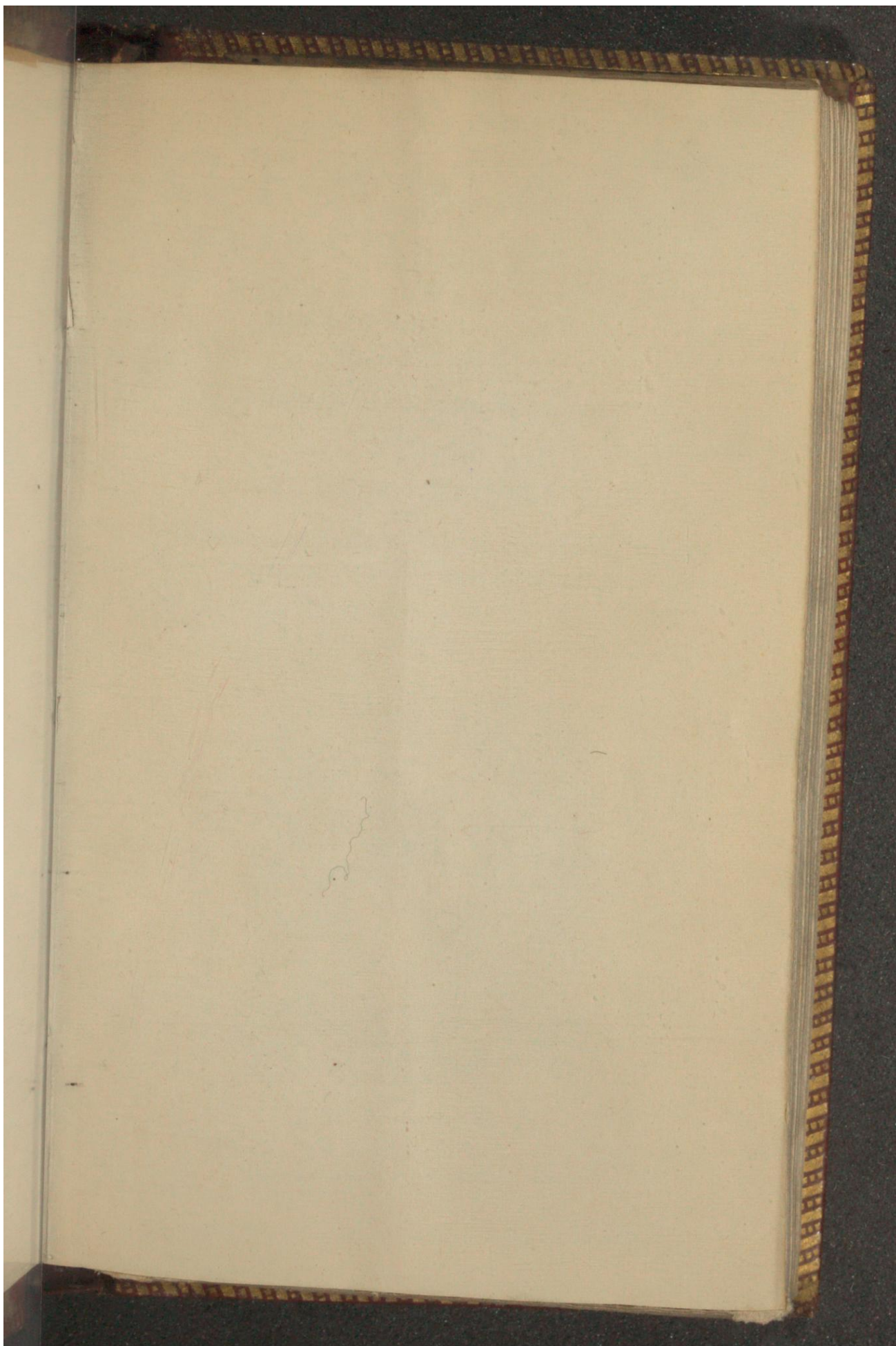
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
4799/A

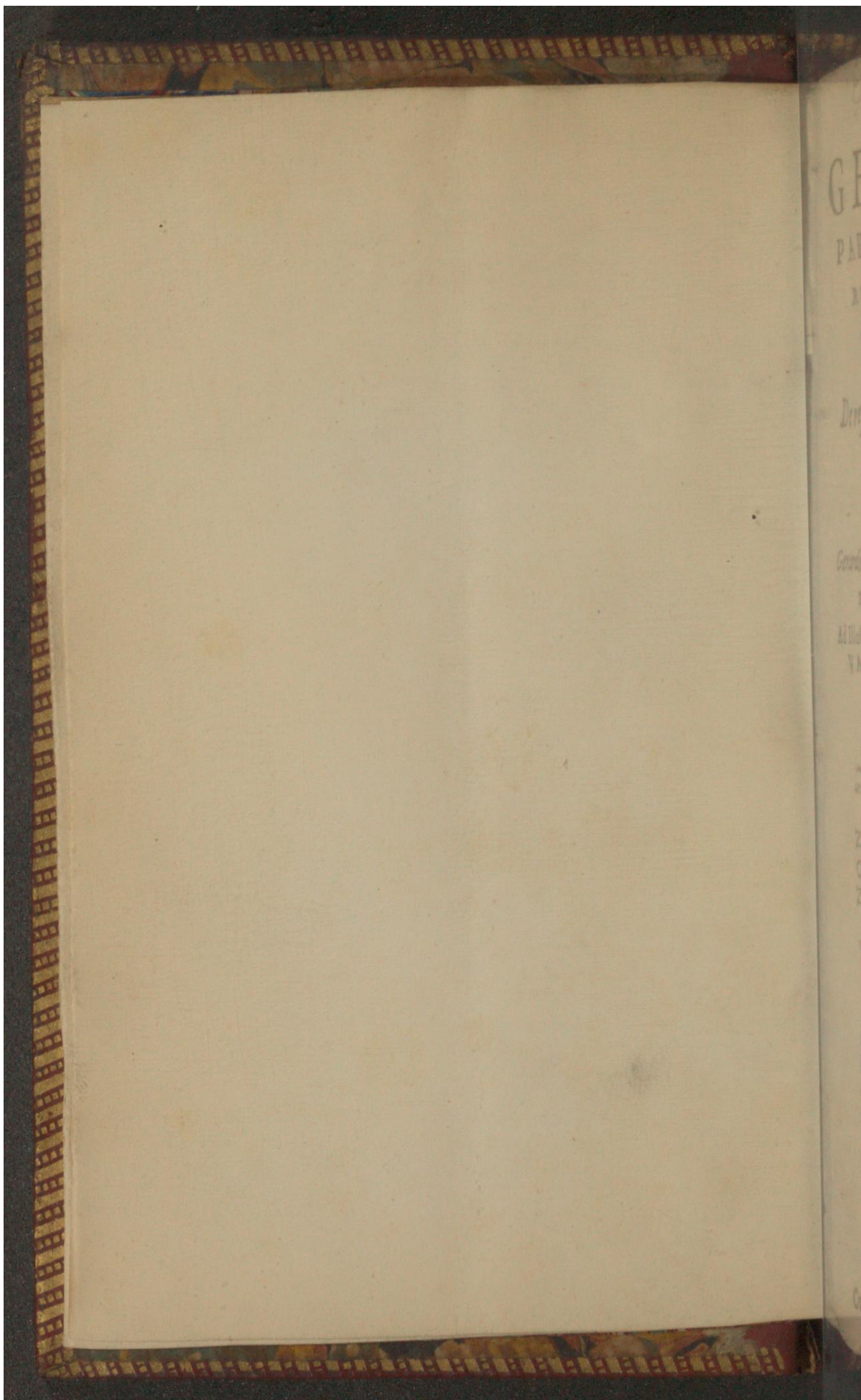

A 4799/A

L. xxi. Par

Ex libris Theophrasti Langenhi.
42550
THEOPHRASTI
GERMANI,
PARACELSI, MEDICO-
RVM ET PHILOSOPHO-
rum omnium, in vniuersum
facile Principis.

*De restituta vtriusque Medicina vera
Praxi. et Morb.*
LIBER PRIMVS.

*Gerardo Dorn Doctore Physico, ac interprete Ger-
manico, in hunc ordinem recolligente.*

Ad Illustriss. ac Porentiss. Princip. D. FRANCISC.
VALESIVM, Andegauorum, Biturigum,
Alençonium, Turonensium, &c Ducem.

ALTERIVS NON SIT

QVI SVVS ESSE POTEST,

LVGDVNI,
PRO IACOBO DV PVYS.

M. D. LXXVIII.

Cum privileg. Cæsareæ ac Regiæ maiest. ad decennium.

AD ILLVSTRIS-

SIMVM, ET POTENTISSI-

MVM PRINCIPEM, FRAN-

CISCVM DE VALOIS Gal-

liæ filium Regium, Ducem

Alençonium, &c.

*

RADIT nobis Magnus ille Germa-
nus Theophrastus Paracelsus, Medicæ
Philosophiæ iamdudum consopitæ, atque
sepultæ cum reliquis artibus, nouissimus
excitator, omnem sapientiam ab vno solo patre, lu-
minum datore Deo pendere: ac ad nos, vt ad eius fi-
lios, partim hæreditario Iure, partim suæ liberalita-
tis munere deriuare. Largitur siquidem bonus ille pa-
rens omnium, sapientiam & artes omnibus in vni-
uersum & singulis æqualiter, vt non liceat experto
cuiquam, seu industrio homini, supra vel minimum
idiotam, inertemue gloriari, nec de se quid præsume-
re. Vt nemini plura vel pauciora membra dedit in
corpore cæteris, at huic vt illi paria, non secus & cū-
ctorum animos ex æquo suæ sapientiæ capaces, do-
cilesque fieri voluit. Iniquum est igitur hominem ab
homine discere, quod neuter altero, hac in re sit fæli-
cior. In vnoquoque delitescunt ac si dormirent artes,
& quæ vigilat in vno facultas, in alio soporata ex-
citare datum est cælitus, non introducere tamen: cun-
ctis enim insunt a primordio. Nanque si de re dubia
deliberatur

*

2

deliberatur

EPISTOLA

deliberaturi plures conueniant eaque singulis ignota
 praterquam vni, cui nodum expedienti reliqua pars
 assentitur, patet omnibus aliis eandem fuisse rationē
 & scientiam, dum consilium hoc in ipsis dormiens,
 ab eo suscitatum approbant, in quo vigilauit. Alio-
 qui nequaquam in vnius omnes acquiescere senten-
 tiam potuissent, nec fateri, hunc elocutum fuisse, quæ
 sibi non venerant in mentem, vt illi. Quid igitur quo
 gloriatur habet, in ipso iudicium hoc eo momento vi-
 guisse in aliis enim aliud, & forsitan melius, atque
 excellentius, tempore suo poterit excitari, quod qui-
 dem in eo ipso dormire continget. Cōtra nemo iurē
 conqueratur sibi minus alio collatum, quippe qui po-
 tuit, vt somnolentē sui muneris obliuisci dormiens, ad
 monere seipsum vigiliis atque diligentia, in id, quod
 in se latuit aptitudinis & industriæ, vel excitantibus
 eum acquieuisse cum patientia, talentoque suo ad vsu-
 ram & fructum vtī, non minus atque suffodere, &
 inutiliter spernere. Huius calamitatis misertus Para-
 celsus, & zelo charitatis motus, ed neruos totos in-
 tendere nititur indies magis, ac magis (quamquam
 fato cessit, scriptis vnius tamen) vt in professione me-
 dica & philosophica dormientes excitet, atqui tam-
 quam à tenebris, ad lucem reuocet. Cum itaque vide-
 ret eos ab hominibus doctos, & non ex luce naturæ
 (quæ diuinum lumen est, in hunc magnum mundum
 vsquequaque suum splendorem exercens,) speculum
 hoc ipsis ob oculos ponit, vt ex eo, non secus atque ex
 libro, cernere, discere atque bonum inter ac malum,
 discernere, vt verum à falso, valerent exactius & per-
 fectius, quam ex tam variis doctorum suorum scri-
 ptis potuerunt hactenus. Nullibi non igitur inculcat

ex

DEDICATORIA.

ex anatòmia magni mundi, petēdam esse mundanam sapientiam, vt pote ex luce naturæ, non secus vt ex tenebris eiusdem, vitiorum genus omne cognoscendum atque vitandum, idque variis admodum exemplis. Homo (inquit) non solum Dei filius, sed etiam creaturarum eius omnium, quas natura complectitur. Vltima siquidem creatura de limo sumpta, constat ex eis etiam, quæ ante ipsum & propter ipsum creata sunt, vt puta ex brutina vt firmamenti natura. Etenim palam est, non solum bruta hominum viuere more, sed quod magis, vitam istorum in illorum naturam transmutari. Verumenimvero, quia filius ex seipso non benè cognosci, nec melius, quam ex patre suo potest, naturæ brutalis, firmamenti que, ac elementorum proprietates, in homine cognitu sunt necessariae. Nidos ædificant aues, domos homines atque palatia. Hos congregari, copularique simul, marem & fæminam, vna morari & viuere, brutina suadet ipsa ratio, non aliter, enim bruta facere videmus. Apes, haleca, grues, suis Ducibus regibusque primas deferunt, obedientiamque præbent: hoc ipso nos etiam superant homines. Et formica nos arguunt pigritiæ, colligereque per modum excitationis docent æstate, quibus indigemus hyberno tempore, iuuenēsque senectuti parare necessaria victui. Cur his quæso minus excitamur, quæ virtutis aliquod specimen referunt, eis quæ pugnant ex diametro cum virtute: nisi quia corrupta quæ nobis inest illa deprauatissima natura, lucem extinguere conatur suis adumbrationibus, ad sua vitia brutum nostrum detorquens. Vti quum canes, pro lasciuiante cane pugnare, & sese lacerare videmus: quid aliud homines pro vulgata muliere? Huic per bella compara-

*

EPISTOLA

ratio fornicationis ad caninū opus. Canes itidem auiditate habendi, ac aliis nihil relinquendi pollent inuidia, sed homines eiusmodi vitiis, canes referunt, imo longe superant: nec tantum istas, sed astutia vulpes, immanitate ferocitateque leones, & id genus alia. Rursus homo firmamenti filius, quia bruti: brutum enim firmamento subiicitur. Vt Agnus est sol, & homo qui mitis est moribus ac vita. Lupus est Saturnus, & homo per rapinam, & per latrocinium vrsus. Gallus gallinaceus est filius Martis, & homo per bellum & iram. Firmamentum itaque brutum inclinatione regit in homine, præterea nihil: homo ex aduerso per sapientiam astris et firmamento resistere potest, & non per brutum. De hac verò, quod alio, & sublimiori loco pertineat, non differimus. De mundana solum nobis est sermo, quæ ad alteram collata, mera stulticia, non comparet antè faciem Dei, cum bruto suo siquidem emoritur. Quare huius igitur alumni, se Deo placere magis credunt aliis, qui minus intelligunt, eosque pertinaciter aspernantur, sibi tamen longè fæliciores? Si nihil scire, vitam reddere fælicem opinemur, quòd sui talenti nullam rationem reddere tenetur is, qui nihil accepit, minus etiam oneris incumbere per sapientiam, quam plurimum beatius erit. Hæc dicta, non ut homines à studio sapientiæ remorentur, at potius, ut cognito brutalem inter, & rationalem discrimine, magis ad eam partem accedant, quæ necessitati (propter quam artes inuentæ) honestatem coniungit, quam ad illam quæ suis appetitibus ex utilitate solum indulget, uti bruta irrationalia. Pariter ut qui rationis magis participes facti sunt, humaniter humiliterque ferant alios, qui
demissius

DEDICATORIA.

demissius rem affecuti, quod homines existant, ut ipsi, etiam honore dignos existiment. Quis quæso medicum herbae serpentariae vires docuit? nunquid lux naturæ per serpentem? Et fortassè primus, qui hoc animaduertit in serpente, seipsum curante læsum, rusticus fuit: nec mirum, quod fors istorum inter syluana magis competat. Hac via comperietur medicum & sapientem, à rustico potius, quam hūc ab illo doctum esse. Nihil ergo reiiciendum quicquid ex luce naturæ prodit in lucem & experientiam, siue per nobilem, urbanum, vel ruralem virum, animaduersione sedula sit manifestum. A brutis igitur excitari quemque posse videmus, non minus ad virtutes, quam ad vitia, hæc a se reiicere, illas porro sibi deligere in specimē, iuxta quod vitam & mores instituere, non est iniquū, sed sapiente viro dignum (cum à Deo solo sit virtus omnis, etiam in brutis) ut à cane, fidelitatē, adulationibus abiectis & inuidia: à serpente, prudentiam, relictis insidiis: ab asino, patientiam, pigritie & inertia neglectis: à columba simplicitatem. Nec desunt inter alia, quæ Magistratum, & æquitatem obseruant, ut ex historiis suis colligere est. Quicunque igitur ex lucis naturæ libro docti sunt, etiam sapientiæ filij legitimi habendi, quod ex Deo suas artes habeant. Quandoquidem diuini luminis & sapientiæ plena sunt omnia, his tamen quorum oculus est mēs. Contra qui solum imaginationibus, dubiisque suis opinionibus insistant, vel doctrinis hominum instruuntur, sparium germen ubique gentium profeminare, singula monstrosè præposterèque agere, ac tradere, tū suos nothos palliare sedulo curant, quatenus pro legitimis ornati forinsecus, existimentur. Inde loco

*

4

sanitatis

EPISTOLA

sanitatis in Medicina, mortis introductionum oriun-
tur varia documenta: non aliter, & in aliis artibus,
vt Philosophia, regnorum euerfiones, odia, diffentio-
nes, & id genus alia nascuntur calamitatum omniū
nefanda, prodigiosaque monstra. Tantos errores, vt
auerteret in Medicina potissimum Paracelsus, inde-
fesso labore summoque studio fundamenta vera iecit
(vt par est) in luce naturæ, per ignem tamen inqui-
renda: quò prodeat in lucem occultum, in quo virtus
latet medicinalis, perfecta preciosaque margarita.
Quandoquidem vti bruta, non minus elementa ho-
minem excitant in minore globo, sicut in maiore per-
firmamentum astra. Quisquis iudicio pollet ac inge-
nio fateri cogitur ex præcedentibus, non alia, neque
potiora haberi posse fundamenta, his quæ ponit ob
oculos, & quibus nititur excitare, faceréque, vt re-
deatur ad scopum medicinæ verum, à quo longè la-
téque diuagatum est hætenus.

Proinde, Princeps illustrissime, cum antè aliquot
annos, eiusdem grauissimi authoris, plerosque libros
Germanico sermone conscriptos, in gratiam earum
nationum, quæ linguam hanc nō tenent, Latinos red-
didissem, ac viderem præ cunctis aliis, Gallos eo phi-
losophandi medendique genere delectari: eosque mul-
tos præclaros & egregios viros, hortari ne ab incæ-
pto desisterem: inter quos præcipuè (vt in bonis ver-
satus artibus) Petrus Degrantrye, Illustrissimæ tuæ
Celsitatis, aulæ magister ordinarius, hosce meos co-
natus, summopere prouehere non distulit, eo vsque
etiam, dum Illustrissima tua Celsitas, phisicæ tradu-
ctionis, ac eorundem librorum interpretationis, ordi-
naria functione me dignata sit, quamquam indignum
ratio

DEDICATORIA.

Ratio igitur postulat, ut quicquid in me virium erit amplius, id omne, ad enervationem etiam, si opus sit, ea in re naviter impendam, ac faciam, quod fidelem servuum & interpretem decet. Esio mihi testis ab exordio præsens hoc opusculum, licet exiguum, at propter utilitatem, quam parit legentibus, non usque adeo spernendum. Excrescet enim suo tempore (deo dante) ut ea ex parte locum etiam inueniat inter alia, Fateor ingenuè, multò præstantiora debere me Illustrissimo C.T. splendori, quæ postquam in lucem emerferint, specubus quibus detinentur hætenus, & ad manus pervenient scripta quæque huius authoris Germanica, summa fide, ac diligentia, quibus astringor Illustrissimæ T.C. Latine vel Gallicè reddita, suam in Bibliothecam (superis fauentibus) adferre conabor. Quò præclara quæque ingenia, rerum arcanarum in natura studiosa gratias & laudem nomini Illustrissimæ C.T. referant: cuius etiam beneficio & impensis, longo iam temporis tractu, contractam in Gallia sitim, valde quam antea fœlicioribus vndis philosophicis, medicisque fontibus, satiare modo iuvabit. Quid Principe tanto dignius, in hac vita gloriosiusve, quam studia virtutum erigere, & prouehere, quanto magis, consopitas iniuria temporum, & hominū invidia deprauatas artes, cum excitari, tum instaurari, atque tanquam è mortuis, in viuas Ideas restitui velle? Ea in re claruere semper Illustrissimæ T.C. aui Reges Gallia, perpetuamque sibi demeruerunt laudem: quorum vestigia sequi Illustrissimam T.C. luce clarius patet, cum hos libros ad communem omnium usum, & utilitatem in Galliam afferri curat summa diligentia. Primum igitur hunc librum Pra-

*

5

Etices

EPIST. DEDICAT.

Etices Paracelsi, de manibus humillimi serui sui dignetur suscipere, necnon exilitatem operis, pro solita benignitate, clementer excusare: quousque temporis opportunitate, maiora his adferre licebit. Illustrissimam Tuam Celsitatem seruet incolumem omnipotens Deus, cuius virtute Reges, atque Principes, ut instituti, consistunt, corroborantur in omnibus, & confirmantur. Datum Basileæ VI.

Calendas. Augusti. M. D.

LXXVIII.

*

Illustriss. C. T.

Seruulus humillimus

GERARDVS DORN.

GERARDI DORN AD LECTOREM PRÆFATIO.

Mirabere fortassis amice lector, Paracelsi Practicam, ut immensam penè molem in atomum redigi. Si tamen considerabis quo tendat hoc nostrum studium, Spero non aegrè te laturum, neque hosce meos labores improbatum, quos in tui gratiam libenter subiij. Videbam enim his diebus elapsis, cum essem in Gallia, plerosque de confusa huius scriptionis serie conqueri, nec immeritò. Verum ipsos latuit vix millesimam partē scriptorum istius autoris, in lucem hætenus prodūisse eamque mutilam & suis membris dissutam, ut vix liceret fragmenta seu micæ de mensa decidentes, colligere. His tantisper fruimur donec maiora contingāt Consiliauit nobis Omnipotens Dominus. Illustrissimi Principis Francisci Valesij Regij filij nunc in Gallia fauorem ea in re non exiguum, cuius virtutibus & autoritate licebit in Gallia quandoque videre de Paracelso longè maiora & præstantiora monumēta his quæ nō sine aliquot Germanorum nostrorum increpatione eo detuli. Dicebant isti nō debere me arcana Germani viri extra solum natium, ad alias nationes diripere traduccionibus. Qui, quod viderent ab incepto non desistere me, sed eo alacrius progredi, non sat scio quo ductu, cæperunt & ipsimet, istius viri libros vertere. Quod quidē accidisse mihi incūdius posse, video nihil, quā ex parte conatus meos porro euehi, quo potissimum spectant utpotè, nedum in Germania verū etiam per totum orbem terrarum (si fieri posset) ut ægris fraternè subueniatur. Sed redeā vndè digressus

Ea

Ea fuit animi mei sententia, Practicam videlicet va-
riis dispersam libellis in vnum colligere: quo domi
lector agens, velut ex indice mox reperias, quo loco
de singulis morbis autoris mentem in Theorica debeas
consultare: vel peregré, hoc vnico tantum perficere ac
si reliquos tecum ferres. Quamobrem ad singula rece-
pta, marginem satis amplam tibi reliqui, in qua li-
ceat, ex Theoria depromptas annotationes calamo ad-
scribere pro arbitrio: iuxta quem etiam ordinem, vt
hunc reliquos alios Practices atque Theoriæ libros
destinaui (deo dante,) perficiendos. Nec in eo solum ti-
bi prospectum satis esse putavi, quin etiam vbi quid
obscurius occurrat elucidatione quadam, pro captu
reuelatum sit, & interpretatiunculis. Mox atque Pra-
cticam absolvere, cuius primum librum hunc habes,
ad ipsam Theoricam pergere me videbis: eo siquidē
ordine seruato, quem autor noster instituit, potissimū
in re medica, in qua hanc ex illa, vt ex luce naturæ
petendam, inuictissimis sustinet argumentis. Interea
benigne lector, his vttere pro tuis, & fruiere, tanti-
spes, dum plura paramus. Quæ si hæc tibi grata esse
percepero, diutius tardare non sinam, atque no-
bis eorum sit copia. Vale, meque tibi,
non secus ac te huic professioni de-
uinctum esse sciam,
habeto.

*

ERRATA SIC CORRIGITO.

Muscicaliginis pone muscilaginis. pagina. 1. mercuriū
 pone mercurium pag. 2. fiori pone fieri pag. 5. pistina-
 cez p. pistinacæ ead. strato. pone stratum. pag. 7. vsuea
 pone vsuea pag. 8. vsuræ pone vsneæ pag. eadem. aucto-
 re pone auctiore pag. 9. collectas pone collectæ aquæ
 pag. 10. per ob pone per os pag. 11. vtitur pone vritur.
 pag. 13. superfluum pone superfluam pag. ead. hermi-
 tis pone hermetis pag. 14. prunella pone prunellæ pag.
 eadem. caulæ pone caule pag. eadem. arterica pone arte-
 ticæ pag. 14. & 15. circulatorū pone circulatorium pag.
 15. vsure pone vsneæ pag. 15. saxifrogi pone saxifragi
 pag. 15. balsumum pone balsamum pag. 16. Salphuris.
 pone sulphuris. pag. 17. cades pone candens pag. 18.
 efficissimus pone efficacissimus. pag. 18. Rorismorini po-
 ne rorismarini pag. 19. formula pone formula. pag. 19.
 alteri pone alteri pag. 20. iudicant pone indicant pag.
 21. fomentio pone fomentatio pag. 21. vngue pone vn-
 ge. pag. 22. scire pone scitore pag. 23. maturarini. pone
 maturatiui. pag. 24. potum. p. potu pag. 25. cedit. p. sedet
 pag. 26. sufficit. p. sufficit. p. 27. macubij. p. marrubij
 pag. 27. formandum. p. ad formandum. pag. 28. parthe-
 mionis. p. parthenionis pag. 28. auripigimento. p. auri-
 pigmento. pag. 29. cancrenæ. p. gangrenæ pag. 31. aran-
 ciarx. p. aranciarum. pag. 32. aleo æpatici. p. aloe epatici.
 pag. 35. coqj. p. eoque pag. 40. mareasita. p. marcasita.
 pag. 42. cocleari. p. coclear pag. 44. cocatur. p. coquatur
 pag. 48. auripigimentum. p. auripigmentum pag. 65. au-
 ripigimenti. p. auripigmenti ead. additinem. p. additio-
 nem pag. 66. oppopanacum. p. oppoponacum. pag. 67.
 quod. p. quo pag. 68. oppopanaci p. oppoponaci pag. 72.
 de sphenatis. p. spermatis pag. 74. iudiciorum. p. indiciorū
 pag. 75. iunge. p. iūge pag. 80. vs p. vsqj. pag. 80. oppopa-
 naci. p. oppoponaci pag. 81. arabis. p. carabis. pag. 93. quç
 p. quæ pag. 23. soluat. p. soluantur pag. 95. repartita p.
 partita pag. 98. tantunden p. tantundem. pag. 112. op-
 popanacis po. oppoponacis pag. 113. iat. p. fiat pag. 122.
 eufragiæ. p. eufrasiæ pag. 122. in p. ad. pag. 125. parmi. p.
 pani. pag. 128. pannus. p. panus. ead. recipies. p. recipiēs.
 pag. 124.

pag. 141. Larcaſitæ. p. Marcaſitæ pag. 152. mirabalano-
 rum. pone mirabolanorum. pag. 158. repontiræ. p. ra-
 ponticæ pag. 159. ariſtologiæ. pone ariſtolochiæ pag.
 163. aridam. pone aridum pag. 169. poſte. pone poſtea
 eadem. terniaebin. pone tereniabin pag. 179. obſcan-
 tur. p. abiiciatur pag. 180. vtentam. p. vtendum pag. 189.
 præ-ter. p. præter pag. 190. euacando. p. euacuando. pag.
 190. adurdeus. p. adurendus pag. 192. vgeatur. p. vrgea-
 tur pag. 194. nouum. p. nonum pag. 195. frigid. p. frigido
 pag. 198. in arpus. p. corpus. pag. 201. hoc in. p. hoc eſt in
 pag. 205. ſimur. p. ſimul. pag. 214. mundificatio. p. mu- di-
 ficatione p. 215. eligitur. p. ligetur pag. 217. cura. p. cura-
 tu. pag. eadem. iu. p. in pag. 218. quando. p. quando pag.
 220. miui. pone minij. 232. bontui. pone bontin pag.
 241. medulla pone medulæ pag. 247. pudeferunt. po-
 ne pudefecerunt. pag. ead. ſeparata. p. deſperata pag. 256.
 ſiquis. p. equis pag. eadem quem. p. quum pag. ead. ſe-
 cundum. p. ſecundum pag. 26. in carnatuump. incarna-
 tiuum 270. myrrhæ. p. myrrhæ pag. 279. renponticæ. pa.
 renpontici pa. 289. minus. p. minus.

Privilegium Cæsareæ maiestatis.

ODO LPHVS Secundus Diuina fauente clementia Electus Romanorum Imperator semper Augustus ac Germaniæ, Hūgariæ, Bohemię, Dalmatię, Croatiæ, Sclauoniæ, &c. Rex. Archidux Austrię, Dux Burgūdiæ, Stirię, Corinthiæ, Carniolæ, Vvirtembergæ, &c. Comes Tyrolis, &c. Recognoscimus & notum facimus tenore præsentium vniuersis. Quod cum nobis humiliter supplicatum fuerit ex parte Iacobi du Puys Tipographi Parisiēsis sese decreuisse Theoricam & Practicam Theoph. Paracelsi cura & labore Gerardi Dorn Medici in ordinem redactam & in Latinum sermonem conuersam, pro beneficio publico typis excudere perquam demissè supplicando, vt ipsum contra æmulatorum fraudes Cæsareæ autoritate nostra clementer munire dignaremur. Nos sanè cognito & clemēter approbato huiuscemodi ipsius instituto memoratis precibus benignè annuendū duximus. Ac proinde scienter animo benè deliberato, & de Cæsareæ Potestate nostra expressè vetamus omnibus & singulis qui in sacro Romano Imperio & regnis dominiūque nostris hereditariis, vel imprimendis vel vendendis libris, seu quacunque alia ratione librariam negotiationem exercent, ne quis eorum præmemoratā Paracelsi Theoricam & Practicam postquam studio atque opera dicti Iacobi du Puys prodierit, per totum decennium ab æditionis absolutæ die numerandum, intra Sacri Romani Imperij & omnium regnorum ac prouinciarum nostrarum fines, eodem vel alio charactere recudere aut vbiunque recudendum dare seu alibi impressum abducere, vendere vel distrahere palā vel occultè ausit. Si quis aliter fecerit & interdictū hoc nostrum neglexerit is non solummodo libris impressis quos nimirum præfatus Iacobus du Puys vel eius hæredes aut mandatum habentes, auxilio Magistratus eius loci vbi deprehēsi fuerint, ac propria etiam autoritate apprehendere & sibi veudicare poterunt, priuari Verumetiā decem marcharum Auri puri multa Fisco seu Ærario nostro Imperiali fraudis Vindici, & dicto Iacobo du Puys eiusve hæredib. ex æquo soluenda & applicanda multair

multari debent. Mandates proinde vniuersis & singulis nostris & Sacris Imperij regnorumque & dominiorum nostrorum hereditariorum subditis ac fidelibus dilectis tam Ecclesiasticis quam Secularibus cuiuscumque status gradus, ordinis conditionis, atque dignitatis extiterint, præsertim vero iis, qui in magistratib. constituti sunt, ac vel superiorum suorum, vel proprio nomine & loco iuris & iustitiæ administratione exercet, ne ququam hoc priuilegium seu interdictum nostrum impunè violare spernerève negligere patiantur, sed si quos contumaces reppererint, præscripta pœna plecti & quibuscumque rectis fieri potest modis coerceri curèt Quatenus & ipsi grauissimam indignationem, & eandem multam euitare voluerint. Harum testimonio literarum manu propria subscriptarum, & Cæsarei sigilli nostri impressione munitarum. Datum in nostra Ciuitate Vienna. die 7. mensis Maij Anno Domini 1578. Regnorum nostrorum Romani tertio, Hungariæ sexto & Bohemici ibidem tertio.

RVDOLPHVS.

Ad mandatum Cæs.

V. Io. Bap. Vveber.

Maiest. proprium

Obenburger.

Priuilegium Regis Christianissimi.

L est permis à Iaqués du Puys Marchant Libraire iuré de nostre Vniuersité de Paris d'Imprimer ou faire Imprimer la Pratique & Theorique de Theophraste Paracelse, avec defences à tous autres Imprimeurs de ne l'Imprimer ni faire Imprimer pendant le temps de neuf ans, à conter du iour & date. que lesdits liures seront paracheuez d'Imprimer, comme plus amplement est declare esdites lettres. Donné à Paris le 19. iour de Mars 1578.

Signé

PAR LE CONSEIL
DE L'ESTOILE.

Acheué d'Imprimer le dernier iour de Iuillet 1578.

DE RESTITVTA
VTRIVSQUE MEDICINÆ
VERA PRAXI

LIBER PRIMVS.

Curandorum morborum methodum
ordine alphabetico continens.

A

Æsthiomenum cura.

℞. Auripigmenti ℥. iij.
Aluminis calcinati ℥. vj.
Reduc & fiat alcali.

Addi possunt.

Ad huius præparati ℥. vj.
Liquoris mumix. ℥. ij.
Olei rosacei. ℥. j. β.

Musci caliginis, seminum psillij ad pondus om-
nium. Fiat ex his cataplasma vel vnguentum.
Si tamen ardores aut inflammationes adfuerint,
illinenda sunt vlcera oleo camphorę, priusquã
applicetur vnguentum hoc vel cataplasma.

Lib. præparationum in arsenico.

A dustionum cura.

℞. Butyri recentis quantum voles, & lique-
factum,

2 DE CVRANDIS MORBIS
factum in aquam recentem & frigidam con-
iicito, agitatioque lignea spatula donec albe-
scat, postmodum abiecta aqua seruetur & in vn-
guenti forma. prodest omnibus adustionibus,
a ligno, lacte, oleo, butyro, refina, &c. factis.
vnguatur bis die quolibet, aut pluries, vt sem-
per hoc butyro locus affectus pinguescat.

Si profundæ sint vlcerationes, post caloris
extractionem, curandæ sunt vulnerariis aut sti-
cticis emplastris.

*Adustionum ex metallis, ob eorum ner-
curium insitum, venenatarum, cura.*

Extinctio caloris præcedere debet ad hunc modum.

℥. lardum porcinum quod liquefactum &
calidissimum proiciatur in aquam solani vel
solatri, & agitetur in ea bacillo donec in formã
vnguëti redigatur, superponatur, vsque in om-
nimodam extinctionem. Deinceps curentur
communibus fodicorum sticticis emplastris
supradictis.

*Extinctio Adustionis à Mer-
curio factæ.*

Pannum lineum lacte calido madefactum
superpone vigesies, pluries, totiesque, donec sit
extinctus ignis. Postmodum vnguentis ex bu-
tyro vel adipe suilla factis & superpositis, cu-
retur ad plenam extinctionem, qua percepta:
curabitur vnguëtis fodicorum sticticis, cum
colophonia factis.

Adustio-

Aduſtiones per Mercuriũ, potiffimum contingunt in amalgamationibus, & ſublimationibus cinabaris, vnde nonnunquam operarij dolorem dentium ſibi contraxerunt aut membrorum tremorem. Abluendi ſunt dentes aqua lauendulæ. Membra verò aqua vitę. Poſtmodum vtendum erit vt in aliis aduſtionibus, ſticticis emplaſtris.

Aduſtionum à ſale, vitriolo, & alumine prouenientum cura.

℥. Olei nucum ℥b. ſ.

Seui ceruini ℥b. j.

Butiri in aqua extincti ℥b. j. ſ.

Ex iſtis inter ſe permixtis fiat vnguentum, quo bis die quolibet curentur, vſque ad extinctionem caloris, poſtea curentur vltcrius, vulnerariis vnguentis, baſſamis vel pulueribus, vt minores cicatrices relinquantur à cura. frequentiffimæ ſunt aduſtiones eiufmodi, tincto-ribus, ob alumina quibus vtuntur.

Aduſtionum à ſulphure, ſale nitro & aquis fortibus contingentium, cura.

℥. Butyri recentis ℥b. j.

Olei nucum

Seui ceruini ana ℥b. ſ.

Medullæ tauri ℥. iij.

Liquefacta ſimul & calidiſſima, extinguan-
tur in aqua Nymphę, aut ſimili; quater vel
a 2 amplius

4 DE CVRANDIS MORBIS
amplius, & agitentur in vnguentum, quo vngatur locus affectus: mox atque caluerit, innouetur vnctio, idque toties fiat quousq; sit extinctus calor omnis. Curandum postea vulnerariis vnguentis. Quæ verò à chemicis aquis euenerit adustio, post caloris extractionem, curabitur oleis vulnerariis, & emplastris fodicorum sticticis.

Adustionum ex fulmine, cura, membris prorsus non absumptis.

℞. Spermatidis ranarum, destillati,
Sedi succi.

Cancrorum fluuiialium succi ana:
quibus admisce vitrioli, & myrrhæ modicū,
his calorem extinguito, postmodum vnguentis vtitor ad vstiones positus, vt suprā. Consumpto autem membro vt reparari nequeat, ambustum à sano separandum hoc vnguento.

℞. Colophoniz lb. j.
Picis communis lb. β.
Cerae ℥. iij.

Quibus admisce terebinthinæ & olei parū,
& inde fiat vnguentum, quo quidem applicato,
mortuum à viuo decidet. Inde ligato, curatq;
fodicorum emplastris sticticis.

*Adustionum à tormentorum
spheris, cura.*

℞. Succu sedi.
Aceti rosacei.

Aceti

LIBER PRIMVS.
Succi solani.

Nymphææ.

Cancrorum, &c. ana.

Horum permixtorum succo, per pannum expresso, lauandum & madefaciendum ad extinctionem, Curandum autem, vulnerariis vnguentis, & fodicorum emplastris.

Complures fieri possunt extinctiones, per succos, limacum, lumbricorum, ranarum, cancrorum fluuiialium, Spermatidis ranarum, Sedi, Solani, Nymphææ, & ex casura, nec non atramento sutorio. Sed quæ fit ex aceto rosato, & succo cancrorum fluuiialium, est omnium excellentissima.

Verum si lethalis videretur adustio, restinguendum esset intrinsecus, aqua vel succo prunorum cypriorum minorum, præcipuè pota, vel succo pistinaccæ herbæ, lacte, Zytho minori, succo pomorum, &c.

Chirurgiæ magnæ Partis. j. lib. iij. cap. vj. vij. viij. ix. x.

*Adustionis & gelu membrorum,
vtriusque remedium in-
differens.*

℥. Olei costi lb. j.

Seui hircini lb. β.

Ceræ ℥. ix.

Fiat vnguentum, singulis quaternis horis applicandū, aut sæpius, eo liquore semper maderat.

Aliud.

℥. Olei ex laganis animum ℥. v.

2

3

Adipis

6 DE CVRANDIS MORBIS

Adipis cerui ℥. ij.

Ceræ. Liqueorū ex ouis ana ℥. iiij.

Mixtis vtere. Sufficiens est ab initio curæ vſque in finem, præter aliud medicamentum: quòd in illo mummiā vera conſiſtat, frigoris & caloris, vtriuſque potiſſima cura.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. xix.

Æſtiomenum cura per litargyrium præparatum.

℥. Litargyrij lb. j.

Tartari calcinati lb. β.

Salis communis fuſi.

Aluminis rupei.

Reuerberentur ignis gradu quarto, & per aquam fontanam ab eis extrahatur alcali. Ad-di poſſunt.

Addi poterit.

Ad eius præparati ℥. β.

Pulueris chelidonix,

Gallarum ana ℥. ij. & fiat puluis.

Lib. de præpar. de litargyrio.

Alboræ cura.

Accipe Stanni,

Plumbi.

Argenti. ana ℥. j.

Aquæ albuminum ouorum deſtillato-
rum lb. β. Commiſceantur, &c.

Albumina in duritiem prius coquenda &
poſtmodum deſtillanda.

Lib. de Apoſt. Cap. xliij.

Alcali

Alcali ex argento formula.

℥. Argenti calcinati ad profluuium, quantum libuerit, alcor vini.

Aquæ chelidoniæ ana ℥. x.

Reducantur per euaporationem.

Dosis est ℥. i. vsque ad ℥. j. β.

Lib. præparationum, de Argento.

Alcolæ cura.

℥. Realgaris præparati.

Succi chelidoniæ quantum sufficit ad vnguentum.

Lib. de Apost. cap. xv.

Alopecie cura per antimonium præparatum.

℥. Antimonij subtilissimè triti.

Tartari calcinati.

Aluminis ana ℥. β.

Omnia strato super stratum in lebete reuerberentur, ignis gradu quarto.

Adde.

Antimonij præparati ℥. j.

Tragacanthi arabici.

Muscilaginis.

Consolidæ regalis.

Muscilaginis feminum psillij ana ℥. ij.

Fiat linimentum, quo alopecia perungatur, qualibet septimana bis, calidè, & nascentur crustæ quædam, quæ decident, vnguantur postmodum hoc vnguento consolidatiuo.

Accipe sperniolæ

a 4

Camphoræ

8 DE CVRANDIS MORBIS

Camphoræ ana ʒ. j. ʒ.

Olei de cerussa ʒ. iij.

Octo dies continuos vngendum à casu crustarum.

Lib. priori de præparationibus tractatu. i. de Antimonio.

Alopecia cura.

ʒ. Picis calcificum lb. j.

Colophoniz lb. ʒ.

Bituminis de cornibus ʒ. j.

Casci præparati lb. ʒ.

Fiat vnguentum.

Alia cura.

Diebus nouem continuis vngatur caput gilla, dolores mitigentur vntione continua per oleum, &c.

Lib. de Apost. cap. xiiij.

*Alopecia, Cossarum, variolarum,
& Mali mortui, cura.*

Mercurius solis intrinsecus, potus, & extrinsecus inunctus à radice curabit, hos & alios curatu difficillimos morbos.

Chir. mag. Partis iij. lib. ix. cap. x.

Anatron salis definitio.

Genus est salis crescens in petris, veluti muscus, aut vsuea lapidibus innascens, nitri similitudine: sed non est nitrum. à vitrariis confectum, spuma vitri quæ dicitur. Est vsuræ quid simile

LIBER PRIMVS.

9
simile: decoctum aqua fit alumen acidum, &
deinceps vitri formam recipit, spumamq; pro-
ducit, &c. Falsò putarunt antiqui fel vitri ana-
trum esse.

Lib. de Apost. cap. 5.

Anthera Paracelsi.

Stibium album, & pulueratum sublimetur
igne lento primùm, auctore postmodum vsq;
dum in albedinem conuertatur. medicamen-
tum est ad colicam & alios morbos infinitos.

Antimonij oleum.

Antimonij lb. j.

Accipe Mercurij sublimati,

Salis gemmæ præparati ana ℥. ij.

Mercurij crudi ℥. j.

Aeris vsti ℥. ij.

Salis armoniaci ℥. j.

Puluerata, & simul permixta, destillentur
igne vehementi, donec totus liquor effluerit,
ad sistendum sanguinem à venis effluentem, &
carnem in vulneribus, & vlceribus supercre-
scentem erodendam, & alia multa.

Antimonii Balsamum, vel oleum.

Coquendum in pulres aqua vitrioli, postea-
quam ab eo sal armoniacum eleuaueris: cola-
to, rubeum inuenies obscurum liquorem &
spissum, ad vlcera summum remedium.

Antimonii oleum.

Sume pulueris eius, & salis gemmæ calcem

a 5

vlti

IO DE CVRANDIS MORBIS

vsti ana ℥.iij. Trita simul optimè permisceantur, ac destillentur in modum olei vitrioli, manabit oleum ad vlcera putrida putridamque carnem à viua separadam, absque dolore, tum ad vulnera summum remedium.

Antimonij pulvis rubeus.

Fiat Sal primùm, ex tartaro calcinato in albedinem, aqua destillata tepida soluto. post perturbationem quiescant, & aqua per inclinationem separetur in vas aliud, alia recenti aqua priori simili affusa, & separata toties, donec in tartaro nihil acrimonię percipiatur amplius, sed recedat à terra dulcis. Collectas aquas omnes, destillatione pellantur in auras, ut in fundo sal tartari maneat.

Accipe salis huius ℥.iij. solvatur aquæ ℥.℥. iniiciatur antimonij triti ℥.℥. simul coquantur aliquantisper, & fit aqua valdè clara, quæ dum refrixerit rubescit, & congelatur. Mox inde affundatur modicum aceti destillati, & salis acrimonia, malitiæque antimonij decidunt in fundum, Effundatur liquor iste, affundaturque aqua dulcis destillata, & tepida sæpius donec acrimonia nulla gustu percipiatur. Exiccetur tandem in rubicundissimum pulverem. Dosis eius est granum vnum vel dimidium.

Antimonij quintæ essentia forma.

Accipe florum alborum antimonij. ℥. j. ℞.

Aquarum Melissæ.

Vitæ circulatæ.

Succi chelidoniæ ana ℥. iij.

Digerantur

Digerantur diebus duodecim, & postmodum separando per balneum inuenies essentiam antimonij, de qua dosim vnā facies ℥. β. flores antimonij quære de tincturis phisicis.

Lib. de contracturis tractatu. ij. cap. iij.

Anthos vel Sonath. Paracelsi.

Accipe Sulphuris ℥. β. & affusum ℥. xx. spiritus vini digeratur ad solem per mensem, & destilletur reaffundatur destillatum, & iterum addatur sulphuris ℥. β. digeratur vt prius optime clauso vitro, tandem destilletur iterum, vt antea. Hoc modo sulphuris ℥. ij. extrahi possunt, & ad mumiam adduci terræ, quod balsamum, est ad vlcera pertinacissima remedium, eorum fluxiones sistens: estque per ob assumptum præseruatium ab omni putredine.

Antracis cura.

Antrax est apostema, generatum ex Realgare Mercurij, quod in radice venarum similitum oritur, exitum sibi faciens, manente nihilominus radice in suo centro.

Diaphoreticum medicamentum.

℥. Vini correcti ℥. x.

Theriace ℥. β.

Myrrhæ

Croci ana ℥. j.

Liquoris zinziberis.

Piperis ana ℥. β.

Misceantur, & eius ℥. β. cum optimo vino bibatur.

Chirurgiæ Paruæ lib. iij. cap. iij.

A poster

*Apostematum communium cura
per Oppodeltoch.*

℞. Litargirij cocti
in ceratum ℥. iij.

De incarnatiuis quatuor ℥. ℞.

De gummi liquefactis ℥. ij.

Fiat emplastrum secundum artem. Optimum fuerit secare venas è quibus oriuntur, ad tollendam rubedinem & sanguinē corruptum: nedum in his tantum, sed etiam in omnib. aliis.

Lib. de Apostematis cap. j.

Aquæ salis gemmæ formula.

℞. Salis gemmæ lb. ℞.

aquæ pluuiialis lb. j.

Destillētur per retortum vsque dum substantia tota salis per vitrum ascenderit.

Auri purgatio.

℞. Auri ℥. ℞.

Antimonij ℥. iij.

Liquefiant in tegulum, &c.

Lib. præparationum de Auro.

Arcanum primæ materia.

℞. primam materiam seminariam, hanc in flacco digeri permittas, digestionē resolutiua per mensem. Cui postmodum additio iungatur Monarchiæ æquali pondere, digerique finatur iterum, ex vno in mensem alterum. Postmodum destilla materiam hanc, & quod ascenderit, arcanum erit materiæ primæ.

Arcanum

Arcanum lapidis philosophorum.

℥. Elementum mercurij, & separa purum ab impuro. Postmodum reuerberetur vsque in albedinem, quæ sublimetur per sal armoniacum, tamdiu donec resoluator: id calcinetur & soluatur iterum, & in pellicano digeratur vno mense, tandem coaguletur in corpus. Hoc non vtitur amplius, nec vlllo modo consumitur, at in eodem statu permanet, corpora quæ penetrat in cineritio permanētia sunt, & in nihilum reduci minimè possunt, minui, nec alterari. Aufert lapis hic à sensibilibus, & insensibilibus minorem essentiam, & qualitatem superfluum, vt narratum est.

Arcanum mercurij vitæ.

℥. Mercurium essensificatum, quem ab omni superfluitate sua separato, prout purum ab impuro. Postmodum sublima cum antimonio, vt ascendant ambo, & vnū fiant. Deinde resoluantur super marmor, & ad quartam vicem vsque coagulentur. Hoc peracto, habebis mercurium vitæ, quo renouantur & restaurantur omnia.

Arcanum tinctura.

℥. Membrorum essentiam, à qua separabis elementa. Postmodum ignem eorum in digestionem positum relinques tantisper, donec in fundo nihil amplius resideat, nec ibidem vlla materia prorsus appareat substantialiter.

Deinceps, accipe materiam & vitrum, vt est
lutatum

14 DE CVRANDIS MORBIS
lutatum hermitis luto, & ponas in locum hu-
midum & frigidum: resoluetur ibidem in visi-
bilem rursus materiam. Notandum essentias
mēbrorum, esse corpora, vt herbas & alia vij.
membris principalibus cōporis attributa.

Lib. archidoxorum, de Arcanis.

*Arcanorum quatuor ad contra-
cturas formula.*

Arcanum compositum.

℥. Alcohol vini ℔.vj.

Cantharidum ℥. x.

Foliorum campani florum, Tapfi, Ca-
momillæ, Hypericonis ana m. vj.

Tere miscēque simul, & in sole, vel in fimo
digerantur per mensem, destillentur postea,
destillatōque addantur. Canapi, florum Tapfi,
Camomillæ, hypericonis, centaureæ, prunella,
Betonice ana ℔.β. Mastice, Mumie ana ℥.j.β.
thuris ℥.v. lumbricorum terrestrium, ranarum
ana ℔.β. destillentur in circulatorio per octo
dies, & vtere vti de balsamis diximus.

Arcanum solidum.

Accipe succi flammulæ ex tota substantiā
hoc est floribus, foliis, caulæ, & radicibus, suc-
ci florum tapfi, ana ℔. j. alcohol vini ℔. ij. di-
gerantur in ventre equino per decem dies, &
vtere, vt supra.

Arcanum elementatum.

Sume chelidonie, melisse, eruce, iux arteti-
cæ, florum

ca, florum tapfi, papaueris, centaureæ, betonica, parthenionis, hypericonis ana m. ij. Terrantur omnia simul, aceti parumper addendo, putrescentur, exprimantur optimè, & succus per circulatorum rectificetur diebus decem postmodum vtere, vt aliis.

Arcanum metallinum.

Resolutum metallum circuletur diebus octo, dulcificetur & in vsum assumatur: metallorum tamen erit faciendum discrimen. Solis aqua metallina, præ cæteris est ad contracturas excellentissima, præstantissimaque.

Lib. de contracturis tractatu. ij. cap. viij.

Arenæ, vsuræ, pruinae vel grandinis cura.

℥. Saxifraxi 3. j.

Boracis 3. ij.

Salis gemmæ 3. vj.

Salis fusi 3. j.

Stratificata reuerberentur. 24. horis, ignis gradu quarto, postmodum extrahatur eius alcali, Dosis est 3. ℔. in optimo vino.

Alia cura.

℥. Saxifragi 3. j. Reuerbera per se in supremo ignis gradu, eius reuerberati accipe 3. j. alcali ex radicibus raphani maioris 3. j. alcali ex radicibus petroselini 3. j. Misceantur. Dosis est, à 3. j. vsque ad ij. vel iij.

Addi possunt.

Ad eius saxifragi præparati 3. j. ℔.

Seminis

16 DE CVRANDIS MORBIS

Seminis apij.

Erucae ana ʒ. j.

Medonis clarificati ʒ. x.

Dosis est à ʒ. iiii. in vj. vel vij.

Perseuerandus erit vsus eiusmodi medicamento, donec in lotio materia nulla tartari conspiciatur amplius.

Lib. præparationum, de Saxifrago.

Ascutis cura.

℥. Stanni purgati ʒ. j.

Antimonij ʒ. ij.

Cineris naturæ, ad pondus omnium.

Reuerberentur horis 24. Postmodum

Accipe huius calcinata materię lb. j.

Alcool vini lb. β. fiat alcali. Dosis est ʒ. j. in ʒ. j. β.

Addi possunt.

Ad huius præparati ʒ. β.

Sanguinis draconis ʒ. ij.

Liquoris tapfi ʒ. j.

Misceantur. Dosis est ʒ. β.

Lib. præparationum, de Stanno.

Arsenici Balsumum, aut oleum, fixadum est per sal vrinæ, deinceps in oleum per seipsum conuertendum. vlcera citissimè curat.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Astachilos cura.

Post panaritij curam vtendum est hoc Emplastro.

℥. Olei de vitellis ouorum ʒ. ij.

Ceræ ʒ. β.

Colophoniz

Colophonix ℥. iij.

Myrrhæ rubæ, ad pondus omnium.

Fiat emplastrum secundum artem.

Lib. de Apost. cap. xviii.

Astomatis cura.

℥. Sulphuris fusi ℔. j.

De flaxis sandali Rubei,

Cupressi & pini, ana ℔. j.

Stratifica, reuerbera, & extrahe suum alcali.

Huius alcali sume ℥. x.

Myrrhæ ℥. v.

Sublima rursus deficientibus omnibus aliis medicamentis, istud erit vltimum & optimum remedium.

Addi possunt.

Ad huius præparati sulphuris ℥. β.

Thebaici correcti ℥. iij.

Theriace quantum sufficit ad bolum formandum. Dosis est ℥. j. in ij. vel in ℥. j.

Lib. præparationum, de sulphure.

Auri balsamum vel oleum ad vltimum cerum curam.

℥. Auri laminati ℥. j.

Olei de pino ℥. iij.

Ponantur in digestionem septimanis quatuor. Postmodum oleum ablue, manebit in fundo pulvis, quem vnâ cum tereniabin crudo poteris administrare.

Alio modo sic preparato.

℥. Foliorum auri ℥. j.

b

Ole

18. DE CVRANDIS MORBIS

Olei Masticis 3. vj.

Digerantur per mensem. Separabis ab oleo, vt prius, affuso alcoole vini, digeri permittas octo diebus: & abstrahatur alcohol balneo mariz, Hoc vteris oleo. ter in septimana.

Chirurgiz Paruz lib. ij. cap. vij.

*Auripigmenti oleum, vel arsenici
balsamum.*

℥. Auripigmentum tritum, huic adde sui duplum salis nitri, & accensis prunis sub dio propter noxios vapores, tigillus excandescat, materiâque dicta sensim iniiciatur, donec tota salis nitri substantia suos flatus reliquerit, quo percepto, augeatur ignis per iij. vel iiij. horas, inde fiet vt auripigmentum ad modum butyri liquatum in fundo videatur. Frigefacta materia candes ac nitens, optimè trita super marmore loco humido soluatur in liquorem, quilatius per cucurbitam destillari potest ad vlcera quæuis, & quamuis putrida manantiâq; efficacissimus.

Aurum potabile.

Hoc repurgatum per antimonium, soluatur in aqua vel liquore viridi salis in puluerē, qui cœlesti aqua destillata sæpius abluatur, donec falsedo recedat omnis: vel aliter calcinari possunt auri laminæ per plumbi laminas in cemento 24. horis & ablui. Pulueri atum datur spiritus vini tantum, vt quatuor digitis latis superemineat, & in vase clauso digerantur

tur balneo maris temperato calore tribus vel quatuor septimanis. Et calore tingetur spiritus citrino vel rubeo, corpore solis in fundo manēte albo. Spiritus à calore separatur balneo. Rectificetur.

Auri potabilis forma: ad Contracturas

Accipe auri foliati, puluerati, & in succum soluti ℥.j. huic addito aceti destillati, quantum satis esse videbitur, simulque toties destillentur & separentur, quoad saporis eius quod adiunctum est nihil prorsus maneat. Postmodum in aquæ vitæ subsequēntis ℥.v. digeratur in pellicano per mensem. Habebis aurum potabile perfectum.

Aquæ vitæ huius formula.

Accipe vini ardentis rectificati lb. x. Rosarum, Melissæ, Rorismorini, Anthos, Cheyri, foliorum vtriusque ellebori, Maioranæ, anam. j. Cinamomi, Macis Nucis muscatæ, Caryophyllorum, Granorum, paradyfi, Piperum omnium, Cubebarum ana ℥.ij. Succu chelidonis, Tapfi, Melissæ ana lb. ss. Cinerum fabarum ℥.v. Mixta simul omnia per duodecim dies in pellicano digerantur, separa tandem & vtere vt supra.

Expositio descriptionis auri potabilis ad contracturas.

Obscura satis formula quæ de auro potabili
b 2 posita

20 DE CVRANDIS MORBIS
posita est, requirit aliquam interpretationem
vbi sic habetur, (auri foliati, puluerati, & in
succum soluti) pulueratum intelligo, calcina-
tum quod diuersimodè fieri solet, primò, quū,
argento viuo calefacto, igne modico permi-
scetur, amalgamationem vocāt aurifabris non
incognitam. & postmodum igne totum argen-
tum viuum pellitur in auras, in fundo vasis au-
ri puluere subrufo residente. Est & alia terendi
auri ratio, si lamina eius supra orificium vasis
ad hoc apti locetur, & in vase subtus vel argen-
tum viuum sublimatum, vel plumbum lique-
factum, super prunas teneatur, vt vaporem ac-
cipiat, quo redditur ita friabile vt alteri digitis
valeat, & in puluerem adduci. Potest etiam ali-
ter in pollinem redigi, si liquefactione per ve-
hementiam ignis, in lebece permisceatur, cum
sex aut plures pōderis sui partes argenti, post-
modum in subtiles bracteas malleis fabrefa-
cta, ambo soluantur in aqua forti: totum ar-
gentum in aquam transit, auro subsidente for-
ma pulueris subnigri, qui puluis, vt reliqui cūm
sale gemmæ vel communi reuerberandus igne
fortiori, vt formam (si fieri queat) metallicam
deperdat de quo infra latius. Postmodum
abluendus est aqua communi, vel vt in præce-
dentibus, aceto destillato, sæpius ac dum acre-
dinem vaporum realgaicorum, aquarum for-
tium, & salium deponat prorsum, quod ex sa-
pore linguæ admouendo deprehendi facile
poterit. Hoc peracto ad digestionem cum a-
qua vitæ aptum est.

Restat

Restat, vt in aquæ vitæ formula, quid per Anthos, & Cheiri, significetur declaremus ex authoris sententia. Quoties de vegetabilibus est sermo, nihil aliud intelligendum per ea vult, quam ad literam vegetabiles roris-marini flores, & alios, quos vulgo caryphylatos ab odore vocare solent. Aliter quum de mineralibus aliis locis tractabitur, moneo vos vt ad mineralia mentem flectatis, & Anthos auri rubeum Elixir, Cheiri vero, argenti albū existimetis. Quod superiori loco de mineralibus sermo fiat, iudicant præcedētia materialia receptum ingredientia nedum, verum etiam, vbi de manipulis agitur, facile colligi potest, pulueres minerales, manipulis non, sed pondere metiri consueuisse medicos, cum Spagiricæ, tum alterius medicinæ.

Lib. dē contrac. Tract. ij. cap. ij.

*Aurium Tinnitus, & surditatis, visus
hebetudinis, ex tormentorum tu-
multu, campanarūve soni-
tu cura.*

Auricularum pendulæ partes, pungantur in balneo, vt sanguis exeat. Si non iuuerit, applicentur ventosæ post aures. Si rursus non iuuerit sectio venæ fiat sub lingua. Post quod nulum est remedium.

Oculis affectis, visūque debiliori, farina viciarum & hordei, in aqua cocta, fiat fomentio fræquens, eiusmodi pulles tenendo super

b 3

oculos

oculos donec frigescent singulis diebus manè
vbi decolare aqua defierit, angulos oculorum
vngue guttula olei laterini, diebus singulis e-
tiam diluculo, &c.

Chirurgiæ magnæ Partis j. lib. iij. cap. xj.

Aurum vite.

Fiat amalgama ex partibus duabus mercurij mundati, & repurgati solis parte j. per corium hircinum exprimatur mercurius, qui non est amalgamatus: iterum amalgametur, & exprimatur, idque toties, donec ad solis 3. j. mercurij 3. vij. vel viij. cōiungantur. Amalgama solvatur aqua forti, ex vitrioli partibus ij. & salis nitri parte j. facta, & argenti lamellis defecata, cuius portio sit 3. ij. destillatione separetur, & iterum affundatur, idque quinquies cohobando. ad hunc modum fit pulvis rubicundissimus, qui positus in lebetem fusorium coopertum, inter prunas relinquitur donec modicè candeat, postmodum eximitur. Frigefactum aqua rosarum abluitur, exiccatur & servatur ad vsum. Dosis eius est. iuuenibus denarij medij pōdus, fortibus & adultis, denarius integer. ad obstructions, morbos intercutaneos, morbum venereum, pestem, lepram, &c. ad vlcera perditissima per os si assumatur, vel vnguentis, & emplastris admisceatur.

Balsamum

*Balsamum vulnerarium absque
ultramarinis.*

- ℞. Olei oliuarum lb.ß.
Olei de nucibus nostratibus lb. j.ß.
Mummia de medullis ℥. iij.
Mummia pinguedinis ℥. ix.
Consolidæ aureæ.
Florum centaureæ ana ℥. xv.

Digerantur ad solem. Balsamum hoc excellētius est (licet ultramarinis careat) cunctis receptis hactenus à vobis prescriptis. Reliquum hoc scite Galenici: si recepta componere vellem ex ultramarinis, à diuersis regionibus collectis, omnes sectas vestras confunderem & inuerterem, libros, pharmacopolas, atque thesauros vestros, quos ab Adami temporibus in hunc vsque diem, collegistis.

Chirurgiæ Paræ. lib. j. cap. iij.

Bocij Cura.

Menstrui prouocatio.

- ℞. Liquoris pulegij. Artemisiæ ana ℥. iij.
Vini correcti ℥. vij.
De liquoribus splenis bouis castrati ℥. j.
Reduc ad mixturam. Dosis ℥. ß. manè & vespèri.

Additio.

Addatur aqua ex fructib. sauinæ vel oleū ex granis eiusdem Hæmorrhoidarū prouocatio.

24 DE CVRANDIS MORBIS

℥. Seraphini colati ℥ss.

Bdelij, Mastice ana ℥.i.

Fiat emplastrum per se, secundum artem
& applicetur loco hæmorrhoidarum.

Lib. de Apost. cap. xxx

Bubonis venerei cura.

Maturatini descriptio.

℥. De quatuor resinis ℥ss.

De liquoribus altheæ.

Bismalue ana ℥. iij. fiat mixtura

Oppodeltoch Descriptio.

℥. De quatuor seminibus incarnatiuis ℥ss.

Ceræ. Colophoniz ana ℥. ij.

Picis naualis ℥. iij.

Reduc in emplastrum.

Lib. de Apost. cap. xxij.

Bubonis ex venere, cura.

Lapillos vini, Aquilæ ex Saturno cōmisceto,
to, sine quibus curare non bene vales.

Morphea, & Gutta rosacea, Cura.

℥. Liliorum conuallium lb. ss.

Mercurij hæmat nī præscripti ℥. j.

Digerantur ad solem, & per alembicum
destillata exhibeantur singulis diebus, donec,
morborum signa quævis abierint melius ac
tutius potum curantur intrinsecus, quam lo-
tionibus extrinsecis, quibus vix rectæ curari
possunt vnquam.

Chir. mag. par. iij lib. ix. cap. viij.

Bratt

Branci cura.

In arcanis consistit, & in aqua prunellæ.

Gargarismus.

Accipe piretri ℥. j.

Succi hyppericonis ℥. ij.

Succi persicariæ ℥. iij.

Oximellis scylliticij ad pondus omnium.
commisceantur.

Alius gargarismus.

Sume liquoris mumia ℥. i.

Succi persicariæ ℥. ij.

Aceti communis ℥. iij. fiat mixtura

Lib. de Apost. cap. xl.

Caduci morbi cura cum suis speciebus,

Analepsia, Catalepsia, &

Epilepsia.

℥. vitrioli cuperosi lb. j. eius phlegma per
destillationem abstrahe, hoc iterum ad cor-
pus affunde, rursus destilla, & affunde, qua-
ter id repetendo, igne quarti gradus. Dosis
eius est ℥. ss. m. ℥. j. antè & post paroxysmum.

Addi possunt.

Ad vitrioli præparati huius ℥. j.

Liquoris visci quercini.

b 5

Orizontis

Orizontis ana ʒ. β. & grana. iij.

Fiat mixtura. Nuca potest vngi pinguedine
castoris, &c.

Lib. præparationum, de vitriolo.

Calli cura.

℥. Olei rosarum ʒ. vj.

Calcis viux extinctæ ʒ. iij.

Caphuræ ʒ. v.

Fiat mixtura, quæ superponatur vnguenti
loco, Sed si callus in vlcus transisset, hoc v-
tendum est.

℥. Spertioli ʒ. j.

Olei de caphura ʒ. ij.

Succi papaueris,

Hyosciami ana ad pondus omnium,

Fiat emplastrum, quod super ponatur, vt
calorem cedit.

Postmodum.

Sume Emplastrorum apostoliconis.

Diachilon, ana ʒ. β.

Mummix ʒ. iij. Cerussæ ʒ. ij.

Caphuræ ʒ. j.

Misceatur & fiat vnguētum super carbones

Lib. de Apost. cap. lix.

Cambucæ cura.

Vnguentum camphoratum

℥. Camphoræ ʒ. ij.

Vitellorum ouorum ʒ. iij.

Fiat mixtura, quæ posita super marmor in
cella vinaria, vertitur in oleum.

Empla-

Emplastrum.

℞. Mummia ʒ. β.

Resina de botin abluta per aquam rosacea
quantum sufficit pro incorporatione,

Fiat emplastrum.

Lib. de Apost. cap. xxiiij.

Varicum.

Cambuca cura.

℞. Mercurij ex venere confecti partem j.

Olei vitrioli, non rubei partes xxv.

In aqua parthenionis, 12. haustibus exhibea-
tur. Postmodum Oppodeltoch, vel vnguento
ex Mercurio hæmatino, curetur extrinsecus.

Chir. mag. par. iiij. Lib. ix. cap. vj.

*Cancris morbi cura per litargyrium
preparatum.*

℞. Litargyrij triti lb. β.

Aqua salis.

Aluminis ana lb. j.

Aceti lb. iiij.

Simul omnia paulatim bulliant, vsque ad
exiccationem, affunde postmodum aquam
fontanam, & calido loco macerentur horis
duodecim, vel circiter, & inde mox exiccari
facito, & preparatū erit ad cancrum & fistulas*Addi possunt.*

Ad huius litargirij preparati ʒ. iiij.

Succimarubij

Perficaria ana ʒ. j.

Olei

28 DE CVRANDIS MORBIS

Olei ex vitellis ouorum, quod satis est
formandum vnguentum.

Lib. de præparationib. tractatu j.
De litargyrio.

Cancri cura.

℞. Glutinis aquatici, quantum voles. De-
stillatione reduc in aquam, cui tantundem ad-
dito colcotharis, & ad singulorum ℥. j. Floris
æris ℥. j. β. adiiciatur mixta & superposita ma-
neant, vsque dum putrescant, hoc plerunque
die quarto solet fieri. Deinceps vtaris empla-
stro mundificatiuo, ad curam tentiginis prauæ
posito. Post immundicierum extractionem,
supersperge puluerem, qui sequitur.

Puluis ad cancri curam idoneus.

℞. Pulueris ex succo chelidoniæ.

Parthemionis

Centaureæ ana ℥. β.

Mummia ℥. j.

Sub istis pulueribus, manè & vesperi liga-
tum cancrosum vlcus optimè persanatur.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Cancri apostematis cura.

Eius cura triplex. prima physica, per quam
hæmorrhagiales menstrualésque fluxiones a-
mouendæ sunt: secunda chirurgica, per anodi-
num vnguentum mortificando: tertia conso-
lidando.

Glutinis aquatici in aquam redacti ℥. j.

colcotharis

colcotharis eius ℥. j. ℞. Florum æris quantū
satis, iuxta quantitatem colcotharis : mixta si-
mul, vlceri superponantur, & maneant vsque
dum putrescant, quod plerunque fieri solet in
quatuor diebus. Deinceps ablatis apponatur
mundificatiuum, ad noli me tangere præscri-
ptum, & quum putridā extraxerit materiam,
superpone puluerem qui sequitur.

℥. puluerum ex succho chelidoniz.

Parthenionis.

Centaureæ ana ℥. ℞.

Mummiz ℥. j. manè & vesperi ligabis.

Anodinum vnguentum.

℥. Spertioli.

Succi solatri ana ℥. j.

Liquoris vernicis ℥. ℞.

Reducantur in formam vnguenti.

Lib. de Apost. cap. iij.

Cancris curā.

℥. Auripigmenti ℥. v.

Fuliginis ℥. ℞.

Salis armoniaci ℥. iij.

Reducantur in reuerberationē quarti gra-
dus per diem integrum, & inde fiat alcali.

Addi possunt.

Ad huius auripigmenti præparati ℥. v.

Cinerum ex fimo columbino, & Olei vitello-
rum ouorum, quantum sufficit ad forman-
dum vnguentum.

Lib. præparationum, de auripigmento.

Cancris

*Cancris & fistularum certissi-
ma cura.*

℞. Præparati Mercurij maximi ℥.j.

Oleorum è lateribus vertonem j.

Terebinthinæ ℔.β.

Cariophyllorum per mixtionem ℥.ij.

Misceantur & per balneum destillentur, de-
stillato postmodum adiungantur,

Mastices

Myrrhæ,

Thuris ana ℥. iij.

Mummia verto j. id est ℥. iij.

Omnia simul commixta, per alembicum
iterum destillentur in oleum, ad ℥.j. huius ad-
datur ℥. j. Mercurij præparati, supra positi in
recepto, intelligendum non esse prius aliis
permiscendum in destillatione secunda sed in
prima tantum.

Fiat ex omnibus linimentum, quo perun-
gantur vlcera dicta. Postmodum emplastro sti-
ctico deligentur.

Lauamentum hoc tamen, præcedere debet
supra positum linimentum.

Lauamentum.

℞. Aluminis ℥. β.

Salis ℥. j.

Mellis ℥. ij.

Vini & aquæ ana ℔. j.

Per dissolutionem commisceantur.

Linimenta præstantiora supra scripto exhibet
olia dulcia, antimonij, plumbi & mercurij.

Cancerena

Cancrena cura.

℞. Succorum Nenupharis.

Solatri. Papaueris

Lolij ana ℥. ij.

Opij ℥. xv.

Mandragoræ ℥. iij.

Succi ex radicibus hyoschiami ℥. v.

Reduc in vnguētum cum oleo de litargyrio

Lib. de Apost. cap. xvj.

Cerebri dolorum, Hæpatis defectuum,

& splenis debilitatis

cura.

℞. Argenti laminati ℥. iij.

Salis gemmæ ℥. vj.

Stratificata reuerberentur vigintiquatuor
horis, postea extrahatur alcali, quod iniectū
in alcool vini, maneat per dies aliquot, & re-
soluetur vti vinum ardens apparens, fiat sepa-
ratio vini, & in fundo residebit alcali, quod in
vitro positum, & loco humido soluitur iterum.
Dosis est à granis v. in vj. vel xij.

*Morborum eorundem &
profluuij cura.*

℞. Argenti limati ℥. j.

Sulphuris purgati ℥. iij.

Resinæ pini ℥. ij.

Fiat inde bolus quem accendas, & postea
reducas per fontanam aquam. Dosis eius
est ℥. j. vsque in ℥. j. ss.

Hæc

32 DE CVRANDIS MORBIS
Hæc præparatio bona, prior verò melior.
Lib. præparationum. de argento.

Cinzilla cura.

Radix diaphragmatis est mundificanda per
consolidam regalem, & postmodum, oppo-
deltocho singulis duodenis horis deliganda.

Oppodeltochi forma.

℥. Colophonix ℥. j. pulcrè Chelidonia
Aranciarx ana ℥. iij.

Visci de botin, quantum satis est ad in-
corporandum.

Lib. de Apost. cap. xxxij.

*Cohibitio cuiusque materia peccantis,
ne progrediatur vltcrius in mor-
bum aliquem.*

Quum dolores dentium, colli, aurium, vel
humerorum irruerint, dicta radice ellebori
nigri, purgandum erit, ad eundem modum
præparata vt pro podagra vel epilepsia, & ea-
dem dosi. Postmodum tinctura Martis vten-
dum, vt in hydropisi. Huiusmodi purgationes
annuatim fieri possunt, nō iuxta numerum 365.
dierum, sed ab incremento vel interuallo pa-
roxismorum.

Libello præparationis ellebori.

*Conseruationes, & præseruationes per
Elixira. in vitam longam.*

Balsami Elixir.

℥. veri ac optimi balsami, nobis optimè
cogniti

cogniti lb. j. Ponatur in vitrum coopertum a-
 lembico cæco, & vnâ cum eo ℥. ij. quintæ ef-
 sentię auri. his affundatur ℥. β. essentiæ circu-
 lati maioris. Omnia simul digerantur in fimo
 per mensem & postea in cineribus, vno men-
 se, lento quidem igne, vt noctes atque dies va-
 pores ascendant atque descendant. Postmo-
 dum augeatur ignis, vt guttæ quædam adhæ-
 reant, ac decidant guttatim, duobus mēsis.
 Tandem inequino fimo, quatuor mensibus
 maneant, vt absque intermissione habeant suā
 digestionē, & completum erit Elixir Balsami.
 quod in spiritum vitæ hominis operatur, non
 secus, atque fermētum in pastam & in corpus,
 tincturam viuam inserit.

Salis Elixir corporis præseruatiuum.

Accipe Sal optimè præparatum, albiſſ. &
 mundiss. Ponatur in pellicanum, cum aquæ
 soluētis tanta quantitate, quæ sexies salis pō-
 dus superet. Digerantur equino fimo simul
 vno mense. Postea separetur aqua soluens per
 destillationem & rursus affundatur, & sepa-
 retur vt prius, idque toties donec sal in oleū
 conuertatur, adiungatur auri quintæ essentiæ
 pars octaua, simulque digerantur in pellicano
 & in equino ventre per quatuor menses. Post-
 modum circulentur per mensem. Deinceps
 addatur pars altera vini circulati, ac maneant
 in ascensione per mensem adhuc. Eo tempore
 peracto salis elixir adimpletū erit, non mino-
 rum virtutum in conseruādo & præseruando
 quam Elixir Balsami.

c

Dulcedinis

34 DE CVRANDIS MORBIS
Dulcedinis Elixir.

℥. Troni quantum voles, ponatur in pellicanum, & exponatur soli ad digestionem duobus mensibus, melius tamen per æstatem. Post modum addatur essentia quintæ auri pars quarta, & ad hunc modum circulentur simul duobus mensibus. hoc serua.

Quintarum essentiarum Elixir.

℥. Quintæ essentia Chelidonia,
Quintæ essentia Melissæ ana ℥. ij.
Quintæ essentia Auri.
Quintæ essentia Mercurij. ana ℥. j. ℞.
Quintæ essentia croci,
Quintæ essentia mirabolanorum
omnium ana ℥. j.

Omnia permixta simul ponantur in clausum alembicum cæcum, & maneant in digestionem solis, mensibus duobus. Postmodum adde,
Quintæ essentia vini.

Magisterij eiusdem ana ℥. ℞.

Et iterum digerantur per mensem vt supra. seruato in thesaurum ad præseruationem & restaurationem.

Subtilitatis Elixir.

℥. Olei oliuarum, Mellis,
Vini ardentis ana ℔. j.

Destilla simul iuxta Chemicū vsum, idq; ter. postmodum separa phlegma totum ab oleis, quæ coloribus distinguuntur. Colores omnes in pellicanum ponas, eis addens, quintæ essentia
Melissæ,

Melissæ, quintæ essentiæ Chelidoniæ tertiam partem, vno mense digerantur. Tum demum habebitur elixir subtilitatis.

Proprietates Elixir.

℥. Myrrhæ, Aleo æpatici,

Croci ana quartam vnam ℔. partem,
Hæc simul in pellicanum & in arenam posita
mēsis duobus ascendant leuissimè. Separa
tandem per alembicū, oleum à fecibus præter
adustionem. Oleū hoc, vna cum circulato per
mensem digeri permittre, pondere quidem æ-
quali, postmodum serua Elixir, in quo virtutes
omnes balsami naturalis existunt.

Lib. archidoxorum, de Elixiribus.

Constrictiua virtus in omnibus.

℥. Limaturæ ferri ℔. ℥.

Aquæ aluminis ℔. j. ℥.

Aceti destillati ℔. ℥.

Maneant in digestionem per mensem, ablu-
antur postmodum, & in crocum reuerberetur

Addi possunt.

Ad eius croci Martis ℥. j.

Myrræ ℥. ℥.

Croci orientalis ℥. j.

Puluerizentur. Dosis eius est ℥. ij. iij. iiij.

Lib. præparatio. num, de ferro.

Contracturarum cura per balsama.

Balsamoleum primum.

Accipe terebinthinæ destillatæ ℔. ij.

Galbani destillati ℔. j.

c 2

Gummi

36 DE CVRANDIS MORBIS.
Gummi elemi destillati, ℥.β. Rursum Destil-
la simul, & inde fac balsamum à suis fecibus &
phlegmate separatum.

Aliud.

Sume terebintinae, oleorum lauri, oliua-
rum, Iuniperi ana ℥.j. masticeis, myrrhae, thu-
ris singulorum ℥.β. destillentur per se quæ
sunt eiusdem qualitatis, olea, videlicet per se
& alia per se, quæ mixta simul iterum destillē-
tur semel, & vtere,

Aliud.

Sume adipis taxi, seui cervini, adipis rana-
rum, ceræ ana. ℥.j. masticeis. ℥.ij. thuris. ℥.β.
euforbij. ℥.iiij. Destilla vt supra.

Aliud

Accipe gummi oppoponacis. ℥.j.
Galbani. ℥.β.
Ammoniacy, ℥.iiij.
Bdelij. ℥.j.β.

Simul permixta cola & per acetum, in oleū
Destilla, destillato huic addes terebinthinę de-
stillatæ ℥.iiij. Olei philosophorum. ℥.β. Olei
laurini destillati, masticeis, thuris ana. ℥.j.

Destillentur omnia simul iterum in oleum
Huic rursum addito, Styracis liquidæ ℥.j. β.
Ranarum numero viginti, adipis taxi ℥.β.
Aceti destillati, vini ardentis ana ℥.j.β.

Digerantur in sole, vase vitreo per mensem
Postmodum exprimantur, & seruentur.

Aliud

Aliud

Accipe lignorum Iuniperi, fraxini, Sabinæ,
id est, tamaricis, fagini ana lb. j. ex quibus ar-
te communi per descensum destilletur oleum
& per pellicanum rectificetur.

Aliud:

Sumito seui ceruini lb. iiij. adipum Selium,
vrsi ana lb. j. taxi lb. v. hirci lb. ij. ex istis oleū
destilletur, & addantur ei ranarum viuientium
lb. vj. & iterum simul destillētur, ac destillato
addantur Seui ceruini lb. j. adipis taxi lb. iiij.
Cera lb. β. aceti quantum sufficit, & vnā cum
præcedentibus fiat vnguentum, quo ad con-
tracturas in primis diebus potissimum vtere.
Postea quibusuis ex antea positis balsamoleis
membra contracta calidè sunt perungenda,
singulis diebus ter absque aliqua intermissione
Lib. de Contracturis tractatu. ij. cap vij.

Contracturarum per suffitum.

Sume olei oliuarum, olei Iuniperi ana ℥. v.
mastice lb. β. terebinthinæ ℥. iiij. β. Salis pe-
træ ℥. j. β. Mixta in ahenō cupreo, vel terreo
vase forti, succendantur in vase ligneo clauso,
in quod membrum contractum includatur,
superque vaporem teneatur per mediū diem,
accensiones recentium materialium, semper
quum defecerint, innouando.

Suffitus alia formula.

Accipe Taxi pinguedinis, olei oliuarum
c 3 adipis

38 DE CVRANDIS MORBIS
adipis ranæ minimè viridis, calamites dictæ
ana ℥.j. myrrhæ, masticis, therebinti ana ℥.℞.
Accende vt supra.

Lib. de Contracturis, tractatu ij. cap vj.

Corallatum vel Corallinum Mercurij.

Preparatur Mercurius iuxta processum eius
ladani, & imbibitur aqua vitrioli rectificata,
vt fieri solet in tartari spiritu. Tandem abstra-
hitur tamdiu, vsque dum instar coralli rubeat
Dosis est granum j. cum Mitridatio vel Teria-
ca iuxta morbi exigentiam.

Vel Aliter.

Aqua ex ouorum albuminibus destillata
congelatur, & tritum imbibitur alia aqua ex
albuminibus, & corticum ouorum dimidia
parte per destillationem tracta. Abstrahitur,
& affunditur toties, donec rubeum & coralli-
num colorem induat. vini spiritu postmodum
omnino perfusum, digeritur, vsque dum colo-
rem exuat in dicto spiritu, qui separatur ab es-
sentia corallina. Dosis huius est guttarum iij,
in vino generosissimo potandæ ad poda-
gram funditus euellendam atque venereum
morbum extirpandum.

Cordis tremoris & pulsationis.

Cura per Saphiros.

℥. Saphirorum destillatorum 3. iij.

Ambra dissoluta 3 j. ℞.

Storacis, calamitæ. 3. j.

Misceantur

Misceantur. Dosis est ℥. j & quandoque
℥. j. β.

Lib. præparationum, de gemmis.

Cossi cura.

Accipe succi Agrimonix ℥. j.

Porrorum ℥. β.

Olei Anetini, ad pondus omnium.

Fiat mixtura, cui pannum intinges, & super
pones, exhibit liquor, & sanabitur æger.

Lib. de Apost. cap. xxxix.

Cupri Balsamum, aut oleum.

Hoc in vitriolum rursus est conuertendum:
istud in aquam, & colcothareius in oleum ru-
beum. Ambo præstantissima sunt ad vlceræ
desperatissima.

Chirurgiæ parux lib. ij. cap. vj.

Cutis affectæ Cura per Vnguentum.

℥. Serpentina vtriusque ana numero 7.

Aristolochiæ acutæ.

Consolidæ ponticæ ana ℥. β.

Contundantur, & cum terebinthinæ lotæ
℥. j. β. & olei ouorum ℥. iiij. fiat mixtura in
forma vnguenti. Nihil excellentius.

Chirurgiæ magnæ Partis iiij. lib. x.

*Discipuli Theophrasti Paracelsi, sex
tantum per ipsum approbati,
dum viueret.*

Doctor Cornelius, Paracelsi Secretarius.

Doctor Petrus.

Doctor Andreas.

Doctor Vrsinus.

Licentiatus Pantgratius, &

Magister Raphael.

Ceteros vt Apostatas reprobat.

Chirurgiæ magnæ partis v. lib. ij. cap. xxij.

Dentium dolorum cura.

℞. herbæ persicariæ, & corticum Iusquiami,
pro libito, coque in aceto rosaceo decocto dē-
tes ablue, teneque in ore calidissimum vsque
dum frigescat, iterum sume calidum, idque sæ-
pius, et tolletur omnis dolor, quod herbæ re-
liquum erit à decoctione sepeliatur humido
loco, & aggrauetur ponderoso lapide, vt pu-
trescat, vbi putruerit, mortificatus erit omnis
dolor, vt etiam visum sit non amplius rediisse.

Libello præparationis persicariæ

Dyarreheæ cura.

℞. Hæmatitis, Aluminis glaciei,
Croci martis ana.

Fiant inde trocisci cū gummi arabico disso-
luto in aqua plāraginis, ex herbis & radicibus
per destillationem tractu. dosis est ʒ. j. ad ʒ. i. β.

Addi

Addi possunt.

Ad huius hæmatitis præparati ℥. iij.
perlarum ʒ. β.

Mumiæ liquefactæ ad pondus omnium, fiat
mixtura. Dosis est. ℥. ij. ad ℥. iij. vel iij.

Lib. præparationum, De hæmatite.

Dyarrhea cura per Cachimiam.

℥. Cachimiæ præparatæ, uti pro dysſenteria
quantum voles, & olei nucis muscatę parum
ad incorporandum, & reducatur ignis gradu
secundo ad formam boli.

Addi poterit.

Ad eius Cachimiæ præparatę. ℥. j.

Teriacæ ʒ. iij.

Formetur in pastam. cuius Dosis per os est,
à ʒ. j. in ij. β. mane sub meridiem & vesperam.
Postea tribus inde diebus, de pasta hac non est
sumendum: quibus transactis, rursus vno die
ter ut supra detur. Processum hunc in tertiã vñ-
que vicem repetito.

Lib. de præparationibus, de cachimia.

Dysſenteria cura per Cachimiam.

℥. Cachimiæ bene tritæ ʒ. vj.

Ferruginis ferri ʒ. β.

Calcinentur ignis gradu secundo, septem ho-
rarum spacio, postmodum reducatur in suum
alcali.

c 5

Addi

Addi potest.

Ad alcali huius ℥.β. Columbæ assatæ, quod
satis erit.

Lib. de præparationib. de mareasita.

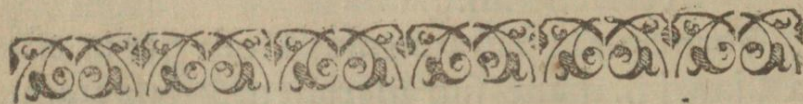
Dysſenteria cura.

℥. hæmatitis. Corallorum rubeorum.
Spodij ana ℥.xo. Seministanceti tantundem
Fiant inde trocisci, cum muscilagine visci bo-
tin. Dosis est ℥.β.

Addi potest.

Vinum in quo calybs candens extincta sit
& cum hæmatite præparato administrari vel
cum optima teriaca.

Lib. præparationum, de hæmatite.

*Ellebori Balsamus quem puto ani-
mam ab animato*

℥. herbam & radicem Ellebori nigri, Con-
tusas in aqua sua propria fumi calore perquã
optimè clausa, sigillatæque. Postea separetur
humidum eius à putrefacto, & iterum putrefa-
ctum separetur à fecibus, in singulare corpus
resolutis. Tunc erit Balsamus cum duobus gra-
dibus in humido, & cum vigintiduobus in pu-
trefacto. Dosis putrefacti secundum gradus,
humidi verò, secundum quantitatem confide-
retur,

retur, in administratione, post primum processum. Altius in essentia sua potest ascendere, si præmissum opus iterum fuerit, additione recentis herbæ.

Libello præparationis Ellebori.

Ellebori nigri Balsamus compositus.

℥. Balsami Ellebori nigri, suo loco descripti, ℥. j. naturalis & veri balsami ℥. j. Permiscantur ambo ut vnum quid fiant. Præseruatium est remedium contra morbos omnes ab influxibus aereis proueniētes, Pestē, Pleuresim, &c.

Libello præparationis Ellebori.

Ellebori potio ad medicinam vtilissima.

℥. Radicis Ellebori, in grandiuscula frustra conscissa ℥. ij. cum carniū quadrante ℔. etiā conscissarum, & aquæ nucis muscatæ ℥. j. macropiperis aquæ ℥. j. In vase clauso optimè digerantur aqua bulliente horis x. Quod humidū est effunde, residuum abiice. Ius eiusmodi pro necessitatis exigentia, personarumque respectu, est administrandum, non plus, nec minùs equo tamen.

Libello præparationis Ellebori.

Electuarium Iuniperinum.

Baccæ maturæ collectæ mense Septembri, selectæque tundantur in mortario pultium instar vel pastæ. Coquantur igne lento semper agitando,

44 DE CVRANDIS MORBIS
agitando, vsque dum videbitur satis, & per
sacculos lineos densos exprimatur succus ea-
rum sub prælo. Succus coletur per pannum
mundum, & igne lento rursus excoquitur ad
iustam spissitudinem. Coquendum inter, agi-
tandus est assiduè ne sapiat adustionem, nève
efferueat. Postmodum aromaticis condimen-
tis muniatur, aliàs perdurare nequit. Dosis est
adultis, cocleari: Junioribus verò medium, con-
tra varios morbos, colicam, arenam, aeri pesti-
fero resistit, nam præseruatium est præstan-
tissimum.

*Elementorum separationes, & primò
ex Metallis.*

Fiat aqua fortis, ex salis nitri, vitrioli, & alu-
minis partibus æqualibus.

Destillatum rursus ad suas fèces affunde, ite-
ratòque destillationem: iniectis argenti lamel-
lis clarificato. Soluatur in ea sal armoniacum.
Per aquam hanc laminas metallorum iniectas
solues, separata per balneum Mariæ: rursus de-
stillatum affundes, & separabis, dq; toties, do-
nec in fundo reperiās oleum: ex sole spadiceū:
ex Luna azurinum: ex marte rubeum & obscu-
rum valde: ex Mercurio album: ex Saturno li-
uidum & plumbeum: ex Ioue flauum & ex Ve-
nere, viride prorsus.

Notato metallā prius esse præparanda: Mer-
curius sublimandus, Saturnus calcinandus, Ve-
nus florificanda: ferrum crocificandum: Iupiter
reuerberandus: Sol et luna facilè sese dedunt.

Postquam

Postquam ad hunc modum in liquidam substantiam metalla fuerint adducta, & ad elementorum suorum distinctionē disposita: quod in metallica natura, minimè fieri potest, vnaquæque res enim prius est ad eum vsum cui cōuenit præparanda. Ad olei metallini supra dicti, partem vnā, adde recentis aquę fortis partes duas, & simul optimo vitro clauso recondita, ponas in fimum equinum per mensem. Postea destillabis igne lento prorsum, vt materia coaguletur in fundo, & aqua fortis ascēdat, quam per balneum destillabis. Ad hunc modum habentur elementa duo: sed non ex omnibus æquali modo: nam ex auro, manente in balneo terra & aqua, sed aer est in omnibus tribus his: elementum autem ignis, manet in fundo, quia substantia vel auri tangibilitas ex igne coagulata est, Ergo substantia conuenit in substantiali. Ex luna, manebit in fundo elementum aquę, & in balneo, elementa terrę & ignis. Nam ex humido & frigido sumitur substantia, vel corporeitas lunę (vt ita loquar) quę quidem est fixę naturę, vt non possit eleuari. Ex Mercurio manet ignis in fundo, terra verò & aqua, sursum eleuantur. Ex Venere, manet etiā ignis in fundo, & ambo nempe terra & aqua, in balneo: ex Saturno, manet elementum terrę in fundo, ignis & aqua habentur in balneo: ex Ioue, manet aer in fundo, ignis, aqua, & terra eleuantur ab eo.

Notandum igitur aërem in Ioue corpus exhibere, at in nullo alio quouis metallo. Quamuis

46 DE CVRANDIS MORBIS
uis aliqua pars aëris, etiam cum aliis elemen-
tis ascendat, illis inseparabili modo permixta,
non est tamen corporalis aër, sed concurrens
& adhærens aliis inseparabiliter.

Iam ad remanentia vel residentia veniamus.
Elementum corporale, quod in fundo reman-
sit, per fortem aquam recentem, & balneum, in
oleum reducatur, & perfectum erit hoc ele-
mentum: seruato seorsum.

Alia separabis ad hunc modum & per bal-
neum arenæ. Ea ponas in arenam, vrgens igne
leui, primò quidem eleuabitur aqua, & post-
modum ignis, qui colore dignoscitur ab illa:
vbi tamen ista duo scilicet, ignis & aqua subsi-
dissent. Si tamen elementa terræ & aquæ man-
sissent in fundo, primò sursum ascendit aqua,
postea verò terra. Si terra & ignis resedissent in
fundo, primò terra, postmodum eleuatur ignis.
At si aqua, ignis, & terra simul in fundo mansis-
sent, aqua primò sursum ascendit, ignis postea,
postremo verò terra. Hæc peculiaribus vitris
seruanda sunt quodlibet seorsum, in sua natu-
ra, vt ex sole calidum & siccum, sine quauis al-
lia proprietate, similiter frigidum & humidum,
frigidum & siccum, sic de aliis intelligendum.
Ignorandum non est corrosiuam aquæ fortis
naturam extrahendam esse, prout libro de
quinta essentia ponimus.

*Elementorum separationes ex
marcasitis.*

Accipe marcasitarum cuiusvis speciei, sine
talci,

talci, granati, kobleti vel alterius lb. .salis nitri tantundem, contunde minutum, adure simul, ac deduc per alembicum, extra cucurbitam, & quicquid ascenderit, hoc serua. Quod in fundo residet, tritum aqua forti resoluator in aquam, cui prius segregatam aquam affundes, & in oleum destilla, vt de metallis audiuiti, quorum processu, horum, eodem separabis elementa, vt sit aurea marcasita loco auri tractanda, nec non argentea argenti loco habenda: plumbea vt saturnus, cuprea vt venus: talcea vt Iupiter: mercurialis vt mercurius &c.

Processus hic, ad omnis generis marcasitas sufficit.

*Elementorum separationes
à lapidibus.*

Accipe lapidem optimè tritum, cui bis tantum sulphuris vini addes. Mixta simul omnia, in lebetè lutato posita & in athanore, vrgeantur quatuor horis, vt sulphur totum absumat. Postea quod superest, abluatur à fecibus & à sulphure. siccetur eiusmodi calx lapidea, soluator in aqua forti, & cum ea procedatur, vt antea de metallis diximus. Comparantur itaque lapides metallis, vt claræ gemmæ, quæ non sunt albæ neque fuscæ, comparanda sunt auro. Sed albæ, caruleæ glaucæque, Lunæ. Communiores verò lapides aliis metallis, vt Alabastrum Saturno, marmor ferro, silex Ioui, fragiles, non solidi & spongiosi Mercurio.

Elementorum

*Elementorum separationes ab
oleaginosiſis.*

Accipe olea, ligna, radices, ſemina, fructus & ſimilia, tuſa, trita, vel quocunq; modo comminuta, hæc inuoluta linteo, ligatâq; ponantur in ſinum equinum, vt omnino putrefiant, quod vni quàm alteri citiùs contingit. Putrefactis & in cucurbitam poſitis, affundatur aquæ fortis communis, tantùm vt quatuor digitis latis ſuperemineat, & in arena deſtilletur omne quod aſcendere poterit. Aſcendent omnia elementa præter terram, quæ dignoſcuntur à ſuis coloribus: primo aſcendit ardens aqua, poſtmodum aer, deinceps aqua, tandem ignis, & in fundo remanet terra. Pura olea tamen non indigent putrefactionibus, ſed ſimpliciter deſtillatione tantùm, elementa ſua ſunt ſeparanda, à ſuis coloribus diſtinctis etiam cognoſcēda. Sic etiã de reſinis liqui & ſubſtantia, vt ſunt pix, reſina terebintina, gummi, & ſimilia, faciendum. Sed reſinæ corporales, priùs erunt præparandæ, vt infra.

*Elementorum separationes ex reſinis
corporalibus.*

Accipe ſulphur minutiffimè contuſum, hoc in ſui duplo olei lini cocatur, in hæpar, quod conteres, & incluſum veſicæ ponatur in ſinum equinum ad putrefiendum quatuor ſeptimanis. Poſtea deſtilletur per alembicum lentè ſupra nudum ignem. Aſcendent primo omnium
aër

aer, & aqua diuersis coloribus pallidis, Aucto postmodum igne, sursum ascendet ignis: terra manente in fundo. Colores apparent puri, vt aer flauus; aqua spissa lactis instar, vt vix à lacte dignosci queat, ignis vt rubinus ardens cum transparentia, & cum omnibus igneis demonstrationibus; terra verò nigra prorsum & adusta: quodlibet separaturn in propria sua complexione, perfectum, & absque permixtione

*Elementorum separationes
ab herbis.*

Accipe saluiam, aut aliam herbam, & eius folia conteras, tandem ad putrescendum ponas in vesica recondita, & postea destillabis per ventrem equinum, ascendet primò elementum ignis tamdiu donec immutentur colores. Tandem aquæ spissitudo succedit, & postea terræ pars maxima, tamen eius aliqua pars in fundo remaneat fixa. Hanc aquam ita confusam, in sole destillato sex diebus, & postea per balneum ascendet elementum aquæ primum, quod paucum est, & gustu percipitur. Postquam variatur color, ascendit elementum ignis, donec etiam gustus alteretur: tandem pars terræ sursum eleuatur, valde pauca tamen, & pars altera terræ manet in fundo: Aer verò cæteris omnibus permiscetur. Sic de reliquis herbis aereis & aquaticis, quarum aer tamen primus ascendit, postmodum aqua, postremò terra. &c. vti in processu de Saluia.

d *Elementorum*

Elementorum separationes à carneis.

In eis corporibus quæ sanguine viuunt, vt animantia sunt, elementum prædominans, vti copiosius, ita etiam optimum est, vt in piscibus aqua; in vermibus ignis, & in comestibilibus carneis aer, &c.

A piscibus.

Putrefacti optimè destillentur per ventrem equinum, & aquæ plurimùm ascendet. Putrefactionem hanc atque destillationem iterato, vsque dum aqua nulla volet ampliùs ascendere. Quod reliquum est, postea destilla per arenam, tum demum ascendet ignis, in olei forma, terra verò manet in fundo. Sic tota piscium substantia separatur in elementa. Sic de reliquis.

Elementorum separationes ab vndosis, succosis vel aqueis.

℥. Vrinam aut aliud excrementum, & per destillationem vrge, simul ascendent, aqua, aer atque terra, verùm in fūdo manet ignis. Confunde postmodum simul omnia, destillaque rursus, & quater ad eundem modum, & in quarta destillatione primò ascendet aqua, demū aer, & ignis, terra verò manebit in fundo. ℥. tandem aerem & ignem peculiari vase, & in locum frigidum colloca, congelabuntur pinnacidiola quædam, instar eorum quæ fiunt ex sale petreæ, & sunt elementum ignis: quamuis inter destillandum etiam congelentur, at
in frigido

in frigido magis.

Bullire tandē fac aquam per ventrem equinum, & in fundo subsidet ipsa terra, sed quod ascenderit, putrefiat in suum tempus, & postea destilletur per balneum, & ascendet aqua prius & postmodum ignis.

Stercora, vitriolum, tartarum, alumina, salia & id genus alia quæ succosa sunt, per cinerem destillentur tādū donec ascendere nolint amplius. Ascendent aqua & aer, terra manebit in fundo, postea per ignem ascendet ignis, & terra manebit in fundo. Notandū hoc loco, licet elemēta quatuor separata sint, in terra nihilominus manent adhuc, elemēta quatuor occulta tanquam fixa, vt à vitriolo manet caput mortuum, hoc sublimetur cum sale armoniaco & in oleum resoluetur, in quo sunt aqua & ignis, & ipsa terra substācialiter manet in fūdo. Separa quæ ascenderunt elementa duo priora, ascendetque rursus aqua, & ignis manebit in fundo. Sic etiam de tartaro, ac de salibus intellige. Plures liquorum separationes habentur quas de trāsmutationibus declarabimus. Notādum etiam in corrosiuis, præ cæteris elemētis prædominari terram, quare per cineres & sublimationē separanda sunt eorum elemēta.

*Elementorum separationes a vitris
& vitreis.*

Vitra calcinanda sunt vt lapides cum sulphure, Postmodum aluenda, & per sal petrae ac aquam fortē separanda, vt de marcasitis supra
d 2 diximus

52 DE CVRANDIS MORBIS.
diximus. Eorum elementa cognoscuntur etiā
à coloribus in destillatione, & non ab oculari
apparentia. his paucis vitra conclusa volumus
in separatione.

Elementorum separationes ex fixis.

Fixorum separatio per sublimationē vt an-
tea de salibus & liquoribus docuimus, hoc di-
scrimine tamen, quod fixa cum sale nitro cal-
cinanda sunt, & postea sublimanda.

*Elementorum separationes à quolibet
elemento separator rursus.*

Ab igne.

Sciendum ex elemēto ignis separato, rursus
elemēta quatuor separari posse, ad hūc modū.
Quum ignis vehementissimè incensus ardebit,
colligatur optimè clauso receptaculo, postmo-
dum in fimo equino per mēsem teneatur. Inde
fiet vt in vno elemento, quatuor iterū elemēta
reperias. Destilla per balneum vaporarium &
ascēdet aer, vt vapor in receptaculum decidēs.
Quod superest destilla per balneum & ascen-
det aqua. Tandem reliquum destilla per cine-
res, & ascendet ignis, terra manebit in fundo
vasis. Quæ similia elementorum vires exillāt
& quare hoc loco ad hunc modum sint decla-
rata, latius aliis libris exponemus.

Ab aere.

Aeris elementum optimo vitro conclusum
Hermetis sigillo obserato, soli per integram
æstatem exponatur, ac digeratur, ad hunc mo-
dum

dum circulando permutatur in aquositate
indies magis crescentem, quam separabis vt
audies. Putrefiat in equino fimo septimanis
quatuor. Postea destillabis per balneum, & ci-
neres, vt de igne dictum est. de suis viribus, ali-
bi plura dicentur.

Ab aqua separatio.

Eam vitro penitus pleno, nec tantillum va-
cui habente, per sigillum Hermetis occluso in
arena calidissima teneatur per mensem, vt co-
tidianum calorem accipiat ac si bulliret, quod
facere nequit ob vasis repletionem. Hoc tem-
pore transacto putrefiat quatuor septimanis.
Postmodum aperto vase, per alembicum triū
rostrorum destilletur, hac via separantur tria
elementa, & terra manet in fundo.

A terra separatio.

Terræ processus vt in aqua seruandus est,
excepto solum in destillatione, quæ ad eundē
modum fieri debet vt de igne dictum, & eadem
via conducenda.

Lib. archidoxorum de separationibus
elementorum.

Elephantiasis Cura,

Triplex est eius Cura; prima, hæmorrhoi-
darum: secunda, menstruorum prouocatio:
tertia, liquorum exiccatio. Quærantur suis
locis.

Lib. de Apost. Ca. xxx.v

Emplastrum optimum.

℥. Cera mellis .℔. j.

d 3

Visci

54 DE CVRANDIS MORBIS

Visci præparati.

Mummiæ ex cruribus ana. ℥. iij. β.

Pulueris Parthenionis.

Chelidoniæ ana. ℥. j.

Fiat emplastrum.

Aliud

℥. Cera mellitæ.

Terebinthinæ.

Visci præparati ana. ℔. j.

Olei lini. ℔. iij.

Litargyri præparati.

Calaminaris præparati ana. ℔. j.

Coquantur in emplastrum.

Chirurgiæ Paruæ Lib. j. cap. iij.

*Emplastrum sticticum, quæ ratione fit
attractivum.*

Stictico emplastro cuius adde quæcunque vires attractiuas habent, vt sunt Asphaltum, & carabe quæ ligna attrahunt, paleas & pannorum fragmenta: Magnes, ferrum: Stannum & Amethisti coloratiores, attrahunt Cuprû: Alabastrum attrahit plumbum & lapides: gummi, terebinthina, & Asphaltum, & attrahunt carniū & ossium frustula: Serpentina, est omnium attractiua. Hæc etsi peculiare attrahendi facultates habeant, simul iuncta nihilominus, vnguentis permixta, & vulneribus superposita, cuncta simul attrahunt.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. v.

Emplastra

Emplastra cum vltamarinis.

Haud prætermittere volo ex vltamarinis etiam aliquot emplastrorum exempla ponere, licet minùs digna, quæ cum eis quæ præscripti absque vltamarinis prodeant, tamen vt comparatione per curarum experientiam facta, antiquorum error appareat.

Emplastrum.

℥. Olei oliuarum ℔. j.

Ceræ ℔. j. ℔.

Litargyrij ℔. ij.

Coquantur in ceratum, & adde

Thuris.

Masticis.

Myrrhæ ana ℥. ij. ℔.

Commisceantur, & adijce Minij ℥. iij. Malaxentur cum oleo anetino, vel ex verbasco, vna cum ℥. ℔. camphuræ.

Aliud.

℥. Olei oliuarum ℔. j.

Masticis.

Thuris.

Myrrhæ.

Oppopanacis.

Serapini.

Storacis.

Bdelij ana ℥. j.

Coquantur in formam. Postmodum,

℥. ceræ ℔. j.

Calaminaris præparati ℔. ℔.

d 4

Coquantur

Coquantur in ceratum, & malaxentur cum camphora vt supra.

Aliud absque vltamarinis.

℞. Cera noua ℔.j.

Salis parthenionis.

Mummia medullina ana ℥.iij.

Liquefac igne, componéque.

Inspice quæso huius postremi sinceritatem & ingredientium paucitatem, & confer cum præcedentium labyrintho, confusionéque vltamarinorum receptorum à Galenistis (non sine correctione mea) positorum, singulis ex vtraque parte quum vsus fueris iudicato.

Chirurgia Parua lib.j.cap.iij.

*Epilepsia, caduci morbi, & specierum
eius purgatio.*

℞. Radices Ellebori nigri purpureos flores habentis, & recentis quantum voles, & in ardente vino macerata, destillantur igne lento primùm, postmodum aucto donec liquor omnis ascenderit. Postea separetur vinum ardens à substantia, per balneum igne leuiori, & in eo quod remanet, soluatur & addatur sacchari candidi, quod sat esse videbitur. Dosis eius sunt grana tria, cum aqua mulsa, vel comuni, in qua hippoglossum decoctum fuerit.

*Epilepsia, morbi caduci & specie-
rum eius cura.*

℞. Antimonij in alcool facti, quantum videbitur,

debitur, & reuerberetur in suos flores ignis gradu quarto, igne leui primum, tandem aucto secundum artem. Dosis est in accessus principio morbi, granorum nouem, postea in exagitatione decem & octo, cum industria tamen indantur aliquo perfusa liquore. Postremo quidem à recessu paroxismi post horam, vt prius grana nouem administranda. Si morbus adhuc redeat, in tertiam vicem, processus hic est iterandus.

Aliud contra caducum, remedium.

℞. Liqueoris auri ℥. j. Detur antè paroxysmum vna hora, & à recessu paroxismi tribus horis elapsis, adhibeatur medius ℥. idque sexies repetendum erit antè & post paroxismi accessiōem, & recessum.

Epilepsia, caduci morbi cura.

℞. Sanguinis humani calentis adhuc ℥. v. vini ardentis ℥. j. Digerantur in cucurbita quadraginta diebus equino fimo, & postea balneo Mariæ destillentur, vt separetur liquor albus inutilis ac virulentus, à flano. Huius detur ℥. j. à nouilunij temporis exordio sub primam accessiōem.

Eiusdem morbi cura alia.

℞. Cranium humanum recens & nunquam sepultum. conteratur minutè, & per retortum, destilletur igne mediocri, donec omni phlegmate

d s

gmate

58 DE CVRANDIS MORBIS
gmate priuatum fit, hoc iterum ad suas fæces
affundatur, & rursus destilletur, idque tertio.
Tum demum aucto sensim igne ad quartum
gradû vsque, oleum etiâ effluet, à quo flegma
per balneum est separandum, vitro seruandum.
Dosis est pondus granorum iij. quibus tollitur
caducus morbus.

Animalia bruta nonnulla, virtutes etiam ha-
bent, ad morbum hunc pellendum, vt sunt a-
pes, alcis, vultur, &c.

Epilepsia, caduci morbi cura.

℞. Radicem recentem Ellebori nigri, & ab
ea per vini spiritum humiditas tota, & oleum
extrahatur. Deinceps spiritus ille separetur, vt
radicis essentia sola maneat absque mixtura,
optimè dulcificetur, &c. Multò melior erit, si
addantur, viscus quercinus, pyretrum, & pœo-
niæ semen, in extractione. Dosis est pro discre-
tione. Notandum est medicamina per Ellebo-
rum facta, non ita repenti agere, vt alia, sed suc-
cessiuè, eoque firmitus curare.

Libello præparationis Ellebori.

*Epilepsia, caduci morbi & specie-
rum eius cura.*

℞. Radicem Ellebori, quàm euulseris luna
deficiente, sub signo libræ, & planeta Veneris,
Borealis venti flatibus ad vmbra exiccari si-
nito, pulueretur minutissimè. Dosis eius est ʒ. ij.
Diebus

Diebus tribus successiuis antequā paroxismi dies adueniat, quod à signis cognosci potest vt de podagra scribitur. Antiqui sæpius hoc repetito processu purgationis curarunt. Ego verò Paracelsus, à purgationibus ad curam progressus sum, per essentiam arcani spiritus vitrioli, quam suo loco, & formulam eius parandæ reperiēs.

Libello præparationis Ellebori.

Erysipela cura communis

℥. Glutinis aquatici. ℥. iij. Destilletur in aquam, cui fimum iniicito mineralium, & fiat decoctio per horam j. aut amplius, donec in pulres vtcunque spissas euadant ambo. his addito camphuræ. ℥. j. β. fiat vnguentum, quo tybiæ ligentur singulis ternis diebus semel: spacio trium septimanarum. Postmodum abluitur vlcus, decoctione foliorum quercus, vel aqua salsa, mundum seruato, & sanabitur non secus ac si vnguentum superponeretur. Istius medicamenti conditio talis, vt non ante septimanas tres operetur.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Eserorum cura.

Accipe Olei ex Iuniperis ℥. β.

Olei amygdalarum dulcium ℥. j.

Olei de costæ ℥. viij.

Fiat mixtura. Notandum oleum de costæ, id est,

60 DE CVRANDIS MORBIS
est, de fraxino fieri per descensum, Oleum de
Juniperis non, sed per ascensum cum vehiculo
aquæ, vt scis, Amygdalinum verò per expres-
sionem, &c.

Aliud vnguentum.

Sume Olei de spica ℥.ß.

Olei quercini ℔.iij.

Axungia cati ℔.j.

Commisceantur, & hoc vngantur membra,
& præseruabuntur à spiritibus morbum hunc
generantibus, vinctuositas enim hæc non finit
cuiusmodi spiritus penetrare.

Lib. de Apost. cap. xlvij.

Exiccatiua virtus in omnibus.

℥. Limaturæ ferri ℔.ij.

Aquæ vitrioli ℔.ß.

Macerentur per mensem, postmodum re-
uerberentur in duplum.

Addi possunt.

Ad eius præparati ℥. iij.

Balaustrarum ℥.j.

Succi de acatiis, ad pondus omnium.

Fiat electuarium.

Lib. præparationum, de ferro.

Exituræ cura.

Istius omnis cura consistit in excremento-
rum, ab omnibus emunctoriis extractione.

Extractionis

Extractionis per nares forma.

℥. Lolij. Seminis nigellæ.

Ellebori ana ʒ. j.

Maioranæ.

Saluiæ ana ʒ. ʒ.

Mosci grana ij.

Fiat sternutatorium, quod singulis diebus
manè per nasum attrahatur, parum per vicem.

Extractio per aures.

℥. Diagridij ʒ. j.

Bdelij ʒ. j.

Ceræ ʒ. j. ʒ.

Fiat emplastrum, quod imponatur auribus
in forma pinnacidij, quum spumâ aut aquam
exudarint, benè erit.

Per vrinam.

Accipe croci orientalis ʒ. ʒ.

Pilorum Zenij ʒ. ʒ.

Cantharidum numero v.

Fiat mixtura, pro sacculo sub canali, sub-
tusque vesicam, vrinam prouocabit, per vnum
aut alterum diem, donec in ea sanies apparere
cesset. Zein sunt folliculi circū leporū caudas.

Per aluum aut intestina.

Accipe mellis quantum sufficit.

Diagridij ʒ. j.

Hermodaetylorum.

Turpeti, ana ʒ. j.

Fiat

62 DE CVRANDIS MORBIS
Fiāt suppositoria secundum artem, sine sale,
verum in constipatione, poteris eo vti.

Per sudorem.

Accipe Teriacæ ℥.ij.

Alcoolis vini ℥.ij.

Euforbij grana viij.

Fiat haustus antè ingressum balnei, sudet, ac
postmodum calidè contactus lecto decumbat
sudetque, id ter vel quater, totiesque repeten-
dum donec fœtor abeat.

Lib. de Apost. cap. lviiij.

Februm cura.

℥. Iacinthorum præparatorum ℥.j.

Gummi, ladani ℥. j. β.

Commisceantur ac destillentur. Dosis est
guttarum 4. aut 5. ad præseruationem singu-
lis annis bis, & in omnibus coniunctionibus
solis cum luna.

Lib. præparationum, de gemmis.

Februm & morborum acutorum cura.

℥. Foliorum auri, liquefactorum ex aqua
mellis ℥. ij. Alcohol correcti tantundem.

Separetur aqua mellis. Dosis est à ℥. β. in ℥. j.

Addi possunt.

Ad huius præparati ℥. iiij.

Succi centaureæ.

Salis nitri ana ℥. ij.

Dosis est ℥. β. vsque ad ℥. j. β.

Lib. præparationum, de Auro.

Ferri

Ferri Balsamum aut oleum ad vlcera.

Cum aceto destillato reuerberetur crocum
à quo postmodum eleuetur sal armoniacum
octies aut nouies, indè post oleum redigatur
optimè dulcificatum, vt ere ter qualibet septi-
mana vlceribus imponendo, vt auri Balsamo.

Chirurgiæ Paruæ lib ij. cap. vij.

*Ficuum aut verrucarum cura
corrosiuum dulce.*

℞. Olei laterini. ℥. j.
Olei de Iuniperis. ℥. β.
Olei ex myrrha ℥. ij. Misceantur &c.

Aliud.

℞. Olei laterini. ℥. j.
Aquæ aluminosæ. ℥. β.
Viriditatis salis ad pondus omnium
fiat mixtura.

Cura de stercoreibus.

℞. patientis deiectum sterco, & misce cum
olco de vitellis ouorum; premat patiens, vt ex-
eant verruæ, ficusque, quib. medicina super
ponatur.

Lib. de Apost. cap. xxj.

Fistulæ cura.

Potio.

℞. Aquarum Ciclamini.
De foliis serpentinae.

Sophiæ

64 DE CVRANDIS MORBIS

Sophiæ ana ℥. iiij.

Fiat mixtura ad haustum. Dosis ℥. iiij. manè
& serò in finem vsque.

Alia

℥. Aquarum de cornubus Cerui. ℔. j.

Centaureæ.

Consolidæ aureæ.

Parthenionis ana ℥. iiij.

Quibus impone

Reubarbari.

Mannæ electæ

Spermatis Ceti ana. ℥. j.

Redigantur in potionem, de qua bibatur
manè coclear j. singulis diebus, & postea sta-
tim coclearia tria vini.

Emplastrum.

℥. de quatuor gummis. ℥. ij.

Ceræ. ℥. vj.

Liquefiant simul, & adde visci de botin. ℥. iiij.
fiat vnguentum.

Aqua lotionis.

℥. Anodi ℥. ij.

Christallini præparati in lapillos. ℥. ij

Aquarū plantaginis, & ciclamini. ℥. x.

Lib. de Apost cap. vj.

Fistularum cura.

℥. Aquarum de cornubus cerui. ℔. ij.

Centaureæ.

Consolidæ aureæ ana. ℥. iiij.

Parthenionis. ℥. iiij. ℔.

His impone.

Reubarbari

Reubarbari.

Mannæ electæ.

Spermatis ceti ana ℥. j.

Istius aquæ singulis vicibus commotæ & agitata, manè & vesperi bibatur coclear vnū & mox inde vini coclearia. iij. Potiunculis istis mundificatur internè fistula, & sanatur per se, absque alio medicamento extrinsecus applicato. Si tamen applicare velis, emplastrum hoc esto.

Emplastrum ad fistulas.

℥. ex Gummi quatuor. ℥. iij.

Ceræ ℔. j.

Coquātur simul, adiectis visci de botin. ℥. iij. fiat emplastrum.

Chirurgiæ Paruæ lib. ii. cap. vij.

Fistularum cura.

℥. Auripigmenti. ℥. j.

Tartari calcinati ℥. iij.

Stratificata reducantur in quartum gradū ignis 24. horis, ad hunc modum fluit ipsa materia, quæ postmodum exempta, conteratur & coquatur in aqua, & decidet in fundum puluis albus, qui est auripigmentum præparatū. Hoc vitro reconditum, vel super marmor positum loco humido, conuertitur in oleum, fistulis per siringam immittendum, vel fila hoc oleo madida, vel puluis inspergendus.

Addi possunt

Ad eius præparati auripigmenti. ℥. ℔.

e

Resinæ

66 DE CVRANDIS MORBIS.

Resinæ pini. ℥. j.

Ceræ tantum vt reliquorum,

Fiat inde cerotum, quod fistulis applicetur.

Lib. præparationum, de auripigmēto.

*Fistularum, Scintillarum, &
Scrophularum cura.*

℥. Salis anatron. ℥. vj.

Cinerum fabarum. ℥. iij.

Reuerberentur in quarto gradu ignis horis
duodecim, & extrahatur alcali: verum quod
anathron secum gerat mercurium volatilem
correctionē hac opus habet.

Correctio per additinem.

Eius præparati sumantur. ℥. ij.

Butyri crudi. ℥. iij.

Pinguedinis murmentorū. ℥. iij.

Fiat vnguentum, &c.

Lib. præparationum, de sale anathron.

*Fistularum curam quære, lib. de præparationib. tra-
ctatu. j. de litargirio, ad cancrum.*

Formicæ Cura, per vnguentum

Astarzof.

Accipe litargyrii abluti. ℥. j.

Spernioli. ℥. j. β.

Liquoris barbæ Iouis.

Succi nenupharis ana. ℥. iij.

Fiat cere

Fiat ceratum sine cera, illitum panno, & superpositum vna nocte, infrigidet, vt non redeat amplius.

Alia formula.

Sume aquæ rosarum. ℥. ij.

Resolutæ Caphuræ. ʒ. j. cōmisceantur.

Lib. de Apost. cap. xxxviij.

Fuliginosi apostematis cura.

Huius cura tripartita est, per maturationem, mundificationem, & consolidationem. aperiri non debent instrumentis sed per se hæc & similia apostemata, solum maturatiuis adhibitis.

Maturatiuum.

Accipe Olei laterini. ℥. j.

Oppopanaci colati. ʒ. β.

Fiat emplastrum super prunas: Oppopana- cum per acetum colatur, deinceps fit massa, & induratur.

Mundificatiuum.

℥. Mellis prunellæ ana. ʒ. j.

Aristolochiæ rotundæ

Aloe epatici ana. ʒ. j.

Fiat mixtura in modum emplastri, quo vtē- dum postquam apostema fuerit apertum.

Consolidatiuum.

Accipe vitellorum ouorum numero iiij.

Resinæ de botin. ʒ. iiij.

Farinæ tritici.

Ordei ana quod satis pro incorpora-
tione, fingatur vnguentum.

*Furfurum, Saphatorum, Squamarum
& Scabierum, cura.*

℞. Liqueoris resinæ terræ. ℥. j.
Olei Mercurij Saturni. ℥. j.
Fiat mixtura, qua semel aut bis vngantur.

Vlcerum malignorum pustulosorum cura.

℞. Liqueoris parthenionis. ℥. vj.
Spermiolæ. ℥. ij.

Misceantur & affecto loco superponantur per
xij. horas. istis completis, aliis xij. horis. super
ligato Realgar fuscū, vnā cū mercurio martis
hamatino, sic alternis vicibus pergito vsque
ad tertium diem. Postea curabis emplastro
Oppodeltoch, ad conclusionem vlcerum de-
pascentium, &c.

Chir. mag. par. iiij. lib. ix. cap. iij. & iiij.

Gangrena cura.

Eodem vtere medicamento, quod ad Tēti-
ginem prauam, & vlcera depascentia; excepto
quod eiusmodi curatiuis emplastris, & sti-
cticis addas ad istorum ℔. j. Scamoneæ. ℥. β.
cui particularis cura contra corrosiones vlce-
rum inest.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Gelu

Gelu membrorum, cura.

℥. Piperis longi.

Cardamomi.

Granorum paradysi ana. ℥. j.

Euphorbii. ℥ij.

Masticis. ℥. j. β.

Puluerentur in mortario, & affundantur mensurę ij. vrinę puerorum, aut cholericı cuiuspiam hominis; coquantur ad absorptionē octauę partis. Colentur per pannum: eo quod supererit, gelatum membrum vngatur singulis diebus ter. Separabitur à vino quod mortuum est, viuū autem curetur vulnerariis vnguentis. verum postquam hoc vnguento membrum sanum ad ignem vñctum fuerit, eo die pręseruabitur à gelu.

Similiter papyro dupla vel tripla madida, membro circumuoluta, conseruatur à gelu membrum, superposito linteo, aerem enim & ventum penetrare non finit.

Si gelu penetrauerit ad interiora, vt mors immineat, detur aqua vitę mixta caphura & theriaca modica, in potum, post quam sudor imperetur. Melius fuerit vinum generosū cum zinzibere, & calamo aromatico coctum. Item aqua vitę cum speciebus aromaticis & maximē croco: quę singula pota, pręseruant à gelu, rigidos montes prętereuntes. Immoderatum gelu mors incauta nonnumquam sequitur aut lepra, vel ad minimū scabies &c.

Chirurgi. mag. Partis j. lib. iij. cap. xij.

Glandularum

Glandularum, & Naptæ cura.

Aluminis plumosi filo, in oleo de gilla ma-
defacto tollenda est: postmodum vngendo &
excorticando, venule per gillam consolidentur
Lib. de Apost. cap. xij.

Gutta rosacea cura.

℥. Citrinule. Scabiosæ, Rebonæ, ana. de-
stillata in aqua &c. Cura dicitur ex tincturis.

Alia cura.

℥. Albuminum ouorum coctorum numero x:

Calcis ouorum. ℥. vj.

Destilla in aquam, & adde.

Foliorum argenti

Stanni.

Plumbi.

Veneris ana. ℥. j.

Foliorum auri

Marcasite argenteæ.

Aureæ.

Chimoleæ ana. ℥. ij.

Fiat digestio ad mensem atque destillatio.

Lib. de apost. cap. x.

*Herpetæ mordacis æstiomeni**Lupi. cura.*

Mucilagis nouum remedium

℥. Liquoris de mumia.

De mastice

De mastice.

De camphora ana. \mathfrak{z} . β .

Mucilaginis de fœnugreco.

De psillio.

De Citoniis ana quantum sufficit pro incorporatione.

Vfus est vt emplastrum Oppodeltoch.

Refrigerium

Fit ex sperniolo anodino, per quinque, aut sex dies, post quos Mummiam addes.

Alia cura.

\mathfrak{L} . Realgaris christallini. \mathfrak{z} . j.

Olei ardentis. \mathfrak{z} . ij.

Cerussæ \mathfrak{z} . ij.

Fiat vnguentum, circumponatur ad circumferentiam lupi, & non intret. Renouetur singulis duodenis horis semel, vsque ad sextum vel octauum diem. Depone, & permitte. Circulus ille totus auferetur per se. Lauetur postmodum aqua hac manè & vesperi. & superponatur infrascriptum emplastrum ex arte.

Aqua lauamenti.

\mathfrak{L} . Aquarum glutinis.

Rosarum ana. \mathfrak{z} . vj.

Parthenionis. \mathfrak{z} . v. & c.

Emplastrum.

\mathfrak{L} . Olei lini. \mathfrak{lb} . β .

Aeris viridis.

Ceræ ana. \mathfrak{z} . iij.

Fiat ceratū, & addantur Bdelij colati. \mathfrak{z} . ij.

Lib. de Apost cap. vij.

Herpetarum, Tumorum, vlcerum, paralysis, & pustularum, ex morbo venereo per mensium suppressionem vel inordinatum fluxum cura.

℥. Spodij. ℥. iij. Mercurij luna. ℥. β.
Mixta simul in vino exhibenda.

Chir. mag. Par. iij. lib. ix. cap. vij.

Hernie carnosæ cura.

Duplici ratione curatur, per instrumenta vt scriptum est de vlceribus, & per medicamenta vt sequitur.

Cura formula.

Accipe Olei laterini. ℥. vij.

Oppopanaci, Galbani.

Bdelij ana. ℥. iij.

Reduc ad formam liquidam, additis quæ sequuntur.

Farinæ fabarum. ℥. iij.

Ficuum numero. iij. Caphuræ.

Ruthæ ana. ℥. j.

Fiat emplastrum: hoc maturat, resoluit, putrefacit, & crescere prohibet, sedatque dolorē.

Lib. de Apost. cap. lv.

Hernie aquosæ cura.

Accipe ficuum. lb. j.

Olei granorum Iuniperi. ℥. iij.

Farinæ Fabarum. ℥. vj.

Fiat cataplasma super ignem, & calidum superponatur, manē, sub meridiem, & vesperam.

Farinæ

Aliud remedium.

Accipe Farinæ fabarum. ℥. j.

Seminum psyllij. Citoniorū, ana. ℥. j.

Consolidæ maioris. ℥. iiij.

Vini & aceti quantum sat est, ad emplastrum fingendum.

Lib. de Apost. cap. liij.

Hernia ventosæ cura.

Accipe ficuum. ℥. j.

Olei ex baccis Iuniperi. ℥. iiij.

Farinæ fabarum. ℥. vj.

Resoluatur materia vti de hernia aquosa.

Alia cura.

Accipe olei amygdalarum dulcium. ℥. ij.

Farinæ fabarum. ℥. β. Fimi columbini.

Fimi caprarum ana. ℥. iiij.

Aceti quantum sufficit, Fiat cataplasma, quod superponatur manè, sub meridiem & vesperi.

Alia descriptio.

Accipe visci abietis. ℥. vj. Mumix ℥. v.

Foliorum ebuli. ℥. j. cōmisceantur.

Alia formula

℥. Terebinthinæ. ℥. β.

Cumini ℥. iiij.

Seminum lactucæ. ℥. vj.

Ceræ quantum satis. Reduc in emplastrū.

Lib. de Apost. cap. liij.

Heresypele cura.

Per allahol curandum ne concurrant alia
salia. postea mortificādum spermiolo: postre-
mò per Oppodeltoch consolidandum.

e 5.

Allaho

Allabol descriptio.

℥. Salis anathron. ℥. j.
Anodi. ℥. β. reduc ad formā cum oleo
de spica.

Sperniolum.

℥. de sparmatis ceti.
Ranarum.
Cerefolij.
Iuniperi ana, & fiat destillatio in sole.

Alia descriptio

℥. glutinis aquatici. ℥. iij.
Destilletur in aquam cui fimus mine-
ralium imponatur, & bulliant simul per horā
aut donec in formam pultis reducantur: adde
Camphoræ. ℥. j.

Fiat vnguentum, quo ligetur crus, terno
quoque per semel, per septimanas tres conti-
nuando.

Lib. de Apost: cap. v

Hæmorrhoidarum cura.

℥. Marcasitæ vnciam. j.
Alcool vini optimè exiccati ℔. j.
misceto.

Addi potest.

Ad huius præparatæ marcasitæ. ℥. iij.
Salis gemmæ, mummiæ ana. ℥. j.
Fiat inde pulvis minutissimus, qui super hæ-
morrhoidas spargatur, antequā intumuerint.
Lib. de præparationibus de marcasita.

Hydrophorbiæ cura.

Hydrophorbia

Hydrophorbia, et apostema separatum, à sale trium primorum, estque lepræ iudiciorū vnum, sal rubeum narcoticum, vtcunque leprosum.

Cura duplex; vna fit per liquorem horisontis, quo natura corroboranda est: altera per aquam sequentem.

℞. Aquę regis. ℥. j.

Olei de realgare. ℥. β.

Olei Euphorbij, quantum sufficit pro incorporatione.

Chirurgię Paruę lib. iij. cap. iij.

Hydrophorbia, aut Lepre cura.

Liquore orizontis corroboretur natura, intrinsecus, bullarum liquor exiccetur.

℞. Aquę regis. ℥. j.

Olei de realgare. ℥. β.

Olei Euphorbii, quantum satis ad incorporandum.

Lib. de Apost: cap. xij.

Hydropisis cura.

℞. Radicis ellebori nigri præparatę vt pro podagra leges. ℥. ij. pro dosi qualibet, ea purgetur patiens sæpius, at intermissis vicibus. Quo peracto progrediendum erit ad completam curam, quę consistit in tinctura martis, de qua suo loco audies.

Libello præparationis ellebori.

Hydropisis desperata

Recipe

76 DE CVRANDIS MORBIS.

℞. maximi præparati mercurij granum. j. β.
Quintę essentię ex alandahal grana. iij.
Saccari rosacei. 3. ij.
Croci grana. iij.

Commisceantur & fiat bolus qui ter vel quater adhibeatur, vel tam sæpè, donec tumor abeat. Postmodum administretur hæc potio manè vesperique, donec pallidus color in viuum transmutetur.

Hydropisis & ictericiæ cura

℞. Salis gemmę.

Succi titimalli, id est Esulę minoris ana. 3. j.

Gummi ex cerasis, ad pondus omniũ.

Fiat bolus, qui reuerberari sinatur ignis tertio gradu per duas horas, & extrahatur alcali. Dosis est à granis octo ad xij.

Addi possunt.

Ad huius præparati salis 3. β.

Reboli, id est veræ mumię.

Liquoris centaureę ana. 3. iij.

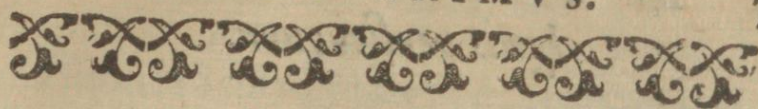
Misceantur. Dosis est à granis iij. vsque ad xij. in ouo sumpta.

Morborum aliorum cura per idem sal alio modo præparatum, vt infra.

Eius præparati salis. 3. j. Succi catapotię 3. ij. Farinę tritici ad pōdus omniũ. Fiat inde panis optimè coctus de quo detur. 3. j. in. 3. ij.

Lib. præparationum, de sale gemmę.

Ictericæ

Ictericæ cura.

℥. Stanni calcinati. ℥. j.

Salis. ℥. j.

Cinerum fabarum. ℥. β.

Reduc per ignem ad formam litargyrij.

Huius accipe ℥. x.

Alcoolis vini. ℥. β.

Ex dissoluto fac alcali.

Dosis est à granis vj, in xj.

Addi possunt.

Ad eius præparati. ℥. iij.

Aliptæ moscata. ℥. j.

Bdelij. ℥. ij.

Dosis est. ℥. j. in ij. β.

Lib. præparationum de stanno.

Ictericæ cura, per lithargyrum.

℥. Litargirij. ℥. iij. Myrrhæ,

Thuris ana. ℥. j.

Aceti perfectissimi. ℥. β.

Fiat ex istis decoctio.

Addi potest,

Ad huius lithargyrij. ℥. β.

Aluminis rupei. ℥. ij.

Aqua salis. ℥. β.

Lib. de præparationib. de lithargyrio.

Ignis

Ignis persici cura.

*Carnium ambustarum à bonis ablatio,
per emplastrum.*

℞. Colophonix. ℥. iij.
Liquorum Myrrhæ. ℥. vj
Quatuor gummi. ℥. ss.

Fiat emplastrum, & superponatur loco in
quo viuum & adustum sese contingunt, mox
cessabit incendium, & viuum ab adusto sepa-
rabitur.

Carnium recentium cura.

℞. Aquæ salis ex raphano ℥. j.
Ex culicula. iij.
Succi plantaginis digesti. ℥. viij.
His permixtis manè & vesperiligato.

Aliud remedium, ad idem.

℞. Succi chelidonix.
Aquæ aluminis rupei.
Aqua aluminis iameni ana. ℥. j. ss.
Nitri resoluti ℥. ij.

Commisce, & vt præscripto vtere.

Ceratum ad eundem effectum.

℞. Olei de frumento
Olei de ouis ana. ℥. ij.
Olei de glandibus. ℥. v.
Cera.

Picis cōmunis ana ad pondus omnium
In Ceratum compone, & vtere iuxta cō-
munem vsum.

Vulsionum

Vstionum extinctiones.

Vstiones à nitro factæ per vitriolum purgatum & resolutum extinguuntur. æthinæ, per naturale bitumen & resolutam caphuram, æquis ponderibus ex ligno accenso, per myrrham, atque thus.

Ex sulphure & resinis, per lac virginis à sulphure tractum.

Pannis madidis eiusmodi liquoribus ligentur nec locus siccus permittatur, at semper madeat.

Æstiomēni cura.

℥. Salis metallorum. ℥. ij.

Aque de bitumine veris. ℥. vj.

Permixtis atque digestis diebus quatuor, lauentur vlcera terno, quaterno vel quino quoque die, tamdiu donec amoueatur omnis dolor. Tum demum vnguento quod sequitur vtendum erit

℥. Cinerum ex Saturno. ℔. β.

Olei albi oliuarum. ℔. vj.

Litargyrij præparati in viscum. ℥. ix.

Fiat mixtura per medium diem, super cineres calidos, qua manè & vesperi ligato.

Alia salium ab vlceribus extractio.

℥. Salis vrinæ. ℥. iij.

Salis metallorum à saturno. ℥. v.

Digerantur simul in aceto destillato, vsque dum fiat ex eis fermentum elixiris instar. Hoc misceto cū decima sexta sui parte caphuræ liquefactæ,

80 DE CVRANDIS MORBIS
quefacta, & vtere vt supra. Cura fiat per oppo-
deltoch, aut emplastrum quod infra de fistulis
ponitur.

Fistularum cura.

℞. Olei de ferro.

Olei de saturno ana. ʒj.

Olei mercurialis. ʒ. j. ʒ.

His permixtis omnibus, fistulae circulum iun-
ge manè & vesperi diebus nouem, & curabitur.

Fistularum emplastrum.

℞. Cerae

Colophoniae ana. ʒ. iij.

Gummi maiorum omnium ana. ʒ. j.

Resinarum quatuor ana. ʒ. ʒ.

Fiat inde ceratum cum oleo lauri, & cum
terebinthina, Temperetur in pastam non vs-
duram.

Fistularum cura per potionem

℞. Aquae foliorum corni

Aquae foliorum tinearum ana. ℥. ʒ.

Aquae Sophiae. ʒ. iij.

Permixtae propinentur aegris cum tanto vino

Chirurgiae magnae Partis. iij. Lib. vij. cap. j.

Ignis persici vel prunae cura.

Eius cura duplex, vna quidem antequam
morbus ortum habeat: altera, postquam in
multam etatem abierit.

Prior cura.

℞. Spermatidis ranarum. ℥. ʒ.

Caphure. ʒ. iij.

Oppopanaci

Myrræ. Thurisana. ℥.j.

Rectificentur ad solem digerendo in vitro
Hoc liquore madidos pannos superpone do-
lenti parti, & vbi aruerint, iterum imbuti super
ponantur, idque dum mitigetur omnis dolor.

Posterior cura.

℥. Terebinthinę indurata. ℔.ij.

Oppopanaci. ℔. ℔.

Colcotharis. ℥. iij.

Reducantur in emplastrum: cui poterit ad-
di mel despumatum calens, & attenuatū, vt in
eo liquore panni valeant intingi, superponi-
que secto membro.

Terebinthinam sic indurabis

Coquito in olla igne lento, bacillo intincto
& extracto, vide num induruerit, quod si fiat,
amoueatur ab igne. formam habebit vitri. Te-
ratur, & in duabus mensuris aceti puluis hic,
vnā cum oppopanaci lentē coctus, lique scat,
coletur postea per pannum, & coquatur ad
euaporationem aceti, & eius inspissationem;
tandem colcothar & terebinthina iniiciantur.
Calente adhuc materia fiant massæ quædam
oblongæ: nam ex frigore durescit in modum
vitri. Quum vti volueris, in mel despumatum
iniectum, & leuiter excalescens, lique scat,
hoc membro secto superligetur.

Lib. de Apost cap. xxxij.

*Ignis persici cura per lithargy-
rium preparatum.*

℥. litargyii. ℔. j.

f

Realgaris

Realgaris rubei. ℥. ij.

Salis armoniaci. ℥. β.

Commixta simul duodecies cohibendo, id est, semper destillatum ad suas faeces iterum atque iterum affundendo.

Addi potest.

Ad litargyrij ad hunc modum præparati pondus, æquandum est eorum pondus quæ sequuntur infra.

Vitrioli correcti. ℥. iiij.

Gallarum. ℥. β.

Thuris. ℥. j.

Aceti & vini, quod satis sit.

Hoc vtendum erit tamdiu, donec membrum nullos vapores amplius emittat.

Lib. de præparationibus. de litar.

Ignis perfici cura.

℥. Calaminaris crudi. ℔. β.

Aquæ nenupharis. ℥. vj.

Alumini plumosi. ℥. β.

Reduc in digestionem equino fimo diebus octo, postea destilla. Hæc est Geberi descriptio, in qua Petrus de argillato plurimū errauit.

Addi potest.

Ad huius præparati calaminaris. ℥. vj.

Aquæ vitrioli, gallarū, &c. quantum sufficit.

Lib. præparationū de calaminari lapide.

Iouis Oleum Stanni

Stannum in calcem redigitur, ad quam
aqua

aqua fortis affunditur, & simul tamdiu relin-
quuntur donec lapilli appareant, vt cristallū
clari. Deinceps humore per arenā abstracto,
sensim acetum destillatum affunditur, & om-
nia balneo digerūtur ad solutionem horis de-
cem aut 12. coquunturque frigefacto vase, cla-
rum eximitur, ac destillatur. Huic exiccate
materiē, destillatum aliud acetum affunditur,
& coquitur vt prius, vsque dum soluta sit om-
nis materia. Quo percepto abstrahitur acetū
destillatione, affunditur, & abstrahitur, vsque
dum in olei forma resideat in fundo materia.
Quæ calida adhuc eximenda est, ne coalescat
in mellis crassitiem. Expletur vt oleum ex plū-
bo ad vulnera recentia quæuis & vlcera sanan-
da horis 24.

Iuncturarum dolorum cura.

℥. Mastice. ℥. vj.

Terebinthinæ. ℥. ij.

Galbani. ℥. v.

Destilla per alembicum.

Addi possunt

Ad eius destillati mastice. ℥. vj.

Olei laurini destillati. ℥. j.

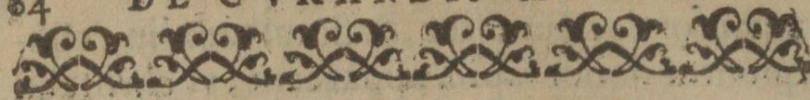
Vini ardentis, aceti ana. ℥. j.

Fiat vnguentum.

Lib. præparationum de mastice.

f 2

Lactis

*Lactis in mammis productio, per
christallum reuerberatum.*

℞. Christalli. ℥. j.
Aquæ entalli. ℥. ij.

Fiat mixtura per imbibitionem, quæ reuerberanda est. 24. horis, vt ex vna .℥. verto fiat id est quarta pars libræ. dosis est. 3. ij.

Addi possunt.

Ad eius reuerberati Christalli. 3. ij.
Spermatis melissæ.

Lactucæ ana. 3. ℔. & 3. ℔.

Fiat puluis in aqua amygdalina propinad^{us}.
Christalli sublimatio.

℞. Christalli 3. j.
Salis armoniaci. 3. iij.

Ambo subtiliter puluerata sublimentur, idque sexies, eleuatum vice qualibet amouendo.

Addi possunt.

Ad eius eleuati, Christalli. 3. ℔.
Aquæ communis destillatæ. 3. iij.

Fiat alcali. cuius dosis est. 3. ℔.
Christalli destillatio.

℞. Christalli eleuati. 3. j.

Aquæ nitri & aluminis sine destillatione. ana. 3. ij.

Digerantur optimè, postea destillètur, hoc destillatum siccet, & resoluatur, inde coaguletur igne lento. In loco humido soluetur in aquam. dosis est. 3. j.

Iuxta

LIBER PRIMVS.

Iuxta nunc positum de christallis processu
in tribus præparationibus, scilicet calcinatione,
sublimatione; & destillatione, poterunt iste
gemmæ pellucidæ præparari, singule quidem
ad suos effectus: Granati, Saphyri, Smaragdi,
Iacinti & Rubini cū suis additionibus vt infra.
Lib. præparationum, de gemmis.

Ladanum mercurij.

Purgetur optimè quocunque meliori modo
mercurius; & sublimetur cum æqualibus
vitrioli & salis nitri ponderibus, aceto prius
fortissimo subactus in pila pistillo ligneo, quò
sepius eò melius. Postea sublimetur iterum ab
alumine calcinato, & sale nitri: tum demum
repurgatus erit. Perfundatur pulvis eius aqua
ardēte, & abstrahatur, affundatur & abstraha-
tur, vsque dum in fundo maneat in olei forma
albissimi: Siccetur, in puluerē tundatur, & super
marmor solvatur loco humido. Postremò ex-
siccetur, & seruetur ad vsum. Theriaca metallo-
rū vocatur. dosis eius est, granum cum theria-
ca vel mitridatio, vinoque præstantissimo.

Lentiginis cura.

℞. Heliotropii vel Melissæ.

Gamandræ ana. ℥. iij.

Manne electæ. ℥. β.

Spermatis ceti.

Baccarum lauri ana. ℥. x.

Aquarum Melissæ, verbenæ, valerianæ,
ana ℥. v.

℥ 3

Fiat

Fiat potus, dosiſ à quatuor in quinque vñ-
cias, quum incipiunt exire. Si reubarbarum
addatur, non exeunt amplius, ſed minimè bo-
num. Heliotropium herba ſolaris, penes Pa-
racellum eſt meliſſa.

Lib. de Apoſt. cap. lxiij.

Lentiginum prauarum cura.

℞. Reſinæ abietis.

Colophoniæ.

Terebinthinæ, ana. ℥. β.

Ceræ virginæ. ℥. j. β.

Ammoniæ.

Myrrhæ ana. ℥. iij.

Realgaris fixi. ℥. iij.

Fiat vnguentum, quod ſi debilius exiſtat,
vel tardius curèt, vtitor ſequenti.

℞. Olei realgaris.

Olei de aquila fixa ana. ℥. ij. β.

Olei de vitellis ouorum. ℥. j.

Terebinthinæ lotæ. ℥. ij.

Litargyrii acetofi. ℥. β.

Fiat vnguentum.

Pulvis ad lentigines.

℞. Croci martis.

Florum aris.

Operimenæ fixæ ana. ℥. β.

Fiat pulvis.

Deſtilla etiam aquà lentiginofam ab aquila
fixa, vel à realgare fixo, qua locus abluatur
ſingulis diebus ſemel.

Vlcerum cancroſorū mundificatiuum Mercuriale.

℞. Len

℞. Lentiginosę succi. ℥. ij.

Realgaris fixi. ℥. β.

Croci orientalis. ℥. j. β.

Digerantur omnia simul tribus diebus, & ferua. Lauentur vlcera hoc liquore manè & vesperi leuiter. Postea superponatur Oppodeltoch quod sequitur.

Aliud mundificatiuum oppodeltoch dictum.

℞. Operimenę fixę. ℥. j.

Aquę culiculę. ℥. j.

Præpara vt supra.

Chirurgiæ magnę Patris. iij.

Lib. vj. cap. j.

*Lepre cura per antimonium.
præparatum.*

℞. Antimonii. ℥. j.

Aceti destillati & acuti. ℥. iij.

Tartari crudi albi. ℥. β.

Terenda terantur & in digestionem cum aceto ponantur. Postmodum extrahatur oleū rubeum per vas retortum.

Addere poteris.

Ad antimonij præparati huius. ℥. j.

Olei de facibus vini. ℥. j.

Olei amygdalarum amararum. ℥. ix.

Commisceantur & eo qualibet septimana semel aut bis inunge loca leprosa.

Lib. de præparationibus, tractatu. ij.

De antimonio.

Lepra, & Elephantiasis, cura.

Reducatur aurum in primam materiam, id est in mercurium, qui rursus coaguletur in soliditatem & consistentiam, adhibeaturque per annum: breuiori tempore curari non bene poterunt. Abstinendum ab aliis remediis. Dosis eius. ℥. j. in ℥. j.

Chirurgiæ magnæ Partis iiij. lib. ix.
cap. ix.

Leprosa humiditate prouenientium morborum, Pustularum, paralysis, Gutta specierum, & Hydropisis humida, cura per laxatiuum Mercurium.

℥. Mercurij coagulati albuminibus ouorū, ℥. j.

Aquæ aluminis. ℥. vj.

Destillentur in cineribus vt inde fiat puluis:

Dosis est grana iiij. vsque ad v. Purgatiuum est efficacissimum.

Lib. præparationum, de mercurio.

Lethargia, Paralysis, & Stupefactionis membrorum cura.

℥. Aluminis plumosi. ℥. vj.

Aluminis colchotarini resoluti. ℥. iiij. ℔.

Salis armoniaci. ℥. iiij.

Reduc in resolutionem.

Addi

Addi possunt.

Ad huius præparati. ℥. j.

Sanguinis draconis.. ℥. iiij.

Liquoris mumia. ℥. viij.

Fiat vnguentum quo ad lethargiam locus in occipitio, & in principio nuchæ perungendus. Insensitiua virtus ex plumoso procedit, quæ propter inde petenda cura.

Lib. præparationum, in alumine.

Litargiry oleum.

Perfundatur aceto destillato, & loco calido digeratur aliquandiu, effundatur, & aliud recens acetum affundatur, digeratur, effundatur, idque toties, donec acetum non coloretur amplius. Collectum acetum hoc omne coloratum balneo destilletur, donec in fundo maneat oleum; ad exulcerationes, combustiones, tumores atque dolores ex nimio calore provenientes efficacissimum remedium. Ex eo fit etiam lac virgineum.

Litargiry oleum.

℥. Alumen, acetum, & litargirium. Coquito simul donec albescat litargirium. Iterum excoque, hoc ipso processu redigetur in oleitatem: cuius Archilaus etiam meminit.

Chirurgiæ Paruæ lib. iiij. cap. iiij.

Lupi vlcis cura.

℥. Realgaris christallini. ℥. j.

f s

Olei gra-

90 DE CVRANDIS MORBIS.

Olei ardentis. ℥. ij.

Cerussæ. ℥. ij.

Fiat vnguentum, quod circum vlcus ponatur, & non subintret. Ligaturas innoua singulis duodenis horis, in sextum aut septimum diem. Ablata postrema ligatura, tantisper abstinedum, donec locus ita circumspectus abeat & per se. Quo facto lauetur manè & vesperi hac aqua, & emplastro infra præscriptis, iuxta communem vsum.

Aqua ad Cancrum.

℥. Aquarum glutinis aquei.

Rosarum ana. ℥. vj.

Parthenionis. ℥. v.

Emplastrum ad cancerum.

℥. Olei lini. ℔. β.

Viridis æris.

Ceræ ana. ℥. iij.

Coquantur simul in Ceratū & adde Bdelij colati. ℥. ij. & liga iuxta consuetudinem.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

*Lupi, & nolime tangere, pustuloso-
rum cura.*

℥. fumi metallorum. ℥. j.

Mercurij martis hæmatini. ℥. iij.

Liquoris Bdelij ad pondus omnium.

Digerantur & affundatur aqua parthenionis ad libitum: adhibeatur singulis duodenis horis remouendo.

Chir. mag. Par. iij. lib. ix. cap. v.

Lyenteria

Lyenteria cura per Cachimiam.

℥. Cachimiæ præparatæ ad diarrhæam
 Gummi arabici dissoluti in aqua plan-
 taginis. Reduc secundo gradu ignis ad bolum
 formandum vel pastam vt infra.

Addatur.

Ad eius præparati. ℥. j.

Croci martis. ℥. ij.

Corallorum rubeorum. ℥. β

Teriacæ quantum sufficit ad forman-
 dum bolum. Dosis est à. ℥. ij. in iij. vel iiij. ma-
 nè, vesperique singulis diebus.

Lib. de præparationibus de cachimia.

*Maculas à facie, totaque corporis
 cute, pellendi ratio.*

Animal aut fruticem fructumve, simile huic
 per omnia, cuius figuram aut simulachrum ip-
 sa macula refert, superligetur viuū aut virens,
 ibidemque relinquatur, donec per se, vel mo-
 riatur, vel exiccetur aut putrescat. Hac via ma-
 culam à carne tantum, nondum à cute extra-
 xeris: nisi prius maculam in cute, aqua forti,
 vel regis madefeceris, & tum demum cutis per
 dies quindecim aut amplius nigrescet, & au-
 feretur, aliaque renascetur eius loco, similis
 naturali.

Lib. de vermibus cap. xij.

*Mali mortui cura.**Cauterium.*

℞. Sulphuris liquefacti.

Liquoris de colophonia.

Olei de carabe ana. ℥. iiij.

Thuris ℥. iij.

Resinæ abietis. ℥. vij.

Fiat mixtura super ignem, vngatur calidè
singulis diebus duodecies & aperietur.

Lib. de Apost. cap. viij.

Magisterium ex metallis.℞. Circulatum optimè, ad summā essentiā
repurgatū, cui tenuissimas laminas metallinas
imponere, cuiusvis metalli optimè limati, mal-
leati, & mundati. Hæc duo sub pondere suffi-
cienti simul, septimanis quatuor circulentur.
Per temperatum hoc, laminæ reducentur in
oleum, & in formam pinguedinis supernatan-
tis, iuxta conditionem sui metalli coloratæ,
quam per tritorium argenteum separabis à
circulato. Hoc est metallum potabile.*Magisterium gemmarum.*℞. Gēmas prius contritas & calcinatas iux-
ta reuerberatoriam artem, quibus addatur
sal nitrum æquali pondere, lb. j. videlicet. Si-
mul in calcem optimè comburantur, & ablu-
antur ardente vino tamdiu, donec amplius ma-
teria nulla superflua sit reperta. Post ablutio-
nem hanc, materiā calcina, & per omnia fac
vt prius

vt prius; & in vinum ardens transit omne quod
quæris. Per bullitionem euaporare finito vinū,
& residebit alcali hoc resolutū in aquā, serua.

Magisterium vnionum.

℞. Correctū acetum, cui contritos vniones
imponere, & per mensem in eo digerātur, ad hūc
modū in aquā resoluētur. Destillatione per bal-
neū acetū separetur, inuenies vniones in fundo
vasis resolutos in aquā. hoc est magisteriū perla-
rū vel vnionum. Coralla verò conterenda prius
& calcināda veniūt ab initio cū sale nitro: post-
modum vt gemmæ præparanda & resoluenda.

Magisterium marcasitarum.

℞. Marcasitā subtilissimè tritam, affunda-
tur aqua soluente, vt quatuor digitis latis su-
pernatet, soluatur, & postea putrescat vno
mense, destilletur postmodum, & separetur,
vt antea de metallis docuimus.

Magisterium ex pinguedinosis.

℞. Carabis optimè triti, quantum voles, &
circulati quod sufficit in sacco digerantur per
cineres diebus sex. Postea destilletur inde cir-
culatum, & rursus affundatur, toties id fiat,
quousque reperiatur oleum in fundo: hoc est
arabis magisterium.

Magisterium ex resinatis.

℞. Therebintine, gummi, vel resinæ, quæ lu-
ratum

94 DE CVRANDIS MORBIS
tatum in vitrum posita, mense vno digerantur
per se, in digestionem calidam. Postea coquantur
in ardente vino, aqua solvente permixto, me-
dia tantum hora. Deinceps per alembicum
caecum destillentur, & ita maneant vno die.
Inuenies postmodum olea in seipsis distincta,
quae separato: quodlibet enim est magisteri-
um in sua natura. Oleorum magisteria non
indigent aqua solvente.

Magisterium ex crescentibus.

℞. Lignum minutissime concissum, hoc in
ollam fictilem vitreatam constantem in igne,
coopertamque positum, igne carbonum ho-
ris quatuor aduratur, exemptumque putre-
fiat in vitro per mensem, deinde per cineres vr-
geatur usque ad ultimos spiritus, quibus per-
ceptis, mox cessa, ne magisterium ab igne fœ-
torem concipiat. Ad eundem modum semina
radices, cortices, & similia, suum ad magiste-
rium adducuntur.

Magisterium ex vino.

℞. vinum excellentissimum et optimum,
colore saporeque vigentissimum, ad libitum.
In vas vitreum infundas, vt tertiam partem
eius tantum impleat, & sigillo Hermetis inclu-
sum, in equino ventre mensibus quatuor con-
tinuato calore teneatur, qui nunquam deficiat.
Quo peracto hyeme, quum frigus, & gelu ma-
ximè sæuiunt, his exponatur per mensem vt
congeletur

congeletur eo gelu & frigore. Ad hunc modū frigus, vini spiritum vna cum eius substantia protrudit in vinicētrum, ac separat à phlegmate, Congelatum quod non est, spiritum cum substantia fore iudicato. Congelatū verò corpus, abiice. Spiritum eiusmodi positum in pellicano, per aliquod tēpus in arenæ digestionē manere finito, calore temperato. Postmodum eximito vini magisterium.

Magisterium ex Sanguine

℥. Sanguinem, quem pellicano reconditū transcendere super ventrem equinum tamdiu finas, donec tertia pellicani pars impleatur: nam sanguis omnis in sua rectificatione dilatatur, iuxta quantitātē, & non secundum pondus. Hoc tempore peracto, rectificabis ipsum per balneum. Hac via phlegmata recedunt, in fundo magisterio residente, quod retorto sigillo Hermatis munito nonies destilletur, vti libro præparationum docuimus.

Lib. Archidoxorum de magisteriis.

Margaritarum liquor

Puluerentur, & aceto destillato affuso vt digitis latis quatuor superemineat, solvatur inter cineres calidos, & balneo destillentur, ad siccitatem. Ad calcem aqua cœlestis affundatur, & rursus abstrahatur ad siccitatem, idque tātis per donec pulvis acrimoniam aceti exuat. Postremò super marmor pulvis hic soluitur,
vel

96 DE CVRANDIS MORBIS
vel spiritum vini perfusus, digestibus atque
destillationibus in liquorem instar olei redigi-
tur. Dosis verò grana. vj.

*Margaritarum succum
conficiendi forma.*

Accipe aceti destillati. lb. j.

Aquæ vitæ circulatæ. lb. ss.

Margaritarum mundatarū. ℥. iiij. quæ post
quam pulueratæ fuerint & præparatæ, cum
prædictis in circulatorio digerantur per men-
sem, & subsidet materia perlarum vt pinguis
liquor, qui postquam apparebit, separètur alii
liquores, vt aceti & aquæ vitæ, per effusionem
succo reseruato, de quo dentur grana sex per
vicem. Sunt & aliæ succum eiusmodi parandi
rationes, at hæc omnium est vtilissima.

Martis oleum

Ferri limaturæ aut calybis, in oleum per a-
luminis aquam rediguntur rubicundissimum,
vel per destillatum acetum in crocum addu-
cuntur à quo sal armoniacum nouies vel de-
cies eleuantur, postea in oleū resoluitur, quod
abluitur aliquoties aqua destillata, magis ad
alchimiam quam ad medicos vsus.

Matricis profluuiorum cura.

℥. Hæmatitis. ℥. j.

Olei nucis muscatæ.

Ole gra-

Olei granorum artis.

Petrolei ana. ℥. iiij.

Misceantur omnia simul in compositum vnum de quo detur. ℥. j. cum aqua rosacea, in qua radices plantaginis coctæ sint. Hoc medicamento sistuntur profluvia sine doloribus vel conuulsionibus, quæ si contingant, signum est lapidis.

Addi possunt.

Ad huius hæmatitis præparati.

Aquæ marrubii, melissæ ana. ℥. j.

Misceantur omnia. dosis est a 3 ℔. ad 3. j. ℔

Lib. præparationum, de hæmatite.

Matricis suffocationis cura.

℥. vitrioli à phlegmate separati & colchotare purgati. ℥. ij.

Pulegii. ℥. iiij.

Alcool. vini ℥. ℔.

Reduc per destillationem iuxta necessitatē. dosis est ℥. ℔. & nonnunquam integer.

Addi possunt.

Ad eius liquoris vitrioli grana. vij.

Granorum artis. 3. j.

Alcool vini. 3. j. & grana. vij.

Fiat compositio, quæ ponatur super vmbilicum, si cum vomitu suffocatio fiat, vtendum erit priore præparatione vitrioli per os, ad suffocationem matricis.

Lib. præpar. de vitriolo.

g

Matricis,

*Matricis dolorum, Hectica &
Pleripneumonia cura.*

℞ Auri extincti per aquā chelidonia. ʒ. xiiij.
Mirabolanorū indorum, chebulorum ana. ʒ. j.
Digerantur diebus septē. Separetur tandē
aquositas à medicina. Dosis est a ʒ. j. ad. ʒ. j.

Addi possunt.

Ad huius præparati. ʒ. j.

Olei nucis muscatae. ʒ. j.

Olei caryophyllorum. ʒ. j.

Dosis est. ʒ. ʒ. vsque ad integrum.

Lib. præpar. de auro.

*Medicamenta instaurantia iuxta
Astronomicam Anatomiam.*

Quadruplicia corpora sunt ad cœlestem ana-
tomiam comparata, bifariā repartita: duo viris
inferuiētia, videlicet lignū aloes, & Antimoniū:
alia duo mulieribus, vt melissa, & valeriana.

Post mensem reuolutum

Viris conuenit oleum viride salis: mulieri-
bus liquor carabis: quorum præparationes
ex Archidoxicis Paracelsi petere potes. Istis
natura humani corporis ad armonicam tem-
peraturā adduci potest, vt ad similitudinē pro-
portioni cœlicæ renouetur, & instauretur.

Chir. mag. Par. .v. lib. iij. cap. xxvij.

*Melancolici, timidi, incantati vel
obseffi cura.*

℞. Corallorum rub. ʒ. iij.

visci

Visci quercini.

Hyperici ana. ℥. iiij.

Styracis calamitæ.

Ladani.

Gummi ana. ℥. j. β.

Vrinæ destillatæ. ℔. ij.

Reduc in decoctionē clauso alembico, duodecim horis, postea destilla & quod ascenderit iterum affunde, facque vt supra iterum, & hoc modo coralla magis rubescunt, atque durefcunt, ideo prius terenda.

Addi possunt.

Ad præparati corali huius. ℥. viij.

Angelicæ. ℥. xv.

Visci quercini. ℥. j. β.

Misce cum aqua hypericonis.

Dosis est, ℥. β. vsque in. ℥. vi.

Lib. præparationum de Corallo.

Menstruorum cura.

℥. hæmatitis. ℥. iiij.

Masticis dissoluti. ℥. x.

Carabe. ℥. j. β.

Fiat mixtura cum decoctione per aquam aluminis, ablue postmodum. Notandum tamē ea menstrua mulierum sistenda, quæ faciei natium colorem tollunt, viresque naturales. Vbi materiam prædictam diutius decoxeris, fiet pasta quædam mollis ex qua trocisci formari poterunt, ad vsum vt supra.

Addi possunt.

Ad huius hæmatitis præparati. ℥. j.

g 2

Piperis

100 DE CVRANDIS MORBIS

Piperis longi.

Nucis muscatæ ana. ʒ. ʒ.

Rubetarum cinerum. ʒ. iiij.

Fiant inde troscisci cum aqua mentę. Dosis
est, a ʒ. j. ad. ij.

Lib. præparationum, de hæmatite.

Menstruorum cura per marcasitam.

℥. marcasitæ per omnia præparatæ, vti ad
restrictionem sanguinis in vulneribus. ʒ. ʒ. cui
sandaracæ tantum addatur quod satis erit in
vnguenti formationem, & quum exundarint
profluuia, perungendus erit vmbilicus eo, se-
mel, bis vel ter.

Lib. de præparationib. de marcasita.

Menstruorum profluentium restrictio.

℥. Corallorum rubeorum. ʒ. ʒ.

Olei mirtillorum. ʒ. j.

Olibani. ʒ. j. ʒ.

Salis fusi. ʒ. ij.

Misceantur, & in ignis quarto gradu reuer-
berentur, horis duodecim, non diutiùs, post-
modum aqua plantaginis abluantur.

Addi possunt.

Ad corallorum præparatorum. ʒ. j.

Seminum tanaceti.

Plantaginis ana. ʒ. j. ʒ.

Fiat pulvis qui cum vino bono, saleque mo-
dico, & ouo confusus, administrari debet per
os, aliter non iuuat.

Lib.

Mercurius diaphoreticus.

Soluitur aqua facta ex albuminibus & testis calcinatis ouorum, vt in puluerem factus, ab eo possit essentia trahi liquore vitrioli &c.

Mercurius diaphoreticus.

℥. Mercurium coagulatum cum stanno, tritum, ponatur in scutellam auream, satis profundè sitam, sed natantem in aceto vini optimi; affundatur pulueri optimum alcool vini rectificatum in spiritum, hoc accendatur, idque sæpius fiat, omnia scilicet mercurius, stannum & vinum in oleosam abibunt substantiã, quam serua. Dosis eius erit granum. j. ex optimo generosoque vino, Tramineo, vel Alsatico sumptum. Stragulis multis excitetur sudor in lecto, quantum sustinere queat æger.

Mercurij laxi præparatio.

℥. Mercurium, & aqua ouorum toties abstracta per destillationem, coralletur. Eius corallati grana octo dentur in optima confecti-
one aromatica, fluxiones à sparadrapo collectis adimit omnes.

Chir. magnæ Partis v. lib. ij. cap. xj. xij.

Mercurij puluis diaphoreticus.

Soluatur aquis ad hunc modum tractis. Ex
§ 3 vitriolo

102 DE CVRANDIS MORBIS
vitriolo solo destilletur aqua, & ex alumine solo alia, feruentur seorsum vtrique aquæ per se addantur ad eius lb. β. aceti destillati lb. j. β. & albuminum ouorum coctorum in duritiem lb. iij. vtramque bis iterum destillato, secundo mixtim, & ad lb. j. mercurij, sumito huius aquæ postremæ lb. iij. Dissolutione facta, rursus toties destillandum est, donec puluis colore flauus appareat, vltimo spiritū vini affuso destilletur quoties visū fuerit. Dosis est grana iij. in iijj. vel v. in optimo & paucō vino, vel electuario rosarum &c.

Mercurij preparatio maximā.

℥. Mercurij vel argenti viui lb. j. hic aceto in quo sal dissolutum sit, optimè lauetur, post modum cum lb. β. purissimi salis commisceatur & in marmorea pila, pistillo ligneo tantisper agitetur, donec sal prorsum nigrescat, & argentum viuum absorbuerit vt non appareat amplius. Quo peracto, sal à mercurio, per vas retortum orificio mersum in aqua frigida pellatur, vt totus, vel quod purum est eius, in aquam descendat. Hoc toties repeti poterit vsque dum optimè repurgatus videbitur. Tandem in lixiuio sequenti bulliant. Accipe calcē viuam ad quam affundas aquam feruentem, agitato semper donec frigescat. Residentia facta, quod clarum est, per manicam filtream in modum sacci hypocratis formatam coletur. Colatum hoc ad glasti cineres optimè vstos iterum

iterum affundatur, & agitetur vt prius, donec etiam frigescat, & rursus per manicam filtrea coletur. Mercurius antea repurgatus in isto lixiuio bulliat satis eruatur, & aceto in quo sal dissolutum sit, abluatur, & per sal retorto vase pellatur. Tandem eius 3 j. aqua cæsaris aut regis cuius formulam infra ponimus, solvatur, & solutio seruetur donec opus sit.

Aqua cæsaris aut Regis formula.

℥. Vitrioli optimi. ℔. salis nitri ℔. j.

aluminis vsti ℔. ℔. fiat aqua solutionis secundum artem, & in eam aquam iniicias salis armoniaci. ℔. j. & iniectis argenti lamellis repurgetur. Nam si vnâ cum cæteris destilletur sal armoniacum, periculum foret ne vas rumpetur, ob eiusmodi salis vehementiam, flatuque nimios, quibus vasa replet, rumpiq; cogit.

Deinceps Accipe Antimonij in pollinem redacti, salis nitri purgati, tartari calcinati ana 3 iij. Liquefiant in vrceolo fusorio, ferreoque itillo concutiatur vas, vt regulus fundum petat. frigefacto vase per se, frangatur, & regulus separetur à loppa, teratur in puluerem: cuius 3. j. in vas vitreum oris ampli posita, cæsaris aqua vel regis, irrigetur, & super cineres calidos exiccetur, irrigetur & siccetur idque sexies. Postremo eadem aqua regia solvatur, & solutio seorsum posita seruetur.

Postmodum in eadem aqua seorsum etiâ solvatur auri laminati vel in folia redacti. 3. j. Tres eiusmodi solutiones confunde, & per vnicum vas optimè lutatum, & retortum, sexies

aut septies destilla, qualibet vice destillatum,
 & id quod sublimatum est ad suas fæces iterũ
 affundendo. Postrema destillatione, quod man
 ferit in fundo eximatur, abiecto vel semoto li
 quore destillato, tanquam ad rem inutili. Trita
 materia figulino vase contenta, super prunas
 accẽsas modicas ferreo stillo semper agitetur
 & moueatur, donec rubicundissimum colorẽ
 cõcipiat, & aquæ regis virulentia prorsus eua
 nescat. Tandem aqua calente puluis hic toties
 abluatur, donec falsedinẽ deponat omnem.
 Exiccetur postmodum, & aquæ vel essentiæ
 vini perfectissimæ, tantum affundatur vt digi
 tis tribus aut quatuor superemineat, interque
 cineres calidos vase clauso contentus & collo
 catus quinque diebus, vel sex maneat singulis
 ter agitando. Tum demum essentia vini separe
 tur à materia per balneum. Sicca materia tri
 ta, rosarum aqua mosco mixta perfundatur, &
 in ea maneat quatuor vel quinque dieb. quo
 uis ter commotione vitri perturbando. Postre
 mo liquore per balneum abstracto, materia
 præparati mercurij residebit ad fundum, e
 xempta vitro seruetur optimẽ clauso. Dosis
 est a grano j. vsque ad tria. & in 3. j. pro perso
 narũ respectu, ac morbi, in aqua theriacali vel
 mitridatica, per os adhibeatur ad internos
 morbos.

Aquæ theriacalis formula

℥. Alcool vini correcti. 3. v.
 Theriacæ seu Mitridati. 3. ij. ʒ.
 Myrrhæ recentis. 3. x.

Crocī

Croci optimi. ʒ. ij.

Misceantur & per balneum Mariæ destillē-
tur. Hoc medicamento, capitalia membra to-
tius corporis optimè purgantur, ad extre-
mam sanitatem.

*Mercurij præparatio per amalgama-
tionem cum Saturno, & aliis
metallis.*

℥. Saturnum quem amalgamato cum
vigesima sui parte mercurij, vulgi, aut aliorum
metallorum, iuxta conditiones morborum,
(excepto ferro) Laminis eiusmodi ligaturæ
fieri possunt, ad curam excellentissimam vlce-
rum aliorumque. Plus enim corrupta metalla
possunt, quàm integra. Emplastrum itaque
de Mumia plurimum efficax. Lithargirium
etiam, aliud quid est præterquam spuma Mer-
curij?

Chirurgiæ magnę partis v. Lib. ij. cap. xx.

*Mercurij sublimati oleum ad
morbum venereum. &c.*

℥. Sublimati. ℔. j. β.

Salis armoniaci albi & per tartarū pur-
gati ℔. β.

Pulueriscentur & sublimentur toties, donec
in fundo maneant & vt cera liquecant. Postea
huic materiæ tritæ affundatur aqua salis armo-

g 5

niaci

106 DE CVRANDIS MORBIS
niaci, per se, vel ouorum aquæ mixta, & iterū
exiccentur, idque decies: deinceps super mar
mor humido loco resoluantur. Et ad huius so-
luti. ℥b. β. addantur foliorum auri & argenti
vtriusque 3.ij. in vitro digerantur horis 24. &
postmodum balneo maris vel per cineres li-
quor abstrahatur, & vitro clauso solvatur in lo-
co calido. Remedium est excellentissimum cō-
tra morbum venereum, & alios ex isto proue-
nientes, cancerum, fistulas. &c.

*Mercurij vini extra corpus, in quot
vntionibus imperitorum me-
dicorum subintravit,
propulsio.*

Tribus modis aut mediis expelli potest:

Primò, per corallatum.

Secundò, per aurum diaphoreticum.

Tertiò, per Termas, vt Balnea Iassæ.

Corallati descriptio.

℥. Liqueorem aquilæ, quem exiccato, & li-
quore præparati vitrioli imbibatur, qui iuxta
processum tartari spiritus, abstrahatur, tādū
donec corallatum præparatum sit. Dosis eius
est granū in theriaca, vel metridatio, iuxta res-
pectum egrorum, bina ternaque vice sumptū.

Auri diaphoretici descriptio.

Istius corporis accipe 3. j. & ex eodem fabre
factis scutellis duabus, inter eas per essentiam
vini, primo gradu Athanoris, in liquidum resol-
uatur.

uatur. Dosis eius grana iij. ex optimo vino, bis
terue sumpta.

*Mercurij Thermarum extractio
per Balnea.*

℥. Iassæ veteris, Persicarie, Aquilegij, &
species Serpentinæ, quantum sufficit, Co-
quatur in aqua sulphurea Thermarum, in qui-
bus agris imperetur balneatio: hac mercurius
è membris pellitur vt impofterum sint, ad alio-
rum medicamentorum susceptionem, idonea,
nullo respectu quorumuis accidentiũ habito.

Chirurgiæ magnæ Partis v. li. iij. ca. xxv.

*Mercurij præcipitatio iuxta Pa-
racelsum.*

Congeleatur primò per aquam aluminis, &
postea conteratur in minutiss: puluerem. Tan-
dem affundatur aqua facta per destillationem
ex albuminibus ouorũ, & calce corticum eo-
rum, vt huius medietas sit albuminum, abstra-
hatur iterum destillatione, ac rursus affunda-
tur & abstrahatur, idque toties, donec mercu-
rius rubescat vt corallum. Dosis est, grana iij.
cum ʒ. j. theriacæ.

*Mercurij oleum dulce ac diaphore-
ticum.*

Primò, purgandus est per tartarum calcina-
tum,

tum, & postea sublimandus à vitriolo sale nitro
& alumine exiccatis ac in aqua ardente rectifi-
cata, vel spiritu vini digerendus, vsque dum
in viscosam substantiam & pinguem abeat. Ab-
strahatur aqua per arenam igne vehementi, &
exudabit liquor in forma lactis, iterum affusus
in oleum albissimum transit, ac dulce præter
omnem corrosionem, cætera quæque metallo-
rum, excellens olea. Cum sole digestum & con-
gelatum, summum artis magisterium, aut elixir
exhibere potest Per os administratum exulce-
rationes occultas, in faucibus, vesica, & in reni-
bus, sudoribus expellit & radicitus curat.

Mercurij essentia dulcis.

Soluatur aqua salis nitri, & abstractu per de-
stillationem redigatur in puluerem album, cui
vase fusorio excepto, ac prunis candenti, affun-
datur aqua fortis à vitriolo & alumine tracta
abstrahaturque. Puluis aqua communi destil-
lata pluries abluatur, vt acrimoniam deponat.
Postea ardentem aquam affundas, eamque per
destillationem abstrahas, idque decies, vltimo
vehementi admodum igne vt vas candeat ferè
totam abstrahas humiditatem, vt mercurij pul-
uis rubeat instar sanguinis, dulcisque valde gu-
stu percipiatur.

Mercurij preparatio.

Soluatur in aqua forti, cui pars vna salis fusi
& la-

& laterum fragmentorum duæ partes iniectæ
sint, ac rursus cum his aqua fortis destilletur,
& abstrahatur bis terue, Postmodū pulvis te-
ratur super marmor aqua ardente madefa-
ctus. Iterum destilletur, & solvatur ouorum &
testarum aqua. digeratur & distilletur, &c.

*Mercurij liquor quadruplex
ad varios morbos.*

℥. Sublimati. ℥ j.

Antimonij præparati. ℥. ss.

Commixta per arenam destillentur, donec
galea clarescat ardens aqua, fœcibus affunda-
tur, ac digeratur horis 24. Tandem per arenā
iterum destilletur primò vinum, postea oleum
pellucidum, flauum, rubeum in fundo manet
albus liquor primò profiliens ad vlcera, serpi-
gines, clauos, callos, verrucas &c. valet, item ad
fistulas, cācrum, podagricos tophos, & vitia cu-
tis omnia, flauus liquor secundo promanans
contra dolores cholicos, pleuresim, podagrā,
oris fœtorem, sputationem sanguinis, spirandi
difficultatem, abscessus, mēbrorum resolutio-
nem ex frigore &c. pondere granorum ij. vel
iij. exhibetur. Oleum vero quod postremo flu-
it rubeum extrinsecus applicatum, ad omnia
quæ dicta sunt, valet vinum quod abstractum
inde fuit ad pulmonis exulcerationem, inflam-
mationem laterum, pectoris angustiam, colicā
&c. Datur per os cum aqua vitę.

Mercuria-

110 DE CVRANDIS MORBIS
*Mercurialium essentiarum mineralium-
que laxatiuarum varia species
ex ordine.*

Primo,

Sulphur vitriolatum. Vitriolum liquefactū

Secundo.

Mercurialis Seuā, laxa Chimolea.

Tertio.

Mercurius metallorum. Mercurius minera-
lium præcipitatus, Extractus.

*Definitiones Mercuriorum, ex
ordine præcedentium.*

Sulphur vitriolatum est quædam sulphuris
à vitriolo, per decoctionem extractio. Dosis
eius, vt est ellebori nigri. Vitriolum liquefactū
illud est quod ex cupreo tractum, non coagu-
latur vltra. Mercurialis Seuā, est humor ab alu-
minibus tractus, in quibus generatur mer-
curius.

Laxa chimolea, pulvis est abstractus à flo-
ribus mineralium salis.

Mercurius metallorum præcipitatus, est re-
ductio metallorum in sui materiam primam,
& inde in seipsam præcipitatio. Mercurius mi-
neralium, est oleitas, à mineralibus auri, & ar-
genti tracta.

Mercurio-

*Mercuriorum tria corpora.**Primum.*

Antequam erumpat ex sua matrice minerali terraque, qui cum suo corpore debet accipi, & præparari, pro mercurij præparationis vsu.

Secundum.

Postquam enatum est, vt est in seipso separatum igne medio, a suo corpore.

Tertium

Vt præparatum est arte, & in formam adusti metalli redactum.

Prima præparatio Mercurij.

℥. Mineræ in qua nascitur Mercurius, vt in prima coagulatione reperitur non induratum neque in corpus factum, lb. xx. teratur, & coquatur in aqua pluuiæ per horam. separat per se impuritas ad superficiem, per inclinationem aufer, & quod subsederit nempe corpus exiccetur, teratur & per cribrum transeat. postmodum è cucurbita destillabis igne vehementissimo. Liqueor ascendet limpidissimus & albus, hunc serua, & ab eo separa phlegma per balneum maris, in fundo manebit oleitas ponderosa quædã, paulò minus hac ipse mercurius. vtere succo hoc immaturæ mineræ, ad pondus granorum duorum, & olei spicæ grana sex. idque iuxta mercurialem vsu.

Secunda præparatio.

℥. Mercurium corporalem, & amalgama cum æquali pondere stanni. Fluere simul in aquam

112 DE CVRANDIS MORBIS.

quam facito. huic aquæ tantunden adde sulphuris, vnâ destillentur, & ascendet lac oleosû & ponderosum sine corrosiuo. vtere vt supra vnctionibusque, ponderibus etiam obseruatis.

Tertia preparatio.

Omnis præparatio mercurij ad hunc modû fit, tam diu donec fatigatus sit, omnemque amiserit acuitatem. quo factò, poteris in vsû assumere, inxta cõsuetudinẽ, artẽ, & experiẽtiã.

Mercurij preparatio ad fumigationem.

Mortificandus erit sulphure primum, ad modum quo fit in paranda cinabari, & cum æquali pondere, scilicet amborum, salis petreæ sublimandus. Postea mercurius hic ponatur in ollam fictilem vitreatam, inferius latã, & superius angustam prorsum. Applica vasis istius orificium, vt è directo sub emunctorio sit vlcerum, & accendatur ignis sub vase tam lentus vt nullo modo fumum emittat, sed calidus ita moderatè fiat, vt solus vapor inuisibilis ascendat in vlcera, nullo modo corpus aut fumus

Mercurij preparatio ad loturas.

℞. Mercurium per se solutum, absque vlla additione sublimatum, & postmodum aliquãto sale sublimetur aliquoties. Postremò ab eo toties eleuetur aqua ardens, donec omnes corrodingi vires amiserit. Coquatur in aqua Persionis vel chelidonix per dimidiam horam. Coletur aqua tantû mercurij corpore relicto; spiritu solo est quod vtaris in aquis iam per decoctionem delitescente.

Vnguentum

*Vnguentū mundificatiuum aliorum preparatio,
ad corroendum & mundificandum.*

℥. Mellis syluestris ℥. j.

Aloe epatici ℥. j. β.

Aluminis vsti, acetoque extincti aliquo
ties. ℥. j

Ouorum vitellos numero xx.

Terebinthinæ ℥. β.

Agitentur omnia simul in pultem, & lentè
coquantur in sartagine munda, in formam em
platri subnigri, vel spadicei, quo ad extrahen-
dum venenum vtere.

Vnguentum attractiuum.

℥. Pineæ abietis recentia numero xx. Co-
quantur in aqua ad extractionem resinę, quam
separa coquendo, adde tantundem terebinthi-
næ, & istius postremi mediam partem resinę.
Bulliant simul, & vtere.

Aliud ad eundem effectum.

℥. Gummi Oppopanacis. ℥. β.

Serapini.

Galbani.

Ammoniacy ana. ℥. ij.

Bdelij. ℥. vj.

Soluantur in aceto, colentur, addantur reu
barbari. ℥. ij. radicū Ephemerū non lethalis
℥. β. carabi. ℥. β. trita reducantur in empla-
strum & vtere pro more solito.

Chir. mag. Par. v. lib. ij. cap. v. vj. vij. x.

h

Mola

Mole matricis cura.

Eius cura duplex, prior, per expulsionem,
altera, per conseruationem.

Expulsiuum remedium

Accipe croci orientalis. ℥. iiij.

Boracis

Carabe ana. ℥. β.

Scamoneæ. ℥. vj.

Lapidis lazuli. ℥. j.

Fiat pessarium cum oppoponaco inspissato,
Animaduertendum, eiusmodi medicamentū
adhibere tuto minimè posse, nisi mola parua
sit adhuc, vt per vuluam exire queat, ante par-
tus veri terminum: si magnam expellere mo-
lam conatus fueris, morti mulierem expones.

Præseruatiuum in mola remedium.

Accipe agarici trociscati. ℥. j.

Euforbij. ℥. β.

Oppoponaci colati & inspissati ad pō-
dus omnium. Fac pessarium, & vtere priusquā
mola fiat magna. Et si per noctem vnā non
desierit, cessabis à medicamento, quia signum
est generationis prolis.

Lib. de Apost. cap. lvij.

Mori cura.

Accipe Oleorum Iuniperi. ℥. j.

Spicæ. ℥. vj.

Laterini. ℥. vj.

Fiat

LIBER PRIMVS.

115

Fiat mixtura, qua perungatur & euanescet.

Purgatio sanguinis

℞. Gamandrea.

Cichorea, ana. Coquantur aqua munda, bibaturque decoctum manè & vesperi sæpius.

Alia cura.

℞. Olei Benedicti. ℥. j.

Masticis. ℥. β.

Misceantur, quibus vnge manè & serò.

Lib. de Apost. cap. xlv.

Morphea cura.

Huius cura bipartita est: prior in modum guttæ rosaceæ, posterior, vt in malo mortuo.

Lib. de Apostematib. cap. xj.

Morphea curam quære lib. priori de præparationibus tractatu. 1. de animonio ad alopeciam.

Morsuum serpentum, & aliorum venenosorum animalium cura.

℞. Metridatij. ℥. ij.

Theriace. ℥. j.

Corallorum rub. pulueratorum. ℥. j. β.

Detur in potum. Et si non inuenerit administretur aurum diaphoreticum, velladanum

h 2

aut

116 DE CVRANDIS MORBIS,
aut materia perlata, vel gemmarum dissoluta
rum essentia.

*Ad superponendum vulneri fiat sticticum fodica-
torum vulnerum emplastrum hoc.*

℞. Litargirij aurei.

Mummie, ex gumi factæ ana. ℥. iij. adde
Gummi ℥. ij.

Hoc vtendum erit emplastro tamdiu do-
nec vulnus melius habere videbitur, deinceps
communioribus emplastris sticticis, absque ad-
ditione gummi vt supra. In istis non est pigri-
tandum.

Defensiuum hoc loco necessarium.

℞. Florum verbasci.

Ruthæ.

Ypericonis.

Rosarum. ana quantum voles.

Ponantur cum aceto ad digerendum in so-
le, & superponantur calida.

Chirug. mag. Partis. j. lib. iij. cap. ij.

*Morsuum Araneorum, Salamandra-
rum, Bubonum vel Rubeta-
rum cura.*

Contra morsum Aranei, valet ipsa terra si-
gillata vera.

Contra morsum Salamandræ valet axugia
folis.

Contra Rubetæ morsum, etiam valet terra
sigillata, vera, non ea que supposititia vendi-
tur

tur in officinis.

Terra quædam fodinis metallorum eruitur
excellentissima, rara & chara, que vulgo dici-
tur S. Pauli: Bibi potest ad intrinsecam curam,
ad extrinsecam salua dissolui & superponi.

Chirurgiæ mag. Partis j. lib. iij. cap. iij.

Morsuum rabidi canis cura.

Fiat purgatio fortis absque respectu per-
os & per secessum: coloquintida, vel agarico,
Esula succo corticū sambuci, Reubarbaro, &c.
Extrinsecus refrigeretur vulnus spermiolo, vel
spermate ranarum, oleo mandragoræ, & cure-
tur fodicorum vulnerum sticticis emplastris,
in quibus non sit pix græca.

Si rabies non remitteretur aut mitigaretur,
administranda est opiata, ex usu consueto: ra-
biem enim aufert.

Optimum hoc loco fuerit sulphur extractū
ex vitriolo per calcinationem & præparatio-
nem.

Chirurg. magnæ Partis j. lib. iij. cap. j.

Mulierum doloribus.

℞. Smaragdorum præparatorum. ℥. j.

Liquoris melissæ ℥. j.

Abrotani ℥. ij.

Fiat mixtura. Dosis est, à guttis iij. in vj.

Lib. præparationum, de gemmis.

h 3

Nactæ

Nacta cura.

Nacta est apostema, vberibus mulierum, ex immaturis fluxibus menstrualibus, lacti permixtis, adueniens.

Oppodeltoch.

℥. Oppoponaci.

Bdelijana ℥. j.

Serapini. ℥. ij.

Aceto contemperentur liquidè satis, cola per pannum, & in spissitudinem excoquito mellis, & adde.

Mummia. ℥. j.

Aristolochia rotunda. ℥. iij.

Liquoris de cachimia tantundem vt reliquorū omnium, & fiat emplastrum.

Chirurgia Parua lib. iij. cap. ii.

Nathæ vel nasæ cura.

Accipe fæcum vini. ℥. x.

Vini ardentis. ℥. iij.

Axungia vulpis. ℥. v.

Olei anetini ad pondus omnium, & fiat vnguentum

Lib. de Apost. cap. lj.

Noli me tangere, cura.

℥. Resinæ abietis. lb. j.

Fasinæ

Farinæ ordeï. ℥. vi.

Resinæ pini. ℥. viij. reduc in ceratum.

Si medium aut finem attigisset, mortificatio præcedat qua minuatur ærugo.

Mortificatio.

℥. realgaris cristallini. ℥. j. coquatur in aceto per duas horas vsque ad exiccationem. huic affundas olei maioranæ. ℥. j. Misce simul & hoc vngueto ligabis oleo dicto, mades facies extrinsecus. Maneat immotum vnguentum duobus diebus naturalibus. Post quos sanies & aqua profluunt. Quibus perceptis mundificatiuum superpone donec putredo nulla manet.

Mundificatiuum.

℥. Picis naualis.

Visci pini.

Visci abietis ana. ℥. j.

Visci ex locustis de larice ℥. j. β.

Larignæ ℥. iij.

Mixta liquefiant vnâ cum olei & ceræ partibus æqualibus, ad emplastri compositionem superponatur.

Consolidatiuum.

℥. Cera, Picis communis ana ℥. β.

Aristolochiæ ℥. iij.

Mummia. ℥. ij.

Antimonij ℥. iij.

Fiat emplastrum, quo manè & vesperi ligabis,

Aliud Consolidatiuum.

Antimonij. ℥.iiij.

Fiat emplastrū, quo manē & vesperi ligabis.

Aliud consolidatinum

℥. Resinæ abietis. ℔.β.

Visci consolidæ ℥.iiij.

Succi chelidonix, quantum sufficit ad emplastrum.

Lib. de apostematib. cap. iij.

Oculorum albuginis cura.

℥. Tutiam, & excandescere facias igne prunarum instar, & extinguas iniectam lacti muliebri vel alteri ob eius defectum. Postea maceretur in aqua rosacea per noctē integrā, & demum superligetur aqua hæc albugini, & tolletur ea.

Addi potest.

Ad eius in hūc modum præparatæ tutiæ. ℥.j.

Vitrioli, albi ℥.viij.

Camphoræ tritæ. ℥.j.β.

Misceantur cum aqua rosarum, aut fœniculi. morbus hic contingere potest cæteris animantibus pedestribus. Verum ad vsum humanum est admiscenda camphora, ne caloris aut flationis aliquod accidens incidat.

Lib. præparationum. de Tutia.

Oculorum rubedinis cura.

℥. Calaminaris ad scabiem præparati ℥.j.

Aceti

Aceti destillati ℥.vj.

Fiat extractio: postmodum exiccetur.

Addi potest.

Ad eius præparati ℥.j.

Aquarum fœniculi, rosarum euphrasie ana ℥iij. fiat collirium.

Lib. præparationū, de Calaminari lapide

Oculorum collyrium, ad cataractas,

neutas, item ad hæmoptoicam,

& tremorem cordis.

℥. Granatorum destillatorum ℥.℞.

Aloe epatici ℥.iij.

Sulphuris præparati. ℥.℞.

Fiat mixtura cum saccharo clarificato. Dosis eius est ℥.ij. vsque in iij. administretur quinque diebus successiuis, & cessante pulsatione vel tremore cordis, etiam cessandum erit.

Lib. præparationum, De gemmis.

Oculorum cura contra maculas.

℥. Tutie, ℥.j. vitrioli albi, Succie euphrasie quod satis esse videbitur. Fiat ex his, cum gummi arabico, bolus, qui coquatur in linimētum per secundum ignis gradum

Addi potest.

Ad huius præparatæ, tutie. ℥.℞.

Visci ranarum ℥.ij.

Olei laterum ℥.℞.

h s

Fiat

iat inde collirium ad maculas.

Lib.præparationum, de tutia.

*Oculorum cura contra neutam &
alios dolores ex partu.*

℞. Vitrioli albi ʒ.v.

Olei de filigine ʒ.β.

Olei ex camphora ʒ.ij.

Putrescant in equino fimo per mensem, & postea destillentur per descensum. Neuta, pellicula est, nascens in oculis, auribus, nonnunquam in vulua ex partu. Destillato hoc, aqua euphragiæ, rosarum, vel fœniculi, lymphato auferetur.

*Addi possunt ad oculorum dolores ex-
teriores.*

Ad eius vitrioli præparati ʒ.j.

Liquoris euphragiæ ʒ.ij,

Liquoris papaueris rubei. ʒ.j.

Fiat collirium.

Olei filiginis formula.

Ponito filiginem super laminam ferream ex-
calefactam igne, & pinguedinem exhibebit
oculorum doloribus aptissimam.

Neutæ alia cura.

℞. Vitrioli albi ʒ.j.

Olei tartari ʒ.vj.

Olei laterini ʒ.v.

Destillentur omnia simul.

Addi

Addi possunt.

Ad eius præparati ʒ.ʒ.

Liquoris hyosciami ʒ.ij.

Olei nucis muscatæ grana vij.

Fiat collirium.

Lib.præparationum.de vitriolo.

Oleum ex auro parandi formula.

Postquam ab auro per acetum, vt supra, succus fuerit extractus, bulliat quindecim diebus in digestionem quæ sequitur, postmodum balneo separetur & in fundo manebit oleum spissum, quod aurum est permixtionis expers. Hoc vtere.

Digestionis corporis forma.

Accipe succi chelidonie.

Aquæ vitæ ana lb. j.

Resoluti auri vt supra ʒ.ij.

Misce omnia simul, & operare vt audisti.

Lib.de contracturis. Tractatu. ij. cap. ij.

Oleum camphoræ.

Soluitur aqua forti, & supernatat oleum, hoc separatum, vino ardente perfusum, balneo maris digeritur, & igne destillatur.

Oleum ceræ.

℥. Ceræ nouæ lb. ij. liquefiat, & calida infundatur in vinum generosum, frige facta eximatur, exprimatur manibus, rursus liquata vino infunditur, exprimitur, idque septies. Tandem

114 DE CVRANDIS MORBIS
dem liquatur, & ei manipuli tres fragmento-
rum laterum iniiciantur, vel puluerem eorum
minutissimum potius, immisceto, ac destillato.
ex cucurbita vitrea lutata, & obstructa, lento
primum igne donec phlegma totum ascendat,
quo cessante, mutetur recipiens, & igne parum
aucto, liquor citrinus, & oleum verum ceræ
promanabit. vbi guttæ turbidæ stillare cœpe-
rint, rursus mutato recipiente totus liquor ab-
strahatur. Triū oleorū q̄libet seruetur seorsum.

Oleum ferri.

Soluantur eius limaturæ in calcem vel pul-
uerem aqua forti, qua abstracta pluuiali di-
luantur ab acrimonia prorsum. Exiccata calci
affundatur acetum destillatum, & balneo ma-
ceretur ad solutionem. Postmodum destilletur
& aliud affundatur, digeratur, & abstrahatur
vt prius toties donec materia in fundo resideat
instar olei, quod ad vlcera manantia, & alia
quæque præstantissimum est remedium.

Oleum Iuniperi.

Baccæ contendantur in pultes, & pro h̄s.
qualibet earum affundatur aquæ fontanæ
mensura, maceretur vnâ diebus tribus vel qua-
tuor. Postmodum ex ænea vesica destillentur
aqua & oleum simul, igne lento primū, auctio-
re tandem, vsque dum olei nihil amplius pro-
fluxerit. Quum videbitur liquoris tantum flu-
xisse,

xiffe, quantū aquæ prius appositum fuit. Cessandum erit, & oleum ab aqua separandum ad multos vsus & morbos valde præclarum. E facibus ardens aqua destillari poterit, æque præstans atque ex fecibus vini ac magis.

In vase ligneo tectæ sinantur quiescere diebus. 15. vt feruescant, quotidie agitādo rudicula. Tandem è vesica destilletur vinum ardens vt ex vino vel facibus eius.

Oleum mellis.

Mel cum fauis digeritur equino fimo, vase fictili contentum, donec a melle separetur innatans melli. Ablata, filices minutissimi in mel iniiciendi. Postea per cucurbitā destillatur, primò aqua acida, deinde oleum, ad vulnera curanda, & ad podagricos dolores mitigandum, idoneum, & optimum remedium.

Oleum salis viride.

℞. Salis communis ℥. iij.

Ocræ ℥. vi.

Salis nitri purgati ʒ. xij.

Mixta destillentur in ad modum olei vitrioli eisdem organis, & processu. destillatum rursus ex cucurbita vitrea destilletur in cineribus ad separandum phlegma. Cum oleo terebintinæ ceræ, verbasci, vel camemillino mixtum sedat in podagra dolores.

Oleum

Oleum ex Saturno.

Plumbum in calcem flauam calcinatur, & aceto destillato perfunditur, vt superemineat digitis iij. latis. Coquitur ad ignem positum, & depositum subsidere finitur, effunditur clarum acetum, & recens affunditur, iteratur hic processus donec omnis dulcedo plumbi in acetum transeat. Collectum hoc acetum dulce balneo maris destillatur, in fundo manet purpurea materia dulcis. Perfundatur aqua cœlesti destillata, bullire sinuntur, vsque dum alba spuma superius innatet, quæ colligatur, tum demum igni apposita materia bulliat, spumamque rursus albam quum emiserit, ad aliam collecta reponatur, idque toties donec spumare desierit materia fundi purpurea, quæ tandem abiiciatur. Albæ spumæ collectæ rursus balneo maris à residuo siccentur aceto, in materiam albam fundo subsidentem. Hæc iterum aquæ fortis affusione soluetur, & per balneum abstrahetur aqua, recenti rursus affusa, quæ vt prior detrahetur, hoc ter quaterue factò, materia subtilior & albior euadet. Huic iterum affundetur aqua cœlestis, & per balneum abstrahetur, idque, quinquies aut sexies donec tota acrimonia recesserit à materia saleque Saturni. loco humido per fluxionem resoluitur in aquam vel oleum, ad omnia vitia.

Osium fracturarum cura.

Symphitum tritum & coctum superpositum,
curat

curat ossium fracturas.

Idem efficit Aristolochia. & Serpentaria, herba vulneraria quæuis.

Efficacius idem præstat herba Sophia dicta cruda vel cocta superposita. Hoc ipsum efficiunt olea, vnguenta, vel emplastra vulneraria stictica.

Chirurg. mag. Partis j. lib. iij. cap. iij.

Panaritiy aut vermis cura.

Panaritiy aut vermis oritur ex materia percaute, ex qua nascuntur vngues, centrumque ponit in locustis, vt digitis manuum pedūque.

Cura triplex: vna sit per characteres, vt fieri consuevit in carinthia: secunda per superstitionem: tertia, naturalibus medicamentis, vt vnguento narcotico facto ex spermiolo ranarum quo madefaciat sacculus, in formā digiti consutus induaturque, & sæpius madefiat, &c.

Chirurgiæ Paruæ lib. iij. cap. iij.

*Panaritiy Pandality, vel Passæ
cura.*

Refrigerio per spermiolū ter quaterue facto porcorum stercore cum aceto cocto curare poteris.

Lib. de Apost. cap. xvij.

Panni

Panni in cute cura

Accipe florum fabarum. ℥. β.

Calcis ouorum. ℥. ij.

Salis peregrinorum. ℔. j.

Aquæ consolidæ.

Alcool vini ana. ℥. xv.

Destilla per alembicum, hac aqua lauetur
pannus cutis, & fiet albior, quam cætera cutis
existat.

Alia tinctura.

℥. Aluminis plumosi.

Scissi ana ℔. j.

Destilla & addas aquæ huic caphuræ. ℥. β.

Sigilli Salomonis. ℥. ij.

Rursum destilla in aquam, & laua.

Lib. de Apost. cap. xliij.

*Paralysis, tremoris cordis, &
Synthene cura.*

℥. Auri puri & purgati à suis mineralib. ℥. ij.

Aquæ salis gemmæ. ℥. vj.

Reduc in vnum, & separa per alcool vini.

Postmodū addito croci. ℥. ij. alcool correcti. ij.

vj. ℥. Misceantur, Dosis est à granis. iij. in iiij,
vel. vj.

Addi possunt.

Ad eius præparati. ℥. j.

Aquæ lauendulæ correctæ.

Alcool vini atque spiculæ, ana, ℥. j.

Dosis est. ℥. j.

Lib.

*Paralyticorum morborum, Gutta
hemiplexia, & specie-
rum cura.*

℥. Radicis ellebori præparatæ vt pro po-
dagra, & Epilepsia reperies, ʒ. ij. purga sæpius
ter aut pluries patientem, ea dosi per vicem.
Tandem ad curam progredere, per animam
ab esse animato tractam (puto Balsamum el-
lebori, de quo suo loco) eo quod remanet,
ungatur tota corporis paralytica pars, & si
cutis vñtionibus auellatur, nō est quod cures.
progredere, donec patiens tres gradus calidi-
tatis ea parte sentiat. Postmodum esse ipso a-
nimato coniuncto, ungendum erit vsque ad
terminum tertii gradus mobilitatis. Tandem
ad completam curam vtendum est naturali-
bus thermis per se, confortatiuis, & calefactio-
nibus.

Libello præparationum, de Elleboro.

Pestis curatio.

Sume bufonē vel plures, quos acuto perfode-
ris baculo viuos, & sub vmbra exiccari per se
ipso finito. Occurrente necessitate, super pesti-
lentem carbonem vnum delicato linteolo in-
uolutum superligetur, & inflammabitur in-
butus pestifero veneno quod ad se trahet om-
i ne, si

130 DE CVRANDIS MORBIS
ne, si vno satis non sit, alterum adhibeto vel
plures donec non inflentur amplius; signum
erit extracti veneni. Si tamen apostema fuerit
apertū efficacius erit remediū, sin minū attra-
ctio nihiominus fiet. Curetur inde Oppodel-
tochis & sticticis, attrahentibusque vnguētis,
Lib. de vermibus cap. iij.

Pestis Epidimica cura.

℞. præparati maximi mercurii granū. j. β.

Theriaca alexandrina. ℥. j.

Arcool vini rubei, in quo prius apiariū her-
ba, vel melitena macerata fuerit ℥. β.

Decocti prunellæ ℥. j. valeriana. ℥. vj.

Misceantur & fiat potio, quæ venenum ex-
tirpat, estque medicamentum diaphoreticū
ad excitādos sudores ægris optimè cooperris.

*Addi possunt in augmentum virtutis & effi-
cacia,*

Ad eius potionis ℥. ij.

Liquoris orizontis, id est, auri.

Gemmarum ana ℥. β.

Aquarum destillatarum, fumarix,

Cichorij, chamædrios ana. ℥. iij.

Alcool vini rubei ℥. β.

Fiat potio diaphoretica.

Pestis & pleuresis cura.

℞. Sulphuris viui. lb. j.

Cholocotris, Salis fusi ana. lb. j.

Trita

Trita reduc in eleuationem, & sublimatum
rursus eleua quater aut pluries:quo sæpius, eo
melius, &c.

Addi possunt.

Ad sulphuris eleuati ℥.ß.

Olei nucis muscatae ℥.j.

Aquæ veronicæ præparatæ ad pondus
omnium, fiat haustus.

Lib. præparationum, de sulphure.

Phlegmonum cura, mundificans.

Accipe oleorum ouorum. ℥vj.

Camemelini. ℥.j.

Serapini, Galbani ana ℥.vj.

Visci de abiete vel pino ad pondus
omnium.

Farinarum hordei.

Fabarum ana, quod sat sit ad fingendū
vnguentum. Mel rosaceum & aquam salis si-
mul commisceto, hocque liquore manè & sero
lauabis

Lib. de Apost. cap. liij.

Pleuresis cura.

℥. Salis nitri ℥.ß.

Tartari crudi. ℥.j.

Destilla per sextum alembicum. Dosis eius
est. ℥.j. vsque ad ℥.j.ß. in aqua fontana limpida
vel in optimo vino, ter quouis die, manè sub

i 2 meri-

132 DE CVRANDIS MORBIS
meridiem, & vesperum propinetur, & sub me-
diam noctem.

Addi possunt

Ad eius præparati. 3. ij.

Aquæ cæsaris aut regis 3. j.

Alcool vini exiccati 3. xv.

Fiat mixtura. dosis est a 3. 3. in 3. j. 3.

Lib. præparationum, de sale nitri.

*Plumbi, Saturniæ Balsamum
vel oleum.*

Ex cineribus istius, per acetum destillatum
spiritus eruitur. Quæ dulcedo postquam in o-
leum deuenit ad vlcera nedum, sed etiam
ad apostemata, & vulnera summum est reme-
dium.

Chirurgiæ parua lib. ij. ca. vij.

Podagræ cuiusvis cura.

℥. Maximi præparati mercurij 3. 3.

Aloes optimæ lotæ, aqua destillata ex
chamepitios 3. ij.

Antimonij reuerberati. 3. j.

Croci martis è calybe correcti. 3. 3.

Mofci recentissimi grana iiij.

Ambra fuluæ grana iij.

Fiat massa cum essentia stecados massilien-
sis in qua grana v. aut vj. olei vitrioli fuerint in
fusa.

fusa. formentur pillulæ pisorū instar, & à quinto vel sexto semper interposito die, detur vna deglutienda. Postea locus dolens inungatur oleo ceruino calido, cuius formula hæc est.

℞. Sanguinis ceruini, tres cantaros. Destilla per alembicum igne lento tantisper, donec phlegma totum ascenderit, & color citrinus, tandem puniceus videatur, per athanor igne vehementissimo tamdiu pellatur, donec olei nihil amplius ascendat. Postremo deinceps ignis gradu sublimetur, sublimatum fracto vase colligetur, & cum oleo dicto misceatur, eoque partes dolentes, aliquot septimanis post purgationem perungantur. Vinum quod patiens bibit, cum radicibus cariophyllatæ, & acori vulgaris, dum herbæ virent adhuc, efferuere & expurgari debet. Hoc processu dolores podagrici tolluntur à radice prorsus.

Podagra cura, & Specierum eius.

℞. Radicem ellebori nigri, eam tamen, quæ sit euulsa luna deficiente, in signo libræ, & sub planeta veneris, & flatibus venti Borealis ad umbram exiccetur, & pulueretur. Dosis est ʒ.ij. tribus diebus successiuis priusquam dolores percipiantur, (quod à dolore dentium capitis oculorum, aurium, &c. cognosci potest) purgatur patiens eo remedio tantum, vt ad curam suscipiendam fiat idoneus. antiqui sæpius purgare soliti sunt, & absque additione. Verum e-

134 DE CVRANDIS MORBIS
go Paracelsus correctionem per additiones
bonam & vtilem esse comperi, vt sequitur, ad
curam. Hactenus de purgatione podagræ au-
ditum est. Ad curam progrediendum erit per
essentiam specificatam, vitrioli, & tartari, de
qua suo loco dicetur. His medicamentis om-
nia membra penetrantibus, radix euellitur po-
dagrica.

Libello de præparatione ellebori.

Polipi cura.

Vt in alcola cura fieri debet incisione, & cu-
ratione per Oppodeltoch.

Lib. de Apoc. cap. xx.

Porrorum cura.

Accipe oleum ex baccis Iuniperi.

Besonnæ, agarici ana ʒ. j.

Fellis bouis, quantum satis erit pro vnguē-
to, vnge dies & noctes linteoloque ligato:
quanto sæpius, tanto melius exiccantur, & ni-
grescunt. Cura postmodum per Oppodeltoch

Alia cura.

Accipe realgaris, ʒ. j.

Olei vitellorum ouorum ʒ. ʒ.

Calcis extinctæ quantum sufficit in vnguē-
ti formam, quod poros putrefacit in nigre-
dine m.

Lib

*Potiones vulneraria quædam, hau-
sta manè, & vesperi, vulnera
persanantes intus &
extra.*

℥. Herbarum de cornubus cerui. M. vj.

Pirolæ

Consolidæ aureæ.

Aristolochiæ.

Parthenionis ana M. j.

Agrimoniæ. M. ij.

Ponantur omnia in vinum optimum & re-
cēs, in quod ingerantur, equini fimi calore in-
nouato, digerique finito, idque tertio, per me-
diam hyemem, ab vna in sex mēsuras, hac via
conficies simul.

Alia.

℥. Ceruifiæ recens coctæ, mensuras xx.

Succi herbarum de cornibus cerui, men-
suram. j.

Simul digerantur, vt supra.

Alia.

℥. Cicera mellis recens coctæ mensuras
xxx.

Serpentinæ.

Agrimoniæ ana M. iij.

Parthenionis M. vj.

Digerantur vt præcedentia.

Alia.

i 4

Suprema

136 DE CVRANDIS MORBIS.

Suprema potio vulneraria, fit ex succo de cornubus cerui destillato, cuius haustus co-clear semis, & præterea nihil bibatur amplius eo sanatur vulnus foeliciter. Vide si quid excellentius habeas, hoc adfer.

Chir. Paruæ. lib. j. cap. iij.

Potio vulneraria.

Accipe Pyrolæ manipulos. ij.

Ciclamini, Saniculæ ana. M. j.

Alchimillæ. M. ß.

Coquantur in duabus mensuris vini, iuxta communem vsu. Administretur in potum manè & vesperi. Verum herbas à quibus decoctionem elixasti, super vulnera ligabis, admixto pauco sale.

Caue ne interim aliis medicamentis vtaris.

Lib. peculiari de vulnerum cura. cap. j.

Potio contra hydropisim.

℥. Croci Martis è calybe optimè reuerberati, ʒ. ß. liquoris orizontis grana. iij.

Olei nucum muscatarum grana. v.

Aquæ veronicæ ʒ. iij.

Commisceantur & fiat potio, quæ sanguinem emendat.

Præcipitatus mercurius.

Soluitur in aqua forti, facta ex ij. partibus vitrioli

vitrioli, & j. parte salis nitri, mercurius æquali cum aqua pondere inter cineres. Postea per arenam aqua paulatim abstrahatur donec puluis in fundo maneat siccus & rubicundus. Exemptus tritusque in tigillo sensim inter prunas calefiat & a fuso ardente vino rectificato, accenso, aduratur aliquoties Tandem aqua rosarum abluatur & siccetur. Postremò ardente vino vt prius super ipsum accenso, rursus vratur, siccetur, & seruetur.

Profluvij cura.

℥. Argenti limati. ℥. j.

Reduc in calcem per aquam fortem.

℥. calcis istius. ℥. ij.

Tartari crudi. ℥. β.

Reducantur in quarto gradu & extrahatur alcali,

Descriptio aquæ fortis istius

℥. Nitri, Aluminis, vitrioli, ana ℥. β.

Destilletur in aquam fortem.

Lib. præparationum de Argento,

Pruritus, Scabiei, furfurum &c. cura.

Accipe aluminis rupei. ℥. j.

Aluminis Iameni. ℥. β.

Fiat mixtura pro scabie.

Alia

Accipe aluminis plumosi.

Entali ana. ℥. ij.

Fiat mixtura pro pruritu.

Alia.

Alia

Sume vitrioli,

Aluminis scifi ana. ℥. β.

Fiat mixtura in Sapharis.

Lib. de Apost. cap. xxxvij.

Pulueris ad vulnera compositio.

℥. Croci martis.

Croci veneris.

Croci saturni ana. ℥. β.

Mercurii dulcis. ℥. β.

Fiat puluis.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. iiij.

Pustularum ex ydropisi cura.

℥. Liquoris tartari. ℥. j.

Vitrioli. ℥. β.

Aquilæ liquefactæ gran. xv.

Mixta propinentur ægro.

Pustularum podagricarum cura.

℥. Mummiæ versæ. ℥. β.

Axungia vulpis. ℥. j.

Fiat vnguentum per se, & vngantur biduò partes affectæ.

Deinde.

℥. Liquoris hermodactilorum.

Ellebori foliorum ana ℥. β.

Aquilæ hæmatini grana. vj.

Manè bibat æger, quinto quoque die, & vnguento præscripto vngendum.

Pustularum

Pustularum ex catharro cura.

℞. Auri soluti. ℥. j.

Mercurij corporalishematini, ex saturno tracti, grana vj.

Mixta quinto quoque die exhibeantur, idque tribus vicibus, ad expurgationem corporis. Iterum tamen ad confortationem & corroborationem debilitatæ naturæ exhibeatur ladanum Paracelsi, vel perlæ, in aqua vitæ.

Catharrofa cura.

℞. Cariophyllatæ compositæ, id est, aquæ ex benedicta destillatæ, in formam aquæ vitæ

℥. ij. Mercurij corporalis ex luna grana v.

Mixta septem diebus exhibeantur.

Ictericæ, ex morbo venereo, cura.

℞. Assaliorum. ℥. vj.

Mercurii martis hæmatini. ℥. ij.

Vitreo recondita sinantur donec in oleitatem abeant: Postea colentur per pannum subtilissimum. eius colati guttæ iij. in v. aut vj. in forbili exhibeto.

Pustularum ex Gonorrhæa cura.

℞. Balsami mummiæ. ℥. β.

Mercurij veneris. ℥. j.

Permisceantur & cum aquæ raphani maioris ℥. j. exhibeantur, tamdiu donec nullus fœtor, nulla sanies, & nullus sanguis per urinā effluat.

Morbi venerei ex caduco cura.

℞. Sanguinis separati. ℥. j. vel.

Olei

Olei Camphoræ. ℥. j. aut.

Liquoris vitrioli. grana. v.

In istorum vno vel altero. Mercurii corporalis, grana. iiij. exhibeantur.

Pustularum menstrualium cura.

℥. Liquoris auri. ℥. j.

Mercurii Iouis liquefacti grana. xv.

Liquoris Melissæ. ℥. iiij.

Cómixta simul digerantur diebus octo, & istius mixturæ grana iiij. singulis diebus manè in aqua pulegii exhibeantur. hoc medicamento fluxus nimius restringitur, sistentes euocantur, & color genius restituitur ægris.

Pustularum ex variis morbis cura.

℥. Essentiæ vini de chelidonia. ℥. β.

Mercurii saturni hæmatino more præparati. ℥. j. & ℥. β.

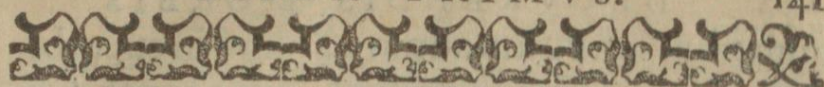
Exhibeantur altero quoque die.

Pustularum ex genere cura.

℥. Olei realgaris quantum sufficit, Vngātur pustulæ, singulis diebus ter quaterue, & cicatrices decident. Oleo Saturni vel Mercurii, etiā illitæ cicatrices eiusmodi disparēt.

Chirurgiæ magnæ Partis. iiij. Lib. viij. cap. ij. iiij. iiiij. v. vj. vij. viij. ix. x. xj.

Quintæ

Quinta Auri essentia forma.

Auri quantum voles accipe, cemento regali tamen, vel antimonio repurgati prius, cui per aquam salis metallicam proprietatem aut malleationem auferas. Postmodum ablue residuum aqua dulci. Tandem extrahe tincturam eius per spiritum vini. Postremo spiritum ab ea per eleuationem, separato, manebit in fundo vasis, essentia quinta.

Aque salis formula.

Accipe sal mundissimum & albissimum natura non arte factum, tritum, & liquefactum aliquot vicibus, ac rursus tritum, necnon succo radicum raphani mixtum atque solutum destillabis. Iterum cum sanguineæ dum viridis est, æqualibus ponderibus admixtum, quinque destillato. In isto liquore laminarum aurum soluitur in puluerem de quo supra meminimus. Abluatur aqua limpida destillata sæpius, donec omnis salsedo recedat, facile separatur, quia non permiscetur auro in profundo. Quapropter ablato corrosiuo, manet aurum per se solum vt oportet.

Spiritus vini forma

Vini quantum voles, rubei potius quam albi, in vas circulatorium satis amplum recondes, vt melius rotetur, & in balneo maris ad vini profunditatem immersum, dies quadraginta

142 DE CVRANDIS MORBIS
ginta bulliat. Postmodum effusum in cucurbi-
tam, destilla frigidè donec spiritus exeat. Cæ-
tera quære supra vbi de Tinctura Auri scripsi-
mus, ex libro tertio, chirurgiæ magnæ, partis
tertiæ tractatus primi, capitulo secundo. Nec
piguit ista hoc loco repetere, quòd ipsemet Pa-
racelsus diuersis locis inculcet, diuersimode,
quò melius intelligantur, tum quod omnium
excellentissimū sit remediū in omni medicina.

Lib. de contracturis tract. ij. cap. ij,

*Quintarum essentiarū extractiones,
& primò ex metallis.*

Metallum in aquam resoluatur, dissolutum
destilletur per balneum, & abstrahatur per pu-
trefactiones tamdiu donec in oleum con-
uertatur. hoc oleum è cucurbitulis paruis de-
stillatur per alembicum, & pars vna metalli
manebit in fundo. hoc residuum ex metallo
rursum in oleum adducatur vt prius, ac destil-
letur, idque tamdiu donec omne metallum
ascenderit. Postea putrefiat iterum per mense.
Tandem igne lento rursum destilletur, & va-
pores omnes ascendent atque descendent in
vas recipines, quos amouebis, apposito alio
recipiēte. Postmodum ascendent obscuri duo
colores, vnus albus, alter verò iuxta metalli
naturam & conditionē. Et quum ascenderint,
omnino separabuntur in recipiente, sic vt es-
sentia quinta mansura sit in fundo, & color al-
bus

bus corporis natabit superius. Ista duo separato per tritoriu & essetia quintā in alterā phialam reconde per se, cui vinum ardens affunde purificatum, & maneat cū ea tamdiu donec penitus acuatur. Postea coletur vel separetur ab essentia quinta, & recens vinum ardens iterum affundatur: hoc toties feceris donec acuitatem nullam percipias amplius. Tandem aquam bis destillatam affundas, qua quidem abluatur, & ad suam dulcedinem adducatur, tum serua. Hac via præparatur essentia quinta metallorum. Album si reduxeris, habebis inde malleabile corpus album & metallicum, q̄ cognosci nequit, sub qua specie contineatur.

Quinta essentia marcasitarum.

Processus noster ac modus extrahēdi quintam essentiam ex marcasitis, est per omnia similis ei qui de metallis. Quod verò dicamus, quintam essentiam esse rerum suarum vires, ac virtutes supremas, etiam de arcanis magisteriis, elixiribus, &cæt. Proferamus id ipsum, cū ista maiora sint illis: ratio hæc est, quia arcana continent in se quintas etiam essentias & ultra sunt ad tantam subtilitatem & acuitatem adducta, vt virtutem per hoc accipiant essentia quinta longè maiorem, propter eorum appropriatum, & specificum

Accipe marcasitæ cuiusuis minutissimè tri-
tæ. ℥.j. Corrodentis aquæ ℥.ij. Simul permix-
tæ,

144 DE CVRANDIS MORBIS
ta, maneant in digestionem duobus vel tribus
mensibus. & reducentur in liquorem : hunc
destillabis omnino per ignem , & ascendent
vapor & oleum, quæ vnà putrefiant in vno vē-
tre per mensem. Postea destilla sicut metalla,
duo pariter vt in illis colores ascendant, albus
vnus alter essentia quintæ. Album relinque,
nisi foret ex alba marcasita, vel stannea , tum
à spicissitudine cognoscas vnum ab altero. In-
feriorem accipe , quem ad suam dulcedinem
adducas, vt supra de metallis. Ad hūc modum
extraxeris quintam essentiam à marcasitis, ab-
sque virium virtutumque suarum vlla corru-
ptione.

Quinta essentia salium

Acceptis salibus , calcinabis optimè, si vo-
latilia sint, adures tantum. Postmodum resol-
uantur in tenuitatem , & in aquam destillen-
tur. Aquam hanc in putrefactionem ponito
per mensem & per balneum destillato, ascen-
det aqua dulcis, quam abiice. Quod ascendere
noluerit amplius, iterum in digestionem po-
nas per mensem alium destillaque vt prius, ac
toties donec amplius dulcedo nulla percipia-
tur, sed salsugo. Hac via habebis quintam essen-
tiam salis in fundo ex adusta libra , vix duas
vncias. verum alio modo procedendum cum
alumine, & vitriolo, quod ista calcinari se non
permittant ad fluxum, quo salia sunt adducē-
da

da. Quapropter, post eorum calcinationem, est quod aduras illa, & resoluas iuxta practica suæ tenorem. Resolutis aquas iterum affunde quæ processerunt ab eis, de cætero ex processu dato de salibus progredere.

Quinta essentia ex preciosis lapidibus, gemmis, & vnionibus.

Accipe gemmas, margaritas vel vniones, & in fragmenta crassiuscula, non in puluerem cōtusa, ponantur in vitrum affuso radicis aceto, vt quatuor aut quinque digitis superemineat latis, & equino fimo digerantur per mensem integrum. Quo tempore transacto, materia tota liquida futura est. Hanc alio recenti radicato lauabis aceto, perturbatoque simul maneāt vt acetum lapidis colorem in se recipiat coloratum, in vitrū effundes, & ad materiā residentem aliud acetum affundes, idque toties donec amplius non coloretur acetū. Coloratis cōtinetur essentia quinta, reliquum est corpus. Accipe colores & in siccitatem bullire finito: postmodum aqua destillata sæpius abluito, vsque dum dulcis fiat, vt supra: tandē puluerem hunc super marmor solui fines in liquorē qui gemmarum & vnionū est quinta essentia. Colores vnionum resolutorum, instar spissi lactis, & corpus arenosum & viscosum esse scito. sic de Cristallo, &c.

k

Ar-

Quinta essentia ardentium.

Ardentia corpora sunt non comestibilia, piceum, oleum, aut resinam in se habentia, ut terebintus, abies, iuniperus, cypressus, & quæ vltioni subiecta sunt.

Accipe similia, quæ trita repleant ollam fistilem, fortem, vitreatam, coopertam, ac luto sapientiæ munitam ne respiret, & igne circulatorio per viginti quatuor horas vrito, & in æquali calore maneat, olla candente prunarum instar ab igne postmodum tracta materia nutritur in fimo septimanis quatuor. Postea destilletur quicquid ascendere volet. Hoc in equino vêtre ponatur ad humiditatem ab eo totam destillandam, & rursus ad putrescendum vsque dum nulla humiditas amplius exeat: eius tandem quod acceperas, essentia quinta manet in fundo.

Quinta essentia ex crescentibus.

℥. Herbas, frondes, &c. contendantur optime, & vasi ad hoc apto recondita, ponantur in fimum equinum septimanis quatuor, postea destilla per balneum, & iterum ponantur in fimum equinum diebus octo, rursusque per balneum maris destillentur. Ascendet essentia quinta per alembicum & corpus manebit in fundo. Si quæ ex essentia quinta restitissent in fundo, cum fecibus, putrescant ut prius ac destillentur ad aquam destillatam addatur crescens iterum hoc &

hoc & per pellicanum digeratur diebus sex, inde proveniet color spissus, quem per balneum maris abstrahes. & recedet corpus, in fundo quinta essentia manente. Separa hanc iuxta retortorum processum, (alias) pressorium, à facibus, ac finito quintam essentiam digeri diebus quatuor. Ad hunc modum habebis eam in odore, sacco, virtutēque perfectam, & spissa substantia.

Quinta essentia aromatum seu redolentium.

Accipe muscum, zibetam, camphoram, & similia, permisceantur oleo amigdalorum dulcium, & vitro recondita, digerantur ad solem suo tempore, donec in pastā reducta sint. Postmodum à suis facibus exprimantur. Ad hunc modum separatum est corpus à quinta essentia, quæ oleo permixta, sic separabitur.

Accipe vinum ardens rectificatum, quo per fundatur oleum dictum, & in digestionē diebus sex relinquantur. Postmodum per cineres destillentur, ascendet vinum ardens, & essentia quinta cum eo, remanet oleum in fundo, sine quavis essentiæ quintæ substantia. Postremo destilletur vinum hoc ardens per balneum maris, & in fundo manebit essentia quinta in olei forma separata.

*Quinta essentia ex comestibilibus,
& potabilibus.*

Accipe comestibile conscissum minutissimè, quod in cantharo clauso lutatoque bulliat per tres dies. Postea per lintheum aut setacium exprimatur, ac per balneum maris destilletur. Ascendit primò quædam aquositas quæ postquam tota ascenderit, in fundo relinquetur essentia quinta. Hoc est summum nutrimentum præ cæteris omnibus.

De potabili.

Accipe quoduis potabile vt est cū tota sua substantia, hoc pellicano reconditum, equino fimo digeratur per mensem, melius tamen erit per annum aut amplius, & inuenies in pellicanum digestum quid, hoc ipsum per balneū separato postmodum per cineres, & postremò per ignem. Ad hunc modum habebis tres quintas essentias, quæ omnibus potabilibus insunt, multis de causis vti de generationibus ponimus eorum. Quælibet seruetur vitro seorsum, duæ posteriores latius digerantur, & in balneum maris ponantur, ascendet plus quintæ essentiæ prioris: id ipsum toties facito, donec prioris nihil amplius ascendat. ad hunc modum optimè separatæ sunt,

Lib Archidoxorum, de quinta essentia

Ragadiorum

*Ragadiorum in orificio vuluæ & in
ano, Cura.*

Pessarium.

Accipe aloë succotrini ℥.j.

Radiciſ Aristolochiæ rotundæ. ℥.iiij.

Terebinthinæ lotæ quantum ſatis eſt.

Fiat peſſarium ad ſufficientem longitudinē.

Aliud peſſarium.

Sume therebintinæ lotæ ℥.vj.

Albi greci ℥.j.

Ceræ ℥.ß.

Puluerum agrimoniæ,

Conſolidæ.

Pyrolæ, &c. quantum ſufficit pro incor-
poratione, fiat peſſarium.

Sparallij deſcriptio ad vuluam.

Accipe muſcilagnis pſyllij. ℥.j.

Olei amigdalæ amararum. ℥.iiij.

Succi florum Tapyſy ℥.vj.

Fiat ſparallium, in quo lintheum eiufdem
longitudinis, cuius ragadia fuerint, intinga-
tur & indatur, maneat horæ ſtres, poſtea rur-
ſum intingatur indaturque.

Pulvis ad ragadia & ad hæmorroidas,

℥. Mummię. ℥.j.

Lacæ rubæ ℥.ß.

Pulueris arantiorum.

• k 3

Antimoniſ

Antimonij ana ℥.ij. chimoleæ ℥.j.ß.

Cachimiæ ℥.v. Fiat puluis.

Lib. de apost. cap. xlvj.

Ranula cura,

Ranula est apostema quoddam ex venis,
quæ sub lingua sunt accumulatum, & ex radi-
ce linguæ sumens originem. *Cura*

Venulæ dictæ secantur, & ex eis effluat sanguis.
Postmodum abluantur optimè, aquis Brassa-
tellæ, alchimillæ, diapensia, agrimonie, &c. vel
oleo ypericonis, aut oleo de floribus Centau-
reæ. Si rediret, eadem iteretur cura. Si parua sit
ranula, sæpius abluatur aquis, &c.

Chirurg. Par. lib. iij. cap. iij.

*Sanguinis è vena profluentis
cohibitio*

Hæc sunt quæ sanguinem sistunt.

Crocus martis subtilissimè reuerberatus.

Aes vstum vt crocus præparatum.

Farina quæ parietibus molendinorum adhæ-
ret vulneribus inspersa, donec sanguinem im-
pastent.

Pili sub cauda leporum nascentes.

Muscilago in capitibus mortuorum orta.

Carneolus

Carneolus manu contentus, vel ad collum suspensus.

Cineres ex ranis adustis.

Lapis hæmatites.

Lana quæ fuerit in cortice nucis longo tempore ligata, compressaque.

Vena quæ per ista non restringitur, & potissimum per priora, difficilis & periculose compressionis erit: nisi posteaquam iustum pondus effluerit. Notandum itaque sanguinem à vulneratis ob cholera abundantissime fluere, qui sisti non potest vlllo remedio, nisi sedata cholera, & si qua vi sistatur, metuendum ne intus in corpore cogatur fluere: quod periculosissimum erit. Expectandum igitur, donec symptomatum quorumcumque sedatio naturalis aduenerit.

Expositio.

Iam occurrit occasio tractandi furni ad calcinata reuerberatæque paranda. Struuntur binæ fornaces, in formam earum in quibus coqui panem assuetum est, aut paulo depressiores intrinsecus, inter quas, alia construitur intermedia, sed pede inferior, cum craticula, in qua struitur ignis flammans ex lignis admodum siccis, vt flamma respiraculū in ea fornace nō habeat, sed in lateralibus per spiracula quædam vt flamma circumcirca vasa materiam continentia, reuerberet, per spiracula alia ab altera parte fornacis lateralis vtriusque, aliter non intraret flamma, neque calor. Vasa ma-

teriã cōtinētia nonnunquam aperta sunt absque aliquo tegmine vel cooperculo, maximè quum calcinanda vtcunque fixa existunt & non prorsum volatilia: quæ posteriora contingi volunt, ac ad commissuras lutari ne respirant. Ignis ille continuandus est, vsque dum eiusmodi materialia cremata sint, in substantiam leuem, atque subtilem.

Chir. mag. partis. j. lib. ij. cap. 10.

*Sanguinis repressio in vulneribus
per marcasitam.*

℞. Larcasitæ subtili modo tritæ. ℥ ij.

Oleilini. ℥. vij.

Misce & accende: sic manebit vera natura.

Addipoteft.

Ad huius Marcasitæ. ℥. j.

Corallorum rubeorum. ℥. β.

Seminis plantaginis. ℥ β.

Fiat ex istis omnibus pulvis subtilis, qui per se vulneribus inspergatur, vel aceto rosaceo permixtus superligetur, & sanguinem ilico sistet. Si verò quis sputarit sanguinem ob casum, ex eo bibat.

Lib. de præparationib. de marcasita.

*Sanguinis profluvij cura cùm in
ventre, tum in hæmor
roidibus.*

℞. Entali, Tartari communis ana. ℥. ij.

Carabe

Carabe, Mastice ana. ʒ. ij. ʒ.

Reuerberentur ignis gradu secundo, postmodum extrahatur alcali.

Locus vëtris profluuij, est in vmbilico: hæmorroidarum verò, in spina dorsi.

Addi possunt in profluvio ventris.

Ad huius præparati entali. ʒ. j.

Boli adusti.

Hæmatitis correcti. ʒ. j. ʒ.

Commisceantur.

Addi possunt. in hæmorrhoidibus.

Ad entali præparati. ʒ. iij.

Corallorum præparatorum. ʒ. iij.

Olei nucis muscatæ quantum sufficit ad formandum vnguentum vñtionis, locus vñtionis est spina dorsi.

Lib. præparationum in Entali.

*Sanguinis concreti cura extrinseca
& intrinseca.*

℥. florum verbasci. M. j.

Ypericonis. M. iij.

Radicum Asclepiadis. M. ʒ.

Mummia. ʒ. j.

Olei oliuarum recentis. ℥. ij.

Therebintina. ℥. j.

Vini rub. mensuras. ij.

k 5

Coquan

Coquantur omnia simul per septem horas,
& postmodum in sole digerantur vitro bene
clauso: & per pannum expressus succus om-
nis coquatur iterum ad vini consumptionē,
applicetur contusionibus extrinsecis.

Ad intrinsecam sanguinis concretionem.

℥. Reubarbari electi. ʒ. ij.

Mummiæ. ʒ. β.

Laccæ rub.

Spermati ceti ana. ʒ. j.

Boli armeni.

Terræ sigillatæ ana. ʒ. β.

Radici hyrundinariæ. ʒ. iij.

Fiat pulvis, & detur qualibet vice. ʒ. j. in a-
qua florum tilia, toties, vt expedire videbitur
manè & vesperi ac interdiu.

Chir. mag. Partis. j. lib. iij. cap. v.

Sanguinis repressio.

Administrandus est potu, ladani puri &
præparati. ʒ. j. aut præparati seminis de lolio
albo. ʒ. β. cum lacte canabis: item corticum
Iusquiami decoctione madentes panni super
positi.

Synoniæ repressio

Ad lib. j. præscripti à nobis balsami, ʒ. xij. te-
sticuli tosti commisceantur, & applicetur hoc
remedium, synoniam ex promptu sistit. Quā-
uis

uis & emplastrorum quoduis per nos posito-
rum id efficiat, etiam a symptomatibus omni-
bus præseruet, dummodo chirurgus eo fuerit
vſus ab initio.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. cap. vij.

Salis aqua vel oleum.

Sal commune liquefiat igne, cui laterum ac-
censa iniicias fragmenta, & per retortam im-
pelle, ad resoluenda metalla.

Vel.

Raphanus excauatus sale repletur, & loco
soluitur humido sal in aquam, in quam fragmē-
ta accēsa vt supra iniecta extinguūtur, ac simul
destillantur vt supra.

Vel.

Admiscetur sali nitri pondere æquali, cum
exiccata & liquata simul destillantur in spiri-
tum.

Vel.

Aceto conspergitur sæpius & exiccatur, &
igne vehementiss. destillatur in spiritum,

Vel.

Rori admixtum destillatur ad soluendum
aurum & ad varios morbos curandum.

*Sanitatis restauratio & renouatio
per entia prima.*

Primum ens minerale.

℥. Mineralis auri, vel antimonij, minutissi-
me

156 DE CVRANDIS MORBIS.
mè triti.℔.j.Salis circulati ℔.iiij.Mixta simul
digerātur equino fimo per mēsem,inde fiet a-
qua.Purum eius ab impuro separetur, & purū
hoc in lapidē coagulato.Postea vino rectificā-
to calcinabis,separabis iterū,& super marmor
solues.Aquam hanc putrefieri finito per men-
sem.Inde fiet liquor in quo signa demonstnan-
tur omnia vt in ente primo auri vel antimonij
Quare meritò prima videamus eorum entia.
Non secus de mercurio & aliis intelligendum
erit,à quibus entia prima iuxta nunc datum
processum extrahuntur.

Primum ens gemmarum.

Accipe Smaragdorum aut aliarum gem-
marum optimè tritarum.℥.j.calcina sale solu-
to,quousque in albedinem cōuertantur.Post-
modum soluantur,& in phiala Hermetis sigil-
lo clausa,ponantur super nudum ignem,vitro
nudo,sic vt materia suspensa in alto sit,& fun-
dam non attingat:idque tamdiu,donec à spiri-
tuali natura,conditioneque decidat in fundū
vt corpus,& liquor metallorum,aut mellis.

Primum ens herbarum.

Accipe Chelidonium,Melissam, aut aliam
quancunque herbam contusam in pulres, &
vitro clauso hermetis luto recōditam,in equi-
no fimo per mensem digeratur etiam per a-
renam.Tandem separetur purum ab impuro.
Purum in vitrum ponas cum sale soluto, vas
occludatur,

occludatur, & exponatur soli per mensem, quo tempore finito, reperies in fundo liquorē spissum, & sal desuper natans, hoc separato, habebis virtutes melissæ vel chelidonix, vt in ente primo suo existunt.

Primum ens liquorum.

Accipe mineram sulphuris & sal solutum, & per se resoluantur prorsum in aquam, hanc destillato quater, ascendet primò sursum albedo quædam, quæ virtutes entis primi sulphuris demonstrat.

Vsus entium primorum est.

Vt quoduis eorum ponatur in vinum, tamdiu donec ab ente primo coloretur.

Dosis eius vini est pro discretione, singulis diebus sumatur in aurora tamdiu, donec decendant, primò digitorum in manibus vngues, postmodum ad pedes, inde pili capillique, ac dentes, & postremò omnium cutis exiccetur, & noua renascatur. Quo percepto cessandum erit à medicamento hoc: Tandem nascuntur iterum vngues recentes, capilli noui, dentes cutis & omnia noua fiunt cum in corpore tū in mente, &c.

Lib. archidoxorum, de renouatione & restauratione.

Sanitatis conseruatio.

℥. Sulphuris. ℥. iiij.

Croci

Croci orientalis.

Mirobalanorum chebulorum.

Belliricorum ana. ℥j.

Olei granorum Iuniperi, quantum satis est ad incorporandum: paulatim, & igne leni sublimetur sulphur.

Addi possunt

Ad huius eleuati sulphuris. ℥. β.

Myrræ rubeæ.

Croci orientalis ana. ℥. β. & ℥. j.

Aloe hepatici ad pondus omnium.

Dosis est ℥. β. vsque ad ℥. j.

Lib. præparationum de sulphure.

Saturni oleum ex plumbo.

Plumbum in calcem per se reducitur, & acetum destillato per duos dies digeritur in cineribus calidis: deinceps acetum effunditur, & recens affunditur, digeritur, effunditur cum alio, idque tamdiu donec omnis dulcedo per acetum extracta sit. Collectum hoc omne balneo destillatur, vt in fundo materia salis instar alba resideat, quæ in oleum humido loco per fluxionem adducitur ad vulnerum curam & carniū in eis repletionem, tumorum sedationem &c. Datur etiam per os, pondere granorum iij. vel iiij. ad intestinorum, & colicos dolores.

Scabiei

*Scabiei, Pruritusque venereo-
rum cura*

℥. Aluminis. ℥. x.

Vitrioli. ℥. j.

Tartari calcinati. ℥. β.

Salis fusi. ℥. iij.

Coniiciantur omnia in aquam, in qua lupulus prius maceratus fuerit; in ea balneare poterunt ægri. Si malum sit inueteratum, in quarta parte vitrioli soluti, extingue mercuriū candentem, quatuor vicibus, & inunge. Posterit ista materia coagulari ad hunc modum.

℥. Aluminis calcinati plumosi ana. ℥. j.

Tartari calcinati.

Vitrioli colchotarini ana. ℥. iij.

Aluminis rupei.

Salis nigri.

Vitrioli crudi ana. ℥. j.

Casei præparati in viscum ad pōdus omnium.

Omnia permixta reducantur in pulles, quæ dura in aere fiunt instar cornu. & quum vti volueris, in aquam calidam iniicias, & resoluentur.

Sal ex parthenio, Serpētina, & Prionia, confectum & in aquam præscriptam iniectum, scabiem & pruritū ex morbo venereo nata curat.

Item phlegma ex sale nitro destillatum, cum aqua thermarum confusū Mercurii vires multo superat, in curatione hydropicorum, vlcerū ex venereo morbo prouenientium. Idem in herpeticis

160 DE CVRANDIS MORBIS
herpeticis pustulis venereis, phlegma vitrioli
præstare potest.

Sed oleum vitrioli superat, in quorumvis vl-
cerum cura.

Item aqua tartari pota, icteriticum morbū
& qui ex menstruis oriuntur, ac initia lepræ
tollit. Oleum tartari rectificatum, hydropica
vlcera curat, iniectum aquæ thermalis. q. s.

Chir. mag. Partis. iiij. lib. x.

*Scabiei, pruritus, &
vulcerum cura.*

℥. Calaminaris abluti & puri. ℥. j.

Vnguenti agrippini. ℥. iiij.

Vnguenti florum æris. ℥. s.

Fiat mixtura plurimum utilis.

Addi potest.

Ad huius præparati. ℥. s.

Emplastri apostolici. ℥. vj.

Camphoræ. ℥. j.

Fiat emplastrum.

Lib. præparationum, de calaminari.

Scissurarum siccarum cura.

Accipe radicem vrticæ minoris. ℥. vj.

Reponticæ. ℥. iiij.

Consolidæ regalis. ℥. j. s.

Aquæ puræ quantum satis est pro decoctio-
ne. Supra vaporem decoctionis teneantur ma-
nus, olla cooperta, hoc fac singulis diebus
quater

quater vel quinquies. Postea sanguinem purgato, vt sequitur.

℥. Gamandrea.

Cichorea ana. bulliant in vino optimo hac potione sanguis purgatur optimè.

Alia cura.

Accipe farinae hordei.

Siliginis ana ℥. j.

Pyrola.

Agrimonia.

Centaurea.

Prunella ana ℥. β.

Aqua pura, quod sufficit pro decoctione.

Vnguentum ad scissuras siccas.

℥. Petrolei.

Axungia Cati syluestris.

Axungia Cerui.

Taxi. ana ℥. β.

Fiat vnguentum super carbones, quo manè & sero perungendum est.

Lib. de apost. Cap. xliij.

Scissurarum in manibus Cura.

Sume quatuor gummi.

Oppopanaci,

Serapini.

Galbani.

Bdelij. ana ℥. j.

1

Colop honia

Colophoniæ ℥.ij.

Terebinthinæ lotæ ℥.iiij. fiat vnguentum. Li-
quefac illud super carbones, & calidum super
ponatur manibus per duodecim horas, dein-
ceps lauentur aqua munda, rursusque superpo-
natur vnguentum idem calefactum, hoc toties
repetendum, quousque nullum humorem emit-
tant amplius, quod plerunque fit decimoquin-
to die.

Lib. de Apost. cap. xxxvj.

*Sclerosis cura est, vt non crescat,
aliter curari nequit.*

℥. Olei mirtillorum ℥.ij.

Nucis muscatæ ℥.℞.

Axungia lumentorum ℥.ij.

Petrolei, ad pondus omnium.

Fiat mixtura, qua spermatica vasa, prout re-
nes &c. mense quolibet pervngantur, hac via
Sclerosis impeditur incrementum.

Lib. de Apost. cap. lxj.

Scrophularum cura.

℥. Vini ardentis ℥.v.

Alcalium ex colcothare & fimo mineraliū,
quod sufficere videbitur, & misce.

Huius vini ardentis accipe ℥.℞.

Aquæ rosarum. ℥.ij.

Aquæ chelidoniæ ℥.iiij.

• Intinge fila, quibus madefactis, vlcera for-
ramina

ramina, manè vesperique repleto, quousque sanata videantur vltra medietatem. Demum vnguento ad vlcerà cauernosa præscripto, ligabis, &c.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Scrophularum aut Suillarum Cura.

Corrosiuum.

℥. Vitrioli albi ℥. j. Aquæ rosarum ℥. iij.

Litargirij absoluti ℥. ss.

Commisceantur cum oleo rosarum, & filis madefactis orificia foraminum repleantur.

Consolidatiuum.

℥. Consolidæ regalis lb. ss.

Aristologiæ longæ ℥. iij.

Myrrhæ ℥. ss.

Olei oliuarum quantum sufficit pro incorporatione, & fiat emplastrum.

Lib. de Apost. cap. xxvij.

vlcerum

Sephiri cura.

Sephirus est apostema durum, ex sicco sale productum, non maturescens, coloribus plurimis tinctum, sola resolutione curabile.

℥. Visci Iuniperi. lb. ss.

Fœnugreci ℥. iij.

Aquarum iringij.

Lapatij acuti ana ℥. ij.

Succi althææ q. s. ad incorporandum.

1 2

Alia

Alia cura.

℞. Olei litargirij.

Colophonix.

Mummix ana ℥. j.

Olei vitellorum ouorum satis ad facien-
dum vnguentum, quod Sephirum mollicat,
& resoluit.

Chirurgix parux lib. iij. cap. iij.

Sephiri, & Sclirosis cura.

Realgare alcisato purgentur, & mundifi-
centur, & postmodum mercurius Martis hæ-
matinus alligetur, vltimò curent vt vlcera que-
uis alia.

Chir. mag. Par. iij. lib. ix. cap. xj.

Sephirorum cura.

Accipe visci Iuniperorum. ℥. β.

Fænugreci. ℥. iij.

Aquarum Iringij.

Lapatii acuti, ana. ℥. ij.

Succi altheæ vt sat sit pro in corpora-
tione

Fiat emplastrum, aut cataplasma.

Alia descriptio.

℞. Olei ex litargyrio.

Colophonix.

Mumix ana. ℥. j.

Olei vitellorum ouorum pro incorpo-
ratione

ratione.

Fiat vnguentū mollificatiuū maturansque.

Olei litargyrii formula.

℥.. Alumen, acetum & litargyrium, ad libitum

Coque simul omnia donec albescant, Postea acetum & alumē addatur, & ad consumptionē vsque liquoris decoques, vt in oleoginosam conuertatur, plumbago dicta, materiam.

Lib. de Apost. cap. xlix.

Serpiginis cura.

Purgatio intrinseca.

℥. Succorum cichoreæ.

Gam andræ ana. ℥..

Succi capillorum veneris. ℥. ss.

Mannæ. ℥. ij.

Liquoris vitrioli. ℥. j.

Fiat mixtura & destillatio per alembicum vsque ad oleitatem. Dosis a ℥. j. vsque ad iiij. Postea vtēdū erit cauterio, vt in malo mortuo.

Lib. de Apost. cap. ix.

Siphita stricta, & gutta cura.

℥. vitrioli à phlegmate & colchotare suis purgatissimi. ℥. j.

Alcool vini. ℥. ij.

Aluminis iameni. ℥. ss.

Reduc in liquorem ignis gradu quarto. Dosis est extrinsecus ℥. ss. intrinsecus grana sex vsque ad ix. Extrinsecus applicandum est medi-

1 3 camen

camentum hoc, vbi morbus originem sumit
vt in pulsu in quo symptoma: si tamen latius,
extendatur morbus, superligetur ambabus ve-
nis pulsatilius. In gutta medicamentum est
in extremitate linguæ ponendum, vbi gustus.

Addi possunt ad siphitam

Adeius vitrioli præparati. ʒ. j.

Hypericonis seminis. ʒ. ʒ.

Ambra grana. vj.

Misceantur, &c.

*Vitrioli summa præparatio, ad supremam
operationum suarum
exaltationem.*

Separetur à suo colchotare, & addatur ei pō-
dus æquale alcoolis vini, & commisceantur
pani recens cocto, ex filigine, tosto ad ignem.
Digerantur simul in equino fimo per mensem.
Postmodum separētur liquores à pane per de-
stillationē, & iterum alcool à vitriolo per bal-
neum igne primi gradus. Nota quando vitrio-
lum acetositatem suam perdit, nullius valo-
ris fit.

Lib. præparationum, de vitriolo,

Specificum odoriferum.

℥. liliorum alborum.

Anthos, Basiliconis.

Cardamomi, Rosarum ana. M. j.

Spicarum M. ij.

Contunde crassiuscule in pastam, cui ad-
dantur succi pomorum aranciorum duæ quar-
tæ Lib.

te ꝑb. Hęc omnia simul in pellicano recondita,
 mense vno digerantur. Postmodum à suis fe-
 cibus, manibus, aut pressorio (quod melius
 est) exprimendo separentur. Huic succo sta-
 tim in pellicanum posito, addantur.

Macis, cariophilorum.

Cinnamomi, ana. ℥. j.

Ambra. ℥. β.

Musci. ℥. ij.

Zibetæ. ℥. j.

Terenda minutissimè terantur, & in dictum
 pellicanū posita cū aliis, & in fimo digerātur
 deinceps adde gūmi arabici dissoluti. ℥. β. tra-
 gacanti etiam dissoluti ℥. j. vitreo clauso cum
 albuminibus ouorum indurescant. Mox atque
 videris ad modum vitri factum, exime fracto
 vitro, lapidē hūc, & specificū odoriferū habes;
 quamuis addere bonū foret aurum potabile.

Specificum anodinum.

℥. Opij thebaici. ℥. j.

Succi pomorum aranciorum.

Citoniorum ana. ℥. vj.

Cinnamomi.

Chariophilorum ana. ℥. β.

Contusa perquam optimè simul omnia
 mixtaque ponantur in vitrum, cum suo coo-
 pertorio cæco. Digerantur in sole vel in fimo
 per mensem. Postmodum exprimantur iterū
 cum sequentibus.

1 4

℥. Musci

℞. Musci. ℥. β.

Ambræ. ℥. iiij.

Crocī. ℥. β.

Succi corallorum

Magisteriū perlarum ana. ℥. β.

Commisceto, & post digestionem vnius mē-
sis, addæ quintæ essentia auri ℥. j. β. qua per-
mixta, Anodinum specificum erit, ad auferē-
dum quoscūque dolores internos & externos.

*Specificum narcoticum diapho-
reticæ naturæ,*

℞. Zingiberis. ℔. j.

Piperis longi.

Nigri ana. ℥. j. β.

Cardamomi. ℥. iiij.

Granorum paradisi. ℥. j.

Conterantur in puluerem, & ponantur in
vitrum, cum ℥. β. optimè trita camphoræ,
necnon aquæ soluentis vnciis duabus. Sigilla-
to vitro maneant in arena, pro suæ digestionis
consummationis tempore. Separa tandem ab
eis aquam soluentem, & putrefiant vno mense
vnaque septimana circulentur. Postmodum
exprimes, atque seruabis. Hoc est optimum &
potentissimum diaphoreticum, ad omnes fri-
gidos morbos tollendum intercutaneos, in
quibus essentia quinta nihil efficit. Cossatum
annorum viginti per diaphoreticum hoc, sana-
tum fuit, &c.

Purgatiuum

Purgatiuum Specificum, essentia specificata.

℥. magisterium tartari, & magisterium vitrioli, quæ simul in vnum commisceto. Postmodum adde partes æquales essentiæ croci. Tum demum pellicano contenta per mensem in arena digerantur, & in pharmacum seruentur accuratissimè, quod nullo discrimine complexionum aut qualitarum omnia purgat indifferenter, necdum animantia vegetare facit sed etiam vegetabilia. Nam vitrioli magisterium, florem anthos arescere incipientem, aut aridam fermè, restaurat, & in vigorem viroreque suum restituit &c.

Attrahitiuum specificum.

℥. Quintæ essentiæ gummi omnium in omni genere ana quartam j. lb. partem.

Elementi carabis ignei lb. j.

Magisterij magnetis quartam lb.

Elementi ignei masticis.

Myrrhæ ana quartam j. lb.

Elementi Scamoneæ ʒ. x. alias Sauinæ.

Fiat inde Ceratum cum cera communi, tragacantho, & terebintina.

Stipticum specificum.

℥. Quintam essentiam boli.

Quintam essentiam ferri.

Quintam essentiam Cathebes ana lb. j.

Digerantur in cineribus vno mense, postea libram lb. impone acatiarum exiccatarum.

170 DE CVRANDIS MORBIS.

Corrosiuum specificum.

℥. Aquæ fortis à capite mortuo suo recti-
ficatæ. ℔. j.

Mercurij sublimati quartam. ℔.

Salis armoniaci. ℥. ij.

Hæc omnia simul permixta consumi finito,
Deinceps aquam admisceto mercurialem æ-
quali pondere, & serua. Huic corrosiuo, resiste-
re non potest adamas. &c.

Corrosiuum specificum, quo cutis adimitur.

℥. Succi flammulæ ℔. j.

Cantaridum quarta M. ℔.

Ignis gehennæ, sic appellati, ℥. ij.

Permisceto & fac vt supra. Cauterio hoc a-
dimitur cutis, in lepra, morphea, Serpigine, len-
tigne, pano, &c. & eius loco noua superduci-
tur.

Matricis specificum restringens menses. Est
ficus cutis, mox atque fumus eius in vterum
recipitur, morbus expellitur. Idem efficit quin-
ta corallorum essentia, & ferri elementum.

Menstrua prouocans specificum.

Est splen bouis castrati, in magisterium suum
vel in quintam essentiam adductus.

Lib. Archidoxorum, de specificis.

Spiritus vini.

Vinum generosum in balneo per mensem
vel diutius digeratur, amplo vase vitreo clau-
so & sigillato reconditum. destilletur exemptum
ac

ac tamdiu donec venulæ conspiciantur ad gal-
leæ medietatem protendentes, ablatò recipiē-
te, admoueatür aliud, & abstrahatur liquoris
tantum vt prius. Tandem amoto hoc recipien-
te, & admoto alio, quod reliquum est, abstrahatur.
Tres eiusmodi liquores stillatici, seorsum
seruētür. Adhuc reliquum vini per cineres de-
stilletur, vsque dum in fundo vasis materia spif-
sa & nigra maneat: cui affundatur liquor ter-
tiò prolectus, abstrahatur, & affundatur, idque
tamdiu donec materia spissitudinem mellis
conciat. Loco tandem humido posita, lapil-
los ædet rufos, quos exemptos serua. Materia
rursus affundatur liquore tertio tracto, coqua-
tur vt prius, ac tamdiu donec lapilli nulli am-
plius proveniant. Collecti spiritus phlegmate
abluantur, & affusi liquore secunda vice tra-
cto, digerantur & exiccentur toties, donec al-
bescant. Postremò cum suo liquore prima vice
prolecto, macerentur, & separentur tamdiu do-
nec fiant volatiles. Almagama solis & mercu-
rij vratur sulphure, abluatur calx aqua destil-
lata tepida, & eius ℥.ß. cum ℥.j.ß. lapillorū, in
aqua vitæ rectificata digerantur diebus 5. &
ex erecta cucurbita vnum abstrahatur, & ascē-
dat aqua solis croceo colore tincta. Rursum
ad feces lapilli recentes adiiciantur, ac digeri
finantur, destillenturque toties, donec aurum
torum in spiritum resoluatur.

Spiritus vitrioli.

Destilletur igne vehementi nouies in erecta
cucurbita

172 DE CVRANDIS MORBIS
cucurbita, semper cohobādo, vel fecibus reaf-
fundendo. Tandem igne vehementissimo per
retortam spiritus omnes extrahantur. ad hunc
modum habebis spiritum vitrioli potentiss.

Oleum colcotarinum.

A colcotare rubeo trito per se, vel admixto
sale, ac vino destillato, si vis per vehementissi-
mum ignem, ex olla iacēte profluet oleum ru-
brum obscurum, quod oleum vitrioli vocatur.

Postremò sal è fecibus extrahitur alcali nū-
cupatum ex vitriolo. Cum foliis orizōtis oleo
adiunctis & cū eo digestis, fit oleum vitrioli
solidificatum.

Spiritus vegetabilis ex vino.

Vinum generosissimum, amplissimo vasi vi-
treo contentum, vt capacitatis partem vix
occupet, quartam, digeratur equino fimo, vel
balneo diebus 30. vel tamdiu donec super vi-
num liquor olei formam referens conspiciatur
hic remisso plurimum igne separetur donec
ascendere cesset spiritus. & iterum balneo di-
geratur 24 diebus, vt ex lb. j. vini. vix ℥. j.
eiusmodi spiritus habeatur. Est ad vitæ longæ
productionem vtilissimus, etiam ad extrahen-
dum tincturas.

*Squinancie cura per gargarismum
incarnatiuum.*

Gargarismus.

Accipe mellis rosacei. ℥. iiij.

Aristo.

Aristolochiæ rotundæ.

Pyrolæ ana. ℥. β.

Aquarum prunorum.

Prunellæ ana. ℥. vij.

Fiat gargarismus & accipiat per os, ter vel quater die quolibet, si apostema fuerit apertum, sin minus, non proderit, donec aperiatur. Ad magnum tumorem, vtendum erit hoc defensiuo extrinsecus.

Defensiuum in Squinancia.

℥. Muscilaginis de fœnu græco. ℥. x.

Cerussæ. ℥. ij.

Caphuræ tritæ. ℥. β.

Fiat mixtura & cataplasma extrinsecus, vt mitigentur dolores, & tumores colli.

Ad capitis calorem in Squinancia.

Accipe aquarum, Rosarum rub.

Bursæ pastoris.

Solatri.

Barbæ Iouis: singulorū pondus æquale

Commisce, & immerge linteam, ac madidū circumuolue capiti, &c.

Lib. de Apost. cap. xlj.

Squinācia, & Carbūculi cura.

Squinancia est apostema ex omnibus venis inferioribus sursum, aut superioribus deorsum concurrentibus ad collū in quo centrum ponunt, & est apostema simile carbunculo. Quare sub eadem cura comprehenditur.

Squinantiæ

Squinancie cura.

℞. Mellis rosacei. ℥. iij.

Aristolochiæ rotundæ.

Pirolæ ana. ℥. β.

Aquar umde prunis.

De prunella ana. ℥. vij.

Fiat inde gargarismus, & post apertum apostema si adessent tumores, applicari debet optimum defensiuum ad mitigandos dolores & sedandum tumorem.

Defensiuum

℞. Mucilaginis de fœnugræco. ℥. x.

Cerussæ. ℥. ij.

Camphoræ vitæ. ℥. β.

Misce, fiatque cataplasma, quod apponatur capiti: mitigationes applicari poterunt, vt panni madentes aquis rosarum rubearum, bursæ pastoris, solatri, barbæ Iouis &c. circumuoluti.

Chir. Par. lib. iij. cap. iij. sub finem.

Stomachi dolorum cura.

℞. Masticis. ℥. ij.

Alcool vini ℔. β.

Galangæ. ℥. j.

Destilla per alembicum. Dosis est. ℥. β.

Addi possunt.

Ad eius destillati. ℥. ij.

Maceris.

Olei croci corporalis.

Galangæ

Galangæ ana. ʒ. j.

Dosis est ʒ. ʒ. vsque ad integrum.

Lib. præparationum, de mastice.

Stomachi cura, ad eius confortationem, digestionem bonam, & præseruationem à putredine, per sal peregrinorum.

ʒ. Salis nitri salis fusi,
Salis gemmæ ana. ʒ. j.
Galangæ, maceris,
Cubebæ ana. ʒ. j.

Fiat puluis. Dosis est granorum iij. manè
ieiuno stomacho. Quicumque hoc sale nauigās
in mari fuerit vsus, non euomet.

Additio in vitæ longæ conseruationem

Eius præparati salis peregrinorū sume. ʒ. iij

Alcool vini exiccati lb. ʒ.

Extrahatur alcali.

Ad eius alcali ʒ. ij. addatur.

Liquoris granorum iuniperi, cist. j.

Reduc in compositū. Dosis granū vnū est in
optimo vino, nil præterea debet addi, alio-
quin virtus salis deperibit. Hæc salis peregri-
norum structura, cum eius additione Kerme-
ti Trismegisto fuit in maximo pretio, ad vitæ
longæ conseruationem.

Lib. præparationum, in sale peregri-
norum.

Strumarum

Strumarum cura.

℞. Tutia. ℥. iiij.

Salis fusi.

Calcis viua ana. ℥. vj.

Stratificata ponantur in tertium gradum ignis, & inde abstrahatur alcali.

Addi potest.

Ad huius tutia preparata.

Salis anathron, seu fellis.

Salis fusi, ana ℥. j.

Vrina destillata ℥. xv.

Fiat mixtura. Detur potanda manè & vespere, septimanis 3. vel 4.

Lib. præparationum, de Tutia.

Sulphuris oleum.

℞. Sulphuris triti ℔. j. silicum contusorum ℔. ij. Misceantur, & ex retorta lento prorsus igne destillentur ex vase lutatissimo, febribus, vulneribus, & vlceribus, remedium.

Sulphuris oleum.

℞. Sulphuris. ℔. ss.

Salis armoniaci. ℥. iiij.

Calcis viua. ℔. j.

Misceantur omnia trita simul, & affundatur eis aqua, in qua parum salis sit dissolutum, tandem ex retorta oleum destilletur & separetur phlegmate

Sulphuris olea diuersa.

℞. Sulphuris triti ℥.ij.

Tartari calcinati ℥.j.

Calcis viuæ ℥.viii.

Mixta destillentur ex vase iacente.

Vel.

℞. Sulphuris triti quantum voles.

Tartari salis, pro discretione, perfundantur aceto destillato, ac destillentur in balsamoleum, ad varios morbos, per os administratum, vel extrinsecus applicatum excellentissimè curat,

Sulphur vitriolatum.

Exiccetur eius oleum in puluerem, sublimando, & sæpius idem oleum affundendo semper igne vehementissimo sublimando. Postmodum affuso eiusmodi oleo digeratur per mensem ac postea destilletur. Poterit melius fieri ex floribus sulphuris, & oleo vitrioli. dolores omnes mitigat. Somnum conciliat, carnemque bonam generat, &c.

Sulphuris flores.

℞. Sulphuris, & colcotharis, vnâ cum sale torrefacto, quantum voles, sublimatione per mediocrem ignem eleuabuntur in galea coloris

m

ris

178 DE CVRANDIS MORBIS.
ris aurij, leuissimique pōderis flores sulphurei,

Sulphuris essentia quinta.

Accipe florum sulphuris lb. β.

Florum alborum antimonij ℥. j. β.

Succi auri ℥. j.

Aquæ vitæ circulatæ ℥. x.

Digerantur per mensem, & in massam duram coagulentur. Eius qualibet vice ℥. j. administrabis.

Aquæ vitæ penetratiuæ forma.

Accipe aquarum melissæ, rosarum, cheiri, Saluiæ, balsami ana lb. j. piperum omnium cubearum, zinziberis, cinamomi, mastice, myrrhæ rubæ, macis, cariophyllorum ana ℥. Succimellis lb. β. aquæ vitæ rectificatæ lb. v. digerantur omnia simul nouem dies, postea separentur, & in pellicano destillentur ad spiritum. Tandem huic liquori pomum tostum, cō fractum, & aromata quæ sequuntur, addenda sunt. Accipe Cinamomi, cariophyllorum, macis ana ℥. ij. anthos, cheiri ana ℥. β. ambre ℥. ij. musci grana v. zibetæ ℥. β. zinziberis, cubearū nucis muscatæ ana ℥. j. β. amomi ℥. ij. zedariæ ℥. ij. β. granorum paradisi ℥. j. β. Digerantur omnia super cineres calidos per tres dies. Post digestionem separa & serua. Dentur grana. v. singulis diebus.

Lib. de contracturis, tractatu. ij. capit. iij.

Symptomatum

Symptomatum, vel accidentium quorumvis, in vulneribus amouentia quadam experimenta, cura tinaque.

Experimentum primum.

℥. Aloe epaticum, & cū Teriæbin crudo, destilla in oleum, quod optimo iure Balsamū dici potest, Nam eo curantur Gangrenæ, vlcera cauernosa, quæ perdit, perdescentesque medici, falso nomine fictoque Penitentiam S. Ioannis appellant, atque vindictam, &c.

Experimentum secundum.

℥. Salis armoniaci. ℥. iij.
Salis communis ℥. ss.

Ponantur in aquam & bulliant, Postmodū adde gummi atramentarij ℥. iij. Bulliant iterum, & in duritiem excoquantur. Hæc ad fabæ quantitatem, in aquæ mensurâ coniicito, qua quidem aqua lota quæuis vlcera mundantur, & recentissima fiunt, ad sanationem optimè disposita.

Experimentum tertium.

Aperiantur venæ tres ad pedes existentes. Postmodum coquātur simul aloe epaticum & Tereniabin crudum. Ista decoctione lauentur vlcera.

Experimentum quartum.

Parthenionem & consolidam auream simul contusas vlceribus superposito, mancantque

m 2

tribus

180 DE CVRANDIS MORBIS.

tribus horis obiciantur postea, lauentur vlce-
ra decoctione foliorum quercus.

Experimentum quintum.

℥. Succi chelidonia ꝥ. j.

Aloe epatici ꝥ. ij.

Mummia ꝥ. j.

Viridis æris ꝥ. j.

Aluminis vsti ꝥ. ij.

Terantur quæ terenda minutè, & simul vnà
digerantur, in succo dicto lento ignis vel fimi
calore, per octo dies. vlcera demum pannis co
medicamento madentibus ligentur, &c.

Experimentum sextum.

℥. Aquæ decoctionis foliorum quercus ꝥ. ij.

Olibani ꝥ. j.

Visci ex serpentina ꝥ. iij.

Liquoris Mummia ꝥ. vj.

Simul omnia misceto. Medicamentum hoc
plurimis doctoribus emit vestem nouam.

Experimentum septimum.

℥. Viridis æris ꝥ. ß.

Aluminis vsti ꝥ. ij.

Henrici rubei (quem vocant) id est Col
cotharis ꝥ. vj.

Terebinthine destillatæ ꝥ. i.

Misceto simul, & vlcera perlinito.

Experimentum octauum.

℥. Olei ardentis lib. ß.

Consolidæ aureæ.

Parthenionis ana M. j.

Hoc medicamentum infinitos doctores de
coctissimos releuauit à sua miseria.

Experimen-

Experimentum nonum.

℥. Argenti viui mortificati ℥.ss.
Cerussæ ℥.ij.
Euphorbij ℥.ij.
Saxifragiæ.
Litargirij.
Santalorum ana ℥.j.
Axungia porci ruffi, quantum sufficit.
Misceto, & Vlcerâ curato.
Chirurgiæ Paruæ lib.ij. cap. vij.

Tartari Arcanum.

℥. Tartari per reuerberatorium calcinati & albissimi lb. iij. excellentissimo vino ardente soluatur in balneo mariæ per dies septem putrefiando. Postmodum per vas terreum fortissimum, igne leui primum, & sub finem violentissimo: destilletur hæc materia, iuxta processum aquæ fortis. Ascendet primò liquor sub niger, cum ardente vino, quod quidem à substantia tartari per balneum separari potest. Inde, post relictæ feces calcinentur iterum in reuerberatorio vigintiquatuor horis, cum æquali sui pondere vini ardentis prius madefactæ. Processum hunc toties repetes donec tartari nihil ampliùs reliquum sit a destillatione. Postremò collectos omnes eiusmodi liquores summè rectificatos, calore solis in puluerem exiccari finito, & ab ea materia, spiritum, vt

182 DE CVRANDIS MORBIS
ex calcinato tartaro antea factum fuit, prorsū
elicitō. Dosis est granum. j. cum. ʒ. ʒ. Mitrida-
ti, in ʒ. j. ʒ. aquæ cichorij, vel plantaginis de-
stillatæ, iuxta respectum personarum, aliquo-
ties administretur. Medicamentum hoc ori-
gines atque radices omnium vlcērum tollit
funditus. Hoc loco paucis admodum verbis
instrui multi possent, & ad summū Chirurgiæ
fundamentum adduci, & ad veram Vulcanicæ
transmutationis, & gemmarum tincturæ colo-
rationisq̃ cognitionem. Verum auaricia, pi-
gritia, necnon ambitio huius mūdi, per sum-
mum arcanum ignis philosophici vel aquæ,
non sunt prouehendæ.

Tartari liquor.

Calcinetur in albedinem tartarum ex vinō
albo, & processu olei vitrioli destilletur in li-
quorem. Postmodum erecta cucurbita sepa-
retur phlegma ab oleo. Et deinceps hoc per
cineres in oleum aurei coloris destilletur, ad
vlcēra curanda, ea potissimū que ex morbo
venereo sumunt originem.

Tartari aquæ formula.

Optimum tartarum acerrimè destillatum in
liquorem, pellicano vase rectificabis; cum ad-
ditione partis æqualis aquæ vitæ rectificatæ
guttas decem, administrabis vice qualibet.

Lib

*Tentiginis prauæ cura
per lithargyrium*

℥. Lithargyrii abluti. ℔. j.

Aluminis rupei. ℔. j. ℔.

Optimè mixta tritaque reuerberentur igne
violentiſſimo per quatuor horas, tum demum
extrahatur eius alchali per fontanam aquam
de cætero procedi poteſt, vt moris eſt.

Addi poteſt:

Ad huius præparati. ℥. j.

Realgaris communis. ℥. j.

Succi chelidoniæ quod ſufficit.

Formetur linimentum quo locus perunga-
tur, tamdiu donec cutis omnino rubefcat, &
omnis fœtor abeat. Poſtea componatur vn-
guentum infraſcriptum, idque per additionē.

Ad eius lithargyrii præparati. ℥. j. ℔. Muſci-
laginis, fœnugreci, Muſcilaginis de lumbricis,
Nitri ana quod ſatis ad formandum vnguen-
tum.

Lib. de præparat: de lithargyrio,

*Tentiginis obſcuræ, prauæ &
Noli me tangere, cura.*

Triplici viâ curanda, potionibus, ſparaliis

m 4

& vn-

Cardonij forma.

℥. Agrimonix.

Saniculæ.

Pyrolæ.

Vtriusque peruinæ ana. ℥. j.

Aristolochiæ rotundæ. ℥. j.

Herbarum pastinacæ.

Perdetis ana. ℥. j.

Musti non maturi ex vino vsque ad cētum Cist.

Fiat Cardonium, id est, ponantur omnia in mustum, macerentur simul, & repurgentur. de quo vino per medium annum continuè bibatur. Cist vnum, vini duas mensuras implet.

Aliud Cardonium.

℥. Consolidæ regalis. ℔. β.

Aristolochiæ rotundæ. ℥. vj.

Diapensiæ.

Alchimillæ ana ℥. x.

Serpentinæ minoris, ad pondus omnium.

Fiat Cardonium ex arte.

Salis compositio cuius vsus prodest laborantibus tentigine matricis.

Accipe salis communis. ℔. β. j.

Thuris.

Mummix.

Hæmatitis ana. ℥. ij. horum fiat mixtura cū sale, quo cōdantur cuncta quæ comederint.

Sparallium

Sparallium in tenebrine obscura.

℞. Aquarum plantaginis.

Serpentinæ.

Perficariæ.

Hypericonis ana. ℥. β.

Lumbricorum terrestrium. ℥. vj.

Dragacanthi. ℥. j.

Consolidæ.

Foliorum aristolochiæ longæ ana. ℥. iij.

Fiat sparallium optimo saccharo permistum,
& inde fiat clystere, quod inditum vuluæ, ma-
neat tres, quatuor, vel quinque horas in ea sin-
gulis diebus.

Aliud Sparallium.

Accipe succi hypericonis.

Perficariæ ana. ℥. β.

Aquæ de prunis.

De cerasis ana. ℥. j.

Terebinthinæ lotæ in aqua rosarū. ℥. viij.

Fiat sparallium pro matrice, indatur &c.
quolibet die bis aut pluries, pro necessitate.

Aliud Sparallium.

Accipe Olei hypericonis.

Perficariæ.

Aristolochiæ rotundæ ana. ℥. j.

Olei lumbricorum.

Olei ranarum ana. ℥. xij.

Olei ex vitellis ouorum, ad pondus om-
nium formetur sparallium, & indatur.

m s

Vnguentum

Vngentum ad dorsum pro eodem effectū.

Accipe Mercurii absque substantia frigida,
& ab omni mordicatione correcti ℥. ss. Boli
scissi ℥. iij. Axungia cervina. ℔. ss.

Olei aneti.

Olei ex vitellis ouorum ana ℥. vj.

Fiat vngentum cum cera. Omnia que su-
prapposita sunt ad hunc effectum medicamina
simul administrari debent quolibet die bis &c.

Lib. de Apost. cap. lvj.

*Tentigini praua, Noli me tan-
gere, vel ferrugini validissi-
mum vngentum.*

℞. Realgaris sublimati. ℥. j.

Coquantur in aceto horis duabus, & quum
exiccatum fuerit, addes olei maiorana ℥. iij.
Mixture fiat vngentum, quo tenuissime pan-
nis oblito ligabis vlcera sapius, & circumuici-
nas partes inunges oleo, ne sicca sint. Maneat
ita diebus duobus cum suis noctibus. Tandem
incipiet saniem & aquam eiicere. Quo perce-
pto, quod sequitur, emplastrum mundificatiuū
superponito, maneatque tantisper vsque dum
nulla sanies, aut humor aliquis effluat.

Emplastrum mundificatiuum.

℞. Picis naualis ℔. j.

Visci pini, & abietis.

Visci locustarum è larice ana ℔. ss.

Picis larigna ℥. iij.

Liquefiant

Liquefiant omnia simul, cum medietate sui, ceræ, & olei, quantum sufficere videbitur, ut formam acquirant emplastri. Quod istud extrahere nequiverit, alia minus efficient.

Cura mox aggredienda.

℥. Ceræ, Picis communis ana ℥. β.

Aristolochiæ rotundæ ℥. iij.

Mummia ℥. ij.

Antimonij triti ℥. iij. β.

Fiat emplastrum, quo ligabis, ex consuetudine.

Emplastrum aliud ad fluxuum extractionem.

℥. Resinæ abietis ℥. β.

Visci consolidæ ℥. iij.

Succi chelidoniæ, quantum sufficit, inde fiat emplastrum. Notato maximam curam in vnguento præscripto sitam, & in emplastro fluxuum extractiones.

Chirurgiæ Parvæ lib. ij. cap. vij.

Tetudinis vel Celsæ cura.

Regio circûdatur alumine plumoso, & postquam eschphara deciderit superponatur Oppodeltoch, hac via putrescit in eiectionem. Communibus emplastris concludatur.

Lib. de apost. cap. xxxj.

Tinea cura.

℥. Cichorij, Gamandreæ.

Capillorum veneris ana ℥. 2.

Cassia

Cassia extracta ℥. ss.

Mannæ electa 3. j. ss.

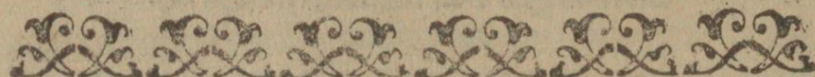
Reduc in haustum cum aqua arthemisia.
Omni anno, mense Mayo debet iterum admi-
nistrari, nam redit.

Lib. de Apost. cap. xxij.

In Tonitruis.

Corallorum 3. vj. Cinerum cumini romani,
fabarum ana 3. iij. aluminis præparati ad pon-
dus omnium. Fiat mixtura, digeratur cum al-
coole vini exiccati ℥. ss. ij. vel iij. diebus, post-
modum exiccato addi possunt ad eius 3. ij.
specierū diacimini 3. ss. sanguinis hirci præpa-
rati ad pondus omnium, fiat mixtura quæ di-
geratur cum ℥. ss. alcool vini exiccati. ij. vel iij.
diebus postea siccetur.

Lib. præpar. de corall.

Varicum cura.

Aperiantur venæ suo tempore. Postmodum
liquore leporinarum gengiuarum vngendum
erit, per tres aut quatuor septimanas, vna, per
vicem, post aliam aperiendo. Quum redierint,
processus iterandus, & vngendum erit liquo-
ribus gengiuarum aut adipe humana.

Lib. de Apost. cap. xxv.

*Veneris Oleum cupri, vel**Balsamum aris.*

Cupri laminas pondere ℥. ss. accipe.

Therebintina

Therebintinae destillatae lb. j.

Vitrioli. 3. ij.

Mixta per mensem digerantur ac destillentur in oleum eius & oliuarum ana permiscetur, ad inueterata & maligna quauis vlcera per sananda.

Potest etiam oleum hoc veneris iuxta processum de ferro positum fieri.

Venenum pellens remedium.

℥. Corallorum rub. optimè tritorum 3. ij.

Aquæ ligustici lb. β.

Vitrioli albi ana 3. ij.

Ponantur in digestionem secundi gradus ignis per mensem, quod rubeum erit extrahatur & coaguletur. Quum ad venenum erit vtētum, spiritus eius à corpore separandus est, vt venenum etiam est sine corpore: tincturam igitur existentem in fundo accipito.

Addi possunt.

Ad eius preparati coralli. ℥. v.

Theriaca 3. β.

Radicis lapatii maioris. 3. v. & ℥. ij.

Alcool vini exiccati lb. β.

Maneant in digestionem diebus septem. dosis eius à granis quindecim in ℥. ij. In aqua prunelle. 3. ij. sæpius administrentur per os, vice post vicem mox subsequente, sudorem imperando, vsque dum nullus dolor amplius percipiat.

Signa

Signa accepti veneni sunt hæc. Laboratur orexi, color immutatur in facie præter naturā, intumescunt membra, &c. quibus perceptis absque mora corallorum hoc remedium administretur in aqua dicta vel rosacea, & post horas duas iterum, sic deinceps.

Lib. præparationum de corallo.

Venenorum remedium.

Sydericum herba in poculum infectum aliquo veneno cuiuscunque generis, posita, si vas vitreum fuerit, frangitur: si aureum vel argenteum, ebullire cogit liquorem prorsum, ut euacuetur.

*Vermium cura, cum in vulneribus,
cum in corpore natorum.*

℞. folia vel flores hypericonis, aliās, porosa, vel perforata, & super vulnera, vel ad umbilicum applica, contusa vel integra: melius in oleum vel balsamum præparata operabuntur, vermes euacando, qui postmodum purgatione leuissima poterunt euacuari.

Libello præparationis porosa.

Vermium enecatio

℞. Terebintina, ℥. j. quam ablue per aquæ centaureæ ℥. ss.

Addito.

Ad eius abluti 3. j. agarici. 3. ij aloes hepatici

tici ʒ.β. Commisce. dosis est per os ʒ. j. vsque
ad ij. vel iij.

Lib. præparationum, de Terebintina.

Vermium cura.

℞. Stanni ʒ. iij.

Salis communis ʒ. iij.

Asphalti ʒ. j.

Aduſtione fiat puluis. Dosis est à ʒ. β. in ʒ.
j. v el iij.

Addi possunt.

Ad huius præparati ʒ. j.

Seminis colocintidis.

Plantaginis ana ʒ. vj.

Fiat puluis. Dosis est ʒ. j. vsque ad j. β.

Lib. præparationum, de Stanno.

*Vermium occisio, siue in vulneri-
bus, siue in panaritio digi-
torum.*

℞. Vermem terrestrem, aut lumbricū par-
uum, aut magnum pro morbi qualitate, hunc
vium digito aut vulneribus superligato, & re-
linquito, non vsque adeo constrictum, donec
per se moriatur, vnā cum eo morbi vermes e-
tiam per synpathiam quandam emorientur, si
vno non sat sit, pluribus vtere.

Lib. de vermibus cap. ix.

Vernium

Vermium cura.

℥. Cupri calcinati. ℥. j.
 Aquæ hypericonis.
 Centauræ. ℥. vj.
 Aquæ plantaginis
 Vini acetosi ana. ℥. iij.

Digerantur diebus octo, postmodum extrahatur alcali. Dosis est ℥. j. & quandoque ℥. iij. vel vj. non vltra.

Addi possunt.

Ad eius floris æris. ℥. j.
 Saccari taberzet.
 Succiliquiritiæ ana. ℥. ij. ℔.
 Puluerizentur. Dosis est ℥. ℔. ad ℥. j.
 Lib. præparationum, de cupro.

Vinum alcalisatum.

Destilletur vinum generosissimū non adulteratum, in aquam ardentem rectificatū, hanc amplo vase reconditam vitreo, sigillatoque ne respiret, aquæ balnei merso non profūdus quā aqua ardens designat, octo diebus digeri finito, & eiusdem calore destillari, donec in galea signa videantur: tum demum cessandum erit. Phlegma totum est per ignem exhalandum, vsque ad puluerem in fundo manentem, & hic in albedinem adurdēus, salis instar, huius ℥. ℔. addatur ad ℥. ij. spiritus vini, & simul in cineribus digerantur, 24. diebus. postea destillentur, affundatur iterum ad feces quod ascenderit

LIBER PRIMVS. 193
ascenderit, abstrahaturque toties, donec sal
totum ascenderit. Hoc alcalisato poterunt ex-
trahi tinctura quæuis.

*Vita longa productiuum & conser-
uatiuum.*

℞. Foliorum fectarum ℥. j.

Foliorum dauræ ℥. v.

Essentiarum auri

Perlarum ana ℥. β.

Chroci, chelidoniæ,

Melissæ ana ℥. v.

Mixta simul omnia, secundum artistæ mo-
rem, in compositum vnum, organis vitreis, &
ad vsum seruabis.

Morborum mentalium repressio.

Homunculum fabricato ex cera, in essentia
intrinseca, quem suo loco reponito. Quicquid
incantatiue contra me molitum erit, in hac ima-
gine compleatur. Siquidem ex mea mente
progreditur, & ex eorum mente & incantatio-
ne sua, vt ambæ mentes concurrant in vnum
subiectum, vtque ab vtraque parte nihil dam-
ni contingat, nec operationis quid in alterutrâ

Lib. Archidoxorum de vita longa.

Vita longa conseruationis formula.

℞. Folia ellebori nigri, ea flatibus vëti sub-
folani vel orientalis & in vmbra ficcari finito,
ficca terantur in puluerem cum æquali sui pon-
dere

n

dere

194 DE CVRANDIS MORBIS.
dere sacchari puri. Misceantur. Dosis eius anti-
quis fuit, singulis diebus manè 3.ß. vsque ad an-
num lxx. post quem vsque ad lxxx. vel terminū
vitæ sexto quoque die 2. integram sumpserunt.
Verum ab anno .l. prius, hoc medicamento
cæperunt vti, anno quidem 365. dierum nume-
ro comprehenso.

Libello præparationis Ellebori,

Vitri Oleum vel gemmarum.

Terantur in puluerem, qui calcinetur duplo
sulphuris, tādē reuerberetur igne vehemēti.
Postmodum affunde aquā vrticæ destillatam,
& simul digerantur equino fimo, postea desti-
lentur & iterum aquam recentem vrticæ, ad
feces affunde, & separa per destillationē idque
toties donec in fundo nihil resideat. In aquas
istas destillatas, iniicito modicum salis fusi, per
hoc oleum separabitur ab aqua & ad oleum
affunde aquam destillatam, & abstrahē tam
sæpē donec omnis acrimonia recedat ab oleo.

Vel.

Gemmæ calcinatæ per sulphur, in aqua so-
luuntur regia, quæ destillatione abstrahitur.
Postea cœlesti aqua destillata in dulcedinem
abluuntur. Postremò affuso vini spiritu vel ace-
ti, in oleum clarum adducuntur.

Vitrioli spiritus forma.

Destilletur per se in erecta cucurbita, & v-
geatur

geatur igne vehementissimo, vsque in nouum alembicum, id est, nouies cohibendo super feces ad quartum diem naturalem vrgeatur, & erit præparatus.

Lib. de contracturis tractatu. ij. cap. v.

Vitrioli oleum.

Siccetur per destillationem phlegmatis a colcotare, hoc tritum suo phlegmate rursus imbibatur, siccetur, & affundatur, idque toties, donec spiritus omnes effluxerint, quod ab aciditate cognoscitur. Postea colcotar rubrum tustum per se, vel cum fragmentis laterum, ex olla iacente, vehementissimo calore protrudatur oleum totum rubrum obscurum, quod per arenam rectificetur in vitrea cucurbita. Si hoc ipsū phlegmate suo perfundatur, vel aqua ardente sæpius, & abstrahatur, efficitur admodum dulce, ac ab omni superfluo repurgatur sulphure alumineque suis, vt solam suæ pinguedinis substantiam retineat.

*Vitrioli essentia specificata
contra caducum &c.*

℞. Vitrioli vngarici. lb. xij. limaturarū cornu vnicornis, vel eboris, in illius defectu spodij electi, camphoræ ana. 3 v.

Irrigentur aqua seminis peoniæ, luna de-

n 2 cre-

196 DE CVRANDIS MORBIS.
crescente collecti. Postea simul omnia destil-
lentur per descensum, vsque ad rubedinem ca-
pitis mortui.

Huius colcotaris lb. j.

Et sui liquoris. lb. ij.

Alcool vini aquarum.

Chelidonia, valeriana.

Melitenæ, plantaginis.

Chamedreos ana. ʒ. j. β.

Destillentur omnia simul per vas retortum
deinceps accipe istius colcotaris. lb. ij.

Liquoris ab eo tracti. lb. j.

Macerentur simul, ac destillētur, vt per vas
retortum phlegma totum, spiritus & oleum
simul ascendant: per balneū separabitur phle-
gma, & per athanor, oleum rubicundissimum.

Dosis est pueris antè paroxysmum phlegma-
tis. ʒ. j. viris fortibus, spiritus. ʒ. j. Senibus
autem, olei grana tria.

Vlcerum cura, per innoationem

*& instaurationem totius cor-
poris.*

De Tinctura Auri.

Extracta ex auro tinctura, corpus eius ma-
net album. Tinctura pura hac separatur ab im-
puro, id est à suo corpore. Ista separatio impri-
mīs est necessaria, debet clarificari & exaltari
tinctura in suum gradum, qui duplatur binies
hoc est, binies in bis. 2. 4. 0. Altius non progre-
ditur. Tum demum administrari potest ad in-
staurationem

staurationem & innouationem sanguinis in
temperaturam pristinam, vt audietur in admi-
nistratone.

Praxis extractionis.

Corpus auri corruptione remoueri debet a
metallica sua natura, vt malleum nō sustineat,
idque per aquam salis, Residentia per aquam
dulcem ablui, tinctura tandem extrahi per spi-
ritum vini, & vltimò spiritus à tinctura eleua-
ri, quæ residebit in fundo vasis.

Aqua salis paratio.

Fit ex liquido sale, vel ex liquefacto, quod
per seipsum, & ex sui natura, præter decoctio-
nem aut præparationem artificialem, qua sa-
lia fieri solent existat. Liquefiat aliquoties, pul-
ueratumque misceatur succo radicum rapha-
ni, & agitetur in dissolutionem, quæ destilletur.
Destillatum hoc sanguineæ, dū viridis existit,
admisceatur, mixtaque destillentur iterū quin-
quies. In isto liquore, laminæ solis per antimo-
nium purgatæ, soluuntur in puluerem. Hic, a-
qua pura, dulci, ac destillata subtiliter abluat-
ur, vt omnis acrimonia salis abeat, facile qui-
dem abluitur, quod substantia non permiscea-
tur in profundo, sed separatur aqua, vt puluis
dulcis euadat: maneatque in seipso sui simi-
lis &c.

Spiritus vini extractio.

℥. Vini generosissimi, non adulterati qua-
uis arte, albi vel rubei, mensuram aliquam. Hoc
in circulatorium vtcunque magnum, iuxta ma-
terix quantitatem ponatur vt liberè circum
n 3 agitari

agitari queat. Vas eiusmodi collocandum est in balneum maris, aut Mariæ, & immergendū nō profundius quā vini superficies apparuerit: bulliat ibidē spatio dierū decē & obstrueto vase, ac sigillato, vt scis. Quo peracto positū in phyalam, destilletur inde frigid, vsq; ue dum spiritus ascendit, vbi signum suum exhibuerit cessato mox, nam quod sequitur, vinum est adustum, vel ardens, & non spiritus. Spiritum hunc affunde residentia dictæ quæ est sicut alcohol, vt sex digitis latis puluerem superet. vitro diligenter obstrueto, sigillatoque maneant ambo per mensem, in digestionē calida balnei. Transcendet color vel tinctura in spiritum, albo puluere petente fundum. Separa liquorem à puluere, quem fluere facito, conflabitur inde metallum album: Spiritum euaporare finito, ex arte, & succus tanquam liquor manebit in fundo vasis. Hunc ad summum gradum adduces quinquies, retorto iuxta materiae quantitatem capace. Gradatio fit per eleuationem tantum, quæ materiam subtiliorem efficit. Verum ultra quintam essentiam agi minimè se patitur, id est, in 2.4.0. vltius vero si progredi quis præsumat, aduritur.

Administratio vel vsus istius medicamenti:

solisque tinctura.

Istiusmodi tincturae 3.j. cum optimè theriacæ Venetæ 3.j. permisceatur, & commixti huius propinetur ægro 3.j. Ieiuno stomacho sub auroram. Imperetur sudor, & excitetur stragulis in lecto. Processum hunc repetito, quoad vltimus

cus, non eiiciat sanguinem aut alium quemuis humorem amplius, quod plerumque fieri solet decimo, vel duodecimo die. Curetur inde quocumque volueris vnguento vulnerario vel stictico fodicorum.

*Obscuriorum locorum, in praxi contentorum,
elucidatio.*

Potissimum difficultas consistit in auro cor-
rumpendo, nam est opinio vulgata, hoc arte vix
corrumpi, nec vlllo igne vinci. Verum author no-
ster hoc loco docet aqua salis id fieri. Potest
aurum calcinari, vel in pollinem redigi Mer-
curio vel fumo Saturni, præter vtilitatem; &
aqua regia: qui puluis aut calx iterum folli-
bus & igne redit in pristinum statum, id est, in cor-
pus malleabile. Hæc puluationem corrupti-
onem esse minimè vult Paracelsus. At expresse
nobis innuit aureum corpus inter cætera me-
talla solidissimum, ad modum corrumpi de-
bere, vt metallum non expectet, aut sustineat
amplius, & à sua natura metallica prorsum re-
moueat. Aqua salis id fieri docet, obscure
satis. Ne palam fiat arcanum hoc præ cæteris
excellentissimum indignis, & inimicis naturæ
non minùs quàm artis: Nihilominus quantum
valuerò, sal istud aperiam filiis artis, & myste-
riorum studiosis. In terræ visceribus, & mon-
tibus, naturæ sal occultum est, naturaliter co-
actum, quod petreum nuncupatur, arte nulla
concretum: erutum, & igne liquatum, aliquo-
ties vires maximè destructiuas acquirit auri, si
postea soluatur succo radicum raphani. Hoc

100 DE CVRANDIS MORBIS
loco multi nasutuli, potius quàm philosophi,
hæsitare solent, an de raphano vegetabili ra-
dice fiat sermo, vel de minerali quopiam, quo-
rum dubiosa mens non me remorabitur quin
ad literā ista prorlus intelligam. Etenim hoc
loco non tantum acuitatis ratio, quantum sa-
lis præscripti solutionis, est habenda: licet v-
traque nobis considerata sint. Dicit Lullus
vegetabilibus quibusdam, philosophorū acui-
menstrua. Quibus omisiss, ad solutionem sa-
lis redeamus. Quis vel plebeius homuncio du-
bitabit, sal quodcunque per aquam commu-
nem, aut aliam dulcem resolutum hebetari?
quò expertissimis notissimum, quò sæpius eò
mitius fieri, & plus acredinis deperdere: per
cōsequentiam minùs corrosiuum reddi. Hinc
fit, quòd acrioribus liquoribus, & ex ponti-
cioribus vegetabilibus, corrosiuo suo sale na-
turali, minimè carentibus, solui sal doceatur.
Id ipsum de sanguinea dum viridis est, intelli-
gendum esse, non dubito: & si nonnullis, imò
quā plurimis, qui de mineralibus intelligi vo-
lunt, ad vitriolum se conferentes aliter videat-
tur. Locus est per se manifestus, his verbis
(dum viridis est) innuit succum eiusmodi ve-
getabilis extrahendum eo tempore quo vi-
ret adhuc: ac si diceret, non est quòd arefcere sinas
vel tabefieri. De vitriolo non potest haberi
suspicio, cum semper viride sit, & licet aliquā-
do pallefcatur iuxta locorum qualitates è qui-
bus eruitur in cœruleum colorem tendens, lu-
teum, aut album, nihilominus viriditas, plus
minusue

minùsue conspicitur inesse. Considerandum etiam sanguineam dixisse authorem, non sanguineum, vt innueret herbam, & non vegetabile, vel aliud quidpiam. Quere igitur optimè lector, herbam, non minori præditam acrimonia ipso raphano, quocunque loco reperias quæ sanguinea nuncupatur, cuius & raphani succis dictum sal dissoluatur, acuaturque ad maiores corrumpendi aurum vires, & facultates. Frigida iam destillatio cognoscenda venit, sed non dixit author frigidam esse, verum frigidè compleri, hoc est, calore temperatissimo, respectu ad alias destillationes, facta, quibus vti solitum est in aliis extractionibus. Signum esse notandum putat in gallea destillatorii vasis, vbi radii, filamenta vel guttulæ corporalis humoris apparuerint. Oportet enim spiritum inuisibilem esse, dum ascendit, nec prius perceptibilem, quàm in corpus in suum vehiculū frigore coaluerit. Siquidem nostros spiritus chimicos corpus habere, quo concludantur, necessum est, aliter nostras manus effugerent, ac potestatem, attamen ita rarum, vt nisi cohibeatur aliquo vase, prorsum evanescat. Alcohol dicitur pulvis, pistillo non attritus, neque mortario, sed resolutionibus duntaxat. Restat explicandū, quod sub ænigmatè celatum voluit author. Ad lydium hunc lapidem (qui Paracelsum vertistis, hoc loco.) pedè offēdistis: Patet, cum in eo, scopus totius negotii cōsistat, in ista graduatione videlicet. Ænigma hoc est (vltra quintam essentiā agi mini-

mè se patitur, id est, in 2. 4. o. vltèrius verò si
 progredi quis præsumat, aduritur) Audite
 quæso. Vidistis vnquam vos quintam essentiã?
 eius parandæ processũ etiam ignoratis? Nun-
 quid eam circulatione fieri scitis? quid aliud
 innuere nititur doctrinæ suæ filiis Paracelsus,
 quàm duplata semper multiplicatione circu-
 lum in infinitum agi, donec in vnitatem quie-
 scat. Hoc patet per numerum primum, 2. 4.
 8. 16. 32. 64. 128. 256. 512. & O, quæ circula-
 ris nota motum innumerum designat, fatiga-
 tione definentem in quietis, id est, fixationis
 caracterem, vnitatemque. Non aliter intelli-
 ge, locum hunc in exemplari germanico (qui
 duplatur quinquies, hoc est, quinquies in bis
 xxiiij.) Videte quæso qua ratione sua, seducti
 sunt. numeros istos cū exponere conarētur. 2.
 4. o. nō animaduertērūt inter notas arithmeti-
 cæ significatiuas. 2. 4. puncta, q̄ nō 24. sed 2. & 4.
 denotant initium binariæ, vel duplatae multipli-
 cationis. Hinc deprauarunt mentem authoris,
 ornata quadam serie loquendi per ænigma
 nobis propositum, & peruerterunt in chymeri-
 cam phantasiã, nullius rei, præterquam suæ
 significatiuam. Potius dixissent, (qui duplatur
 per 2. 4. & c. in o. desinens.) Hoc nobis, & singu-
 lis aperuissent periti mysticarum rerum ar-
 tis, & scriptorum Paracelsi. Aut in hunc mo-
 dum fuissent interpretati (qui duplatur binies
 id est binies in bis quatuor, & c.) & in O. circu-
 lum voluens ad vnitatem redit, qua fixatio rei
 graduata significatur, non ea, qua dotatum est

aurum

aurum constantissimum in igne præ cunctis aliis corporibus, sed quæ spiritus ad tantam simplicitatem adducuntur, vt numerum omnem exuant, id est corpus. Vice versa corpus etiam fixum est, quum ab omni spiritu liberum efficitur, aut vbi cum vnito spiritu fixo compactum est, ac vnum factum, vt amplius in partes alias diuidi nequeat in vnum, & vnum idem. Fixatio spirituum igitur, eorum est ad suam simplicitatem, & vim penetratiuam adductio, qua corpora simplicia, vel vnita subintran, ac postmodum ita sese mutuo amplectuntur, vt arte vix seiungi possint, nam aut in igne simul manent, aut simul abeunt: si verò quouis artificio segregari cōtingat, in aliud nil, nisi vnum & vnum, quod etiam cum alio conuenire quàm vno, minimè potest. Eò refertur, quod Tritēhemius anigmate suo proponit, in arcanis, Reiciatur binarius & ternarius ad vnitatis simplicitatem est reducibilis. Nec est quod obliuiscamur & istius erroris commissi, ab exordio descriptionis tincturæ huius, vbi sic habetur (Transcendit color in spiritum, & manet puluis albus in fundo, separa, pulueremque fac fluere, fiet inde metallum aqueum, vel aqua metallica) non metallum aqueum, sed album lege. Prouenit error ex germanico sermone Vvasser, pro Vvisser sumpto, Iam ad alias tincturas veniendum est.

De Arcano Tincturæ Corallorum.

Corpus eius teratur in alcool, & extrahatur eius tinctura, vt ex auro per spiritum vini, Postea decies atque sexies ascendant vnà, & vlti-

ma

104 DE CVRANDIS MORBIS
mò separentur. Ascensus fit per destillationem
ad nudum ignem, & in balneo separatio sexies
ad feces refundendo. Sernetur oleum, quod
in aqua theriacali venit administrandum, à 3.
in 3. &c.

Aquæ theriacalis paratio.

℥. Spiritus vini. 3. v.

Theriaca 3. ij. β.

Myrrhæ ro. rub. 3. j. 3. ij.

Croci orientalis. 3. ij.

Omnia mixta simul destillentur semel.

Vfus eius in administratione.

Arcani vel tincturæ corallorum 3. j. β. per-
misceatur aquæ cichorii, vel chamedrios aut
gamandrea 3. x. & huius mixti propinetur
ægro, quarta pars vnciæ manè, vesperique
horis quinque ante prandium, atque totidem
horis post cœnam: idque sex aut septē diebus
continuis. Cibetur læuioribus, & potus eius,
aqua destillata ex fumo terræ, cichorii vel simi-
libus, qua sobriè tantum vtatur. Quum nihil
purulenti humoris videbitur ab vlceribus fluere
ab vsu tincturæ abstinendum est, vt in cæteris.

De Tinctura Balsami.

℥. Balsami. 3. β.

Spiritus vini. 3. xx.

Circulentur in pellicano simul ad solē spa-
cio vnus mensis. Postea destillentur ambo per
alembicum: quæ destillatio melior est, quàm
per retortum. Ista mixtura manet in vna com-
positione; cui demū addatur adhuc 3. β. bal-
sami, & vt prius vitro clauso digeratur, ac aliis
permisceatur

LIBER PRIMVS.

permisceatur. Postquam & hoc volatile factū fuerit, addatur iterum. ℥. β. balsami, vsque ad ℥. ij. præparabis vt prius, & in supremum gradum adduces.

De administratione & vsu tincturæ balsami.

Propinetur ægro huius præparati balsami, pondus granorum hordei quinque, in vino veteri, & albo, quolibet die bis, donec purulentie nihil ex vlceribus effluat. Vlcus in origine remoto, cessat effectus per vsum intrinsecū istius arcani, curanturque extrinsecus.

De Tinctura Antimonij.

℥. Antimonij optimi in alcool facti, hoc in reuerberatorio vase clauso, per mensem vrigebis igne, fiet inde volatile, primò albū, deinde citrinum, postremò rubrum, purpureum & leue. Ab hoc lilli per spiritum vini substantiam eius excellentem, digitis decem, clauso vase colorem attrahas. Colorem & spiritum vnā separato, seruatōque simul permixtos. Hæc est summa præparatio lillig ex Antimonio. frustra laborarunt quotquot ante Paracellsum extiterunt philosophi, medicique, in hoc arcano perquirendo & non inuenerunt.

Vsus eius est.

Vt in dolium vini recentis mense Septembri, vel Octobri, ad quasque xx. mēsuras, huius tincturæ ℥. β. affundatur, & vnā cum vino digeri, mundificarique sinatur Vinum hoc bibat æger

206 DE CVRANDIS MORBIS
æger trib. quatuor, aut pluribus septimanis, aliis
potionibus omissis vlcera communioribus
emplastris cooperiantur obiter. Operatur enim
tinctura satis intrinsecus, ad exteriora
per sananda.

*Difficultas omnis consistit in hac di-
ctione, alcool.*

Nonnulli satis inconsideratè, hanc dictionem
(Alcool) interpretantur, & pulverem tritum
minutissimè temerè nimium asserunt, ac si pi-
stillo, mortarioque ferreis, aut aliis duris in-
strumentis id fieret. Verum, error satis argui-
tur eò, quod variis, locis Paracelsus, de alcoole
vini scribit, per hoc intelligens aquam arden-
tem rectificatam, longè aliam formam haben-
tem, & alienam à pulvere. Patet igitur Alcool
rerum aut corporum quorumcumque nihil aliud
esse, quam puriorem, & mundiorem eorū
substantiam, ab impuro sui segregatam. Vi-
deamus igitur quid sit alcool antimonij. Di-
cretum hoc loco iudicium esse debet, solidorum
a liquidis, Cōcreta possunt etiam aliis me-
diis quàm allegatis antea, minutissimā in sub-
stantiam redigi, scilicet igne, calore, solutioni-
bus, congelationibus, sublimationibus &c. Sen-
tentia hæc est authoris nostri, vt antimonium
necum in pulverem atteratur pistillo morta-
rioque, sed etiam in volatilem quandam sub-
stantiam, & à suo nativo colore non immuta-
tam. Id solo ignis & caloris beneficio, regimi-
neque fieri necessum est, vt postquam vulgari-
ter contritum fuerit, philosophicè tandem at-
teratur

teratur sublimationibus, quæ pistilla sunt philosophorum & mortaria. Docet alio loco, sublimationem istam antimonij, fieri debere sine omni capite mortuo. Satis constat igitur nihil fecum adesse.

Necessaria prius est hæc sublimatio stibij, vel frustraneum opus, & labor inanis ad antimonij flores atque tincturam suscipitur. Maxima pars eorum qui Paraselsicarum præparationum anathomiam faciunt hoc tētantes arcanum falluntur. Statim à vulgari tritione stibij, sublimant, in fuliginem albam. Sed prius ad cælum scandere posse, quam ad veros flores antimonij citrinos, & rubeos peruenire suo damno sapius experti sunt. Vulgare non est, at merè philosophicum artificium, paucissimis hæcenus cognitū. Filiis igitur doctrinæ reuelandum. Eiuscernodi sublimatio fieri debet igne temperatissimo admodum, vt puluis antimonij non lique scat, ascēdat nihilominus, vt farina flos parietibus adhærere cernitur molendinorum. Ecce iam totum istius negotij secretum habes & (nisi truncus existas) intelligere potes, quid velim.

De Tinctura Salis philosophorum.

℥. Salis auri.

Salis antimonij.

Salis melissæ ana ℥. β.

Salis communis puri, petrosi. ℥. viij.

Misce & super frustum panis stratum, ede. Non mireris si dicatur Sal auri, Sal antimonij, quæ non falsa propriè dici possunt, at alcalia potius,

potius, quum sciueris quæ ignorare te minime decet, non miraberis amplius.

Alia Salis Tinctura.

℞. Salis gamandrea, vel chamedrios. ℥. iij.
Saliscichorij.

℞. Salis valeriana ana ℥. j.

℞. Salis absynthij. ℥. ss.

℞. Salis vitrioli ℥. j.

Condantur eiusmodi sale cibi & quicquid edaliorum agro fuerit appositum, usque dum vitæ habere melius appareat.

Eiuscemodi salium genera propriè ex arte dicuntur alcalia, naturaliter insita sunt corporibus omnibus, eliciuntur etiam ad hunc modum. Adure corpus in cineres, è quibus capite liquum elixato, vel lixiuium, clarificato per filtrum, & elixatione fac liquorem abscedere, sal vel alcali residebit in fundo.

Chirurg Mag. Partis ij. lib. iij. tractatus cap. iij. iij. v. vi. ix.

Ulcera cura per mundificationem

Mundificatio,

℞. Terebinthina. lb. j.

Ouorum vitellos numero xx.

Misceto agitationibus crebris, & adde partem æqualem puri. Conique mellis, & coquantur igne lento mouendo semper usque dum palmentum vel fuscum fiat vnguentum, quo manè vesperique ligato.

Mundat, & foetorem tollit.

Additi

Additio perficiens.

℞. Mixturæ præscriptæ. ℥. j.

Terebinthinæ lotæ ℥. β.

Commisce quantū calidiūs, at non bulliāt
& adde Galbani.

Oppoponaci ana. ℥. j.

Quæ posteriora tamen, in aceto prius bullie-
rint, vt mixtionem facilius admittant. postre-
mò addas Aristolochiæ rotundæ pulueratæ. ℥. j.
β. omnia permisceantur. hoc vnguento, quæ-
uis vlcera nullum sal corrosiuum habentia per
sanantur.*Vlcerum cura per calcinata*

℞. Quorum vitellos, numero x.

Terebinthinæ ℥. vii.

In vnguentum reduc, vt moris est: cui cal-
cinati non corrosiui. ℥. β. addas, & permisceas
Ligato manè & vesperi: mirum in modum, vl-
cera mundificando, sanat.*Conclusio vlcerum.*

℞. Resinæ communis. ℥. j.

Cera ℥. β.

Picis græcæ. ℥. iij.

Mixtis omnibus admisceto calcinati. ℥. j.

*Vlcerum deprauatorum cura, per
salia corrosiua, calcinata.*℞. Alumen vstum & extinctum aceto. Oleū
ex arsenico per propriam suam resolutionem
factum

o

210 DE CVRANDIS MORBIS
factum, ex his fiat vnguentum primum.

Secundum vnguentum.

Fiat ex vnguento de vitellis ouorum, cum
alumine mixto.

Tertium.

Fiat cum vnguento de cerussa, & vitriolo
calcinato.

Cura primum ab vnguento secundo erit in-
cipienda, quo si curari nequit vlcus, ad primū
vnguentum recurrendum est, & si nolit isto cu-
rari, tertium curabit optimè. ordo curationis
& vnguentorū non est mutandus, & si secundo
vnguento primò vtamur &c.

*Dolorum mitigatio in vlceribus
per putrefactionem, &
ablationem veneni.*

Putrefactio.

℞. Aluminis vsti per acetum correcti. ʒ. ss.
Salis armoniaci. ʒ. j.
Ouorum vitellos numero. iiij.
Mellis coclear. j.
Farinæ hordeaceæ. ʒ. ss.

Fiat vnguentum, quo singulis quaternis
horis ligato semel, implendo foramen supe-
rius linteo cerato, ne pus effluat obstruas. Ter
aut quater eo facto, separabitur inualidum à
bono, citra dolorem.

Extractio veneni à carne quæ bona remansit.

℞. vitrioli albi tritissimi, quantum voles, &
ponatur

ponatur in ollam coopertam super ignē lentum, & quum iam liquefieri cœperit terebinthinæ tertiam eius partem paulatim iniicies, & mouendo semper tantundem vt prius terebinthinæ adiicies, idque sæpius facito, donec in albi vitrioli ℥.ß. terebinthinæ ℥. ij. introduxeris.

In materiam hanc intinge filamenta linteorum, & calida superponatur. Si materia durior existat, oleum addito lini. Cura postmodum fodicariis emplastris sticticis ex colophonia, per quindecim dies, & venenum in forma puris extrahetur. Poteris etiam post quintum diem addere calcinatum vnguento.

*Vlcerum cura, per balsamum
ex tartaro.*

℥. Salis petreæ ℥. j.

Arsenici. ℥. j.

Calcis viuæ. ℥. iij.

Tartari. ℥. ix.

Contrita simul in olla fictili calcinabis, calcinatum solues, ac per filtrum stillare facies. Primò tamen, solutum hoc adures ter per se, coagulando prius, eique tantum vt sui pondus existit addendo salis petreæ. Calcinabis iterum, & adhuc bis iterum. Postremò ad vltimam coagulationem acetum destillatum affundas: hoc toties abstrahes igne vehemētissimo, donec in dulcedinem transeat, & oleo hoc totum crus madesiat. Postea repleatur oleum alumine calcinato,

cinato, per acetum extincto, vt inspissetur, &c.

Singulis vigenis & quaternis horis ligato absque intermissione, donec omnis rubedo, & tumor abeant.

Additio.

Ad lb. ij. istius olei, adice dragacanthi in aqua rosarum soluti ℥.ij. Casuræ tritæ ℥.ß. Omnibus commixtis, unge crus totumque membrum, & foraminibus infunde.

Sanata perungantur oleo balsami puro, citra quamvis additionem, decem diebus à cura. Singulis annis etiam ad furas aperiendæ venæ conuenientes, aliquot vicibus.

Vlcerum cura per balneationes.

℥.Pinea viridia abietina succi plena, M ij.
Locustarum, id est, extremitatum Iuniperi.

Corticum fagi ana M.j.

Chelidoniæ.

Capeæ.

Anagallidis aquaticæ.

Foliorum quercus ana M.ß.

Hyrundinariæ.

Aristolochiæ rotundæ ana lb.ß.

Bulliant omnia in aquæ tanta quantitate, quantam sat esse putes, & balneum hoc esto pedibus, manè & vesperi.

Aliud balneum.

℥.Diapensiæ.

Pyrolæ

Pyrolæ.

Serpentariæ vel ophioglossi.

Foliorum quercus ana M.iiij.

Hyrundinariæ ana M.j.

Consolidæ maioris.

Aristolochiæ rotundæ ana M.ß.

Pineorum abietis viridium M.j.ß.

Coquantur vt supra: sed eiusmodi balneum,
tertio quoque die debet innouari, aut fœtebit.

*Vlcerum cura per olea destillata &
aquas ex gummi, &c.*

℥. Cariophyllorum ℥.x.

Zinziberis ℥.j.

Nucis muscatæ ℥.ß.

Destilla simul per alembicum & separa gra-
du s, vt iuxta gradus etiã dolorum vti valeas.

Aliud balsamum.

℥. Olei oliuarum lb.j.

Thuris ℥.ß.

Cariophyllorum ℥.ij.ß.

Destilla simul per alembicum, & separa
gradus.

Aliud balsamum.

℥. Terebinthinæ lb.j.

Petrolei ℥.j.ß.

Destilla simul, vt supra, iuxta gradus.

Aliud optimum præ cæteris.

℥. Thuris.

Masticis ana ℥.j.ß.

Cariophyllorum ℥.j.

o 3

Mummia

Mummiæ ℥.ij.ß.

Bdelij ℥.ij.

Galbani ℥.j.

Destilla simul omnia, & separa gradus.

Additio.

Destilla oleum oliuarum, etiam per gradus
& ambo hæc olea mixta simul æquis partibus
repleto floribus hyperici ad summum, in vitro
maneant, & maceretur, postmodum vtere, per
ungendo vlcus extrinsecus, circumcirca, sine
intermissione donec dolores abeant. Curetur
vlcus emplastro ex calcinato supra præscripto.

*Vlcerum cura per sparadrap, id est,
fluxionum retentionem.*

℥. Coclearum limacum adustarum.

Corticū ouorū calcinatorum ana ℥. v.

Hæmatitis ℥.j.ß.

Boli armeni ℥.ij.

Terræ sigillatæ ℥.ij.ß.

Terantur minutissimè, & cum dracagātho
in aqua rosarum dissoluto misceantur. Ligatu-
ra fiat ab inferiori parte, sursum ascendendo.

Chirurgiæ magnæ Partis ij. lib. iij. Tra-
ctatu iij. cap. j. ij. iij. vj. vij. x.

*Vlcerum & crurum eruptionum
cura.*

Quintuplex hoc loco necessaria curatio: pri-
ma

ma Balneo: secunda tumorum ablatione ter-
tia mundificatione quarta consolidatione
quinta concludione.

Balneum supra vapores.

℥. hirundinariae ℥.ij.

Saniculæ, vel diapensia.

Anagallidis aquaticæ.

Vsneæ lapideæ.

Florum sambuci ana M.j.

Coquantur in aqua, in cuius vapore tatum,
& non in aqua fiat balneatio.

Possunt etiam addi.

Camomillæ ℥.ii.

Fimi columbini M.iiij.

Fimi gallinacei M.β.

His efficacius reddetur balneum vapo-
rum, quod fieri debet manè vesperique, singu-
lis vicibus ante ligaturam.

Tumorum ablatio.

℥. Florum Tapfi.

Florum hypericonis ana M.ij.

Florum Sambuci. M.iiij.

Florum Camemillæ M.ij. β.

Coquantur omnia simul vino & aceto, Post-
modum expresso toto liquore, damno super-
ponantur, vsque dum tumor abeat.

Mundificatio.

℥. Vnguētum ex vitellis ouorum, quod cal-
cinato mixtum acutius effectum sit. hoc singu-
lis diebus repleto bis tamdiu, donec fundum
optimum, & immunditiæ foetore, &c. carentē,
perceperis.

Consolidatio.

℞. Emplastri vulnerarii de colofonia ℥. iij.
 Vnguenti vulnerarij de litargyrio ℥. vj.
 Resinæ purissimæ ℥. j. β.
 Liquata simul omnia, permisceantur in vnguentum, addito croco Martis, & calcinato, ad acuendum. Ligabis ex emplastrorum ordine, quouis die bis: innouato etiam emplastro, iuxta necessitatis exigentiam.

Ad conclusionem.

℞. Ouorum corticum calcinatorum ℥. β.
 Aluminis vsti & extincti. ℥. j.
 Croci martis. ℥. j. β.
 Thuris.
 Masticis.
 Mirrhæ ana. ℥. β.
 Contusis in minutissimum puluerem vttere, donec prorsus concludatur. Suis temporibus laxandæ venæ conuenientes ne redeant.

*Vlcerum fætidorum cura**Mundificatio*

℞. Pineorum recentiu abietis, in Mayo numero triginta.

Aqua tamdiu coquito, donec resinam totā emiserint. Euaporare finito aquam bullitione sola resina maneat in forma terebinthinæ, cui miscebis ouorum vnguentum, & calcinatum pro necessitate.

Consolidatio.

℞. Cera ℔. j.

Colo-

Colophonix lb.ß.

Resinæ pineorum abietis. ℥.iiij.

Liquatis, pulueres adiicito.

Aristolochiæ rotundæ.

Consolidæ maioris ana ℥.ß.

Masticis ℥.ij.

Myrrhæ ℥.vj.

Carabis flauis ℥.j.ß.

Vernicis ℥.ij.

Fiat vnguentū, quo manè & vesperi ligetur.

Vlcerum curatu difficilium cura.

Mitigatio.

℥. Cariophyllorum ℥.iiij.

Granorum Iuniperi.

Sulphuris vitriolati ana ℥.j.ß.

Destilla per retortum in olei formam, vasis obstructis. Huic oleo, medietatem eius adde olei laterini, & quartam partem trium mitigatiuorum. Omnia simul iterum destillabis, vt prius. Dolores illiti hoc oleo sedantur.

Mundificatio.

℥. Olei de arsenico fixo ℥.v.

Olei de cariophyllis ℥.iiij.

Reargaris clari, perspicui & cristallini ℥.j.

Simul omnia permisce, quibus intinge linteolum, superpone, tam latè ac extenditur vlcus & omne damnum. Singulis duodenis horis iteretur madefactio linteï, & applicetur, idque tertio, quo peracto excaram tenuem abii-

ciet, & sub ea fundus recentissimus apparebit.
Postremò ligato alio mundificatio ad alia vl
cera posito, ter aut quater.

Cura.

Solis emplastris mundificatiuis consolidentur, &c.

*Ossium corrosorum & adustorum
refrigerium.*

℥. Olei de camphora, cū ouorum albumine
facti.

Olei cariophyllorum 3.ij.

Misce, & ligato, donec ossa carnibus rursus
obducantur.

Ulcerum in latum rodentium

cura.

Duplex est istorum vlcere cura: videlicet
per olea metallica, & per dulcedinem Mercu-
rij, quolibet die bis inungendo. Potissimum &
optimum est oleū Saturni, postea Lunæ, post
Martis, inde Veneris, & postremò Iouis. Hæc
omnia longè superat dulcedo Mercurij, quæ
pariter olei formam habeat.

Ulcerum variantium.

cura.

Duplex est etiam istorum cura, scilicet, Mer-
curio præparato, vt sequitur, & Coloffonia, li-
thargyrio, & gummi.

Præpa-

Præparatio Mercurij.

Coagula mercurium per aquam aluminis, & eiusmodi coagulatum reduc in puluerē, misce cum vnguento fusco, & illine donec fundum recentem habeas. nullo dolore patientem afficit.

Emplastrum ad curam compositio.

℥. Lithargyrij.

Olei cerę ana ℥. j.

In eo cerato bullire facito,

Colophonix ℥. j. postmodum iniice.

Thuris. ℥. j. ℥. & postremo.

Vernicis ℥. ij. ℥.

Reduc ad formam emplastri.

*Ulcerum defluentium**cura.*

Exciccentur croco Martis & mundificetur, vt supra, satis erit. habeat respiraculum, siue fluat, aut non.

*Ulcerum ex propria constellatione**cura.*

℥. Chelidoniae M. iij.

Foliorum quercus M. ij.

Terantur, in fimo putrescant, & in oleum destillantur, hoc lauabis, ad incarnationem, & insperges vlceribus puluerem, ex eisdem contritum. Erit hoc tibi certissimum in constellationis vlceribus remedium.

Chirurgus

Chirurgiæ magnæ Partis ij. lib. iij. Tra-
ctatu ij. cap. v. vj. vij. viij. ix. xj. xij.

*Vulnerum accidentium aut Sym-
ptomatum definitiones.*

Et cura.

Paroxysmus in vulneribus.

Dicitur quum vulnera primò calefcunt ad
modum, & postea frigus incidit, febrium instar
alternis diebus vel horis.

Ardor.

Vbi calor oritur in vulnere, qui per totum
corpus extenditur, cessat, suo tempore deter-
minato redit, nullo frigore succedente.

Stupefactio.

Dicitur quando vulnus indormiscere vide-
tur, ac si formicæ in eo discurrerent.

Cura istorum accidentium

℥. Calaminaris lapidis.

Litargyrij.

Minij. ana. ℥b. ss.

Tutiæ. ℥ij.

Ceræ.

Olei mirtillorum ana. ℥. ix.

Cocta simul in ceratum, applicentur. Simi-
liter oleum camphoræ vulneribus illitum. Itē
℥. ss. Mitridaticæ conseruæ pota, singula per se
curant, aut simul adhibita, iuxta necessitatem

Tumor vulnerum, aut saccus.

Est, quando vulnus tumet vnà cum calore
vt si

vt si digito comprimatur, fossulam efficiat manentē, vt in hernia aquosa: alij verò tumores, accidentia non sunt.

Cura tumorum eiusmodi.

℞. Nasturcii aquatici.

Nenupharis ana quod sufficere videbitur.

Coquito simul in aceto rosaceo, calidaque superponito.

Alia cura.

E furnis argillam adustam in aceto rosaceo coctam superimpone.

Alia.

Melaones in aceto simili coctos applicato, vel etiam Ictis spongiam aceto coctam.

Vermes.

In vulnere nascuntur incuria, vel potius imperitia chirurgi, medicamentum inualidum applicantis. quo fit vt caro putrescat in vermium generationem &c.

Putrescentia.

Cum vulnus ita putrescit, vt curam non admittat.

Foraminatio.

Fit, quando vulnus serò nimium sanatur aut retardatur, fluxus introducitur, inde foramen.

Fætor.

Nonnunquam siue sanetur, siue non, fætet vulnus: indicium est, prauī medicamenti, vel calidæ naturæ.

Cura

Cura quatuor istorum accidentium.

℞. Mellis ℥.β.

Aloe epatici ℥.j.

Succi chelidoniae ℥.vj.

Salis communis ℥.β.

Omnibus permixtis, fiat lotura, qua vermes
& alia quæ dicta sunt accidentia pelluntur.

Alia cura.

℞. Consolidæ aureæ.

Consolidæ rubeæ ana M.j.

Mellis cocti despumatique. ℥.ij.

Salis gemmæ ℥.ij.

Vini ℥.j.β.

Coquantur in loturam, &c.

Ignis Persicus, aut Pruina.

Dicitur, vbi vulnus sub curæ finem intumes-
ceret, ob calorem, & glauco, fusco, postremo
nigro coloribus tingeretur, & incenderetur.

Cancer.

Est, quando vulnera calorem & cum eo flu-
xum concipiunt, iuxtaque vulnus foramina
producerentur & circum exesa cernerentur.

Cura duorum horum esto.

℞. Vitrioli ℥.j.

Gummi amborum minorum ana ℥.ij.

Ocre ℥.β.

Vini, & aceti ana ℥.j.

Cocta calidaque superligentur.

Alia Cura,

℞. Litargyrii ℥.j.

Aluminis ℥.β.

Salis ℥.ij.

Thuris

Thuris ℥.iiij.

Gummi romani ℥.v.

Vini, aqua, aceti ana ℔.j.

Coquantur ad quartam horæ partem, & calida superligentur.

Item sanguis destillatus, superpositus, aufert accidentia dicta.

Consumptio membri, vel ariditas.

Dicitur quando vulnera perperam curata sunt, vt liquores naturales, liberos meatus, non sed obstructos reperiant, eos absomit natura, & ob defectum alimenti, membra coguntur arefcere.

Tremor.

Vbi tremor inuadit membrum & vulnus, etiam post sanationem, vt quiescere nequeant.

Contractura.

Quando membrum impotens factum, debilius est, quàm vt minimum pondus subleuare queat.

Contractio.

Quoties membrum distentum aut curnū remanet, vt vel incuruari, vel extendi nequeat

Cura quatuor istorum accidentium.

℥. Galbani ℔.j.

Terebinthina ℔.iiij.

Oleilaurini.

Olei oliuarum ana ℥. iiij.

Fiat oleum, cuius vsus manè, & vesperi perquam utilis.

Alia cura.

℥. vulpis adipis.

Adipis

Adipis Taxi, ana lb. β.

Medullæ de mummiis. ℥. iij.

Fiat vnguentum, quo manè & vesperi peruncta membra curantur optimè.

Contorsio.

Quando membra simul per nervos, cum tremore contorquentur & incurvantur: item os & oculi deformiter inuertuntur spauentosis torsionibus.

Spasmus & Tetanus,

Duæ cōuulsiones vulnerum existunt, & quādoque membrorum simul.

Cura trium istorum.

℥. Sandali maris ℥j

Amigdalarum leporum ℥. β.

Fiat puluis, de quo detur ℥. j. cum aqua basiliconis in potu: Si post priorem haustum redirent adhibe secundum. Ad collum suspendes eiusmodi puluerē: & manu tenēdus strictè, vt in ea caleat.

Fistula.

Quum vulnus clauditur superius, excepto foramine paruo, inferius, ad huc existit.

Cura.

℥. Emplastri de Mummia ℥. ij.

Visci de botin ℥. β.

Liquoris consolidæ rubæ. ℥. j.

Fiat emplastrum & superimpositum per dies sex maneat immotū, immotum postmodum innouabis, & æquè diu relinques.

Alia.

℥. Aquæ Galitheni ℥. iij.

Olei

LIBER PRIMVS.

225

Olei vitellorum ouorum. ℥. j.

Mummiæ liquorum ℥. vj.

Fiat oleum, quo madentes panni superponantur.

Gluten album, aut Synonia.

Quando clarum è neruis quid effluit, & viscosum, in forma albuminis oui.

Sanguinis fluxus.

Quum vulnera sub medicamento, vice qualibet sanguinem emittunt, cum sudore.

Caro superflua.

Ea nascitur in vulneribus, præter necessitatem, & putrida.

Curatiuum.

℥. Cerati de Mummiæ. ℥. iij.

Olei de spica. ℥. j.

Testiculorum tostorum ana. ℥. iij.

Ex omnibus fiat emplastrum.

Tubercula vel verruca.

Quoties in vulneribus calculi nascuntur, istis, cum illis vna sanationem & curam admittentibus.

Cura.

Locum singulis diebus inunge oleo ardentis &c.

Fungus.

Quum post vulneris curam, & conclusionem, verrucæ quædã enascuntur, & tumor spongiosus, quantitate duarum, triũ, aut quatuor librarum, vt agaricum ex abiete fœtēs, ac foraminibus scatens.

Cura.

℥. Filum arsenicale, quo fungum abscindas
Siste sanguinem, & oleo ardente perunge vul-
nus. Eo confumentur oleo verrucæ, & fun-
gi, suis à radicibus, & ramis, e quibus oriuntur.
Consumptione peracta, curabis poros empla-
stro de Mummia. Si tamen sanguis abundè ni-
mium efflueret, laxato venam retro fungum,
& refrigera, vt de sanguinis repressione di-
ctum.

Fistula pustulosa.

Deprehenditur, quum vulnus repentè ni-
mium concluditur priusquam fundamentum
posuerit, & ea de causa putrescit.

Cura.

℥. Liqueorum carabis.

Asphalti.

Ammoniaca ʒ. β

Cerati de Mummia ʒ. iij.

Misceto simul in emplastrum, & applicato.

Opilatio.

Fit ex debilitate naturæ, ob nimiam sangui-
nis effluxionem, qua fit, vt eger beneficium ven-
tris non habeat, neque vesicæ.

Cura.

Serapino, vel Mummia vltamarina purge-
tur æger, iusto pondere potionibus vulnera-
riis admixto, quibus & illis, vnà simul vtédum.

Hæmoptoica, Sputatioque sanguinis.

Procedit ex sanguine congelato, qui reten-
tus intrinsecus, ab exordio minimè purgatus,
ex ore quærit emundatorium.

Cura

Cura.

℞. Reubarbari.

Liquorum de lacca ana ℥.j.

Mummia ℥.ij.

Dentur in potu pondere ℥. quamdiu sanguis expuitur. Si forte non cessaret, mummia syluestris addenda pars tertia, sed eius tū ℥.ss. administranda.

Chirurgia Parua, lib. I. cap. XII. XIII

*Ulcerum cura per antimonium
preparatum.*

Accipe antimonij.

Colcotharis.

Florum æris ana quantum voles.

Strato super stratum posito reuerberentur Quo facto animam extrahas vino rubeo, & inde fac alcali, quod cum oleo mixtum sit in linimentum circum ulcerum orificia.

Addi possunt.

Ad huius præparati antimonij ℥.ij.

Olei colcotharini ℥.ss.

Olei lentiscini ℥.iiij. ss.

Fiat vnguentum quo perungatur ulcerum orificia.

Lib. de præparationibus tractatu.

I. de antimonio.

Ulcerum cura per Mercurium.

Amalgametur cum stanno, puluerisetur

p 2

ac sul.

228 DE CVRANDIS MORBIS
sulphuris pulveri commisceatur. Destilletur ac
oleū ab aqua separetur ad vlcera persananda.

*Vlcerum cura per oleum Mercurij
præstantiss:*

Calcinetur Mercurius per aquam fortem,
aliquoties, & postmodum abluatur aqua ar-
dente, vt corrosiuum aquæ fortis exuat, In a-
ceto digeratur, & per filtrum sal eius extraha-
tur. Acetum per balneum pellatur, vt in aridū
puluerem euadat album. Hic abluatur aqua
chelidoniæ, tandem exiccatus, humido loco
soluitur in clarissimum liquorem ad quæuis vl-
cera persananda.

Vlcerum in ore cura.

℥. Cupri cementi. ℥. ij.

Aluminis candidi vsti.

Aluminis rupei ana. ℥. vj.

Aceti destillati. lb. j.

Extrahatur alcali.

Addi possunt.

Ad eius floris æris. ℥. j.

Aquæ chelidoniæ. ℥. iij.

Aquæ aluminis. ℥. j.

Fiat inde gargarismus.

Lib. præparationum, de cupro.

*Vlcerum purgatio, per Cardonium
ex vitriolo.*

Huius ℥. v. suspenduntur in viginti mensu-
ris vini recentis, aut musti, & cum eo repur-
gentur, eius per vicem coctlear vnum assuma-
tur

tur: poterit etiam idipsum fieri vino veteri.

Cordonium ex tartaro ad eundem vlcerum effectum.

In vini recentis mensuris quadraginta repurgetur liquoris tartari destillati lb. j. per se naturaliter, vt supra, & eius coclear vnum ad- ministretur per vicem.

Vlcerum purgatio per potionem

Centaurea preparata.

Maceretur hæc in aqua ardēte & postmodū extrahatur eius essētia quinta iuxta cōmunem vsū. Huius extracti guttas decē administrabis in vno cocleari aquæ alicuius destillatæ, vel plurimum herbarum vulnerarium vt supra

Vlcerum purgatio per Esulam preparatā.

Huius recentis radicem, herbam, atque semen in sero lactis coquito, quousque liquorē habeas, hunc exprimito, & coquendo suauiter elixato, donec indurescat: Administrabis aliquantulum singulis diebus manē in potum.

Vlcerum purgatio per Sylandam preparatam.

Coquatur in aqua ciclamini destillata, cooperto vitro per horam, expressa postmodum aqua recenti ciclamini aquæ permista bibatur, mane singulis diebus, ad quantitatem coclearis vnius.

Vlcerum purgatio per Iuniperum.

Summitates Iuniperi plantæ præparentur

P 3 in

230 DE CURANDIS MORBIS
in liquorem, cum oleo despica, & partibus
equalibus administrentur in potum. Medica-
menta hæc omnia fluxiones salium sistunt mi-
neralium. &c.

Lib. ij. de apertionibus cutis. cap. iij.

Vlcerum cura per balsama.

℞. Solis foliati ꝑ. iij.

Alcoolis vini de pino, de Melissa, &c. ꝑ. ij.

Per duas septimanas maneant in digestionem,
postea butyrum abstrahe, digeriq; finito per
mensem. Postremò per balneum excipito bal-
samum. hoc longè maiora curat, quam vlcera.

Balsamum ex ferro.

Primò per acetum destillatum, in crocum
reuerberetur, ab eo demum sal armoniacum
nonies abstrahatur, & postmodum in oleum
reducatur optimè dulcificatum.

Vsus amborum est.

Aureum qualibet septimana ter, vlceribus
applicetur.

Ferreum verò singulis duodenis horis semel.

Balsamum ex cupro.

Cuprum rursus in saum vitriolum reduc, i-
stud, in aquam & colchotar in oleum rubeum.

Balsamum ex plumbo, vel dulcedo Saturni.

Reducatur plumbum in cineres, e quibus
per destillatum acetum spiritus eius abstra-
hatur vt eiusmodi dulcedo in oleum transeat.

Balsamū

*Balsamum ex argento vino aut dulcedo**Mercurij*

Coaguletur per colchotar, & in oleum re-
ducatur, vt supra de aliis, cum aqua partheni-
onis administratū. alia quæuis balsama superat

Item argētum viuum in suos flores adductū
per præparationē vlcera est potissima cura.

Balsamum Arsenici

Reprimatur eius venenū per sal vrinæ, tum
demum per seipsum in oleum abit.

Balsamum Antimonij

Coquatur in pultes per aquam vitrioli, ele-
uetur ab eo sal armoniacum: elice postmodū
spadicem rubeumque liquorem.

Chirurgiæ mag. Partis iij. lib. v. cap. j.

*Vlcerum cauernosorum & putrido-
rum cura.*

℥. Croci, Hermodactylorum ana grana. iij.

Olei nucum grana iij.

Permixa simul in quinque partes æquales
diuidantur, quarum vnā singulis noctibus ad-
ministrabis. Deinceps emplastrum infra præ-
scriptum per totum crus, pro damni latitudine
extensioneque, vngito & ligato.

Emplastrum ad vulnera cauernosa.

℥. Cera (puto) Resinæ abietis albi. ℥. j.

Visci de botin. ℥. ij.

Resinæ communis. ℥. j. ℞.

Liquefiant omnia simul, & adde,

P 4

Olei

Olei nucum. lb. iij.

Mii, litargyrū.

Lapidis calaminaris ana lb. β.

Tutia. ℥. j.

Carabis. ℥. iij.

Terenda conterantur, & ex omnibus fiat Ceratum, cui, postquam satis coctum erit, ad calcis corticum ouorum. ℥. vij. β. In Magdaleones malexentur. Emplastrum hoc applica, & immotum relinque duobus diebus cum suis noctibus. Tum demum amoto recens superponito, idque ter repetendo. fluxus excitabitur, totaque virulētia profluet, tumor residet, sedabitur omnis dolor. Deinceps isto persanabitur vnguento, videlicet.

℥. Butyri non cocti lb. j.

Terebinthinæ lotæ. lb. β.

Succorum Parthenionis.

Chelidoniæ ana. ℥. iij.

Cerussæ ℥. j. ℥. ij.

Ceræ, quantum satis ad incorporandū.

Chirurgiæ Paruæ lib. ij. cap. vij.

Vlcerum emortuorum cura

Mundificatio.

Calcinatum vnguento de melle permisceto pro damni qualitate, ligatoque tamdiu, donec bonum fundum percipias, & nullam adesse carnis putredinem, quod plerunque fieri solet die quinto.

Conso

Consolidato.

Postmodum emplastra vulneraria superpones
de litargyrio, & colofonia, quib. curato. Quo-
to quoque die renouabis emplastrum hoc.

Conclusio.

℥. Crocum Martis, qui per se, præter addi-
tionem aceti, vel corrosiui, combustus est, aut
reuerberatus. Puluerem hunc bis quouis die
superparges, non prius tamen, quam lotura
hac vlcus laueris.

℥. Aquæ communis 3. j.

Aluminis 3. ij.

Salis communis 3. ss.

Permixtis omnibus lauabis, exiccatoque vl-
ceri crocum inspergendo concludes.

Chirurgiæ magnæ. Partis. III. Lib.

III. Tractatu II. cap. IIII.

*Vlcerum simul aggregantium
cura.*

℥. Vnguenti vitellorum ouorum 3. iij.

Olei Mercurij 3. j.

His permixtis in finem vsque ligato, vel olei
loco Mercurij, fume calcinati magni 3. ij. Aut in
locum istorum omnium accipe vulnerarium
vnguētum, calcinato magno permixtum, pro
ratione damni, &c.

Per calcinatum maius intellige, quod arte
calcinationis & aliarum operationum chimi-
carum, præter sui naturam propriam, ad quan-
dam dulcedinem adducta sunt, vt Mercurij,

P 5

Plumbi,

Plumbi, vitrioli, Salium, ac similium dulcedines.

Chirurgiæ magnæ Partis II. Lib.
III. Tractatu III. cap. III.

*Ulcerum cura per interna
medicamenta.*

℥. Ciclamini M. ij.

Saniculæ albæ. M. j.

Herbæ Sophiæ. M. β.

Coquantur in vino, ad modum vulnerariæ
potionis, & adde olei caryophyllorum destil-
latione tracti ℥. j. β. Propinentur quolibet die
tres, & æquales haustus, &c.

*Fistularum eiusmodi cura per
illitionem.*

Destillato simul ℥. iij. olei laterini.

Olei terebinthinæ ℥. vj.

Olei caryophyllorum ℥. j. β.

Huic destillato addes.

Myrrhæ.

Thuris.

Masticis ana ℥. ij.

Mummia ℥. iij.

Et secundo destillabis, per syringam in fo-
ramen expues, ad fundum vsque, diebus singu-
lis bis, & ablue sæpius aqua falsa, vel vino.

Cura extrinseca.

Appone emplastrum calcinato permixtum,
manè & vesperi, iuxta communem vsum.

Oleum Saturni.

Oleum

Oleum Mercurij.

Aqua Mercurialis.

Certissima sunt fistularum medicamenta, quæ
nullo modo fallunt medicum.

Chirurgiæ magnæ Partis II. Lib. III.

Tractatus II. cap. II.

Ulcera cura.

℞. Terebinthinæ.

Succi alkekengi ℥. vii. Ablue.

Eius abluta ℥. iiii. fume.

Thuris ℥. β, Gallarum ℥. i. β.

Commisceto. Dosis est ℥. β. & quando-
que ℥. j.

Addi possunt.

Ad eius terebinthinæ præparata ℥. ij.

Olei destillati non ardentis ℥. j. β,

Visci lubricorum terrestrium ℥. v.

fiat vnguentum.

Lib. præparationum, de Terebin-
thina.

Ulcera cura in accessione prima

caloris priusquam centrum

ponant.

℞. Myrrhæ rub.

Thuris ana. ℥. β.

Vtrunque per se cōtusum, peculiarique suo
facculo clausum, coquatur in aceti optimi mē-
sura β. & vna mensura vini albi. Postmodum
intinge

236 DE CURANDIS MORBIS

intinge huic decoctioni calidissimū linteū, & madidū centro superpone: siccū præ calore, iterum intinge rursumque superpone, idque toties, donec omnis calor abeat, &c.

*Ulcerum secunda cura, ipsis iam
apertis, ad mundifica-
tionem.*

℞. Aluminis vsti, aceto prius extincti. ℥. j. β.

Mellis ℥. v.

Aloe epatici ℥. j.

Pulueranda puluerentur, & mixta coquātur ad humiditatis absorptionem, nec tamen indurescāt. Hoc superligato mane vespereque. Si fuerit opus ob depravationem, addito parum calcinati, &c.

Cura post mundificationem.

℞. Fodicatorum emplatri, iuxta conditione vulnerariæ medicinae compositi. hoc agitato, miscetoque, ℥. j. croci martis, & ℥. β. calcinati. Ligabis vlcera hoc appposito vnguento, manè & vespere, vsque dum conclusa sint.

Ulcerum tertia cura.

Vide vt in sanitate conserues, ne iterum erumpant, ad hunc modum. Singulis annis aliquoties aperiantur varices, & venæ tempestuosa, in furis atque talis, externè vel internè iuxta conditiones, & proprietates, ulcerum, antea
curatorū

LIBER PRIMVS. 237
curatorum.

Chirurgiæ magnæ Partis. ij. lib. iij. tra-
ctatus ij. cap. j.

Vlcerum quorumvis cura.

℥. Aluminis rupei ℥. x.

Succi chelidoniæ,

Plantaginis ana ℥. j.

Parthenionis. ℥. β. Destilla simul.

Adeius destillati. ℥. j. addantur.

Aquæ communis ℥. x.

Fiat balneum calidissimum vt vix pati pos-
sit, optimum est etiam in alopecia tineaque re-
medium.

Lib. præparationum, in Alumine.

Vlcerum cauernosorum cura.

Sedatis varicibus, ex istarum cura.

℥. Litargirij, Minij ana ℥. β.

Olei olivæ ℥. j.

Ceræ ℥. β. reduc in emplastrum. Post-
modum.

℥. puluerum aranciorum.

Chelidoniæ.

Aristolochiæ rotundæ ana ℥. iij.

Formetur emplastrum, & c.

Lib. de Apost. cap. xxix.

Vlcerum & vulnerum cura.

℥. Talcis, cinerum fabarum,

Arena

238 DE CVRANDIS MORBIS.

Arenæ ana lb. j.

Reduc per diem naturalem, in ignis quarto gradu. demum optimè lota siccetur. fundum purificat, mundat, & à fistulis tuetur.

Addi potest.

Huius accipe talcis præparatę ʒ. j.

Liquoris mummiæ.

Terebinthinæ ana quantum ad formādum vnguentum sufficit. Hoc profunda, cauernosa-que vlcera curat, corrodentia & fluentia.

Lib. præparationum, de talce.

Vlcerum cauernosorum cura.

ʒ. Nitri, Aluminis ana lb. ʒ.

Destillantur in aquam.

Addi possunt.

Ad aquā istam, aquarum plantaginis, chelidoniæ, foliorum quercus ana lb. ʒ.

Libro præparationum, de Nitro.

Vlcerum sanguinolentorum cura.

ʒ. Hæmatitis, luti lephantei,

Boli armeni ana ʒ. iij.

Misceantur cum dracagantho per acetum resoluti in bolum vel pastam, postea reuerberentur in quarto gradu ignis, & extrahatur alcali. Ad eum modum præparatus hæmatites, est vtilissimus ad vulnera, & ad vlcera, Lupum, herpetam, &c. quum ab eis effluit sanguis. Cōstringit enim venas, vt nullus sanguis ex eis manare

manare possit, quibus fuerit inspersus.

Addi possunt.

Ad eius præparati hæmatitis ʒ. j.

Gallarum ʒ. j. Serapini ʒ. j. ʒ.

Olei de ferro, de floribus malorum, quantum sufficit ad incorporandum vnguentum: nam in fœtentibus vlceribus, vt in herpeta mordace, æstiomene, &c. oleum de ferro, & liquor mummiæ valde sunt vtilia.

Lib. præparationum, de hæmatite.

Vlcerum interiorum cura.

℥. Mastice ʒ. ʒ. Hermodactylorum ʒ. ʒ.

Destillantur. Dosis est grana iiij. & quandoque. x. in optimo vino.

Addi possunt.

Ad eius præparati mastice ʒ. j.

Olei laterini ʒ. j.

Olei mastice ʒ. j. ʒ.

Dosis est à granis octo vsque ad xij.

Vnctio externa, & per os.

℥. Mastice ʒ. x. Terebinthinæ ʒ. v.

Petrolei ʒ. j.

Omnia simul destillantur. dosis est per os ʒ. j. externè vngatur, quouis die ter, sub auroram, meridiem & vesperum.

Lib. præparationum, de mastice.

Vlcerum cura.

℥. Cupri lb. j. Botri immaturi lb. v.

Aceti

240 DE CVRANDIS MORBIS.

Aceti lb.j. Salis armoniaci ℥.β.

Ponantur in digestionem vase clauso per
mensē, & fiat alcali, id est flos æris.

Addi possunt.

Ad eius floris ℥.j.

Vnguenti agrippini ℥.j.

Lumbricorum terrestrium ℥.iiij.

Fiat vnguentum.

Additio alia in lotionē.

Ad istius floris ℥.v.

Aquæ aluminis ℥.xv.

Fiat lauamentum.

Lib. præparationum, de Cupro.

*Vlcerum & vulnerum cura etiam
cum flaxis & fragmentis.*

℥. Magnetis. ℥.j.

Calcis corticum ouorum ℥.vj.

Stratificata reuerberentur per diem & no-
ctem in quarto gradu, postmodum aufer cal-
cem, &c.

Addi possunt.

Ad eius magnetis ℥.β.

Carabis ℥.ij.

Puluerisatis istis adde Oppodeltoch vel apo-
stoliconis lb.β. cum quo malagmentur.

Lib. præparationum, de magnete.

Vndimie cura.

Accipe Realgaris ℥.j.

Talci

LIBER PRIMVS.

Talci ℥.iiij.

Visci quercini, quantum satis ad incorporationem. Fiat emplastrum ad aperiendum.

Postquam aperta fuerit.

Accipe Colophoniam ℥.j.

Cerae ℥.iiij.

Resinae de bontin, ut satis sit pro formando emplastro mundificationis.

A mundificatione.

Sume Consolidam maiorem,

Aristolochiam rotundam ana ℥.liij.

Vitellorum bouorum ana ℥.liij.

Therebintinae ana, quod sat sit pro formando vnguento.

Lib. de Apost. cap. xlvij.

Vnguentorum aut Ceratorum compositiones aliquot, ad omnia Vlcera vitia experimentum.

℥. Olei mirtini.

Cerae.

Minii ana lb. j.

Cinabaris.

Florum aris.

Mummia ana ℥.ij.

Aloe epatici ℥.ij.

Oppoponaci ℥.ij.

Terebintinae lb. ss.

Fiat vnguentum.

Aliud experimentum.

q

℥. Florum

℥. Florum æris ℥. j.

Olei anethini.

Ceræ communis ana. ℥. ℞.

Colophoniz. ℥. iiij.

Olei laurini. ℥. ij.

Terebinthine. ℥. ℞.

Mummiz.

Masticis.

Thuris ana ℥. ij.

Serapini.

Galbani ana. ℥. j. ℞.

Fiat emplastrum ex arte, malaxentur oleo
verbasci.*Aliud experimentum.*

℥. Spumæ Saturni. ℥. ℞.

Ceræ rubeæ olei ana ℥. iiij.

Chelidoniæ.

Serpentinæ.

Guttosæ ana. ℥. ℞.

Masticis.

Oppoponaci.

Myrrhæ.

Mummiz.

Galbani ana ℥. j.

Aristolochiæ rotundæ.

Thuris.

Ammoniacy ana. ℥. j. ℞.

Terebinthinæ ℥. vj.

Fiat emplastrum, quod malexetur oleo de
spica, vel oleo de lumbricis terrestribus.*Aliud experimentum.*

℥. Ceræ medionis. ℥. j.

Colopho-

Colophonia. ℥. iij.

Coralli vtriusque.

Magnetis.

Calaminaris lapidis.

Carabe.

Antimonii ana. ℥. j.

Mummia.

Thuris.

Myrrha.

Masticis ana. j.℔.

Fiat emplastrum, quod malexetur oleo de
Camphora.*Experimenta dulcia quatuor.**Primum.*℥. Mummia quantum sufficit, & igne tertii
gradus aduratur in vitro, postmodum aperto
vase per euaporationem exiccetur, in puluerē*Secundum*℥. Mummia quantum sufficit, & huic af-
funde olei de vitellis ouorū ℥. iij. exiccantur
primò & secundo per descēsum iterum in cal-
cem siccentur.*Tertium.*℥. Mūmia probè contrita quātum sufficit,
& olei lini tantundem addatur, & per duos
dies digerantur. Postea affunde alcoolis vini,
quantitatem vtriusque, & biduo macerentur,
vinum euaporet, sicceturque materia, & ser-
uetur.*Quartum.*℥. Mummiam ad libitum, & aduras in ci-
nerem vsquedum alium colorem acquirat. Ex

244 DE CVRANDIS MORBIS
eo lixiuim paretur, in ficcitatem excoquatur
& consolidetur.

Experimenta duo, ex Carabe, vel succino.

Prius pro vlceribus depascentibus.

℥. Carabis.

Petrolei vtriusque quantum fatis est. Co-
quendo soluantur in liquorem, qui deinceps
exiccetur.

Alterum pro cauernosis vlceribus.

Carabe destilletur artificiose, & exiccetur
iterum.

*Experimenta duo ex Myrrha fœtidis
vlceribus curandis.*

Prius.

℥. Myrrhæ quantum sufficit, in alcoole vi-
ni degeratur per quinque dies, & exiccetur.

Alterum.

Myrrha cum Tragacantho per descensum
destillata prius, exiccetur. hac omne genus
putridorum vlcerum curatur intus & extra.

Experimenta corrosiua, in dulcedinem redacta.

Tartari dulcedo, Mummiaque calcinetur
igne vehementissimo horis xxiiij. Postmodũ
aqua Culiculæ dulcoratus exiccetur atque xv.
aut xvj. vicibus iterum vna cum vino rectificato
destilletur, & per abstractionẽ semper exic-
cetur. Postremo super marmor in aquam resol-
uatur, non pinguem, nec oleosam, quæ dulcis
euadet ad vlcera vulneraque persananda.

Vitrioli dulcedo aut Balsamus.

℥. Colcotar vitrioli, & ab eo rubedinem
abstrahe

abstrahere per aquam pluuialem, quam coagulas, & ex eodem coagulato rursus extrahe rubedinem, idque quinquies aut sexies facito vel sæpius, donec ea materia coalescat in duritiem, instar lapidis, qui ad motus linguæ summam dulcedinem referat. Hoc remedio syrones & alia grauissima curantur vlcera. Summa tamen dulcedo inest vitriolo qui ex cupro per chemiam elicitur.

Antimonij dulcedo vel Balsamus siue Mumia.

Antimonium resolue cum armoniaco sale, tū demum aqua pluuiali dulcorato, & postea exiccatum super marmor toties resolue, donec colorem rubicundissimum lymphidissimū ac perspicuum habeat. Hoc medicamentū est ad fistula, cācrosoque vlcera, venereo morbo per mixta curantur optimè.

Argenti viui Balsamus, atque dulcedo, hæmatinaque virtus.

Aqua ouorum super suam calcem destillata (in qua Mercurius extinctus sit) in rubicundissimum puluerem reducatur, ad hunc modum præparatus miram dulcedinem acquirit qua quidem vlcera nec non vulnera, etiam vesicæ, aliàs incurabilia, faucium etiam ex ingluvie præcipitati vulgaris, optimè perfectissimè que sanantur à radice prorsus.

Arsenici, & auripigmenti. Balsamus dulcedo, siue Mumia.

Fixanda sunt per sal nitri, & fixata resoluenda, Solutaq; in alébico sublimanda, & in pinguem

9 3 aquam

246 DE CVRANDIS MORBIS.
aquam reducenda hac preparatione venenum
amittunt. & sine dolore corrodentia; cauaque
vlcera per sanat omnia.

Ferri Balsamus.

Per aluminis aquam in resinam adducatur
rubicundissimam, iterationibus, seruata pin-
guedine oleosa moderata. genus omne fluido-
rum, aut humentium, & flaccidorum vlcerum
curat. Idem efficit crocus ferri, reuerberatione
in alcool adducti.

Plumbi dulcedo.

Calcinetur, & ex cineribus per acetum &
destillationem balsamus extrahatur, corpus
hoc exaltetur, & in minium per reuerberatio-
nem adducatur: aut per aquam Serpentinae
pictae, in Cerussam, vlcerum depascentium,
ignis perfici, ac deprauatorum omnium re-
medium efficitur.

Cupri balsamus.

Extrahantur flores ex eo, per botin destilla-
tum, ad laminas inunctum, in quo resolutum
fit prius, vitriolum, è cupro tractum id est è flo-
ribus eius per resolutionem, & in alcali coagu-
lationem. vlceribus corrodentibus maximè
prodest ad curam.

Chirurgiae magnae Partis iiii. lib. x.

*Unguentum ad omnia vulnera cor-
poris, intestinorum vulneribus
exceptis.*

℥. Axungiae.

Buty

Butyri ana lb.j.

Liquoris Part henionis.

Consolidæ aureæ.

Consolidæ maioris ana ℥.iiij.

Serpentariæ.

Plantaginis ana ℥.j.℔.

Omnia commixta simul, veteri suo loco decoquito, ad vnguenti, vel butyri formam.

Additio.

℥. Visci lumbricorum. ℥.℔.

Medulla bouis ℥. iiij.

Mummia nostratis. ℥. iiij.

Ceræ satis ad vnguentum in formam reducendum vestra voluite reuoluiteque recepta, videte Galenici num illa simul omnia, hoc vnicum, virtutibus æquare queant. En vobis, flocci vix facio vos.

Aliud.

℥. Butyri crudi.

Mummia.

Medullæ ana lb.℔.

Aristolochiæ rotundæ.

Consolidæ aureæ ana ℥.℔.

Simul permisce, donec liquores, & butyrū vnum fiant: Et iterum, si quid valetis, huic unico vestris omnibus receptis oculū eruite. Sed ne credatis, me vos Helueticis tātum vnguentis expeditos velle, quæ tamen in conflictibus exercituum, cuncta vestra pudeferunt chirurgosque vestros: hoc etiam perlegite.

Aliud.

℥. Mellis crudi lb.j.℔.

q 4

Succi

Succi Parthenionis.

Peruinæ.

Pirolæ, singulorum ℥.iiij.ß.

Indè mixturam facito.

Aliud.

℥. Mellis crudi. ℔.vj.

Visci Consolidæ maioris. ℔.ij.

Crocī Martis ℔.ß.

Permisceantur.

Si præscripta recepta præ manibus accēperitis (quod facile non feceritis, scio) tum primum intelligetis, ab experientia, quam enormes errores in vestris receptis hætenus commissi fuerunt, & admissi. verum si fortasse, illa nostra, & digna vobis viderentur, quam ut recipiatis (quæ communis est vestræ farinæ hominum conditio, quò meliora quæque fuerint, ut eò minoris illa faciant.) Iam altiora vobis proponā, ut sat. Sit vobis, quod contēnatis.

Aliud.

℥. Terebinthinæ.

Olei lini ana ℔.iiij.

Florum æris.

Crocī Martis.

Salis fusi ana ℥.j.

Liquoris Parthenionis ℥.iiij.

Coquantur in spissitudinem satis corporeā.

Et quamvis ego receptum hoc non vocem balsamum, ut vestra habet conditio, Quotquot habetis vos balsama colligite, quibus, huic vnico rursus oculum eruite, si quid valetis efficere.

Aliud

Aliud.

℞. Terebinthinæ.

Mellis cocti.

Succi Parthenionis.

Serpentariæ ana ℥.j.

Coquantur simul in suam spissitudinem.

In hisce meis receptis quærite, si corpus vnicum vltamarinum inueniatis. Dico vos plus imposuisse hominibus, vestris illis vltamarinis, quam probè cum ipsis egisse. Cæterum credite mihi fideliter asserenti, Græca, & Arabica recepta, regiones alias omnes, præterquam suas, perditè seducere.

Aliudreceptum in quo Mummia potentissimè dominatur, ad omnium vulnerum curam.

℞. Olei anetini.

Lini ana ℥.j.

Terebinthinæ lotæ ℥.iij.

Carabis trii ℥.j.

Colchotarisi.

Croci Martis.

Florum æris ana ℥.ij.

Fiat viscus.

Aliud simile.

℞. Olei ouorum ℥.x.

Olei nucum ℥.j.

Olei lini ℥.β.

Carabis contusi ℥.ij.

Coquantur in viscum, & adde, visci consolidæ maioris, & lumbricorum ana ℥.β.

Quid opus multa variaque recepta ponere mecum duo vel tria tantum ad omnium vul-

250 DE CVRANDIS MORBIS
nerum genera sufficiāt, Mihi magis tribui pos-
set inscitia, quam laudi: sed factum ea de causa
putetis, vt solum constet omnibus, quam vitia
contemptu digna vestra sint, & minimum
eorū quæ prescripsi, hoc loco, certo certius, om-
nia quæ scripsistis vnquā excellat. Verum chi-
rurgorum varia capita, sensusque diuersi, vt vi-
ni placeat illitus, huic vnguenta, potiones vul-
nerariae tertio, quarto frixum, & quinto lixum
arridet, vt omniū appetitui satis fiat in simili-
bus, hæc plura notate quæ sequuntur, satiate-
que vos in omnibus.

Chirurgiæ Paruæ lib. j. De mummiæ.
cap. iij.

*Vulnerum sticticum fodicorum.
Emplastrum.*

℥. Cēræ, Litargyrij ana ℔. j.
Calaminaris. Colophonix ana ℥. ij. β.
Olei communis ℔. j. β.

Liquefcant igne leui simul Colophonia, o-
leum & cera, postea Litargyrium & calamina-
ris in puluerem trita, sensim iniiciantur, & in
spissitudinem emplastri coquantur, incombusta.
Postmodum ea quæ sequuntur addenda
sunt.

Additio

℥. Oppoponacis. Serapini. Bdelij, Ammo-
niaci, Galbani ana ℥. j.
Præparentur tamen, id est, in aceto coquā-
tur

LIBER PRIMVS. 251
tur priusquam aliis admisceantur.

Additio secunda.

℥. Corallorum alborum & rub.

Mummia, myrrha,

Thuris ana. ℥. j.

Antimonii ℥. β.

Croci martis. ℥. ij.

His pulueratis admisce partem larygnæ & masticis, & liquata simul omnia effundas, oleoque hypericonis & lumbricino, cum additione ℥. β. Caphuræ pinsito manibus in emplastrum & serua. Nec est quod sub lunari globo quæras melius isto.

*Alia forma vulnerum, vlc erumque fodicorum
emplastri stictici.*

℥. Galbani,

Oppoponacis ana. ℥. ij.

Ammoniaci.

Bdelii ana. ℥. ij.

Terantur omnia minutissimè, & in olla fictili vitreata posita necnon aceto vinaceo forti perfusa macerentur per diem naturalem. Postmodum igne suauis carbonum coquantur, ut gummi sensim liquecant, quo percepto, in saccum effusa colentur, exprimantur, & separantur à fecibus abiiciendis. Colatura hæc rursum bulliat in olla ad euaporationem aceti, agitando semper ne forte adurantur gummi, serua tantisper. Postmodum accipe olei oliuarum ℔. ij. Cera nouæ ℔. β. quæ in ollam posita sensim liquecant. Iniiciatur tandem litargyrii minutissimè triti ℔. j. β. & agitentur omnia simul

mul vt permisceantur, & spadicei coloris fiant
Deinceps accipe gummi prius coctorum ad
quantitatem nucis, qualibet vice, imponantur
quousque mixta colliquataque sint omnia: vi-
dendum interim ne plus æquo caleſcāt & effere-
ueant, cum ex ſui propria natura gummi cali-
da ſint. Poſtremò tandē addito quæ ſequuntur.

℞. vtriuſque Ariſtolochiæ.

Calaminariſ.

Mirrhe.

Thuriſ ana. ℥. j.

Tritis omnibus terendis & iniectis affunda-
tur olei laurini, ℥. j.

Terebinthinæ puræ. ℥. iiij. Coquantur agi-
tando ſumma cum diligentia. Bacillo intincto
guttulas aliquot in aquam ſtillare finito, ſi di-
gitis adhæſerit materia mollis, coquatur diu-
tius donec dureſcat. Tum demum ab igne de-
poſita, in magnā peluim aqua plenā effunda-
tur, ad manib, oleo chamemelino, vel roſaceo
perunctis pinſatur, aut malagmetur horis tri-
bus vel quatuor, & ſeruetur ad uſum. quadrage-
ſimo poſtmodum anno, æquē bonū erit, atque
primo recensque compoſitum.

Uſus & vires.

Iſtius emplatri virtutes ſunt innumeræ, ad
vlcera vetera nec non recentiſſima: ſiccant, mundifi-
cant, carnem bonam producit, conſolidat, ac ſa-
nat, vna ſeptimana magis quam aliud integro
menſe: putreſcere non ſinit bonum, aut corrup-

pi,

pi, nec malam carnem excrescere, nervis truncatis, aut contusis optimum est remedium, ferrum, lignum, plumbum, & alia quæque de vulneribus extrahit, superpositum eis tantū. Venenosorum animalium curat morsus, ictusque: maturescere facit apostemata cuncta superpositione sola: contra cācrum, fistulam, ignem perficum, &c. est excellentissimum: & mitigat omnes dolores.

Ulcerum cura per antimonium præparatum.

℞ Antimonij.

Tartari calcinati ana ℔.ss.

Alcool vini sesquimensuram.

Mixta simul per alembicum destillentur, tādū donec resoluta sint. Huius dissolutionis accipe ʒ.ij. alcool vini ʒ.ʒ. & paulatim exiccari finito, & postmodum super marmor loco humido in oleū solui. Maior cura vix potest ad vulnera reperiri, capitis vulnerib. tamē exceptis.

Addi possunt.

Huius olei antimonij. ʒ. viij.

Succi tartari crudi.

Olei mirtillorum ana ʒ. v.

Fiat mixtura, de qua si alternis diebus tantum semel vulneribus indatur, in modum liniamenti, ab accidentibus tuta redduntur.

Lib. de præparationibus tractatu i. de antimonio.

Vulnerum

Vulnerum cura per Balsamum.

℞. Mummiā cum æquali pondere mellis, admixtis floribus hypericonis, & vase conclusa vitreo sigillato, ponantur in digestionem septimanis quatuor. Postmodum seruetur hoc digestum, quo humectanda sunt assidue vulnera donec persanata sint.

Libello peculiari, de chirurgia vulnorum.

Vulnerum cura per Balsamum

℞. seminis hypericonis quantum voles & ex eo fac oleum per expressionem, aut destillationem, cui terebinthinæ pondus addatur æquale, cum optimo vino rubeo bulliant per horam. Deinceps oliuarum olei, quantum aliorum medietas fuerit, addatur, & iterum per horam bulliant vt prius. Tum demum adiungatur bona florum perforatæ quantitas, & vinum vt antea, bulliantque per sex horas, vel vsque dum vinum totum absumptum fuerit, oleis & floribus ad solem digestis per mensem.

Addi possunt in correctionem & augmentum virium.

Flores centaureæ, thus, myrrhæ mummiæ, preparata, singula, vel non, ad libitum. Item terebinthina destillata, cum floribus hyperici affusa, postea digesta per mensem ad solem.

Rursum

Rursum addi posset hypericonis semina, & iterum digeri per mensem. Postremò tantum terebinthinæ lotæ, quantum est totius præcedentis compositi medietas affûdi poterit, & simul omnia soli exposita digeri per mensem. Vfus ad vulnera est, vt guttatim infundatur eis flammæque repleantur, semperque madida hoc oleo contineantur.

Libello præparationis, hyperici.

*Vulnerum cura per lithargyrium
preparatum.*

℞. Lithargyrij per acetum quater albificati. ℞. ss.

Succi parthenionis.

Consolidæ minoris.

Aristolochiæ rotundæ ana.

Misce cum muscilagine lubricata.

Addi poterit.

Ad huius lithargyrij ℥. iij.

Olei de camphora ℥. j.

Croci Martis ℥. iij.

Fiat linimentum, quo vulnera die quolibet semel aut ad summum bis illinantur.

Lib. de præparationib. de lithar.

*Vulnerum & vlcerum, ac Morborum externorum cura, per Mercurij
preparatum maximum.*

℞. Maximi præparati mercurij ℥. ij.

Myrrhæ

Myrrhæ optimæ ℥.ss.

Camphoræ grana vj.

Croci grana v.

Oleipuri cariophyllorum grana v.

Olei eiusdem mixti ℥.v.

Fiat vnguentum, quo cuncta vulnera & vlce-
ra quantumvis separata peruncta sanantur &
quiuis alij tumores atque defectus.

Vulnerum cura mirabilis,

magnetica.

℥. Herbae persicariæ, vel piperis, aut sangui-
nis aquatici, aliàs nuncupatæ, quantum voles,
in aqua recēti lotæ vel simpliciter madefactæ.
Contusa super vulnus applicetur, vel contin-
gat solum aliquandiu postmodum aliquo
loco humido sepeliatur, lapideque ingenti ag-
grauetur, vt citius putrescat. Statim atque pu-
truerit, sanabitur vulnus quod attigit. Item
equis in dorso læsis, quem applicatur integra
totaque inter sellam & dorsum, quantò plus
fatigatur equus, tantò melius curatur vulnus
eius. Causam quære.

Libello præparationis persicariæ.

Vulnerum cura.

℞. Cupri ℔.ss. Terebinthinæ destillatæ ℔.j.

Salis vulgi ℥.j. vitrioli ℥.ij.

Misceantur & recondantur in vas clausum,
tribus mēsis, tum demum erit optimum bal-
samum.

Addi

Ad eius ʒ.j. addatur olei communi ʒ.j.

Addi possunt.

Ad eius floris præparati ʒ.j.

Olei anetini ʒ.iiij.

Olei vitellorum ouorum ʒ.ij.

Fiat linimentum.

Alia additio.

Ad eius floris ʒ.ʒ.

Aloes hepatici ʒ.j.

Liquoris consolidæ ʒ.iiij.

Misceantur in formam liquoris viscosi.

Lib. præparationum, de cupro.

*Vulnerum cauernosorum, æstiomenum,
putridorum, humidorum, sca-
biei, atque pruritus
cura.*

℞. Aluminis rupei lb. ij. aceti albi lb. ʒ.

Salis fusi vertonem vnum.

Fiat mixtura cum bullitione vsque in coa-
gulationem & lauentur vlcera.

Lib. præparationum, de Alumine.

Vulnerum cura.

℞. Terebinthinæ lb. j.

Aristolochiæ rotundæ ʒ.iiij.

Lumbricorū terrestrium ʒ.vj. Destilla.

Vel.

℞. Terebinthinæ lb. ij.

r

Olei

Olei communis vertonem j. vel ℥. iij.

Olei laurini ℥. j. destilla.

Addi possunt.

Ad alterutrus destillati ℥. ij.

Consolidæ maioris ℥. ss.

Aristolochiæ rotundæ recentis.

Aloes hepatici ana ℥. iij.

Fiat cataplasma.

*Alia additio tam vulneribus quàm vlceribus
accommoda.*

Ad suprapositæ terebinthinæ destillata ℔. j.

addatur croci veneris & croci Martis ana ℥. j.

Digerantur septem vel octo diebus, & vul-
neribus aut vlceribus superligentur bis in die:

Lib. præparationum, de Terebinthina

Vulneraria potio.

℥. Olei de semine porosæ vel hypericonis
℔. quadrantem, cui flores eiusdem impone, ad
libitum. Digerantur ad solem pro more con-
sueti. Postmodum recentibus adhuc floribus
repleatur, idque vicibus aliquot repetendo,
semperque digeri permittendo, quò sæpius, eo
melius. Bibantur vt moris est cū aliis vulnera-
riis fieri singulis diebus ter, manè, sub meridiē
& vespertinū coclearia duo, cum decem coclea-
ribus optimi vini: vel totius mixti huius co-
clearia duo qualibet vice, prout videbitur ex-
pedire.

Addi possunt.

Ad eius potionis compositionem Theriaca
& Mitrida

& Mitridaticum selectiss: simulque digeri ad solem. Dosis sit pro discretione medici.

Libello præparationis hyperici.

Vulneraria potio.

℥. Radicis ciclaminiis ℥.β.
Herbæ diapensia candida M.j.
Solidaginis media M.β.

Decoquantur in ℥.β. vini. ad consumptionem tertia partis.

Addi possunt.

Ad huius decocti ℥.iij.

Olei cariophyllorum destillati ℥.j.

Commisceantur in potionem, de qua singulis diebus ter hauriatur.

*Vulnerum pulueres conglutinant
& consolidantes.*

Pulueris conglutinantis Compositio

Prima.

℥. Boli armeni ℥.iij.
Dissoluas in aqua aluminis, Postea per distillationem abstrahatur, & ad siccas feces eius modi recens priori similis aqua affundatur, abstrahatur, & affundatur denuo, toties donec bolus in oleum conuertatur, hoc ipsum exiccatum ad solem pulueretur, & addatur pulvis ex.

Carneoli ℥.β.

Mummia ℥.ij.

F 2

Isto

Isto puluere, vulnera bis in die conspersa,
& sticticis fodicatorum emplastris colligata,
curantur absque tumorum, inflammationum
duritie, vel calorum, aliorumue symptomatū
periculo.

Pulvis alius vulnera conglutinans,

℥. Pruna sylvestria immatura, vel gallas
immaturas.

Succus ab eis expressione tractus, coqua-
tur in spissitudinem, eius octava pars addatur
consolidæ maioris optimè contusæ hæc in alu-
minis aqua per se facta, coquantur omnia si-
mul, & siccentur in sole, &c.

Pulvis alius vulnera consolidans.

℥. Thuris.

Myrrhæ.

Masticis ana ℥.ß.

Corallorum rub. ℥.ij.

Aloe epatici ℥.ij.

Misceantur, & fiat pulvis qui præcedentibus
addi potest.

Pulvis alius conglutinans vulnera.

℥. Succos prunorum sylvestrium imma-
turatorum, & gallarum etiam immaturarum.

Saniculæ.

Pyrolæ.

Ophioglossi singulorum. ℥.v.

Siccentur ad solem, & ubi semisicci fuerint,
addantur Gummi ammoniaci præparati ℥. ij.
Deinde siccentur, & conseruentur in sicco.

Notandum interea his non utendum esse
pulveribus absque sticticis vulnerum empla-
stris,

Chirurgiæ magnæ partis j. libri. ij. cap.
septimo.

Cura vulnerum per oleum Antimonij.

Salis gemmæ calcinati ana libras iij. De-
stillā simul per retortam, & fortissimum Atha-
nar, & post dies tres naturales, habebis oleum
valde rubeum, cuius vires & facultates in de-
speratis vulneribus exprimi vix possunt.

℥. Cuprum optimū, & adure vel calcina sulphure prius. Postea solue calcem eiusmodi per aquam fortem, deinde congela, & adde cōgelato pulueri huic, liquefacti salis duplum. Postmodum sublima per reuerberatorium, in puluerem viridem & leuem qui vulneribus inspersus, breuissimè, & perfectissimè curat.

Destillatio, cuius in præcedentibus est facta mentio, non absimilis est ei, quæ fit ad oleum vitrioli, in Athanar, id est in furno superius, cooperto, quibusdam spiraculis ad latera patentibus. Primò sub retorto vase vitreo argilla compactissima, vel sapientiæ luto circumquaque munito, succédatur ignis levis ad modum

primi

primi gradus videlicet: Post aliquod tempus vel temporis quartam partem, augendus erit ad secundum vsque gradum. Rursus tempore medio fortificandus vsque ad tertium gradum, vt prunæ, vas retortum attingât, & ad vasis dicti mediam fermè partem conscendant. Tribus quartis temporis destillationis absumptis, ad quartum ignis reuerberatorij gradum veniendum est, scilicet, vt prunæ superius vas & ad latera totum circudent. Ignis eiusmodi continuandus erit, vsque dum vas recipiēs liquorem destillatum, spiritibus materiæ, tinctum non sit amplius. Quo percepto, certior factus, nullos spiritus esse residuos in vase retorto, frigeri singula finito, seruatoque id quod vase recipiente continetur. Notandum tamen ignis iam positum regimen, ad abbreviationem temporis esse. Tediosum porrò, tribus diebus naturalibus, noctu diuque destillationi vnica, hominem assiduè astrictum esse, licet etiam habeat socium, alternatim subleuatem. Expertus sum in oleo vitrioli iuxta processum à me datum, octo horis totum negotiū absolui posse, & exactius quàm quatuor diebus, aut pluribus cum suis noctibus continuis (vt multi scripserunt, & ipsemet Paracelsus) insudando. Nisi horis octo pellantur spiritus, à mediis mineralibus, igne graduato, quem docuimus: nec totidem diebus cum suis noctibus fiet igne quantumuis vrgentissimo, flammeo vel fusionis. Sunt alii tamē reuerberatorij furni, ad calcinationem, & non ad destillationem extructi

extructi, quorum vbi res postulabit infra, mentionem faciemus. At memini supra de sublimatione Veneris dictum, ad cuius executionem, opus est alia furni reuerberatorij structura, quam hactenus attigimus. Etenim tegmē furni foratum esse decet, vt cucurbitæ lutatæ, colum oblōgum, Venerem solutam, calcinatam, & salī permixtam, continentis, promineat, sursum erectum, & galea cæca vel rostrata cum recipiente, ad respirationem, contactum, commissuris optimè curatis. Ignis & hoc loco, vt in omnibus aliis per suos gradus est gubernandus, iuxta materiæ qualitatem. Experientia quemlibet industrium, ac diligentem huius artis amatorem docebit, vbi non pigeat manus in pastam, vel carbones (quod aiunt) inferre.

Chirurgiæ Mag. Partis j. lib. ij. cap. 9.

Vulnerum remedium extrinsecum.

Accipe Sameth optimè combustum, & in albedinem calcinatum, cui circulatum adde minus. Destilla postmodum, vt siccissimum caput mortuum in fundo maneat, vtque vitrum candeat igne vehementi. Deinceps recens affundas, & fac vt prius, idque tamdiu repetas, donec circulatum ab eo dulce penitus recedat vt ex seipso est. Postremò resolui finito per seipsum, & resolutum erit optimum præ cunctis omnibus remedium ad vulnus omne.

Vlcerum remedium extrinsecum.

℞. Balsami ad vulnera præparati, iuxta processum de extrinsecis archidoxorum, ex Sameth. Balsami ex rubigine facti, per eandem artem ana ℥ij. istis in vnum permixtis adde ℥ss. olei ferri. Mixta simul omnia superponantur vlceribus, & lauentur indies, vt expedire videbitur, & emplastrum consolidatiuum apponatur, quod ad vlcera docuimus. Balneationes itaque prosequeris in finem vsque sanationis. Ligamentis optimè comprimenda membra, in repressiōem concurrentium accidentium.

Macularum remedium extrinsecum.

Superius corrosiuo specifico satis explicuimus, qua ratione cutis & maculæ sint auferendæ, nunc verò quo remedio rursum carni suæ superducenda sit, audiamus.

℞. Balsami ad vlcus, iuxta doctrinam Archidoxorum in extrinsecis præparati. Terebinthinæ lotæ, lumbricorum, ac oorum oleorum ana. partes æquales, His nudatam sua cute carnem lauabis omnem. Post curam hanc, nulla requiritur amplius. Eius medicamenti proprietas est, vt nouum cum cute noua, colorem inducat, ac duritiem naturalem, sic vt præcedentibus maculis contaminari latius nequeat.

Lib. Archidoxorum, de extrinsecis.

Vulne-

Vulnerum dolorum sedatio.

℥. Radices hyosciami, quod satis videbitur, digerantur in aceto rosaceo. fiat ex eis epythema ad solem. & lintei panniculie madefacti superponantur, sed tepidi, idque sepius donec sedetur dolor.

Spasmus vulnerum.

℥. Oleum terebinthinæ quod in eius destillatione primò effluit: hoc & oliuarum oleo locus affectus, & circum vicinæ partes vngendæ sæpius, &c.

Vulnerum mundificatiuum.

℥. Sal armoniacū à tartaro sublimatum, & inde super marmor dissolutum, vulneribus infusum, aut lotionibus, &c.

*Vulnerum accidentia remouentur
& evitantur in hunc modum.*

℥. Viride oleum vitrioli, vel oleum laterinū tepidum, & lotionem vel infusionem curabis vulnera quæque.

Chirurgiæ magnæ Partis j. libr. ij. cap. xv.

Vulneribus stiptica Virtus exicata, & incarnatiua.

℥. Limaturæ ferri lb. j.

℥ 5

Salis

Salis communis lb.ß.

Aquæ fontanæ, quantum sufficit pro incorporatione. Septem septimanis ita maneat, postmodum reuerbera tamdiu donec in puluerem omnino redigantur.

Addi possunt.

Ad huius croci ʒ.j.

Boli adusti ʒ.iiß.

Terræ sigillatæ ʒ.v.

Fiat puluis, ad vulnera vlceraque. Intra corpus tamen cum vino bono rubro propinetur. Dosis esto ʒ.j.

Lib. præparationum, de ferro.

*Vulnerarium vnguentum
primum.*

℞. Butyri mense Mayo collecti, & crudi libram vnam.

Plantaginis vtriusque.

Pyrolæ vtriusque.

Betæ foliorum cum radicibus ana. M.j.

Ophioglossi M.iiß.

Omnia simul trita vitro clauso recondantur, & in sole ponantur ad digestionem, colectur quod separaturn fuerit, & seruetur residuum.

Vulnerarium vnguentum secundum.

℞. Mayalis Butyri libras tres.

Conso.

Consolidæ maioris libram.

Ophioglossi libram j.ß.

Vermium terrestrium purgatorum libram ß.

Aristolochiæ viridis. ℥.iiij.

Omnia contusa pultium instar seruentur loco frigido, & si quæ separata sit humiditas, abijciatur. Antiquorum hætenus vsus hic fuit. Paracelsi verò, quis sit, audite.

Vulnerarium vnguentum

tertium.

℥. Radices & herbas, quas ex prædictis & subsequenter eligere malueris, virides, & instar pultis contere, quibus adde vini parumper, optimi, donec copertæ sint. Duplici vase, cantharo clauso, per Maris balneum coquito horis decem. Postquam frigefacta fuerint omnia, exempta conterito simul, & per linthæum vel setaceum transire facito quæ poterunt.

Hæc vna cum fauo mellis crudo, non separato melle vel cum butyro solo, vel ambobus permixtis, in cantharo clauso rursus coquantur, & calida per pannum, aut setaceum transeant aut pressa torculari. Succus hic in alembico rostrato, ponatur ad solem, vt repurgetur à phlegmate. Postea positus in lagenam vitream clausam, soli fuerit exponendus, & in vnguentum reservandum.

*Vulnerarium vnguentum quar-
tum cum resina la-
ricea.*

℞. Vitellos ouorum xx. misce cum Resinæ
lariceæ libra, donec flauum inde fiat vn-
guentum. Cui adde.

Consolidæ maioris contusæ minutum
℥. iij.

Aristolochiæ pariter tritæ ℥. j.

Farinæ hordeacæ. ℥. vj.

Permisce simul in vnguentum, quo vulnera
cuncta sine puluere, curari poterunt.

*Vulnerarium vnguentum quin-
tum vna cum resina
abietina.*

℞. Medullarum crurium bouis parū, in Re-
sinæ abietinæ libra β. clara, super ignem
lentum solutarum.

Commisce fortiter, & in mortario calido,
cum æquali pondere.

Consolidæ maioris, &
Lumbricorum terrestrium, reduc ad for-
mam vnguenti, quo feliciter curato vulnera
quæque.

Chirurgiæ magnæ, Partis j. libri ij. ca-
pitulo tertio.

Vnguenta

Vnguenta, quibus vtendum, post venereorum vlcerum fluxiones.

℞. Litargyrij.
Minij ana ℥.℔.
Olei mirtillorum ℥.iiij.
Aloe epatici ℥.j.℔.
Florum æris præparati ℥.iiij.
Terebinthinæ ℥.ij.
Fiat vnguentum per coctionem, &c.

Aliud ad omnia vlcera venerea persananda.

℞. Olei de mummiæ ℥.iiij. & ℥.j.
Florum æris ℥.℔.
Mastices.
Myrrhæ.
Thuris.
Mummiæ ana ℥.ij.℔.
Aloe epatici, quantum sufficit.
Terebinthinę lotæ ℥.iiij.℔.
Fiat vnguentum &c.

Aliud ad eundem effectum.

Argentum viuum per salis nitri vires in olei formam adducatur, & tum demum vnguentis permisceatur, ad curationem vlcerum. Et quantò magis ex venere sint orta, tanto citius curat.

Chir. mag. Par. iiij. lib. x.

Vulnerum

*Vulnerum consolidatiuum aut
in carnatiuum, etiam
vulcerum.*

℞. Mercurij præparati in puluerem ℥.ij.

Aquæ Cæsaris ℥.x.

Reduc per destillationem in Balneo vicibus aliquot, & redigetur in oleum. Citissimè vulnera curat, & vlcera. Verum, quia spumam efficit & denigrat ossa, cum cautela vtendum erit eo.

Lib. præparationum, de argento viuo.

Vulnerum incarnatiuum.

℞. Cinerum plumbi vel cerussæ lb. j.

Coquantur in aceto quatuor horis, & erūt consolidatiuum in vulneribus optimum, & bonas carnes ponent.

Lib. de præparationib, de plumbo.

Vulnerum profundorum lotiones.

℞. mellis, vini, aluminis, salis: &c. quantum videbitur & per syringam impelle ac abstrahe toties, donec liquor iste clarus exeat è vulnere potionibus interim vulnerariis vtendum erit, & vulnerariis emplastris.

Morsuum venenosorum a canibus, remedium.

Detur patienti aqua frigida, vel ceruisia, in potum, idque tanta abundantia, vt nauseam plurimam inferant, & vomitum. Cibisque frigidissi-

gidissimus adhibeatur eadem superfluitate. Pariter administretur serum lactis, in quo bullerint folia rosarum & fenæ, cum pauca Benedicta laxatiua.

Morsuum viperarum cura.

Detur patienti potandum oleum in quo, calibscandens extincta sæpius fuerit: ad pondus huius olei, addantur ℥ ij. pulueris corallorum, rubeorum, & specierum de gemmis ℥. ℞. primus potus sit calidus, reliqui verò frigidi, singulis diebus quinquies. Deinceps potus eius patientis & vinū sit, optimę theriacę permixtum, & quouis haustu 3. ℞. corallorum rubeorū. continuandę portiones istę, donec signum euidens appareat salutis alicuius. Vbi nimia sitis inundat patientem, administretur potandum lac calidum cum corallorum puluere. Si mors in propinquo sit, administretur ladanum ex nostris arcanis. Vt infra docebitur suo loco. Philonium Persicum etiam, eiusmodi potionibus admixtum est optimum.

Chirurgiæ magnę, Partis j. lib. iij. præfatione.

Vulnerarium cum oleo vel balsamo medicamentum.

℥. Horum alterutrius corporis libram florum Camomillæ.
Rosarum rubearum.
Prunellę ana M. j.

Hyperico nris

Hypericonis Man.ij.

Centaureę.

Chelidonię ana Man.ß.

Cum oleo vel terebinthina misce simul in lagenâ vitrea clausa & per duos menses in sole digeri permittet. Hoc medicamento, vulnera sanantur admiranda sine dolore. Poteris anno post completo per expressionem antiquis flores ab oleo dicto, vel balsamo separare, floribusque recentibus ut prius virtutes eorum innovare: siue crudū, siue destillatum sit oleum prius, vel terebinthina.

*Vulnerarium oleum secundum,
vel balsamum.*

℞. Corporis dicti, videlicet olei, vel

Terebinthinę, quod sat esse videbitur.

Ophioglossi.

Pyrolę minoris.

Agrimonię.

Saniculę ana Man.j.

Florum hypericonis. M. ij.

Consolidę maioris Man.ß.

Vermium terrestrium repurgatorum numero centum.

Confunde simul, & ad solem pone, donec digesta sint. Isto balsamo vel oleo, vulnera citra dolorem omnem curantur.

*Additio, qua fortiora validioraque
redduntur hæc balsama.*

Addere poteris compositioni præpositę,
Mum-

Mummiæ.

Masticis.

Myrrhæ.

Thuris ad libitum.

Loco florum semina dictarum herbarum,
hyeme sumi possunt, ac in eisdem corporibus
digeri, & calido conseruari loco, &c.

Vulnerum balsamum tertium.

℥. Olei communis libram β.

Therebinthinæ ℥. iij.

Florum hypericonis tantū vt oleum in
mollem pastam, contusione, ferè reddatur.

Horum tertiam partem adde verbasci, & vi
ni albi sesqui mensuram affunde,

Coquantur omnia, donec vinum absumptū
fuerit. Postmodum soli per tempus exponatur
Laudabile balsamum erit ad mirabiles effe-
ctus.

*Vulnerarium balsamum cum ver-
nice carabis.*

℥. Vernicis ex carabe flaua decoctæ quan-
tum videbitur expedire,

Herbis & floribus antea dictis imbibatur:
folique digerendum totum hoc exponatur, cui
si ter tantum addatur masticis, quantum ipsa
vernix fuerat, &c.

Myrrhæ.

Thuris ana medietas eius, & quum in
digestione

274 DE CVRANDIS MORBIS.
digestione fuerint, iuxta proportionem com-
positi, Mummiæ portio, longe mirabilius bal-
samum efficietur.

Eadem vernix, si cum oleo vulnerali supra
dicto, vinoque decoquatur, admirandas virtu-
tes acquirat.

Chirurgiæ magnæ Partis. j. libri ij. capi-
tulo quarto.

*Vulnerum stictica fodicorum vn-
guenta.*

Primum vnguentum

℞. Cerae libram.

Picis græcæ ℥. iij.

Ignem lento carbonum liquefiant, & sequen-
tium in pulueres iniiciantur.

Carneoli.

Corallorum rubeorum & alborum.

Magnetis.

Calaminaris lapidis ana ℥. β.

Carabæ

Masticis.

Thuris ana ℥. vj.

Myrrhæ.

Mummiæ ana ℥. j. β.

Contusa minutissimè paulatim infundan-
tur & successiue, mixta simul optimè spatula
postquam fuerint, admisceatur ℥. j. β. Terebin-
thinæ, semper agitando, quousque frigeat.
Postmodum, impastentur omnia, manibus a-
xungia titimalli piscis, illitis, ad vulnera nedū
verum

verum etiam ad vlcera quæuis, in vnguentum
validissimum.

*Vulnerum ficticum fodicorum
vnguentum secundum.*

℥. Cera virginæ.

Picis græcæ ana libram.

Terebinthinæ ℥. iij.

Liquefiant igne lento super prunas, quibus
commisce pulueres infra scriptos.

Mastici ℥. iij.

Carabis flauī ℥. j. β.

Permixa simul omnia coquantur leuiter,
ad quartam horæ partem. Mox inde

Mummia ℥. ij.

Thuris.

Myrrhæ ana ℥. β.

Aloe epatici ℥. j. β.

Admisce semper agitando, quoad frigescent,
& manibus axungia dicta prius illitis, impa-
stentur, addita.

Caphuræ ℥. β.

*Vulnerum ficticum fodicorum
vnguentum tertium.*

℥. Cera libram.

Colophonæ.

Picis nigræ communis ana. ℥. iij.

Liquefactis impone.

f 2

Gummi

276 DE CVRANDIS MORBIS.

Gummi ammoniaci ℥.ij.

Bdelij ℥.j.

Magnetis per se tusi ℥.v.

Carabis flauī ℥.iij.

Mixta simul, impastentur cum oleo vitellorum ouorum, excellentissimum erit etiam in restaurationem perditorum ab imperitis chirurgis vulnorum, &c.

*Vulnorum sticticum fodicatorem
vnguentum quartum.*

℥. Olei communis.

Ceræ virginæ.

Litargyrii aurei puluerati, singulorum libram.

Liquefacito coquitoque simul, donec in emplastrum, vel in ceratum reducantur. Cui subsequenter additionum, quamlibet admiscere poteris, vt sequitur.

Additio prima.

℥. Armoniaci.

Bdelij ana ℥.β.

Galbani.

Oppopanaci ana ℥.vj.

In aceto soluta coctaque, nec non per pannum lineum vel setaceum colata, in emplastrum excoquantur, quod quidem cerato præmisso commisceri potest adiunctis Calaminaris lapidis.

Corallorum amborum.

Magnetis

LIBER PRIMVS.

277

Magnetis ana ℥.j.β.

Thuris.

Masticis ana ℥.j.pulueratis.

Postremo addantur.

Terebinthinæ ℥.iiij.

Olei anetini ℥.β.

Cum axungia titimalli, vel cum alio quouis oleo, in emplastrum subigantur.

Additio secunda.

℥. Ceroti prædicti, quod videbitur.

Oppopanaci præparati vt supra. ℥. iiij.

His optimè permixtis adde.

Mummia ℥.iiij.

Aristolochiæ.

Masticis.

Thuris.

Myrrhæ ana ℥.β.

Terebinthinæ ℥.iiij.

Olei laurini ℥.ij.

Caphuræ ℥.ij.

Impasta cum oleo camemillæ.

Additio tertia

℥. Ammoniæ præparati, vt supra ℥.v.

Sanguinis draconis ℥.ij.

Colophonie ℥.iiij.

Picis naualis ℥.j.

Thuris.

Masticis ana ℥.vj.

Myrrhæ ℥.j.

Terebintine ℥.iiij.

Mixta prædictis impasta cum oleo laurino.

f 3

Vulnerum

*Vulnerum sticticum fodicorum
emplastrum aliud, ad sympto
mata remouenda.*

℞. Cere virginæ.

Olei vulneralis supradicti ana. libram
& semis.

Lytargyrij aurei libram.

Calaminaris lapidis libram semis.

Reduc ad formam cerati: cui mox addes.

Vernicis cum vulnerariis herbis temperatæ li-
bras iij.

Terebinthinæ lotę, quod sufficiat.

Coquantur in ceratum, addendo gummi,
pulueresque supradictos, iuxta præscripta,
quos volueris, & in emplastrum reducendo
quousque debitam formam acquirant.

*Vulnerum stictica fodicorum
emplastra preparandi
modus.*

Iuxta Paracelsum optimus.

℞. Lithargyrium aureum: quantum voles
hoc in vernice coctum horis decem, ac dum
fiat massa dura. quæ puluerari se permittat. In
ceratorum dictorum aliquo dissoluto, cum re-
liquis, vt Gummi, pulueribusque misceantur
iuxta præscriptum ordinem. Id ipsum inter ce-
tera quęuis, opti mē successit mihi.

Chirurg

*Vulnerum & vlcerum omnium mun-
dificatiuum vnguentum, per arseni-
cum, triplici modo præparatum, &
separatum à suo veneno, in Mum-
miæ, Balsami, & liquoris formas.*

Mummiæ arsenicalis formula.

℞. Arsenici albi ℥.vj.

Salis fusi, Colchotarisi ana ℥.j.β.

Commisceantur & reducantur in secundo gradu reuerberationis horis tribus vel qua-
tuor, extractum iterum tundatur & præpare-
tur vt prius, idque ad minimum quinquies,
quod eleuatum est semper excipiēdo, fecibus
abiectis.

Addi possunt.

Ad huius mummiæ. ℥.j.

Liquoris terebotib, mærrhæ ana ℥.ij.

Fiant in modum olei, quo singulis duode-
nis horis vtendum.

Balsami arsenicalis forma.

℞. Arsenici albi ℥.x.

Talcis ℥.iiij. calcis viuæ ℥.xv.

Fiat mixtura quæ reducatur in quartum
reuerberationis gradum, 24. horis. & quum ele-
uatus fuerit in vitri formam, accipe, fecib. abie-
ctis, in quibus venenum remāsit. Eleuatum tri-

f 4 tum

280 DE CVRANDIS MORBIS
tum vitro reconditum, vel super marmor hu-
mido loco positum, in oleum conuertetur.

Addi possunt.

Ad eius balsami 3. iij.

Olei vitellorum ouorum 3. x.

Terebinthinæ destillatæ 3. j.

Fiat mixtura cuius vsus, vt mummiæ dictæ,
singulis duodenis horis innouandus.

Liquoris arsenicalis forma.

℥. Arsenici crudi & albi lb. ʒ.

Salis nitri lb. j.

Salis gemmæ 3. ʒ.

Contere minutissimè, ac reduc in apertam
reuerberationem 24. horis. His ita coniunctis,
arsenicus tribus horis cander, postea liquefit,
quo percepto, in aquam effundatur, & extrahi
tur eius alcali.

Addi possunt.

Ad istius alcali 3. xv.

Corticum malorum granatorum 3. vj.

Thuris 3. j. Muscilaginis de botin 3. iij.

Fiat mixtura.

Notandū in his, reuerberationes duas prio-
res fieri vasis clausis, ad modum sublimationis
tertiam verò aperto vase. &c.

Lib. præparationum in arsenico.

Vulneraria potio prima.

℥ Saniculæ.

Pyrolæ, Centaureæ.

Betonicæ, ana M. j.

Consolidæ

Consolidæ regalis,
Agrimonix, ana M.ij.

Coquantur in vino veteri, albo, & optimo,
clauso cantharo per calorem balnei Maris, vna
hora vel altera, vt vinum respirare nullo mo-
do valeat.

Vulneraria potio secunda.

℥. Ophioglossi, M.ij.

Alchymille, M.ij.

Pyrolæ minoris, M.j.

Periclimeni, M.j.ß.

Reubarbari ℥.j.

Reuponticæ, ℥.ij.

Coquantur omnia simul in vino, vt supra
dictum.

Vulneraria potio tertia.

℥. Angelicæ ℥.ß..

Mummix ℥.j.

Spermatis cæti ℥.ij.

Glandium ℥.ij.

Consolidæ minoris M.ij.

Ciclamini ℥.ij.

Pyrolæ vtriusque ana M.ij.

Vini quantum satis videbitur, cui pote-
ris aquæ tertiam partem addere, pro
tuo arbitrio.

Vulneraria potio quarta.

℥. Pyrolæ minoris aquæ destillatæ, mensu-

f 5

ram

DE CVRANDIS MORBIS

ram j. in qua eiusdē pyrolæ herbæ M. j.
Saniculæ.

Vincę peruinçæ, ana M.ß.

Coquito simul ex priore processu, cantha-
ro bene clauso, ne respiret: infra declara-
bitur latius.

Vulneraria potio quinta.

℥. Baccarum Iuniperi libras ij. optimè tri-
tarum cum sequentibus.

Pyrolæ vtriusque.

Periclimeni.

Saniculæ albę radices, ana M.ß.

Ophioglossi. M. j.ß.

Consolidę maioris.

Aristolochię, vel Symphyti ana. ℥. v.

Perficarię. ℥. iiij.

Pręparentur secundum artem destillatoriã,
In eadem aqua ex eiusmodi destillatione pro-
deunte, coqui poterunt herbę vulnerales ad li-
bitum, vt etiam expedire videbitur medico,
baccis Iuniperinis iterum additis, cum cina-
momo.

Vulneraria potio sexta.

℥. Florum Spicę M. j.

Hypericonis, aut Perforatę M. iiij.

Verbasci M. ij.

Betonicę.

Centaurię minoris.

Prunel.

Prunellæ ana M.ß.

Præparentur vt auditum est.

Vndimiæ cura.

℥. Consolidæ maioris ℥.ij.

Aristolochiæ ℥.ij.

Calami aromatici ℥.j.

Radicum Ireos. ℥.iiij.

Vincę peruincę M.v.

Saniculę albę M.ß.

Plumarum caudæ pauonum in suis extremitatibus ad specilla ꝑ.ij.

Myrrhæ.

Masticis.

Thuris.

Mummia ana ℥.ß.

Reubarbari ℥.v.

Coquantur in vino, vel aquis destillatis, vt supra, vel in Pyrolæ succo, aut in aqua communi, vt expeditius videbitur.

Expositio.

Necessarium fuerit, eis qui destillationis artem ignorant, quid sibi velit anthor, per cātharum clausum hoc loco, declarare.

Amphora stannea cooperculo suo per quā optime coaptata, sumatur, & in eam herbę vulnerariæ contusæ cum vino ponendæ, condensæque, ac statim commissura cooperculi, pul-
tibus, ex farina frumētacea alba, & albumini-
bus ouorum subactis, munienda venit, vt exic-
cati

284 DE CVRANDIS MORBIS
catis per se pultribus panno lineo oblitis, vel
tātillum ex vini spiritu nequeat expirare. Quo
peracto habeatur ahenum aqua plus semiple-
num, in quo sic aptetur amphora dicta, vt in
aheni fundo sedeat, capiteque promineat ex-
tra aquam sesquipalmo ad minus. Postmodū
sub aheno accendatur ignis, idque sensim, vt
aqua paulisper bulliat. Hoc artificio fiet, vt her-
barum & vini vires permisceantur, absque de-
perditione antiquorum & modernorum insci-
tia, decoctiones, quæ fiunt vasis apertis, inuali-
dæ sunt, quòd facultates omnes decoctorum
evanescant, & nil nisi fœculentum, insipidum,
& inane quid remaneat ægris nocuum potius
quam proficuum aut utile. Destillatio pari-
formiter baccarum Iuniperi, cuius mentio fa-
cta est in superioribus, ad hunc modum intelli-
genda. Postquam vnacum herbis contusæ fue-
rint, & in vase cupreo stannato intrinsecus, (si-
mili quo solent vti, qui ardentibus aquis de vi-
no destillandis operam nauant,) cōditæ sunt.
Commisuris omnibus optimè curatis, rostro
galeæ vasis, canalis oblongus aptetur, qui per
vas ligneū satis magnum, & aqua frigida ple-
num, transeat: per medium (refrigeratoriū vo-
cant) ad extremitatem canalis prominentem
è vase refrigerante, adaptetur vas vitreū, quod
liquorem promanantem recipiat. In eo rece-
ptorio cernitur phlegma, cum oleo superna-
tante. His vtere iuxta medicinæ verum ordi-
nem. Vt præparationum istiusmodi notitiam
dilucidiorē assequi lectores valeant, opere
pretium

pretium erit hunc apponere nonnulla quæ de simplicibus corporibus, & mixtis medicamentis ex simplicibus compositis, ignorare nemo verè Chirurgus debet.

Naturale corpus omne simplicis, duplex existit, purum, & impurum: hoc abijciendum à separatione, doctiorum cætus physicorum censuit. Illo vero reseruato in animæ cuiusque simplicis vehiculum, siue retinaculum, vt ita loquar. Eiusmodi separationem, docta spagiricorum schola, præparationem vocat: eamque sub quadruplici magisterio, simplicium adaptionem ponunt. Nonnulla simplicia neutrum corpus amittere volunt, sed in vtroque præparari. Quædam in alienum corpus imbui permiscerique desiderant, in quo longè plus quam in proprio operantur. Alia quidem, à suo statu non remota, vel in eo permanentia, nihil prorsum operantur, at purificata sunt efficacissima. Reliqua verò per corruptionem separari cupiunt ab altero corporum, impuriore videlicet, puriore tamen retento. Simplicia suum corpus retinere volentia, coquuntur duplici vase, scilicet amphora vel cantharo stanneo, necnon ahenò vt supra. Simili ratione de his, quorum animæ cum alijs permiscendæ sunt, intelligendum erit. Alia tunduntur, & succus eorum expressus, vel coquitur, vel destillatur, &c.

Corpus recipiens animas aliorum, potissimum & præstantissimum, est vinum, pro potionibus.

Chirurgiæ magnæ partis lib. ij. cap. ij.

Vndi-

Vndimia cura.

Vndimia est apostema nascens ex sale resolutio, & à sano separato, eo loco, in quo centrū ponit. non aperitur quia dulce & non corrosivum sal produxit illud: cōpressione liquorem exudare videbis.

℞. Realgaris. ʒ. j.

Calcis ʒ. iiij.

Visci quercini quantum satis ad incorporationem & inde emplastrum. Postquam apertum fuerit, appone Oppodeltoch nostrū.

Mundificatium eius esto.

℞. Colophonia ʒ. j.

Ceræ ʒ. iiij.

Resinæ de botin quod ad incorporandum satis.

A mundificatione Consolidabis.

℞. Consolidæ maioris.

Aristolochiæ rotundæ ana ʒ. j.

Vitellorum ouorum.

Terebinthinæ ana quantum satis.

Fiat emplastrum.

Chirurgiæ Paruę lib. iiij. cap. iiij.

F I N I S.

RERVM INDEX

COPIOSISSIMVS, QVÆ

IN HOC LIBRO PRIMO

Practices Aue. Theophra-

sti Paracelsi con-

tinentur.

*

D capitis dolorem in squinancia cura
folio 173

*A*dustionum cura

fol. 2.

*A*dustionum cura ex metallis

ibidem

*A*dustionum extinctio à Mercurio

2

*A*dustionum a sale, Vitriolo & alumine cura

3

*A*dustionum a sulphure sale nitro & aquis fortibus
cura.

ibid.

*A*dustionum ex fulmine cura.

4

*A*dustionum a tormentorum spheris. cura

ibid.

*A*dustionis ex gelu membrorum cura

5

*A*estiomenum cura 1.70.79.

257

*A*estiomenum cura per Litargyrium.

6

Alboræ cura.

ibid.

Alcali ex argento formula.

7

Alcolæ cura,

ibid.

Alopetiæ cura per antimonium.

ibid.

Alopetiæ cura alia

8

Anastron salis definitio

ibid.

Analeptiæ cura.

25

Anthera

I N D E X

<i>Anthera Paracelsi.</i>	9
<i>Anthos vel Sonath Paracelsi.</i>	11
<i>Antimonij oleum.</i>	246
<i>Antimonij dulcedo vel balsam.</i>	
<i>Antimonij Balsamum.</i>	
<i>Antimonij puluis rubeus.</i>	
<i>Antimonij quinta essentia forma.</i>	
<i>Antracis cura.</i>	
<i>Antimonij tinctura.</i>	5
<i>Antimonij vsus</i>	ibid
<i>Apostematum cura per oppodeltoch.</i>	2
<i>Aqua salis forma.</i>	1417
<i>Aqua theriacalis formula.</i>	104, 4
<i>Aqua Caesaris aut Regis formula.</i>	3
<i>Aqua salis gemma forma.</i>	2
<i>Aqua vite formula.</i>	178
<i>Arcanum prima materia.</i>	1
<i>Arcanum lapidis philosophorum.</i>	1
<i>Arcanum Mercurii vite.</i>	13
<i>Arcanum tinctura.</i>	13
<i>Arcanorum ad contracturas formula.</i>	14
<i>Arcanum tinctura corallorum.</i>	203
<i>Arcanum solidum.</i>	14
<i>Arcanum elementatum.</i>	14
<i>Arcanum metallinum.</i>	15
<i>Arena cura.</i>	11
<i>Argenti viui balsami.</i>	41
<i>Arsenici balsamum.</i>	184
<i>Ascitis cura.</i>	1
<i>Astchachilos cura.</i>	16
<i>Astmatidis cura.</i>	17
<i>Auri purgatio.</i>	11

INDEX

<i>Auri balsamum vel oleum.</i>	17
<i>Auri pigmenti oleum.</i>	18
<i>Aurum potabile.</i>	18
<i>Aurum vita.</i>	22
<i>Auri potabilis forma.</i>	19
<i>Auri potabilis definitio.</i>	19
<i>Aurium Tinnitus cura.</i>	21

B

<i>Balsamum vulnerarium.</i>	23
<i>Balsamum aris.</i>	188
<i>Balsami tinctura.</i>	8.204
<i>Bocij cura</i>	
<i>Branci cura.</i>	33
<i>Branci cura.</i>	25
<i>Bubo nis venerei cura.</i>	24
<i>Balsami tinctura vsus.</i>	ibidem
<i>Balsamum ex ferro.</i>	230
<i>Balsamum ex cupro.</i>	ibidem
<i>Balsamum ex plumbo.</i>	ibidem
<i>Balsamum ex argento viuo.</i>	2.1
<i>Balsamum Arsenici.</i>	ibidem
<i>Balsamum Antimonii.</i>	ibidem

C

<i>Caduci morbi Cura.</i>	25.56
<i>Cardonii forma.</i>	184
<i>Calli cura.</i>	28
<i>Combustura cura.</i>	26.27
<i>Canceri per litargyrium cura.</i>	27.28
<i>Canceri apostematis cura.</i>	28.29

t

Cancer

I N D E X.

<i>Canceri et fistularum cura.</i>	36
<i>Cancrenæ cura.</i>	31
<i>Carbunculi cura.</i>	173
<i>Catalepsiæ cura.</i>	25
<i>Catharrofa cura.</i>	139
<i>Celsæ cura.</i>	187
<i>Cerebri dolorum cura.</i>	31
<i>Cerebri profluvii cura.</i>	31
<i>Ceratorum compositiones diuersæ.</i>	245
<i>Cinzillæ cura.</i>	32
<i>Conseruationes per Elixira.</i>	32
<i>Constrictiua virtus in omnibus.</i>	35
<i>Contracturarum cura per balsama.</i>	35
<i>Contracturarum cura per suffitum.</i>	37
<i>Corallatum vel corallinum Mercurij.</i>	36
<i>Cordis tremoris & pulsationis cura.</i>	38
<i>Corporis preseruatiuum per salis Elixir.</i>	33
<i>Cossarum cura.</i>	8
<i>Cossi cura.</i>	39
<i>Cupri balsamum aut oleum.</i>	32.246
<i>Cutis affectæ cura.</i>	39
<i>Discipuli P aracelsi.</i>	40
<i>Dentium dolorum cura.</i>	ibidem
<i>Dolorum mitigatio in vlceribus per putrefactionem, & ablationem veneni.</i>	210
<i>Dyarheæ cura.</i>	ibidem
<i>Dyarheæ cura per cachimiam.</i>	41
<i>Dissenterie cura per cachimiam.</i>	ibidem
<i>Dissenterie cura.</i>	42
	Ellebori

I N D E X

E

Ellebori balsamum.	42
Ellebori nigri balsam.	43
Ellebori potio.	ibid.
Electuarium Iuniperinum.	ibid.
Elementorum separationes ex metallis.	ibid.
Elementorum separationes ex marcasitis.	46
Elementorum separationes à lapidibus.	47
Elementorum separationes ab oleaginosi,	48
Elementorum separationes ex resinis corporalib.	ibid.
Elementorum separationes à carneis.	50
Elementorum separationes à piscibus.	49
Elementorum separationes ab herbis.	49
Elementorum separationes ab undosis aeris.	ibid.
Elementorum separationes à vitris & vitreis.	51
Elementorum separationes ex fixis.	52
Elementorum separationes ab igne.	ibid.
Elementorum separationes ab aere.	ibid.
Elementorum separatio ab aqua.	53
Elementorum separatio a terra.	ibid.
Elephantiasis cura.	53, 88
Elixir dulcedinis confectio.	32
Elixir subtilitatis confectio.	ibid.
Elixir proprietates.	35
Elixir quinta essentia.	32
Emplastrum ad vulnera caquerna.	23
Emplastrum contra Elephantiasim.	53
Emplastrum ficticum.	54
Emplastrum cum ultramarinis.	55
Epilepsie cura.	25, 56, 2, 58
Erisipila cura.	59

Esserorum

INDEX

Esferorum cura.	ibid.
Exiccatura virtus in omnibus.	60
Exitura cura.	ibid.
Extractionis per nares forma.	61
Extractio per aures.	ibid.
Extractio per aluum, per vrinam, per sudorem.	ibid.

F

Februm cura.	62
Februm & morborum acutorum cura.	ibid.
Ferri balsamum.	63.246
Ficum cura.	ibid.
Fistula cura.	ibid.
Fistularum cura.	647
Fistula pustulosa quid.	225
Fistularum cura.	65.66.80
Fistularum emplastrum.	80
Fistularum cura per potionem.	ibid.
Fistularum per illisionem cura.	233
Formica cura.	66
Fuliginosi apostematis cura.	65
Fungus quid.	22
Furfurum cura.	68.137

G

Gangrene cura.	68
Gemmarum oleum.	194
Glandularum cura.	70
Grandinis cura.	4
	Cut-

INDEX.

<i>Gutta rosacea cura.</i>	24.70
<i>Gutta specierum cura.</i>	88.165
<i>Gutta cura.</i>	129
<i>Gluteri album quid.</i>	225

H

<i>Hætica cura.</i>	98
<i>Hemiplexia & spinarum cura.</i>	129
<i>Hepatis defectuum cura.</i>	31
<i>Herpetæ mordacis cura.</i>	70.72
<i>Herpetarum ex venereo morbo per mensium suppressionem vel inordinatum fluxum cura.</i>	ibid.
<i>Hernia carnosæ cura.</i>	ibid.
<i>Hernia aquosæ cura.</i>	ibid.
<i>Hæresii pele cura.</i>	ibid.
<i>Hæmorrhoidarum cura.</i>	24
<i>Hydrophorbiæ cura.</i>	74.75
<i>Hydropisis cura.</i>	25
<i>Hydropisis desperatæ cura.</i>	ibid.
<i>Hydropisis ex Ictericia.</i>	76
<i>Hydropisis humidæ Cura.</i>	88
<i>Hemiplexia & specierum cura.</i>	129

I

<i>Ictericia cura.</i>	26.22
<i>Ictericia cura per lithargyrium.</i>	ibid.
<i>Ictericia ex morbo venereo cura.</i>	139
<i>Ignis persici cura.</i>	281.80.82
<i>Ignis persici per lithargyrium cura.</i>	81
	Imarctari

I N D E X

Incantati vel obsessi cura.	98
Ionis oleum stanni.	12
Iuncturarum dolorum cura.	83

L

Lactis in mammis productio.	84
Ladanum Mercurij.	85. 153
Lentiginis cura.	ibid.
Lentiginum prauarum cura.	86
Lepra cura.	25. 88
Lepra cura per Antimonium.	22
A Leprosa humiditate prouenientium morborum cura.	88
Lethargia cura.	ibid.
Lithargyri oleum.	89
Lupi ulceris cura.	70. & 89. 90
Lyenteria cura.	91

M

Macularum a facie & corpore pellendi ratio.	91
Magisterium ex metallis.	92
Magisterium gemmarum.	ibid.
Magisterium vnionum.	93
Magisterium marcasitarum.	ibid.
Magisterium ex pinguedinosis.	ibid.
Magisterium ex resinatis.	ibid.
Magisterium ex crescentibus.	94
Magisterium ex vino.	ibid.
Magisterium ex sanguine.	95
Margaritarum liquor.	ibid.
Margaritarum succum conficiendi forma.	96
	Martis

I N D E X

<i>Martis oleum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Matricis profluvii cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Matricis suffocationis cura.</i>	97
<i>Matricis dolorum cura.</i>	98
<i>Medicamenta instaurantia.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Melancolici cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Menstruorum cura.</i>	97.
<i>Menstruorum cura per marcasitam.</i>	100
<i>Menstruorum profluentium restrictio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurius diaphoreticus.</i>	101
<i>Mercurii laxi preparatio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii pulvis diaphoreticus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii preparatio maxima.</i>	102
<i>Mercurii preparatio per amalgamationem.</i>	105
<i>Mercurii preparati oleum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii vini extra corpus propulsio.</i>	101
<i>Mercurii thermarum extractio.</i>	107
<i>Mercurii preparatio Paracelsi.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii oleum dulce.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurialium essentiarum, mineraliumque laxatiua- rum species.</i>	110
<i>Mercuriorum tria corpora.</i>	109
<i>Mercurii essentia dulcis.</i>	108
<i>Mercurii preparatio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mercurii liquor quadruplex.</i>	109
<i>Mercurii preparatio ad fumigati onem.</i>	112
<i>Mercurii preparatio ad loturas.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mole matricis cura.</i>	114
<i>Morica cura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Morpheæ cura.</i>	24. 115
<i>Morsuum serpentum & venenosorum animalium cu- ra.</i>	<i>ibid.</i>
	<i>Morsuum</i>

INDEX.

Morsuum Araneorum, salamandarum, bubonum vel	
Rubetarum cura.	116
Morsuum rabidi canis cura.	117
Mulierum doloribus.	ibid.
Mummie arsenicalis formula.	279

N

Nasæ cura.	118
Nasæ cura.	70
Nasæ vel nasæ cura.	ibid.
Noli me tangere cura.	90. 118. 183
Noli me tangere vnguentum.	186

O

Obscurum.	
Oculorum albuginis cura.	120
Oculorum collirium ad cataractas &c.	121
Oculorum cura contra maculas.	ibidem
Oculorum cura contra oxentam.	122
Olei siliginis formula.	ibidem
Oleum ex auro parandi formula.	123
Oleum camphoræ.	ibidem
Oleum ceræ.	ibidem
Oleum ferri.	124
Oleum Iuniperi.	ibidem
Oleum mellis.	125
Oleum salis Viride.	ibidem
Oleum ex saturno.	126
Oleum colchotarinum.	122
Opilatio quid	126
	Ossium

INDEX.

Osium fracturarum cura. *ibidem*
Obscurorū locorū practices Paracelsi elucidatio. 199

T

Panaritiij cura.	127
Panaritiij Pandalitiij cura.	<i>ibidem</i>
Pani cura.	128
Paralysis cura. <i>ibidem</i> .	88
Paralysis ex morbo venereo per mensium suppressio- nem vel inordinatum fluxum, cura.	72
Paralyticorum morborum cura.	129
Passæ cura.	122
Pestis cura.	129
Pestis Epidimicæ cura.	13
Phlegm. num cura.	131
Peripneumoniæ cura.	98
Pleuresis cura 130.	131
Plumbi balsamum vel oleum 131.	24
Todagræ cura <i>ibidem</i> .	133
Polipi cura.	134
Terrorum cura.	<i>ibidem</i>
Totiones vulnerariæ.	135
Potio vulneraria.	136
Potio contra hydropisim.	<i>ibidem</i>
Præcipitatus mercurius	<i>ibidem</i>
Profluuij cura.	137
Pruinæ cura	15
Prunæ cura.	80
Pruritus renum cura.	159
Pruritus cura. 137. 160.	257
Pulvis ad lentigines.	88
	f 5
	Pulvis

I N D E X.

Pulvis ad ragadia & ad hæmorrhoidas.	149
Pulveris ad vulnera compositio.	138
Pustularum ex hydropisi cura.	138
Pustularum podagricarum cura.	ibidem
Pustularum ex catharro cura.	139
Pustularum ex gonorrhæa cura.	ibidem
Pustularum menstrualium cura.	140
Pustularum ex variis morbis cura.	ibidem
Pustularum ex genu cura.	ibidem
Pustularum cura.	88
Pustularum ex morbo venereo per mensium suppressionem vel inordinatum fluxum cura.	22

Q

Quintæ essentia auri forma.	14
Quintarum essentiarum extracto ex metallis.	142
Quinta essentia marcasitarum.	143
Quinta essentia salium.	144
Quinta essentia ex lapidib. preciosis, unionib. gemmis.	145
Quinta essentia ardentium.	146
Quinta essentia ex crescentibus.	ibidem
Quinta essentia aromatum.	147
Quinta essentia ex comestibilibus et potabilib.	148

R

Ragadiorum in vulva & ano cura	144
Ranula cura.	160

S

Salis compositio contra lentiginem.	84
Salinum	

I N D E X.

Salium ab vlceribus, extractio.	29
Salis aqua vel oleum.	155
Sanguinis e vena profluentis cohibitio.	150
Sanguinis repressio in vulneribus per marcasitā.	152
Sanguinis profluyij in ventre, & in hamorroidibus cura ibidem.	6
Sanguinis concreti cura.	153
Sanguinis repressio.	
Sanitatis restauratio per entia prima.	155
Sanitatis conseruatio	157
Saphatarum cura.	68
Saturni oleum ex plumbo.	158
Saturni balsamum vel oleum.	132
Scabiei cura. 159. 160.	257
Scabierum cura. 618.	137
Scimillarum cura.	66
Scissurarum siccarum cura.	160
Scissurarum in manib. cura.	161
Selirosis cura 162.	164
Scrophularum cura 66. 162.	163
Sephiri cura. 163.	164
Sephirorum cura.	ibidem.
Serpiginis cura.	165
Siphitæ strictæ cura.	ibidem
Sparallii descriptio ad vuluam.	149
Specificum.	166
Specificum Arrodinum.	167
Specificum Narcoticum.	168
Stipticum specificum.	169
Sparallum in lentigine obscura.	185
Spiritus vini extractio.	197
Spiritus vini.	170
	Spiritus

I N D I E X.

Spiritus vini formula.	141
Spiritus vitrioli.	171
Spiritus vini formula.	141
Splenis debilitatis cura.	31
Squinantie cura per gargarisma.	ibidem
Squinantie cura. 173.	174
Squamarum cura.	68
Stomachi dolorum cura.	174
Stomachi cura per sal peregrinorum.	125
Strumarum cura.	176
Stupefactionis morborum cura.	88
Sulphuris oleum.	ibidem
Suillarum cura.	163
Surditatis cura.	21
Sulphuris olea diuersa.	277
Sulphur vitriolatum.	ibidem
Sulphuris flores.	ibidem
Sulphuris essentia quinta.	128
Synonia repressio.	155
Synthena cura.	128
Symptomatum in vulneribus curatiua. Experimenta varia.	179
Synonia quid	225
Tartari arcanum	161
Tartari liquor.	162
Tartari aquæ formula.	ibidem
Tentiginis prauæ per lytargyrium cura.	183
Tentiginis obscuræ, & prauæ cura.	ibidem
Tentiginis prauæ, vnguentum.	186
Testitudinis	

INDEX

<i>Testudinis cura.</i>	107
<i>Timidi hominis cura.</i>	98
<i>Tinctura cura.</i>	107
<i>Tinctura salis philosophorum. 207.</i>	209
<i>Tremoris cordis cura.</i>	128
<i>Tumorum ex morbo venereo per mensium suppressionem, vel inordinatum fluxum cura.</i>	72
V	
<i>Varicum cura.</i>	188
<i>Variolarum cura.</i>	8
<i>Veneris oleum cupri.</i>	188
<i>Venenum pellens remedium.</i>	189
<i>Venenorum remedium.</i>	190
<i>Vermium cura & in vulneribus, & corpore. ibidem</i>	
<i>Vermes in vulneribus.</i>	221
<i>Vermium necatio.</i>	ibidem
<i>Vermium cura 191. 192.</i>	127
<i>Vermium enecatio in vulneribus seu paniritio digitorum.</i>	ibidem
<i>Verrucarum cura.</i>	63
<i>Vinum alcalisatum.</i>	192
<i>Viperarum morsuum cura.</i>	271
<i>Vires & usus stictici emplastrum.</i>	252
<i>Visus habetudinis Cura 21.</i>	204
<i>Vita longa productum Et conservativum. 175. 193</i>	
<i>Vita longa conservationis formula.</i>	ibidem
<i>Vitrioli preparatio.</i>	166
<i>Vitri oleum.</i>	194
<i>Vitrioli spiritus forma.</i>	ibidem
<i>Vitrioli oleum.</i>	195
<i>Vitrioli essentia specificata contra caducum. ibidem</i>	
	vitrioli

I N D E X.

Vitrioli dulce de & Balsamus.	244
Vlcerum cura per innouationem totius corporis.	196
Vlcerum cura per mundificationem.	208
Vlcerum cura per calcinata.	209
Vlcerum deprauatorum per salia corrosiua, calcinata Cura.	ibidem
Vlcerum per balsamum ex tartaro cura.	221
Vlcerum per balneationes cura.	212
Vlcerum per olea destillata cura.	212
Vlcerum per fluxionum retentionem cura.	204
Vlcerum & crurum ruptionum cura.	ibidem
Vlcerum fetidorum cura.	216
Vlcerum curatu difficilium cura.	117
Vlcerum in latum rodentium cura.	218
Vlcerum variantium cura.	ibid.
Vlcerum defluentium cura.	219
Vlcerum ex propria constellatione cura.	ibidem
Vlcerum cura 50.160.235.237.	239
Vlcerum ex morbo venereo per mensium suppressionem vel inordinatum fluxum cura.	22
Vlcerum per antimonium preparatum cura.	227
Vlcerum per mercurium cura.	ibidem
Vlcerum per oleum mercurij cura.	128
Vlcerum in ore cura.	ibidem
Vlcerum purgatio per Cardonium.	ibidem
Vlcerum per potionem Centauræ per purgatio.	229
Vlcerum purgatio per esulam.	ibidem
Vlcerum purgatio per sylandam.	ibidem
Vlcerum purgatio per iuniperum.	ibidem
Vlcerum per balsamum cura.	230.
Vlcerum cauernosorum & putridorum cura.	231.
237.238.	Vlcerum

I N D E X.

<i>Vlcerum simul mortuorum cura.</i>	232
<i>Vlcerum simul aggregantium cura.</i>	233
<i>Vlcerum per interna medicamenta cura.</i>	234
<i>Vlcerum cura prima in accessione doloris.</i>	235
<i>Vlcerum cura secunda, apertis vlceribus.</i>	236
<i>Vlcerum tertia cura.</i>	ibid.
<i>Vlcerum & vulnerum cura.</i>	237
<i>Vlcerum sanguinolentorum cura.</i>	238
<i>Vlcerum interiorum cura.</i>	239
<i>Vlcerum & vulnerum cum flaxis & fragmentis cura</i>	240
<i>Vlcerum per antimonium cura.</i>	253
<i>Vndimix cura.</i>	283
<i>Vnguentorum compositiones diuersæ.</i>	245
<i>Vnguentum ad omnia vul. era corporis.</i>	246
<i>Vnguentum mundificatiuum, qd. corrodendum & mundificandum.</i>	113
<i>Vnguentum attractiuum.</i>	ibid.
<i>Vnguentum ad scissuras siccas.</i>	ibidem
<i>Vnguentum ad tentiginem maturam.</i>	186
<i>Vnguenta vtilia post venereorum vlcerum fluxiones.</i>	269
<i>Vsneæ cura.</i>	15
<i>Vulnerum cura 256.</i>	257
<i>Vulnerum accidentium definitiones & curæ.</i>	220
<i>Vulnerum sticticum emplastrum.</i>	250
<i>Vulnerum per balsamum cura.</i>	254
<i>Vulnerum per lythargyrium cura.</i>	255
<i>Vulnecum vlcerum ac morborum externorum per Mercurium cura.</i>	258
<i>Vulnerum magnetica mirabilis cura.</i>	256
<i>Vulnerum canernosorum cura</i>	257
	<i>Vulnerariæ</i>

INDEX.

<i>Vulneraria potiones</i> 258. 259. 280. 281.	283
<i>Vulnerum pulueres consolidantes.</i>	ibidem
<i>Vulnerum per destillata cura.</i>	261
<i>Vulnerum remedium extrinsecum</i> 263.	264
<i>Vulnerum dolorum sedatio.</i>	265
<i>Vulnerum Spasmus.</i>	ibidem
<i>Vulnerum mundificatiuum.</i>	ibidem
<i>Vulnerum accidentia quomodo euitantur.</i>	ibidem
<i>Vulnerum ficticia virius</i>	ibidem
<i>Vulnerarium vnguentum primum.</i>	266
<i>Vulnerarium vnguentum secundum.</i>	ibidem
<i>Vulnerarium vnguentum tertium.</i>	267
<i>Vulnerarium vnguentum quartum.</i>	268
<i>Vulnerarium vnguentum quintum.</i>	ibidem
<i>Vulnerum consolidatiuum.</i>	270
<i>Vulnerum profundorum lotiones.</i>	ibidem
<i>Vulnerarium cum oleo vel balsamo medicamentum</i>	
271	
<i>Vulnerarium oleum vel balsamum secundum.</i>	272
<i>Vulnerum balsamum tertium.</i>	273
<i>Vulnerum balsamum cum vernice Carabis.</i>	ibidem
<i>Vulnerum ficticum fodicorum vnguentum primum</i>	
224	
<i>Secundum.</i>	ibidem
<i>Tertium.</i>	ibidem
<i>Quartum.</i>	276
<i>Vulnerum ficticum emplastrum ad symptomata re-</i>	
<i>mouenda.</i>	228
<i>Vulnerum ficticia fodicorum emplastra preparan-</i>	
<i>di modus.</i>	ibidem
<i>Vulnerum & vlcera omnium mundificatiuum.</i>	279

F I N I S.

